

TEISIPÄEV, 21. APRILL 2009

ISTUNGI JUHATAJA: HANS-GERT PÖTTERING

president

(Istung algas kell 17.05.)

1. Istungjärgu jätkamine

Juhataja. – Kuulutan neljapäeval, 2. aprillil 2009 katkestatud istungjärgu taasalanuks.

2. Presidentuuri avaldus

Juhataja. – Daamid ja härrad, viimaste aastakümnete rängimas maavärinas kaotas Itaalias Abruzzo piirkonnas 295 inimest kohutaval moel oma elu. Kõige rohkem sai kannatada L'Aquila linn. Selle looduskatastroofi vägivaldne jõud ja hirmsad tagajärjed tekitavad meis kõigis jubedust. Kõige tugevama tõuke ja arvukate järeltõugete tagajärjel kaotas kodu ligikaudu 40 000 inimest. L'Aquila provintsis, mida maavärin mõjutas eriti rängalt, hävis või sai kahjustada hinnanguliselt iga kolmas maja. Soovin Euroopa Parlamendi nimel kasutada tänasel täiskogu istungil võimalust väljendada meie sügavaimat kaastunnet kõigile selle kohutava maavärina ohvritele.

Samuti tahaksin kõigi siinolijate nimel avaldada sügavat kaastunnet hukkunute perekondadele ning väljendada solidaarsust Itaalia, tema kodanike ja ametiasutustega sel kurval ajal. Meie mõtted on nendega, kes kaotasid elu, said viga või jäid kodutuks, ning ka kõigi teistega, keda see katastroof on mõjutanud. Ma palun teil leinaseisakuks tõusta.

(Parlament tõusis püsti ja pidas minutilise leinaseisaku.)

Aitäh.

3. Eelmise istungi protokollu kinnitamine (vt protokoll)

4. Volituste kontrollimine (vt protokoll)

5. Naistevastane vägivald (kirjalik deklaratsioon) (vt protokoll)

6. Kaasotsustamismenetlusel vastu võetud aktide allkirjastamine (vt protokoll)

7. Parandused (kodukorra artikkel 204a) (vt protokoll)

8. Presidentuuri teatis (vt protokoll)

9. Esitatud dokumendid (vt protokoll)

10. Kehtetud kirjalikud deklaratsioonid (vt protokoll)

11. Petitsioonid (vt protokoll)

12. Nõukogu edastatud kokkulepete tekstid (vt protokoll)

13. Kirjalikud deklaratsioonid (esitamine) (vt protokoll)

14. Assigneeringute ümberpaigutamine (vt protokoll)

15. Tööplaan

Juhataja. – Päevakorra projekti lõplik versioon, mille esimeeste konverents oma neljapäeva, 16. aprilli koosolekul kodukorra artiklite 130 ja 131 kohaselt koostas, on välja jagatud. Tehti järgmised muudatusettepanekud.

Teisipäev

Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon on palunud päevakorrast maha võtta Gunnar Hökmarki raporti tuumaohutust käsitleva ühenduse raamistiku kohta.

Monica Frassoni (Verts/ALE). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, me peaksime Hökmarki raporti tuumaohutust käsitleva ühenduse raamistiku kohta edasi lükkama kahel põhjusel; esimene põhjus on see, et õiguskomisjon on toetanud arvamust, et Euroopa Komisjoni ettepanek sisaldab olulist menetluslikku probleemi, sest Euratomi eeskirjad näevad ette, et komisjon peab saama enne ettepanekuga tööle hakkamist tehnikakomitee arvamuse ja komisjonil ei ole see kahel korral õnnestunud. Õiguskomisjon on leidnud, et see on oluline puudus – teisisõnu on tegemist puudusega, mille tõttu peab komisjon ettepaneku tagasi võtma ja selle kehtivate eeskirjade kohaselt uuesti esitama. Teine põhjus on see, et kiirustamine pole õigustatud, sest nimetatud sätteid kohaldatakse üksnes nende elektrijaamade suhtes, mida on lubatud ehitada pärast 2015. aastat. Seetõttu ei ole kiirustamiseks mingit alust ja meil pole vaja võtta vastu teksti, mis sisaldab nii märkimisväärsed menetluslikke puudusi nagu see.

Gunnar Hökmark (PPE-DE). – (SV) Härra juhataja, ma olen veendunud, et me peaksime selles küsimuses otsuse vastu võtma käesoleval osaistungjärgul. Selleks on hulk põhjuseid. Esiteks on tegemist ettepanekuga, mida Euroopa Parlament on varem arutanud ja mis on nüüd uuesti esile kerkinud, ning nõukogu on seda käsitlenud alates 2003. aastast. On aeg teha lõpuks otsus. Mis puudutab õiguslikku olukorda, siis proua Frassoni viidatud eksperdirühm esitas ettepaneku kohta oma arvamuse ja seejärel tehti kohandusi. Küsimus, milles on eriarvamusel ülekaalukas osa tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonist ning Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni esindajad, seisneb selles, kas tegemist on uue ettepanekuga või ettepanekuga, millega me oleme töötanud 2003. aastast alates. Ma usun, et kõik teised on nõus, et see on ettepanek, millega me oleme kaua tegelnud. Teatud hetkel peame suutma otsuse vastu võtta – eeskätt seetõttu, et mitmed riigid kavandavad praegu reaalselt tuumaelektriijaamade ehitamist. Seetõttu pean ülimalt tähtsaks, et meil oleks Euroopa Liidu jaoks olemas tugevad ja stabiilsed õigusaktid, ja nii soovitan hääletada täna selle poolt, et panna sel nädalal tuumaohutuse direktiiv hääletusele.

(Parlament lükkas ettepaneku tagasi.)

Kolmapäev

Juhataja. – Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioon on palunud lükata edasi hääletuse resolutsiooni ettepaneku üle, mis käsitleb rahvusvaheliste läbirääkimiste alustamist eesmärgiga võtta vastu rahvusvaheline leping Arktika kaitse kohta.

Diana Wallis (ALDE) – Härra juhataja, me arutasime põgusalt seda teemat, kui eelmisel täiskogu istungjärgul hääletasime.

Probleem on järgmine: kui me komisjoni ja nõukoguga seda arutasime, sai paljude jaoks siin Euroopa Parlamendis selgeks, et meil ei ole õige seda resolutsiooni hääletada, ning seetõttu palusime praegu hääletuse edasilükkamist.

Minu arvates valitseb meie seas praegu seisukoht, et vajadus resolutsiooni järele puudub. Euroopa Parlament väljendas oma seisukohta sel teemal paar kuud tagasi; sellest piisab täiesti, pole mingit vajadust seda nüüd uuesti teha. Teiste institutsioonidega peetud arutelu oli väärtuslik, kuid resolutsiooni pole vaja.

Véronique De Keyser (PSE). – (FR) Härra juhataja, ma tunnistan, et olen pisut üllatunud, sest mitte keegi ei pidanud seda resolutsiooni mõttetuks siis, kui me selle üle arutlesime. Seda ei teinud absoluutselt mitte keegi, kõige vähem proua Wallis.

Edasi, komisjon viitas tõepoolest asjaolule, et Euroopa Liit soovis liituda Arktika Nõukoguga jne. Mina usun, et see uus resolutsioon, milles on väga selgesti esitatud meie soov kehtestada moratorium puurimisele ja luua Arktikas relvavaba ala ning mis on kooskõlas komisjoni väljendatud sooviga, on tõesti ülimalt oluline,

sest see tuleb ajal, mil piiririigid pingutavad nimetatud alal oma lihaseid, sealhulgas kasvatavad sõjalist jõudu, et nõuda seda, mis neile kuulub, ja saada oma puurimisvõimalused.

Seega on poliitilisest seisukohast otse elutähtis, et me selle dokumendi poolt hääletaksime, ning proua Wallise ja ka siinse istungisaali kannapööre on täiesti põhjendamatu, arvestades arutelusid, mida me oleme pidanud.

(Parlament kiitis ettepaneku heaks.)

Kolmapäev

Juhataja. – Fraktsioon Liit Rahvusriikide Euroopa eest on palunud, et päevakorda lisataks komisjoni avaldus maavärina kohta Itaalias Abruzzo piirkonnas.

Roberta Angelilli (UEN). – *(IT)* Härra juhataja, daamid ja härrad, pidanud nõu fraktsioonide ja Itaalia delegatsioonide juhtidega, palun ma oma fraktsiooni nimel nõustuda lisama homsesse päevakorda arutelu Abruzzos toimunud maavärina üle. Ma usun, et maavärinas kannatanud inimesed hindavad Euroopa institutsioonide ja teie isiklikku solidaarsust, teie väljendatud kaastunnet ja leina ning samuti hindavad nad igasugust ülesehitustöödeks vajalikku rahalist ja õigusloomealast toetust. Seepärast võiks komisjoni osalusel peetav arutelu anda riiklikele ja kohalikele asutustele palju kasulikku teavet selle kohta, kui palju on Euroopa Liidul võimalik ära teha.

Gianni Pittella (PSE). – *(IT)* Härra juhataja, daamid ja härrad, ma sooviksin öelda, et Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon nõustub proua Angelilli ettepanekuga. Ma soovin tänada härra Pötteringi tema sõnade eest ning kogu Euroopa Parlamenti selle eest, et ta näitas üles oma hinges valitsevat solidaarsust maavärinas kannatanud inimestega. Samuti usun, et homme pärastlõunal toimuv arutelu võib lisaks uutele solidaarsusavaldustele tuua eelkõige konkreetseid ettepanekuid, sest Euroopa saab ülesehitamisele märkimisväärselt kaasa aidata ja leevendada kriisiolukorda, milles Abruzzo kodanikud elavad.

(Parlament kiitis ettepaneku heaks.)

Astrid Lulling (PPE-DE). – *(FR)* Härra juhataja, ma märkasin kurbuse ja kibestumusega, et suuliselt vastatavat küsimust (aruteluga), mis puudutab roosasid veine ja lubatud veinivalmistustavasid ja mille ma koos kolleegidega mitmetest fraktsioonidest ettenähtud ajaks esitasin, ei ole selle nädala päevakorras.

Palun kõikide allkirjutanute nimel seda olukorda muuta. Ma olen tegelikult rääkinud mõningate fraktsioonide esimeestega ja mulle näib, et neile on selle taotluse kohta kas väära teavet antud või on see taotlus vaikides tähelepanuta jäetud.

Seetõttu palun, et oleksite nii lahke ja lisaksite suuliselt vastatava küsimuse, mis esitati ettenähtud ajaks, selle nädala päevakorda.

Juhataja. – Proua Lulling, mulle anti just teada, et roosasid veine käsitlev arutelu on kavandatud maikuuks. Siis on sellel teemal arutlemiseks erinevalt tänasest piisavalt kõneaega.

Nikolaos Vakalis (PPE-DE). – *(EL)* Härra juhataja, ma sooviksin võtta endale julguse väljendada rahulolematust ja uudishimu seoses sellega, et ma esitasin suuliselt vastatava küsimuse (aruteluga), mida toetas, et te teaksite, otsekohe 48 parlamendiliiget ja mida osa parlamendiliikmeid oma sõnul ka praegu toetaks, ja et minu suureks imestuseks ei ole keegi vastanud mu küsimusele, miks, millal ja milliste kriteeriumide alusel otsustati selle suuliselt vastatava küsimuse (aruteluga) kohta nõusolekut mitte anda.

Kas ma näen akki mingit teist laadi maavärinat? Kas see on uus maavärin, kas sellel on teistsugune põhjus? Ma kordan veel, lähtudes viimasest surma külvanud maavärinast ja ohvritest, keda te nimetasite, ja – ma lisaksin – selle maavärina tekitatud kultuurilistest kahjustustest ja purustustest, et me peaksime rõhutama selle nähtuse Euroopa mõõdet. Arvestades, et ma olin ka Euroopa institutsiooni ainsa maavärinaid käsitleva raporti koostaja, tean väga hästi, et Euroopa tasandil on võimalik palju ära teha ja tulebki palju ära teha. Ma tänan teid ja jään vastust ootama.

Juhataja. – Härra Vakalis, sedasorti taotlus tuleb esitada tund aega enne istungi algust. Mulle anti teada, et see ei olnud nii. Siin on aluseks kodukorra artikkel 132. Teen ettepaneku, et me tegeleksime selle teemaga maikuus, vastasel juhul ei ole meil võimalik kodukorrast juhinduda.

Astrid Lulling (PPE-DE). – *(DE)* Härra juhataja, ma paluksin, et küsiksime Euroopa Parlamendilt, kas see tuleks päevakorda lisada või mitte. Te ei saa seda lihtsalt ise otsustada. Vähemalt küsige, kas parlamendiliikmed on selle otsusega nõus.

Kindlasti leiate paar minutit, et käsitleda seda olulist teemat, mis mõjutab suuresti mitmeid Euroopa Liidu piirkondi, ning arutleda selle üle õigel ajal, sest maikuu võib jääda liiga hiljaks.

Juhataja. – Proua Lulling, juhataja ei tee seda otsust üksinda, ma järgin kodukorda. Otsustav tegur on kodukorra artikkel 132, mis on meile kohustuslik. Taotlus tulnuks esitada tund enne istungit. Ma soovitan esimeeste konverentsile, et käsitleksime seda küsimust maikuuks.

Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon on palunud, et päevakorda lisataks komisjoni avaldus geneetiliselt muundatud maisi MON 810 kohta.

Monica Frassoni (Verts/ALE). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, olukord on tõepoolest pentsik, me oleme tõesti õhku rippuma jäetud: enamik liikmesriike ei taha loobuda võimalusest kehtestada moratooriumi geneetiliselt muundatud organismidele ning komisjon peab ilmselgelt sellist negatiivset tulemust arvesse võtma, kuigi soovi korral võib komisjon tegutseda. Selleni oleme praeguseks jõudnud!

Ma usun, et nii olulise teema puhul kui see oleks kasulik mõista, mida komisjon tahab teha: kas edasi minna, paus teha, taanduda või esitada õigusakti ettepanek. Me soovime vaid, et komisjon ütleks meile, missugused on tema kavatsused, ja räägiks neist avalikult, Euroopa Parlamendis peetaval arutelul.

Lutz Goepel (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, MON 810-le anti Euroopa Liidus luba 1998. aastal. See luba ei ole liikmesriikide jaoks kohustuslik ja igal liikmesriigil on õigus vabalt otsustada, kas nõustuda sellega, kohaldada seda või kehtestada sellise maisi kasvatamise keeld.

Ma eeldan, et just sellel põhineb Saksamaa Liitvabariigi viimane asjaomane otsus. Lubage mul sellega seoses öelda, et MON 810-le anti Saksamaal luba 2005. aastal, seejärel peatati 2007. aastal seemnete külvamine ning siis, 2007. aasta detsembris esitas Monsanto maisikasvatamise üldise järelevalve kava. Seejärel lubati seda 2008. aastal taas, kuid paar päeva hiljem keelustati.

Proua Frassoni märkis, et mitu liikmesriiki on sedasorti maisi kasvatamisest keeldunud. Selliseid liikmesriike on täpselt neli – Prantsusmaa, Austria, Ungari ja Luksemburg – ning nüüd on nendega liitunud ka Saksamaa, seega on 27 liikmesriigi seas selliseid riike viis. See on läbinisti riiklik otsus, mille aluseks on lähimuspõhimõte, ja seetõttu ei peaks me Euroopa Parlamenti sellega koormama.

Martin Schulz (PSE). – (DE) Tänan, juhataja. Me ei poolda menetlemist sellisel moel, nagu proua Frassoni välja pakkus, vaid toetame ühel teistsugusel põhjusel härra Goepeli väljapakutud menetlust, ning seetõttu olen teile tänulik, et mul on võimalik seda lühidalt tutvustada.

Meil on vaja üksikasjalikku arutelu – mitte ainult kõnealuse küsimuse üle, vaid ka selle üle, kuidas me tahame geneetiliselt muundatud toidu küsimust käsitleda. Me ei suuda seda küsimust aga lahendada lühikese ajaga, mis meil kuni ülehomseni on. Seetõttu usun, et peaksime paluma uuel Euroopa Parlamendi koosseisul korraldada pärast valimisi üksikasjalik arutelu geneetiliselt muundatud toidu kasutamise teemal. Tänan teid väga.

(Parlament lükkas ettepaneku tagasi.)

(Tööplaan kinnitati.)

16. Üheminutilised sõnavõttud poliitiliselt olulistel teemadel

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on üheminutilised sõnavõttud poliitiliselt olulistel teemadel.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (EL) Härra juhataja, nagu te teate, esineb praegu rahvusvahelises kaubanduses murettekitav langus. Seega on kiire suunamuutus selles olukorras põhitegur majanduse elavnemisel, mida me taotleme. Hinnangute kohaselt on suuremad laenuvõtmiskulud ja krediitdivoo vähenemine põhjustanud ligikaudu 10–15% kaubanduse langusest. Mitmepoolne kaubanduse rahastamise pakett, mille G20 võttis Londonis vastu, on kahtlemata positiivne nähtus. Minu arvates palutakse ka Euroopa Liidul olla jätkuvalt juhtrollis Londoni paketi praktilisel kohaldamisel kolmel viisil:

- esiteks eesmärgipärane sekkumine mitmepoolsete ja piirkondlike finantsasutuste poolt,
- teiseks kooskõlastatud avalik sekkumine riigi tasandil ning
- kolmandaks asjaomaste mitmepoolsete eeskirjade kohandamine.

See sõnum on suunatud Euroopa Komisjonile, et ta saaks teha vajalikke algatusi.

Pierre Pribetich (PSE). – (FR) Härra juhataja, me näeme islamofobia puhanguid Madalmaade populistliku paremäärmusliku liidri sõnavõttudes; aina rohkem esineb Tšehhis rünnakuid romide vastu; ning me kuulsime Iraani presidendi kohutavaid ja vastuvõetamatuid märkusi rassistliku valitsuse loomise kohta Palestiinas, vihjates Iisraeli riigi loomisele, ÜRO rassismiteemalisel konverentsil, mille eesmärk on eelkõige edendada sallivust ja mitmekesisust.

Kuidas võis Euroopa Parlament, peale meelepaha väljendamise, jätta edastamata kindla ja tähendusliku sõnumi, et toetada seda mitmekesisust ning üleilmastunud maailmas vajalikku sallivust selliseid märkusi kindlalt taunides? Kuidas ta võis jätta pöördumata Euroopa Ülemkogu ja komisjoni poole, et need esitaksid tõsised hoiatused riikidele, kes selle agressiivse mõtteviisiga nõustuvad ja seda isegi välja ütlevad, kui ajalugu on meile kõigile liiga sageli õpetanud, et kahjuks ei jää teod kunagi sellistest märkustest eriti kaugele?

Härra juhataja, kuidas saab selle istungi jooksul olla meie parlament vait selliste rassistlike, ksenofoobsete seisukohtade suhtes majanduskriisi ajal, mil riigid tõmbuvad kahjuks aina rohkem endasse ja kalduvad proteksionismi.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE). – (RO) Ma olen äärmiselt mures sündmuste pärast, mis on viimasel ajal Moldova Vabariigis aset leidnud. Kõige tõsisemad neist on inimõiguste rikkumised, vahistamised, inimröövid, piinamine, ajakirjanike hirmutamine ja väljasaatmine. Moldova kodanike tahet on õnestanud ametiasutused eeskirjade eiramiste kaudu, mis võivad olla tõenduseks oletustele, et valimistulemusi on võltsitud. See hõlmab lisanimekirju, trükitud lisahääletussedeleid, opositsiooni ahistamist, avalik-õiguslikele telejaamadele juurdepääsu keeldu ning kampaaniat, mille riigiasutused on algatanud kommunistliku partei heaks. Kuigi viimastel nädalatel on Euroopa ja üleilmsel tasandil olnud kuulda protestihääli, ei ole Moldova Vabariigis olukord kahjuks paranenud. Loodan, et selle nädala arutelude käigus ja siis, kui *ad hoc* missioon läheb Moldova Vabariiki, aga eelkõige resolutsiooni kaudu, mida me ootame maikuu viimasel istungjärgul, edastab Euroopa Parlament väga selge sõnumi, et Euroopa Liit ei salli inimõiguste rikkumisi ning kutsub avalikult üles korraldama uued valimised Moldova Vabariigis.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Härra juhataja, suure reede, 13. aprilli hommikul enne koidikut juhtus Poolas Szczecini lähedal Kamień Pomorski linnas väga suur tragöödia. Üle 20 inimese hukkus põlevas hoones, sealhulgas ka lapsed. See põhjustas ja põhjustab siiani suurt ängistust kogu Poolas.

Täna sooviksin pöörduda siit istungisaalist kõigi liikmesriikide valitsuste ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste poole, et nad võtaksid kiireid meetmeid, kontrollimaks tuleohutusnõudeid kõigis eluhoonetes ja eriti hoolekande eesmärkidel kasutatavates ehitistes. Ma pean silmas nii sobivate materjalide kasutamist nende hoonete ehitamisel kui ka tuleohutusmääruste täitmise ranget kontrolli. Poolas toimunud õnnetus on üks paljudest sellistest juhtumitest, mis on Euroopas kahjuks aset leidnud. See tulekahju ja selle ohvrid võiksid olla selgeks hoiatuseks edaspidiseks.

László Tókécs (Verts/ALE). – (HU) Oma 23. märtsi sõnavõttus palusin Euroopa Parlamendil ja Euroopa Komisjonil sekkuda, et kaitsta Rumeenia linna Verespataki (Ro^oia Montană), mille haavatav elanikkond, arhitektuuripärand ja looduskeskkond on suures ohus Kanada-Rumeenia ühisettevõtte kava tõttu rajada kaevandus.

Meie tollased kartused on tõeks saanud, sest pärast kaheaastast edasilükkumist soovib uus Rumeenia valitsus lõpuks luua võimalused investeringuks, mille tulemusena võetakse kasutusele tsüaniiditehnoloogial põhinevad tootmismetodid, millega rikutakse Euroopa norme; seega ohustab ökoloogiline katastroof mitte ainult vahetat ümbrust, vaid kogu Rumeenia-Ungari piiri lähedal asuvat piirkonda.

Sooviksin kasutada praegu võimalust, et ühineda teiste kolleegidega, esitades volinik Dimasele taotluse tsüaniiditehnoloogia keelamiseks. Ma kutsun Euroopa Komisjoni üles kooskõlas Euroopa keskkonnakaitsepoliitikaga saatma Rumeeniasse kontrollorgani, et tagada pikas plaanis kaevandustegevuse suhtes asjakohaste ELi määruste kohaldamine.

Vittorio Agnoletto (GUE/NGL). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, sooviksin rääkida sellest, mis juhtus Fiati ettevõttes Brüsselis. Ainueesmärgiga nõrgestada ametiühingut esitas Fiat oma töötajatele valesüüdistuse, et need on võtnud ettevõtte juhid pantvangi – sündmus, mis pole tegelikult kunagi aset leidnud. Pole toimunud mingit inimröövi ei 9. aprillil ega üldse mitte kunagi. Fiat levitas meelega kuulujuttu, püüdes häbistada töötajaid, kes üritavad kaitsta enda tulevikku 24 inimese koondamise eel. Fiat keeldub pidamast koosolekuid, arutelusid või läbirääkimisi ametiühingute esindajatega. Ainus eesmärk on koondada 24 töötajat, kellest

12 on ametiühingu esindajad. Arvan, et Euroopa Parlament võiks arutada mitte ainult seda fakti, vaid ka ametühingute vastast käitumist Fiatis ja paljudes Euroopa suurtes rahvusvahelistes ettevõtetes, kus ei peeta töötajate õigusi au sees. Kuigi need rahvusvahelised ettevõtted kasutavad liikmesriikide ja Euroopa Liidu eeskirjade eelseid ning paljudel juhtudel ka toetusi, ei austa nad töötajate õigusi.

Georgios Georgiou (IND/DEM). – (EL) Härra juhataja, mõni päev tagasi külastas suur rühm Euroopa Parlamendi liikmeid Euroopa kagupiiri.

See, mida me külastatud piirkonnas nägime ja kogesime, ei pane meid mingil juhul uhkust tundma. Pean teile ütlema, et Euroopa kodanikud elavad sealsetel väikesaartel, mille rahvaarv jääb 120–130 vahele ja kuhu iga päev saabub 150 või 200 või 250 ebaseaduslikku sisserändajat ning kus nad kõik elavad koos väga kehvades oludes, kuna puudub infrastruktuur.

Ma kuulen, et siin parlamendis räägitakse pidevalt Dârfürist, Lõuna-Sudaanist, Birmast, ning see on õige; aga olgu sellega kuidas on, mingil hetkel peame pöörama tähelepanu seal elavatele Euroopa kodanikele, kes on samamoodi eurooplased nagu need, kes elavad Pariisis, Madridis või Berliinis. Ma tundsin, et mu kohus on teile seda mainida, härra juhataja, ning ma usun, et te võtate meetmeid.

Slavi Binev (NI). – (BG) Härra juhataja, daamid ja härrad, praegu ähvardab Bulgaaria ühiskonda oht. Nimelt on politseiteenistus muutumas organisatsioonist, mille eesmärk on kaitsta üldsust, poliitilises väljapressimises osalevaks ja kuritegelike jõukude käske täitvaks ametiks. Ülestõusmispühade 1. püha eelõhtul löödi Burgase kohaliku omavalitsuse volikogu liige 64-aastane Petko Petkov pikali ning kaks vormirõivas politseinikku peksid teda kiriku ees otse suure hulga tunnistajate silme all. Järgmisel päeval avaldatud ametlikus politseiraportis ei mainitud seda juhtumit sõnagagi. See on jälle üks näide politseivägivallast partei ATAKA liikmete vastu pärast Euroopa Parlamendi liikme Dimitar Stoyanovi ja Sofia linnavolikogu liikme peksmist. Ühtegi neist rünnakutest ei ole uurima hakatud.

Veel üks näide politsei tahtlikust tegevusest, kui nad „täidavad ametiülesandeid”, on tõsiasi, et Bulgaarias ei ole teatatud mitte ühestki röövimisest, kuigi juba 15 juhtumit on aset leidnud; nendest kaks viimast toimusid sel kuul. Meie ühiskonda on haaranud hirmu ja abituse tunne. Selle tagajärjel on Bulgaarias politseiniku sünonüümiks saanud „rahaahne” ärimees. Kui korrakaitseametnikud on kurjategijad, siis kelle eest saame ennast kaitsta ning kes kaitseb rahvast? See küsimus jääb vastuseta.

Richard James Ashworth (PPE-DE). – Härra juhataja, juhin Euroopa Parlamendi tähelepanu sellele, millist mõju avaldab Calais', Boulogne'i ja Dunkerque sadamate vahelise laevatee ebaseaduslik blokeerimine Prantsuse kalatööstuse esindajate poolt eelmisel nädalal. See töösulg tõi kaasa väga tõsised kaubavoogude katkestused sellel tähtsal üleeuroopalisel marsruudil. See tekitab tööstusele väga suuri kulusid ja viivitusi ning põhjustab tõsiseid takistusi ja ebamugavusi Kagu-Inglismaal elavatele inimestele.

See probleem on sageli esinenud ning ma palun komisjonilt, et nad kasutaksid oma sekkumisvolitusi, tagamaks, et selline kauba ja inimeste vaba liikumise takistamine Euroopa Liidus võetaks kontrolli alla. Lisaks küsin komisjonilt, kas Prantsusmaa valitsuse poolt kaluritele antud neli miljonit eurot on tema arvates riigiabi ning kas see võib olla seega ühise kalanduspoliitika eeskirjade raames konkurentsivastane ja ebaseaduslik.

Ioan Mircea Pașcu (PSE). – Härra juhataja, hiljutised negatiivsed sündmused Moldovas näitlikustavad mitut mainimisväärt teemat. Esimene on meie reaktsioon ELi põhiväärtuste rikkumisele Moldova ametiasutuste poolt, kui nad avaldasid survet noortele inimestele ja ajakirjanikele pärast valimistulemuste vastaseid proteste. Igasugune meepoolne leebus heidaks varju ELi usaldusväarsusele selles valdkonnas.

Teine on ELi reaktsioon Moldova ametiasutuste poolsele menetluseeskirjade rikkumisele, mida tehti meiega sõlmitud lepingute rakendamisel ning kui diskrimineeriti Euroopa kodanikke kodakondsuse alusel. Jällegi on kaalul ELi usaldusväarsus ja autoriteet.

Kolmas on ELi solidaarsus ühe tema liikmesriigi vastu esitatud valesüüdistuste puhul, mis võib olla ettekäane selles piirkonnas sõjalise olukorra külmutamiseks, rikkudes olulisi kohustusi nimetatud valdkonnas.

Neljandaks rõhutab ELi reaktsioon veel kord nende riikide erinevat staatust, kes jagasid 1940. aastal samasugust saatust, ning näitab ELi-Venemaa suhete tulevast suunda.

Chris Davies (ALDE). – Härra juhataja, kui üks meie valijatest nõuab pettuse abil sotsiaalhüvitisi, siis mõistetakse ta süüdi ja võidakse panna vangi.

Mõnikord tunduvad siin asjad teisiti olevat. Ajalehtedes avaldati eelmise aasta novembris, et üks meie liikmetest, Den Dover, on maksnud 750 000 Suurbritannia naela väärtuses kinni kulused töötajate palgaks oma abikaasa ja tütre omanduses olevale äriühingule ning kasutanud osa sellest rahast kallite autode ostuks ja muudeks isiklikeks hüvedeks.

Enamik inimesi ei pea Doverit paremaks vargast või sulist, kes peaks olema vangis, ning ma paluksin teil, härra juhataja, öelda meile, kui palju raha on praegu tagasi makstud.

Euroopa Parlament peaks olema avatuse, aususe ja läbipaistvuse musternäide ning selle asemel tundub siin mõnikord kehtivat salastamiseeskiri, et varjata mõne liikme poolt hüvitiste kuritarvitamise tegelikku ulatust. Meie keeldumine kehtestada samalaadseid finantsläbipaistvuse põhimõtteid, mida me eeldaksime igalt teiselt Euroopa institutsioonilt, teeb meile kõigile häbi.

Juhataja. – Härra Davies, võite olla kindel, et ka kõnealusel juhul käsitletakse seda juhtumit kooskõlas seadusega.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Härra juhataja, aprillis on taas võimalik mõtiskleda mõlema totalitaarse süsteemi mõju üle. Sellega meenutatakse Katõni veresauna, kui mõrvati tuhanded Poola ohvitserid, keda hoiti sõjavangidena laagrites Ostaškovi, Starobilskis ja Kozielskos ning kes mõisteti surma 1940. aasta märtsis Lavrenti Beria käsul. See toob meelde ka Varssavi geto ülestõusu alguse 1943. aastal protestina okupeerivate Saksa jõudude poolsele juutide massilisele hävituslaagritesse viimisele.

Getos aset leidnud tragöödiat kajastatakse tänapäeval *March of the Living*’ul, mis tagab selliste sündmuste mälestamise ja nende kordumise ärahoidmise. Kahjuks ei ole Katõni veresauna ja selle kordasaatjate üle siiani kohut mõistetud ega neid karistatud. Meie parlamendi vastu võetud kirjalik deklaratsioon 23. augusti kuulutamise kohta üleeuroopaliseks stalinismi ja natsismi ohvrite mälestamise päevaks äratav siiski lootust.

Den Dover (PPE-DE). – Härra juhataja, saan aru, et härra Davies võttis vist sõna mind puudutava olukorra kohta, ning seetõttu sooviksin sellele küsimusele vastamise õigust. Ma kuulsin vaid viimast kümmet sõna. Vähemalt saatis ta mulle e-kirja 20 minuti eest, väites, et kavatseb sellest kõnelda.

Sooviksin öelda vaid seda, et minu parlamenditöötaja kulude ümber toimunud suur sekeldus ja muretsemine, mida meedia on viimased üheksa või kaksteist kuud kajastanud, on olnud kurnav kogemus. Olen esitanud oma dokumendid esimese astme kohtusse, seega kavatsen väga jõuliselt võidelda. Ma mõistan, et mul on väga hea seisund, ning seoses sellega olen võtnud kasutusele vahemeetmed, mis tähendab, et mingit raha ei maksta enne, kui kohus ei ole kõiki tõendeid läbi vaadanud ja asjakohast otsust teinud. Ma palun luba Euroopa Parlamendil viivitada ning täna teid selle võimaluse eest.

Gerard Batten (IND/DEM). – Härra juhataja, mida tähendab Euroopa Liit Suurbritannia jaoks pärast 36 aastat liikmeks olemist? See tähendab, et me ei valitse enam ennast ise. 75–85% meie seadustest tuleb nüüd ELilt ja mitte meie enda parlamendilt. EL läheb Suurbritanniale maksma vähemalt 56 miljardit naela aastas – mis võrdub 900 naelaga aastas iga mehe, naise ja lapse kohta. Me ei kontrolli enam oma piire ning kannatame piiramatut ja kontrollimatut sisserände all.

ELi inimõigustealased õigusnormid tähendavad, et me ei saa enam tõhusalt kaitsta välisriigi kurjategijate, ebaseaduslike sisserändajate ja petistest varjupaigataotlejate eest. Euroopa vahistamismäärus ja *in absentia* kohtuotsused tähendavad, et me oleme kaotanud oma kõige põhilisema kaitse ebaõiglase vahistamise ja vangistuse eest.

ELi liikmesus on Suurbritannia jaoks katastroof. See on ränk ja tarbetu isetekitatu haav. Ainus lahendus probleemile on Suurbritannia tingimusteta lahkumine Euroopa Liidust.

Milan Horáček (Verts/ALE). – (DE) Härra juhataja, mõni nädal tagasi põhjustas Euroopa-vastaste Tšehhi sotsiaaldemokraatide, ELi-vastase presidendi Klaus ja kommunistide häbiväärne liit Topoláneki valitsuse kukkumise. Praegu käib töö selle nimel, et luua ajutine valitsus, kes peab võtma valitsuse ülesanded alates maist kuni uute valimisteni oktoobris. Loodan, et see uus valitsuskabinet lõpetab siiani oma ülesandeid väga hästi täitnud eesistujariigi Tšehhi ametiaja ning aitab tagada Lissaboni lepingu vajaliku ratifitseerimise Tšehhi Vabariigis. See oleks Euroopa jaoks oluline positiivne märk.

Zsolt László Becsey (PPE-DE). – (HU) Viimastel kuudel on Põhja-Serbias Vojvodinas valitsenud taas hirmu meeleolu mitme rahvuse seas, kes seal elavad, ja peamiselt ungarlaste hulgas. Kuigi Euroopa Parlament võttis nii 2004. kui ka 2005. aastal vastu resolutsiooni vastusena füüsilistele ja psühholoogilistele rünnakutele, mis pandi toime selle piirkonna mitterserblastest elanike vastu, ning võttis ka hoiatavaid meetmeid, saates

2005. aastal piirkonda tõendite kogumise delegatsiooni, siis vägivalda, hirmutamise ja alandamise juhtumid seal elavate vähemuste ja eelkõige ungarlaste suhtes mitte ainult ei jätku, vaid tunduvad muutuvat hullemaks.

Aasta algusest saadik on toimunud kokku viisteist psühholoogilist ja viis füüsilist rünnakut, millest kaks olid tõsised. Kahjuks on usaldus politsei vastu väike. Sellele aitab kaasa ka asjaolu, et nende etniliste rünnakute puhul ei ole ühtegi määratud karistust siiani tegelikult ellu viidud, mis näitab kohtu ebapiisavat toimimist ja tuginedes paljude aastate kogemusele, kahjuks ka leebet suhtumist. Seda kinnitab ka fakt, et Serbia enamus ei suuda tunnistada isegi praegu, et me peame pidama meeles ka kümneid tuhandeid inimesi, kes hukati ilma igasuguse kohtuotsuse ja isikliku süüta.

Kui kaua suudab Euroopa Liit veel taluda üht Euroopa ametlikku keelt kõnelevate põliselanike füüsilist ja psühholoogilist terroriseerimist tulevase liikmesriigi poolt 21. sajandi alguses? Kas me ei tunne vähimatki muret oma maine pärast?

Jo Leinen (PSE). – (DE) Härra juhataja, eile algas Genfis Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni rassismivastane konverents. Kakskümmend kaks ELi riiki võtab osa ning viis riiki on otsustanud mitte osaleda. See näitab Euroopa Liidu ühtsust sellise olulise sündmusega seoses halvas valguses.

Ent nüüd loen, et mõni riik veel kaalub Genfi sõitmist selle nädala jooksul; ning seega paluksin teil kasutada oma mõjuvõimu eesistujariigi Tšehhi suhtes, et meie kui EL saaksime asuda rassismivastasel konverentsil ühtsele seisukohale.

Iraani presidendi hirmutaval sõnavõtul ei tohi lasta ELi lõhestada ega ÜROd nõrgestada. See sõnavõtt ei tohi seda kaasa tuua ning seetõttu arvan, et me peame veel kord üritama – nagu on palunud ka peasekretär Ban Ki-moon – tagada, et kõik 27 ELi liikmesriiki ja EL tervikuna toetaks tegelikult seal kokku lepitud lõppdokumenti, aitamaks miljoneid inimesi maailmas, kes kannatavad rassismi ja diskrimineerimise tõttu. Täna teid väga.

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, viimasel osaistungjärgul palusin teil pidada kinni Euroopa Parlamendi kohustustest ning avaldada andmed Euroopa Parlamendi liikmete osalemise kohta parlamendi töös. Härra juhataja, te andsite sõna, et järgmisel juhatusel koosolekul – see tähendab koosolekul, mis toimub täpselt 40 minuti pärast – arutatakse seda punkti. Ent nüüd näen, et seda punkti ei ole kell 18.30 algava juhatusel koosoleku päevakorras. Et praegu on vaid veidi üle kuu aja valimiseni ning et Euroopa Parlament on kohustunud avaldama andmeid ja teavet Euroopa Parlamendi liikmete parlamendi töös osalemise kohta ning et praegu on veel väga vähe võimalusi, siis ma ei tea, kas selle teema ametlikuks arutamiseks võib pidada juhatusel koosolekut. Peasekretär on võtnud kohustuse esitada aruanne, mille põhjal oleks presidentuur saanud teha otsuse; seetõttu küsin teilt, lugupeetud juhataja, kas kodanikud, Euroopa valijad saavad selle teabe, nagu nõutud, meie parlamendi poolt sätestatu ja otsustatuna enne Euroopa valimisi juunis või peame murema oma lubadust ja tegutsema vastupidi oma otsustele.

Etelka Barsi-Pataky (PPE-DE). – (HU) Eile moodustati Ungari uus sotsialistlik valitsus. Ma ei soovi tegelikult rääkida selle sündmuse poliitilistest aspektidest, vaid asjaolust, et uues valitsuses ei ole mitte ühtegi naisliiget. Muidugi on veider, et 2009. aastal saab Euroopas moodustada uue valitsuse, kus ei ole neljateistkümne ministri hulgas ainsatki naist. Skandinaavia maades on üle poole valitsuse liikmetest naised. Prantsusmaa on samuti jõudmas sellise osakaaluni. Üle kolmandiku Saksamaa valitsuse liikmetest on naised. See on Euroopas üldtunnustatud tava.

Euroopa Parlamendis oleme viimase viie aasta jooksul võtnud vastu üksteist raportit soolise võrdsuslikkuse teemal. See on tähtis eesmärk, mis tugineb Euroopa väärtustele, aga kaotab mõtte, kui seda ei viida ellu. Seetõttu kutsun üles oma kolleege, käesoleval juhul sotsiaaldemokraatide fraktsioonist, tegutsema selle nimel, et need olulised ja õilsad püüdlused viidaks ellu ka nendes riikides, kus seda pole veel tehtud.

Neena Gill (PSE). – Härra juhataja, olin hiljuti Birminghamis. Käisin majast majja – see on väga britilik kampaania läbiviimise viis – ja mulle ei tulnud üllatusena, et mitte ühelgi inimesel, kelle juurde ma sattusin, ei olnud mingit aimu sellest, et vähem kui kuue nädala pärast on Euroopa Parlamendi valimised.

Kindlasti te teate, et statistika kohaselt on Ühendkuningriigis vaid 16% inimestest valimistest teadlik, aga teid peaks panema muretsema see, et need näitajad ei ole paremad ka teistes liikmesriikides. Tegelikult ei ole 30%-l inimestest kavas eesseisvatel valimistel osaleda. Huvi ja teadlikkuse puudumine on sama palju ka Euroopa Parlamendi kui kellegi teise vastutusel. Miljonid, mis on kulutatud kodanikega suhtlemisele, pole mingit kasu toonud.

Eriti kurvastav on minu jaoks see, et lubatud reklaam valimistest teavitamiseks on andnud suures osas vastupidise tulemuse. Töö- ja pereelu tasakaalu reklaam on pahandanud tööl käivad naisi ja neid, kes püüavad toetada rinnaga toitmist. See on jälle kivi meie enda kapsaaeda. Härra juhataja, te peate selle olukorraga kiirelt tegelema, laskma solvavad reklaamid maha võtta ning tagama, et me edastaksime lihtsa sõnumi selle kohta, miks inimesed peaksid eesseisvatel valimistel osalema. See peab olema nähtav ja kergesti mõistetav.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Härra juhataja, ka mina tahaksin rääkida samal teemal, nimelt eesseisvate Euroopa valimiste tulemustest, mis ei tööta tulla eriti head. Põhjuste hulgas on Euroopa Parlamendi korraldatud valimiseelne kampaania, mis ei ole piisavalt huvi äratanud, ning veelgi olulisemana rünnakud Euroopa Liidu saavutuste ehk sotsiaalturumajanduse pihta; see on mudel, mille väljatöötamise nimel oleme nii kõvasti võidelnud ning mis toob kasu Euroopa Liidu tööliste. Kodanikud suhtuvad negatiivselt muutustesse, mis ei tööta olla meelepärased ega rahuldavad. Seetõttu on kahju, et me oleme siin vastandlikel seisukohtadel küsimustes, mis peaksid meid Euroopa kodanike huvides ühendama.

Catherine Guy-Quint (PSE). – (FR) Härra juhataja, 14. ja 15. märtsil viibisin ma eelarvekomisjoni liikmena koos härra Botopoulosega Peloponnesose piirkondades, mida tabasid rängimalt 2007. aasta suve üleujutused. Me avastasime oma suureks üllatuseks, et 89,7 miljonit eurot, mida taotleti ja mis peaks Euroopa Liidu solidaarsusfondist tulema, ei ole neisse piirkondadesse veel jõudnud.

Seetõttu juhime ametlikult komisjoni tähelepanu sellele küsimusele ning sooviksime saada teada, kus eelarvepädeva asutuse tehtud otsuste rakendamist takistatakse. Kuidas on võimalik, et see abi, mida hääletati mitu kuud tagasi, ei ole veel avaldanud mingit erilist mõju neile piirkondadele, kus vajadus Euroopa solidaarsuse järele muutub päev-päevalt ilmsemaks?

Lisaks komisjoni tehtud tagasiulatuvale kontrollimisele sooviksime saada selgitusi Kreeka valitsuselt selle Euroopa abi kasutamise kohta. See on tõepoolest väga kiireloomuline küsimus – inimeste ja majanduse jaoks. Kaks aastat on tõesti liiga pikk aeg ootamiseks.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE). – (RO) Sooviksin juhtida tähelepanu asjaolule, et aina sagenevad soovimatud sündmused, mis algasid eelmisel aastal Armeenias ning on jätkunud sel aastal Gruusias ja Moldovas, annavad meile mõtteainet, kuna neil on kaks ühist joont: kõik kolm riiki on idapartnerluse liikmed ning stsenaarium on kõikide nende puhul samasugune. Ma arvan, et peaksime seda asjaolu arvesse võtma.

Eelmisel nädalal teatas Moldova president Voronin isegi seda, et ta soovib sellest idapartnerlusest taanduda, et ta saaks viia ellu taunitavaid meetmeid, mida ta võtab inimõiguste vastu Moldovas. Ma arvan, et Euroopa Liit peaks tegema tihedat koostööd Euroopa Ülemkogu ja OSCEga.

Jim Allister (NI). – Härra juhataja, terrorismi ülistamist esineb mitmel kujul, aga kui meie parlamendi liige kiidab alatuid mõrvareid, kelle tapakarjäär lõppes, kui nad said oma karistuse õiguspärastelt julgeolekujõududelt, siis on see liige tegutsenud vastuolus kõigega, mida siin parlamendis on kunagi öeldud terrorismi ning selle toetajate ja õigustajate hukka mõistmiseks. Ent just seda tegi Sinn Feini liige de Brún ülestõusmispuhade 1. pühal, kui ta kirjeldas IRA terroriste rahumeelsete, omakasupüüdnudmatute ja auväärsetena. Terrorismis ei ole olnud ega ole midagi rahumeelset ega auväärset. Häbi igale parlamendiliikmele, kes selliste kõlvatute verevalajate ees lipitseb!

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Oma populistliku ja paindumatu natsionalistliku ilukõnega põhjustab president Ahmadinejad suurt kahju Iraani imagole ja mainele. Ta ähvardab ka mõõdukat islamit läänes ning levitab selle kohta negatiivseid kinnisarusamu.

Peame võtma otsustavaid meetmeid sellise provokatsiooni vastu. Roxana Saberile karistuse määramisega näitas Iraani režiim, et see riigikord on väga nõrk ja argpükslik. Oma sõnalisest vastasseisust Ameerika Ühendriikidega on see kasutanud pantvange, käesoleval juhul üks naine ja ajakirjanik, et oma inimesi ideoloogiliselt ühte koondada. See on kõigi demokraatlike normide pilkamine.

Põhiinimõigused on Euroopa Liidu alus nagu ka võitlus teabe saamise õiguse eest. Neljas võim, see on meedia ja ajakirjandus, on tähtis vahend demokraatlike normide taastamisel. Iga võim, mis kardab ajakirjandust, ründab esmalt seda. Ebademokraatlikes riigikordades ollakse pidevas hirmus, mistõttu kiusatakse taga ajakirjanikke ning vangistatakse, piinatakse ja isegi tapetakse neid.

Kinga Gál (PPE-DE). – (HU) 1. mail saab viis aastat sellest, mil saime Euroopa Liidu liikmeks koos teiste Kesk- ja Ida-Euroopa riikidega. Siis tundus, et iga uus liikmesriik hakkab järgima ELi peamisi põhimõtteid ja diskrimineerimise keeldu ning kaitseb ja väärtustab keelelist mitmekesisust ja rahvusvahemuste õigusi.

Isegi pärast viit aastat ELi liikmesust võib endiselt leida näiteid, mille puhul enamuskeelt kaitstakse avalikult ja diskrimineerival viisil, mis kahjustab riigi põliselanikest rahvusvähemuste keelte kasutamist. Nii on see praegu Slovakkias, kus 1995. aastal vastu võetud ja tookord karmi rahvusvahelise kriitika osaliseks saanud keeleseadus on nüüd taas päevakorda võetud. See keeleseaduse eelnõu ohustab vähemuskeelte kasutamist igas eluvaldkonnas, see mõjutab ka näiteks poolt miljonit Ungari põliselanikest rahvusvähemuse liiget, kes seal elavad. Keelelise mitmekesisuse edendamise ja vähemuste identiteedi kaitsmise asemel lubab see keelekorraldajatel ja -inspektoritel minna vähemuste kogukondadesse ning määrata rangeid trahve, kui nad ei järgi neid määrusi; seda saab Brüsseli seisukohast kirjeldada vaid kui hullumeelsust. Seetõttu kutsun ELi keelelise mitmekesisuse volinikku üles sekkuma ning rakendama keelelist mitmekesisust ka Slovakkias.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Kümme uut liikmesriiki on viis aastat olnud Euroopa Liidu liikmed. Meil on aeg olukorras kokkuvõtte teha. Ka meie ametiaeg hakkab lõppema. Alguses oli vanade liikmesriikide seas usaldamatus, aga see kadus järk-järgult. Tegelikult ilmnis mõne aja pärast, et mitmes küsimuses, näiteks teenuste direktiivi või töövõtuvabaduse puhul, võitlesid uued liikmesriigid ELi reformi nimel. Seetõttu võime minu arvates öelda, et nende viie aastaga oleme väga palju õppinud. Samal ajal peame rõhutama, et uued liikmesriigid puutuvad endiselt kokku diskrimineerivate meetmetega. Piisab, kui mainida asjaolu, et uute liikmesriikide põllumajandustootjad saavad sel aastal ikka veel vaid 60% summast, mille saavad vanade liikmesriikide põllumajandustootjad. Tahaksin lisada ka seda, et ELiga ühinemisest võitsid kõik, ning seetõttu sooviksin tänada Euroopa Parlamenti meie kui uute liikmesriikide hea vastuvõtmise eest. Me tunneme, et meid on viie aasta jooksul siin võrdsena koheldud.

ISTUNGI JUHATAJA: LUISA MORGANTINI

asepresident

Juhataja. – Selle päevakorrapunkti käsitus on lõppenud.

17. Elektrienergia siseturu ühiseeskirjad – Energeetikasektorit reguleerivate asutuste koostööamet – Võrkudele juurdepääsu tingimused piiriüleses elektrikaubanduses – Maagaasi siseturg – Maagaasi ülekandevõrkudele juurdepääsu tingimused – Rehvide märgistamine seoses kütusesäästlikkusega – Ehitiste energiatõhusus (uuesti sõnastatud versioon) (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on ühisarutelu järgmistel teemadel:

– tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel Eluned Morgani esitatud soovitus teisele lugemisele nõukogu ühise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, mis käsitleb elektrienergia siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/54/EÜ (14539/2/2008 – C6-0024/2009 – 2007/0195(COD)) (A6-0216/2009);

– tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel Giles Chichesteri esitatud soovitus teisele lugemisele nõukogu ühise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse energeetikasektorit reguleerivate asutuste koostööamet (14541/1/2008 – C6-0020/2009 – 2007/0197(COD)) (A6-0235/2009);

– tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel Alejo Vidal-Quadrase esitatud soovitus teisele lugemisele nõukogu ühise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus võrkudele juurdepääsu tingimuste kohta piiriüleses elektrikaubanduses ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1228/2003 (14546/2/2008 – C6-0022/2009 – 2007/0198(COD)) (A6-0213/2009);

– tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel Antonio Mussa esitatud soovitus teisele lugemisele nõukogu ühise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/55/EÜ (14540/2/2008 – C6-0021/2009 – 2007/0196(COD)) (A6-0238/2009);

– tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel Atanas Paparizovi esitatud soovitus teisele lugemisele nõukogu ühise seisukoha kohta eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus maagaasi ülekandevõrkudele juurdepääsu tingimuste kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1775/2005 (14548/2/2008 – C6-0023/2009 – 2007/0199(COD)) (A6-0237/2009);

– tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel Ivo Beleti koostatud raport ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv rehvide kütusesäästlikkuse ja muude oluliste parameetrite märgistamise kohta (KOM(2008)0779 – C6-0411/2008 – 2008/0221(COD)) (A6-0218/2009);

– tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel Silvia-Adriana Țicău koostatud raport ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv ehitiste energiatõhususe kohta (uuestisõnastamine) (KOM(2008) 0780 – C6-0413/2008 – 2008/0223(COD)) (A6-0254/2009).

Eluned Morgan, raportöör. – Proua juhataja, see energiapakett on aastatepikkuse raske töö lõpptulemus, mille puhul Euroopa Parlament võib olla väga uhke muudatuste üle, mis nüüd ellu viiakse. Me peaksime olema eelkõige uhked asjaolu üle, et ELi energiatarbijad on praegu esimest korda asetatud täpselt energiaarutelu keskmesse ning Euroopa tasandil on tunnistanud energiavaesust. Kaasnev huvide konflikt, kui ettevõtte käes on nii elektri edastamise kui ka tootmise valdkond, on lahendatud ning energiaturge reguleerivad õigusnorme on tugevdatud.

Elektridirektiiv, mille raportöör ma olin, kuulub viie meetme paketti, mille eesmärk on parandada elektri- ja gaasiturgude toimimist kogu meie maailmajaos, tagada turgude parem lõimumine ning tegutseda õiglasemal ja vähem diskrimineerival viisil.

Soovin öelda, et olen tänulik väga ulatusliku koostöö eest teiste selle paketi raportööridega, samuti variraportööride, komisjoni ja eesistujariigi Tšehhiga, kes on aidanud meil jõuda järeldusele selles, mis on kohati olnud väga tulise arutelu teemaks.

Õigusnormidesse on lisatud suur hulk uusi tarbijakaitsemeetmeid, sealhulgas on tagatud, et kliendid saaksid vahetada tarnijat kolme nädala jooksul, igas liikmesriigis on nähtud ette sõltumatu ja range kaebuste esitamise süsteem ning õigus saada hüvitist, kui teenus ei vasta ettenähtud tasemele. Need õigusnormid tagavad ka selle, et iga ELi majapidamine oleks 2022. aastaks varustatud niinimetatud arukate arvestitega. Need arukad arvestid võimaldavad tarbijatel oma energiakasutust paremini kontrollida ning suurendada energiatõhusust, aidates vähendada energiakulusid ja alandada süsiniku heitkoguseid.

Euroopa Parlamendi algatusel sisaldavad uued õigusnormid ka erikaitsemeetmeid kaitsetumate energiatarbijate jaoks ning energiavaesuse küsimust tuleb nüüd esimest korda tõsiselt võtta.

Tahaksin küsida volinik Piebalsilt, kas ta annab nüüd lubaduse, et edaspidi lisatakse ELi energiaraamistikus peale varustuskindluse, säästvuse ja konkurentsivõime ka neljas punkt – taskukohasus – kõigile tulevastele energiapolitiika ettepanekutele. ELi toetatud aruandes jõuti hiljuti järeldusele, et kuni 125 miljonit kodanikku puudutab energiavaesus. Liikmesriigid peavad võtma praegu asjakohaseid meetmeid, mis aitaksid ära hoida sadu – kui mitte tuhandeid – surmajuhtumeid meie maailmajaos vaeseimates majapidamistes. Lõpetatakse ka diskrimineeriv hinnakujundus ettemaksu arvestite puhul.

Paketi kõige vastuolulisem osa keskendus sellele, kas energiaturgudel on vaja omandisuhete täielikku eraldamist – teisisõnu edastussüsteemide täielikku eraldamist tootmisest. Mõnes liikmesriigis tähendab turu struktuur, et selliste põhivõrguettevõtjate monopolne seisund, kellele kuuluvad ka elektritootmisvahendid, ei julgusta kuidagi teisi osalisi turule tulema, vähendades seega konkurentsi. Euroopa Parlament on nüüd võtnud vastu kompromissi, mis lubab nii edastuse kui ka tootmise omamist tingimusel, et toimub suurem kontroll ja tasakaalustamine, mis tagaks paratamatult tekkiva huvide konflikti kõrvaldamise. Paljud meist ei olnud varmad kompromissiga nõustuma, sest me usume, et tuuled puhuvad hulgimüügi eraldumise suunas, ning need integreeritud ettevõtted jagunevad sellest direktiivist olenemata.

Komisjoni püüdlused paljastada mõne ettevõtte kuritarvitused hakkavad vilja kandma, näiteks on sellised ettevõtted nagu E.ON ja RWE nõustunud pärast monopolivastast uurimist oma ülekandevõrgud müüma. Samuti tugevnevad riikide reguleerivad asutused.

Sooviksin tänada kõiki nende koostöö eest ning arvan, et me peaksime olema uhked selle üle, mida oleme ELi tarbijate heaks teinud.

Giles Chichester, raportöör. – Proua juhataja, loodan, et selle paketi puhul on pigem tegemist lõpuks valminud ja mitte poolelioleva tööga. Ma pean energeetikasektorit reguleerivate asutuste koostööameti tulevast rolli väga tähtsaks, et saavutada ammu soovitud gaasi ja elektrienergia siseturg.

Kolmepoolsete läbirääkimiste käigus mõistsin, et minu poolt Euroopa Parlamendi nimel esitatud parandused on vajalikud õiglaste ja tõhusate energiaturgude jaoks. Minu eesmärk on olnud luua amet, millel on suurem sõltumatus ja otsustusõigus. Eriti kui see amet peab aitama tõhusalt kaasa ühtse ja konkurentsivõimelise

energiaturu arendamisele, siis peab sellel olema rohkem õigusi, et lahendada piiriüleseid küsimusi ning toetada tõhusat koostööd põhivõrguettevõtjate või ülekandesüsteemi haldurite ja riiklike reguleerivate asutuste vahel.

Ent suuremate õigustega peaks kaasnema suurem aruandekohustus ja läbipaistvus. Ma pean silmas üldist põhimõtet, mille kohaselt me peaksime suurendama ameti sõltumatust, et muuta see nii tõhusamaks kui ka usaldusväärsemaks, muutes ameti suuremal määral aruandekohustuslikuks, eelkõige Euroopa Parlamendi ees. Ma usun, et see läheb nii.

Pean ütlema, et mitu ülesannet, mille oleme ametile andnud, kõlab pigem nõuandva kui konkreetse, aga oleme üritanud luua võimalusi uuenduslikuks reguleerimiseks, juhtides tähelepanu valdkondadele, kus on vaja võtta meetmeid, aga kus ametil ei ole vajalikke õigusi tegutsemiseks.

Sooviksin kõigepealt tõsta esile suuremat aruandekohustust, mille oleme läbi rääkinud. Direktor ilmub Euroopa Parlamendi asjaomase komisjoni ette nii enne tema ametisse nimetamist kui ka ametiajal, et esineda ja vastata küsimustele. Samuti võib reguleerivate asutuste nõukogu esimees osaleda asjaomases komisjonis ja anda aru oma tööst. Euroopa Parlament on saanud õiguse nimetada ametisse kaks haldusnõukogu liiget. Kõik see annab ametile võimaluse teavitada üldsust enda valitud teemadel.

Kui räägime ülesannetest, mida nimetasin, siis arvan, et gaasi ja elektrienergia siseturgude järelevalve, osalemine võrgueeskirjade väljatöötamisel, üleeuroopaliste energiavõrkude suuniste rakendamisele kaasa aitamine, võrkudevahelise ühenduse võimsuse suurendamise projektide rakendamise edusammude järelevalve, õigus otsustada infrastruktuuri investeringute nõuete erandite üle, kümneaastaste võrgu investeerimiskavade rakendamise järelevalve ning õigus avaldada arvamusi ja soovitusi põhivõrguettevõtjate või ülekandesüsteemi halduritele – lisaks muudele aspektidele, mida mul ei ole aega loetleda – annavad kõik ametile palju võimalusi muudatusi ellu viia.

Lisaks oleme kehtestanud ühtlustatud otsustusprotsessi nõuded. Loodan, et amet suudab tegutseda meie seatud ülesannete kõrgusel. Oleme taganud komisjonile võimaluse esitada oma aruanne ameti töö kohta ning anda kogemustele tuginedes soovitusi lisaülesannete ja rollide kohta, mida amet võiks täita.

Sooviksin tänada meie kaasraportööre, ülejäänud kahte institutsiooni ja volinikku eelkõige nende raske ja konstruktiivse töö eest lõpliku kompromisspaketi jõudmisel. Loodetavasti asjaolu, et mul paluti kõnelda teisena ja mitte viiendana, kinnitab selgelt selle ettepaneku tegelikku mõjukust ja tähtsust.

Alejo Vidal-Quadras, raportöör. – Proua juhataja, sooviksin alustuseks tänada siiralt raportööri, variraportööri, volinik Piebalgi ja saadik Reinišovát suurepärase koostöö eest selle aasta esimese kolme kuu jooksul. See koostöö on olnud peamine tegur selle eduka tulemuse saavutamisel, mida sel nädalal hääletame. Läbirääkimised on olnud pikad, keerulised ja vahel rasked, aga arvan, et oleme suutnud jõuda kõiki pooli rahuldavale kokkuleppele.

Mis puutub kogu paketti sellisena, nagu see läbi räägiti, siis võib Euroopa Parlament olla uhke lõpliku teksti üle. Meie väga tugev esimesel lugemisel saavutatud kokkuleppe omandisuhete eraldamise kohta andis läbirääkimismeeskonnale arutelu ajal palju tuge. See võimaldas meil saavutada palju rangema õigusliku raamistiku, eriti riikides, kus on kehtestatud sõltumatu ülekandesüsteemi halduri (ITO) mudel ning kus suurendatakse riiklike reguleerivate asutuste pädevust nii valitsusest kui ka tööstusharust sõltumata. See uus ülesanne vähendab konkurentsivastase käitumise ohtu, eriti olukorras, kus vertikaalselt integreeritud ettevõtjad kuritarvitavad oma seisundit, et peatada võimsuse suurendamise investeeringud.

Lisaks on saavutatud kokkulepe läbivaatamisklausli kohta, mis võimaldab meil mõne aasta pärast kontrollida, kas kõik mudelid vastavad meie eesmärgile saavutada täiesti konkurentsivõimeline ja legaliseeritud turg. Peale selle oleme tunduvalt tugevdanud tarbijakaitse sätteid, muu hulgas seoses arvetes esitatud teabega ja paremate tarnija vahetamise tingimustega.

Lõpetuseks ütlen, et veel üks suur edusamm on olnud kolmanda riigi klauslisse uue sätte lisamine, mille kohaselt võib kolmanda riigi põhivõrguettevõtjast või ülekandesüsteemi haldurist keelduda ka siis, kui on ohustatud liidu varustuskindlus tervikuna või mõne liikmesriigi oma, välja arvatud sellise liikmesriigi, kus nõutakse sertifitseerimist.

Seoses elektrimäärusega sooviksin öelda, et sellel määruel on väga tähtis roll, kuna see annab liikmesriikidele vahendid, mida on vaja selleks, et suurendada märkimisväärselt võrkudevahelise ühenduse võimsust liidus, töötades välja ja kehtestades kohustuslikud võrgueeskirjad, mida peavad kaubanduses kohaldama kõik

põhivõrguettevõtjad või ülekandesüsteemi haldurid, kõrvaldades seega ühe peamise tegeliku takistuse elektrienergia siseturu väljakujunemisel.

Kokkulepitud tekst suurendab ka Euroopa reguleerivate asutuste koostööameti rolli selles protsessis kooskõlas esimese lugemisega Euroopa Parlamendis. Pean tunnistama, et parlament lootis palju suuremate eesmärkidega ametit. Ent me mõistame, et see on alles esimene samm õiguslike raamistike pikas lõimimisprotsessis.

Meil õnnestus lisada uus säte, mille kohaselt võib amet teha ettepanekuid lisada põhikriteeriume uute võrkudevaheliste ühenduste puhul erandite lubamisel. See on eriti oluline, kuna see on üks peamisi takistusi, millega investorid võimsuse suurendamisel eri liikmesriikides tegutsedes kokku puutuvad. Vajadus järgida mitut erinevat õiguslikku menetlust võib mõnikord tuua kaasa segadusseajavad tulemused ning peletada investorid eemale – nagu juhtus näiteks Nabuccoga.

Selles määruses luuakse ka Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik – ja määratakse kindlaks selle roll –, kes vastutab ametile esitatavate võrgueeskirjade eelnõu koostamise eest ning kes peab töötama välja kooskõlastatud mehhanismid eriolukordadeks, nagu hiljuti kogu Euroopa Liidus esinenud katkestused.

Tahaksin lõpetuseks tänada kõiki tehnilisi töötajaid, kelle töö aitas meil saavutada kokkulepet, millele jõudmise suhtes me päris läbirääkimiste alguses kohati lootuse kaotasime.

Antonio Mussa, raportöör. – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, sooviksin tänada eesistujariiki Tšehhit, komisjoni, proua Nieblerit, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni esimeest, oma kaasraportööre selle energiapaketi puhul, variraportööre ja parlamendikomisjoni sekretariaati, sealhulgas kõiki selle ametnikke, nende koostöö eest ja nende oskuste eest, mida nad selle teema kallal töötades üles on näidanud.

Me kõik võime olla ja peaksime olema uhked enda saavutatud tulemuse üle; mina igal juhul olen, mõeldes tööle, mida tegin, kui pidin hakkama tegelema gaasi siseturu teemalise direktiiviga ja probleemidega, millele ei leidunud lihtsaid lahendusi. Mul on hea meel, et see – minu teine ametiaeg Euroopa Parlamendi liikmena – on langenud kokku selle paketi lõppetapiga, mis minu arvates on üks kõige tähtsamaid küsimusi, millega selle ametiaja jooksul on tegeldud ja mis toob kasu meie valijaskonnale, Euroopa kodanikele.

Gaasidirektiiv, mis jõustub 2011. aastal, toob sektorisse märkimisväärsed uuendusi: üks oluline tulemus, mida tuleks toonitada, on see, et on saavutatud sõltumatu ülekandesüsteemi halduri võimalus. See avab turud ning tagab, et tehakse tegelikke edusamme süsteemi suunas, mis võimaldab Euroopa Liidul kõnelda energiaküsimustes ühel häälel. Sõltumatu ülekandesüsteemi halduri süsteem on tõeline uuendus selles paketis ning see on valdkond, kus saab öelda, et Euroopa Parlament on saavutanud prima tulemuse.

Uues gaasidirektiivis pööratakse palju tähelepanu gaasiga seotud asutustele ja ametile. Direktiiviga antakse asutustele nende ülesannete täitmisel õiguspärasus, eriti sellistes riikides, kus nad peavad alustama oma tegevust nullist. Seetõttu on äärmiselt oluline, et oleme määranud kindlaks nende asutuste rolli ja kohustused ning andnud neile ulatuslikud õigused, kuna asutustel on keeruline ülesanne kontrollida ühist energiaturgu.

Veel üks asjaolu, mis lisati kolmepoolse arutelu etapis, on ühistest eeskirjadest erandi lubamine nii-öelda suletud süsteemidele, nagu lennujaamad, haiglad, jaamad, tööstusrajatised ja nii edasi, mis oma erijoonete tõttu peavad saama kasutada soodsamat süsteemi. See on näide sellest, kuidas uues direktiivis pööratakse tähelepanu Euroopa kodanikele.

Minu arvates on tegelikult Euroopa kodanikud need, kes saavad sellest direktiivist kasu, sest arukate arvestite kasutamisega on neil juurdepääs kogu oma arveid puudutavale teabele ning nad saavad hinnata, milline on parim pakkumine turul ja valida oma tarnija parima hinna põhjal; kuigi on tõsi, et selle liberaliseerimise tulemusi saab näha mõne aasta pärast, ei saa siiski eitada, et uute ettevõtjate sisenemine turule toob kaasa hindade languse ja soodsamad turutingimused ELi kodanike jaoks.

Teine tähtis osa on Euroopa ülekandevõrkude süsteemi tunnustamine, mis tagab gaasitarnete kindluse Euroopa kodanike jaoks. See kõik sõltub ka uue infrastruktuuri, näiteks taasgaasistamisrajatisete ja hoidlate edendamise ja rajamisest, mis on oluline tugi kolmanda paketi puhul. Seega on vaja konkurentsivõimelise turu avamist, mis tagab pikaajalised investeeringud ja lepingud selle sektori ettevõtjatega, eriti uutes liikmesriikides, kus uue infrastruktuuri rajamine aitaks lahendada ka pikaajalisi probleeme seoses energiasõltuvusega.

Kaitsetumate tarbijate kaitsmist on võetud arvesse, andes riigi ja piirkondlikele asutustele võimaluse tagada oma gaasitarned kõige kriitilisematel aegadel. Selle gaasidirektiivi ja kogu energiapaketi edukas tulemus rõhutab veel kord Euroopa ja tema institutsioonide rolli Euroopa kodanike heaks tegutsemisel.

Atanas Paporizov, raportöör. – (BG) Proua juhataja, lugupeetud volinik, kõigepealt sooviksin väljendada oma heameelt selle üle, et Euroopa Parlament ja nõukogu jõudsid kokkuleppele kolmandas energiapaketi, sealhulgas gaasi ülekandevõrkudele juurdepääsu tingimuste alases määruses, mille raportöör ma olen. Sooviksin märkida ära eesistujariigi Tšehhi panust ja Euroopa Komisjoni aktiivset toetust ühiste lahenduste leidmisel.

Mis puudutab gaasi ülekandevõrkudele juurdepääsu, siis on kolmanda energiapaketi eesmärgid saavutatud. On pandud alus Euroopa ühtse energiaturu loomiseks, mis põhineb kohustuslikes võrgueeskirjades sätestatud normidel. On suurendatud võimalusi arendada piirkondlikku koostööd, kus koos Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikuga ja riiklike reguleerivate asutustega on oluliseks innustajaks ka energeetikasektorit reguleerivate asutuste koostööamet.

See suurendab märkimisväärselt tarnete kindlust ning julgustab uue infrastruktuuri rajamist, kui Euroopa ettevõtjate võrgustik koostab võrgu kümneaastase investeerimiskava, mille rakendamist kontrollivad riiklikud reguleerivad asutused ja mille üle teostab järelevalvet koostööamet. See annab kõigile turuosalistele võimaluse osaleda selgelt kindlaks määratud töökorra põhjal, koostades võrgueeskirjad ning pakkudes välja nende muudatused, kui praktikas kohaldamine näitab, et see on vajalik. Tarnijatevahelist konkurentsi reguleerivaid tingimusi karmistatakse, kasutades rangemaid eeskirju teavitamise ja ülekandesüsteemi haldurite tegevuse läbipaistvuse kohta.

Elkõige sooviksin tänada neid, kes osalesid läbirääkimistes, et toetada ettepanekuid, mille ma koostas in kümneaastase investeerimiskava kohta, ning piirkondlike koostööalgatuste arendamisel. Peale selle on mul hea meel, et peetud läbirääkimiste tulemusena saavutati parem tasakaal Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustiku, energeetikasektorit reguleerivate asutuste koostööameti ja Euroopa Komisjoni õiguste vahel eesmärgiga tagada sujuvalt toimiv, tõhus ja konkurentsivõimeline turg.

Iseäranis sooviksin rõhutada, et tehti tihedat koostööd kolmanda energiapaketi viie õigusakti kallal töötades. Loodi ka üldraamistik, mille eri osad täiendavad ja toetavad üksteist. Sooviksin tuua esile silmapaistvat tulemust, mille saavutasime aktiivses koostöös oma kaasraportööridega: proua Morgani, härra Mussa, härra Vidal-Quadrase ja härra Chichesteriga. Samuti tänan variraportööre, kes aitasid igas läbirääkimiste etapis kaasa konstruktiivsete ja väga kasulike soovitusetega. Pean erilist tänu avaldama ka tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni esimehele ja tema sekretariaadile.

Proua juhataja, 2009. aasta algas Bulgaaria ja Sloveenia gaasitarnete katkestusega ning järsu mahtude vähenemisega teiste Kesk- ja Ida-Euroopa riikide jaoks. Ma usun, kolmanda energiapaketi põhjal, Euroopa Komisjoni ootamatute ettepanekute põhjal gaasitarnete kindluse direktiivi uue sisu sätestamise kohta ning gaasi ülekandevõrkude ühendamise kavade põhjal, mida toetab majanduse taastamiskava, et Euroopa Liit on 2009. aasta lõpuks valmis seisma silmitsi võimalike tarnekatkestustega tänu suuremale hulgale materiaalsetele vahenditele ja suuremale solidaarsusele. Minu arvates on õigustatud, tuginedes saavutatud tulemustele, kutsuda kõiki oma kolleege üles toetama teisel lugemisel nõukoguga kokku lepitud ühist teksti, mis teile on esitatud.

Ivo Belet, raportöör. – (NL) Kuigi rehvide kütusesäästlikkuse märgistamine on täna päevakorras asetatud kummalisel kombel elektrienergia ja gaasi teemade vahele, arutame väga olulisi ja konkreetseid meetmeid, mis toovad otsest kasu igale tarbijale, igale autojuhile ja tegelikult enamikule meist Euroopas.

See on konkreetne meede, mis maksab vähe või ei maksa midagi ning mis aitab arvestataval määral kaasa meie kõrgete kliimaeesmärkide saavutamisele. Autorehv – ma pole kindel, kas te seda teate – mõjutab sõiduki kütuse kogukulu 20–30% ulatuses. Seetõttu on loogiline, et just siin on suur potentsiaal energiatõhususeks ja säästmiseks.

Milliseid konkreetseid samme kavatseme astuda? Me püüame õhutada kõiki autojuhte, mis tähendab seega peaaegu kõiki, jälgima nüüdsest peale rehvide energiatõhusust ja müraemissiooni. Me ei kohusta kedagi; me vaid teavitame inimesi, nagu teeme praegu näiteks külmikute puhul, selge märgistuse või kleebise abil. Kes tahab sõita ringi B või C klassi rehvidega, kui ta saab kasutada ka keskkonnasäästlikku A klassi rehvi? Lisaks on A klassi rehvi pikaajaliselt kulutõhusam. See on tegelikult puhas kasu, kasu tarbijale ja eelkõige kasu keskkonnale.

Sooviksin teile öelda ühe näitaja: ühes mõjuhinnangus kinnitati, et on võimalik säästa kuni poolteist miljonit tonni süsinikdioksiidi. See vastab ligi ühe miljoni sõiduauto süsinikdioksiidi heitest vabanemisele Euroopa teedel. Kui see meede toimib täiel määral, siis kaob ühe miljoni sõiduauto tekitatud süsinikdioksiidi heide, mis on üsna muljetavaldav!

Loomulikult soovivad ka rehvitootjad kasu saada. Ma ei pea lisama – ning see on täiesti loogiline –, et me pidasime nõu selle sektoriga, kui selle meetme välja pakkusime. Muidugi ei oleks mõtet kehtestada uusi õigusnorme sektoris, millele on eriti halba mõju avaldanud autosektori kriis, kui see tooks kaasa lisakulutusi ja bürokraatiat. Need on vettpidavad argumendid ja neid ei saa lihtsalt eirata. See märgistamisdirektiiv toob kasu ka kvaliteetsete rehvide tootjatele, mistõttu me üritamegi pöörata nii palju tähelepanu selle rakendamise kontrollimisele, mis on vajalik, et luua võrdsed tingimused, aga seda kõrgel tasemel.

Pole vaja öelda, et keskkonnasäästlikkus ei peaks kunagi tulema ohutuse arvelt ning seetõttu oleme esitanud selle kohta muudatusettepanekud. Ohutus jääb meie kõige tähtsamaks prioriteediks seoses autorehvidega.

Sooviksin lisada väikese märkuse müraemissiooni kriteeriumi kohta. See on samuti hõlmatud, sest nagu te teate, on mürasaaste üks meie aja tülikaid nähtusi. Seega väljendan seoses sellega suurt heameelt asjaolu üle, et me oleme lisanud kaalutleva ja rakendatava kriteeriumi, et vähendada veelgi mürasaastet, aga nagu ma juba ütlesin, mitte kunagi auto ja rehvi ohutuse arvelt.

Sooviksin lõpetuseks öelda paar sõna ajakava kohta. Minu arvates oleme jõudnud kaugeleulatuvale ja samas mõistlikule kompromissile. Me loodame muidugi rehvitootjatele, nagu autode endi süsinikdioksiidi heidete puhul, et nad toovad palju varem turule tooted, mis vastavad kõige keskkonnasäästlikumatele standarditele.

Silvia-Adriana Țicău, raportöör. – (RO) Lugupeetud volinik, daamid ja härrad, ehitised tarbivad 40% primaarenergiast ning tekitavad 40% kasvuhoonegaaside heitkogustest. Seetõttu on ehitiste energiatõhususe parandamise meetmete viivitamatu rakendamine kõige usaldusväärsem, kiirem ja odavam viis vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid. Ent ehitiste energiatõhususe suurendamine annab hea võimaluse ka ELi majanduslikuks taastumiseks rohkem kui 250 000 uue töökoha loomise, taastuvate energiaallikate ja energiatõhusate ehitiste edendamiseks nõutavate investeeringute ning sama olulisena ka Euroopa kodanike elukvaliteedi parandamise kaudu, vähendades nende kommunaalkulusid.

Uus komisjoni ettepanek kehtiva direktiivi muutmiseks näeb ette 1000 m² suuruse künnise, ehitiste suhtes teatavate energiatõhususe miinimumnõuete kehtestamise ja riiklikul tasandil kehtestatud miinimumnõuete koondamise protsessi kehtestamise, selliste ehitiste edendamise, mis lokaalselt toodavad tarbitud primaarenergiaga samaväärse koguse taastuveneeriat, ja riigi vahenditest ainult selliste ehitiste ehitamise rahastamise, mis vastavad energiatõhususe miinimumnõuetele.

Euroopa Parlament on lisanud järgmised olulised muudatusettepanekud: laiendada direktiivi kohaldamisala, et hõlmata keskkütte- ja -jahutussüsteemid, suurendada ehitiste energiatõhususe sertifikaatide tähtsust ja ühtlustada nende vormi, kavandada ühtne metoodika energiatõhususe miinimumnõuete kindlaksmääramiseks, rakendada avalik-õiguslike institutsioonide puhul energiatõhususe sertifikaadis esitatud soovitusi selle kehtivusajal, näha ette uued sätted tarbijatele teabe andmise ning audiitorite ja ekspertide koolitamise kohta, lisaks anda alates 2019. aastast ehituslubasid ehitistele, mis toodavad lokaalselt taastuveneeriat vähemalt tavapärastest allikatest saadud energiaga samaväärses koguses, ning kehtestada uued sätted kütte- või jahutussüsteemide kontrollimiseks.

Kutsun oma kolleege üles külastama sellistele ehitistele pühendatud näitust – ehitised, mille energia netotarve võrdub nulliga –, mis on üleval Euroopa Parlamendis ja mis on korraldatud koos Maailma Looduse Fondiga.

Kuigi ehitiste energiatõhususe direktiiv on olnud jõus alates 2002. aastast, ei ole selle rakendamine eri liikmesriikides olnud rahuldav. Liikmesriigid on pidanud vähest rahastamist peamiseks tõkkeks, mis takistab selle direktiivi nõuetekohast rakendamist. Seetõttu tegi Euroopa Parlament ettepaneku rahastada ehitiste energiatõhususe meetmeid Euroopa Regionaalarengu Fondist, luua ehitiste energiatõhususe Euroopa fond ja edendada taastuveneeriaallikaid EIP, Euroopa Komisjoni ja liikmesriikide osaluse kaudu, pakkuda võimalust kasutada madalat käibemaksumäära ehitiste energiatõhususega seotud teenuste ja toodete puhul, töötada välja riiklikud programmid, et toetada ehitiste energiatõhusust, võttes vastu finantsvahendid ja teatavad maksumeedmed.

Lõpetuseks sooviksin tänada kaasraportööre, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni tehnilist personali ja selle komisjoni ÜVJP personali, kellega mul on olnud väga hea koostöö. Ootan huviga oma kolleegide märkusi.

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Proua juhataja, ei ole lihtne esitada viie minutiga komisjoni vastust seitsmele suurepärasele raportile, aga ma tahaksin kasutada võimalust tänada kõik raportööre – proua Morganit, proua Țicăud, härra Chichesteri, härra Vidal-Quadrast, härra Mussat, härra Paparizovi ja härra Beletit – ja kõiki

variraportööre. Samuti sooviksin tänada proua Nieblerit, kes nägi tõesti kõvasti vaeva, et see raport valmis väga piiratud aja jooksul.

Ma alustan energia siseturust, kuna kaks aastat tagasi alustasime ambitsioonika eesmärgiga luua täiesti konkurentsivõimeline ja tõeline Euroopa energiaturg Euroopa Liidu kodanike heaks. Selle eesmärgi saavutamise vahend on kolmas energia siseturu pakett gaasi ja elektrienergia jaoks.

Praegu oleme selle paketi vastuvõtmisele ning seega selle eesmärgi saavutamisele lähedal. Kolmepoolisel arutelul on nüüd õnnestunud kompromissini jõuda. Komisjon toetab täielikult seda kompromissi. Kui täiskogu selle homme vastu võtab, siis annab see Euroopa Liidule selge õigusliku raamistiku, mida on vaja nõuetekohaselt toimiva siseturu tagamiseks ja väga vajalike investeeringute edendamiseks.

Esiteks hõlbustab see piiriülest energiakaubandust, rajades riiklike energeetikasektorit reguleerivate asutuste koostööamet, millel on kohustuslike otsuste tegemise õigus, et täiendada riiklikke reguleerivad asutusi. See tagab piiriüleste juhtumite nõuetekohase käsitlemise ja annab Euroopa Liidule võimaluse luua tõeline Euroopa võrgustik.

Teiseks edendavad uued õigusnormid piiriülest ja piirkondlikku koostööd ning investeeringuid uue Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustikuga. ELi võrguettevõtjad teevad koostööd ja töötavad välja võrgueeskirjad ja varustuskindluse standardid ning kavandavad ja kooskõlastavad ELi tasandil vajalikke investeeringuid.

Kolmandaks tagab see palju tõhusama õigusnormide järelevalve riiklike reguleerivate asutuste poolt, kes on palju sõltumatumad ja kellel on kõik vajalikud vahendid.

Neljandaks tagab see energia tootmise ja edastamise tõhusa eraldamise, et kõrvaldada võimalikud huvide konfliktid, edendada võrguinvesteeringuid ja hoida ära diskrimineerivat käitumist.

Need õigusnormid tagavad ka suurema läbipaistvuse, garanteerides seega võrdse juurdepääsu teabele, muutes hinnakujunduse läbipaistvamaks, suurendades usaldust turu vastu ning aidates ära hoida võimalikke manipuleerimisi või igasugust turuga manipuleerimist.

Siin ei ole tegemist vaid nõuetekohaselt toimiva siseturuga, vaid üldisemalt sellega, et tagada ELi suutlikkus lahendada energiavaldkonnas meie ees seisvad ülesanded: kliimamuutus, suurem sõltuvus impordist, varustuskindlus, üleilmne konkurentsivõime.

Eelkõige on toimiv siseturg põhiline vahend ELi püüdlustes tulla toime kliimamuutusega. Ilma konkurentsivõimelise elektrituruta ei hakka heitkogustega kauplemise süsteem kunagi korralikult tööle ning me ei saavuta oma eesmärgi seoses taastuvenergiaga.

Saavutatud kompromiss loob hea tasakaalu ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu seisukohtade vahel. Raportöörid on juba tutvustanud teile põhiküsimusi, mille puhul saavutatud poliitiline kompromiss tugevdab ühist seisukohta, mille nõukogu võttis vastu 2009. aasta jaanuaris.

Sooviksin tuua esile mõned olulisemad teemad.

Euroopa Parlamendi üleskutse tagada tugevam tarbijakaitse ja võidelda energiavaesuse vastu on nüüd õigustekstidesse sisse kirjutatud. Arukate arvestite puhul, mis võimaldavad tarbijatel saada täpset teavet oma tarbimise kohta ja mis edendavad energiatõhusust, on seatud eesmärgiks see, et 2020. aastaks on need olemas 80%-l tarbijatest. Riiklike reguleerivate asutuste õigusi ja sõltumatust ning kooskõlastusameti õigusi on suurendatud ning tõhusa omandisuhete eraldamise eeskirjad on muudetud mõjusamaks.

Kõige tähtsam on see, et me oleme näinud arengut ka ettevõtjate hulgas. Paljud ettevõtted on korraldanud ümber oma tegevuse ja selle, kuidas nad tegelevad võrkude ja tarbijatega. Nägin täna Hannoveri messil, et arukate arvestite kasutamisel tehakse suuri edusamme ning ettevõtted võtavad neid otsuseid arvesse.

Energiatõhusus on kindlasti üks Euroopa energiapoliitika tähtsamaid suundi. Ehitussektoril on siiani märkimisväärne potentsiaal oma energiatõhusust veelgi parandada, luues samal ajal uusi töökohti ja edendades majanduskasvu.

Ma tänan väga Euroopa Parlamenti tema toetuse eest komisjoni ettepanekule sõnastada uuesti ehitiste energiatõhususe direktiiv. Arutelud ja ettepanekud näitavad, et Euroopa Parlamendil on samad poliitikaeesmärgid ja ta soovib praegusi tulemusi tunduvalt parandada. See ei ole lihtne valdkond, kuna siin

kehtib laialdaselt lähimuspõhimõte, seega peame leidma hea tasakaalu. Direktiiviga nähakse ette raamistik ELi ehitiste energiatõhususe suurendamiseks.

Selles on palju selgitusi ning see tugevdab direktiivi mõju, näiteks kulutõhusa meetodi põhimõtted, kontrollimehhanismide nõuded ja määratlused.

Siin on tegemist ka rahastamisvahenditega, mis on väga olulised energiatõhususe meetmete edendamiseks, aga neid tuleb käsitleda asjakohastes õigusaktides ja algatustes. Seega on ehitiste direktiivis piirdutud sellega, mida on võimalik saavutada seoses finants- ja maksuküsimustega.

Väga tõhusad ehitised, kutsutakse neid siis kas madala või nullenergiatarbega ehitisteks või uue põlvkonna ehitisteks, on uus teema, mille komisjon on direktiivi lisanud.

Oluline on muuta see säte kaugeleulatuvaks, aga realistlikuks ning pakkuda ELi erinevaid kliima- ja majandustingimusi arvestades mõningat paindlikkust. Ühtlustatud nõuded, nagu ehitised, mille energia netotarve võrdub nulliga, ei vasta päris täpselt sellele nõudele ning oleksid seega ülemäärased.

Siseturu jaoks on väga tähtis ühtlustamine. Toetan täielikult Euroopa Parlamendi soovi kehtestada ühtne metoodika nõuete kulutõhusate tasemete arvutamiseks. Samas võib energiatõhususe arvutamise ühtse metoodika kehtestamine avaldada iseenesest vastupidist mõju, põhjustades mitmeaastaseid viivitusi direktiivi rakendamisel tulenevalt liikmesriikide ehitusseadustike keerukusest.

See on seega väga keeruline ja vaevanõudev õigusakt, aga loodan väga, et Euroopa Parlament tugevdab seda õigusakti.

Raportöör kõneles ka rehvidest, millel võib olla suur tähtsus sõidukite energiakulu ja heitkoguste vähendamisel. Selle ettepaneku ja rehvide tüübikinnituse õigusaktide ühine mõju peaks tooma kaasa 5% kütusesäästu kogu ELi autopargilt aastaks 2020. See ettepanek annab tarbijatele ühtlustatud teavet kütusetõhususe kohta. See annab teavet ka märghaardumise kohta, mis on veel üks rehvide oluline näitaja, ning välise veeremismüra kohta. Nii viisi aitab märgistus tuua turule paremate näitajatega rehvid, hoides samal ajal ära ühtede parenduste saavutamise teiste arvelt.

Sel nädalal hääletusele pandav raport lisab esialgsele ettepanekule mõne märkimisväärse paranduse, näiteks direktiivi muutmine määruseks, mis vähendab ülevõtmise kulusid ning tagab, et kõik hakkavad kohaldama märgistust samast kuupäevast alates. Talverehvide lisamine märgistuse kohaldamisalasse, võttes esimesel võimalusel vastu spetsiaalsed klassifikatsioonid, toob kasu ka neile, kes sõidavad jää- ja lumeoludes.

Oluline on, et me leiame parima viisi märgistuse näitamiseks. Selle üle käib mõnetine arutelu. Sooviksime väga, et te toetaksite meie ettepanekut asetada märgistus kleebistele, mida praegu kasutatakse rehvidel nende mõõtude, kandevõime indeksi ja muu näitamiseks.

Minu arvates oleme teinud selle õigusloome protsessi jooksul tõesti märkimisväärsed edusamme energiateemal ning kõige tähtsam on see, et seda toetavad meie kodanikud ja tööstusharu. Hannoveri messi külastades nägime, et tööstuses on astunud suur samm energiatõhususe suunas, mitte ainult valdkondades, mida oleme siiani reguleerinud, vaid ka muudes tööstusvaldkondades, näiteks erinevad seadmed, mida kasutatakse lõpptarbimisel ning eri tööstusharudele vahendite tootmiseks.

Energiatõhusus, energia ja Euroopa: need on märksõnad, mis tähistavad seda, mida oleme selle õigusloome protsessi jooksul saavutanud. Sooviksin tänada kõiki osalenuid ja eelkõige kõiki Euroopa Parlamendi liikmeid, kes seda toetasid.

Lõpetuseks vabandan, et mul võiks kuluda veel viis minutit, aga kasutan vaid ühte minutit, kui mulle teist korda sõna antakse. Tänan teid, et lubasite mul lõpuni kõnelda.

Rebecca Harms, keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni arvamuse koostaja. – (DE) Proua juhataja, tänan teid, härra Piebalgs, tabava sõnavõtu eest. Ma usun, et saame oma edusamme kõige paremini mõõta sellega, mille seadsime eesmärgiks arutelu alguses. Minu mäletamist mööda oli alguses olukord selline, et proua Kroes esitas analüüsi, mille kohaselt kuulub mitmest Euroopa tasandil liberaliseerimispaketist hoolimata aina rohkemates ELi liikmesriikides turuvõim üha vähematele ja vähematele osalistele – suurtele energiaettevõtetele; see tähendab, et koondumine suureneb energiasektoris nii elektrienergia kui ka gaasi puhul. Seetõttu oli mul arutelu alguses hea meel näha, et nii komisjon kui ka hiljem Euroopa Parlament ütlesid, et kõige tõhusam vahend selle koondumisega võidelda – eriti elektrisektoris – on eraldada tootmine ja jaotusvõrk.

Ma võin teiega täna kihla vedada, et ilma selle eraldamiseta – nagu te esialgu pooldasite – ei suuda me tagada tarbijate tegelikku kaitset suvaliste hindade eest energiaturul. Samuti tahaksin vedada kihla, et Euroopa Parlament arutab seda õigusakti lähemas tulevikus uuesti, kuna see, mida siin praegu otsustame, ei ole piisav, et kaotada see võim ja mõne suure energiaettevõtte domineeriv seisund. Sellest ei piisa, et hoida ära elektri- ja gaasihindade aina suuremat tõusu, olenemata aina ulatuslikumatest kasumitest energiasektoris. Sellest ei piisa tegelikult, et tagada läbipaistvus ja tarbijakaitse, mida heade kavatsustega parlamendiliikmed on siin lubanud.

Ma pean tunnistama, et need parlamendiliikmed on selles vallas väga kõvasti võidelnud. Ent pean ütleva ka seda, et suured ettevõtted ja mõned liikmesriigid on olnud selles vallas edukad ja mitte ettenägelikud Euroopa poliitikud. Loodan, et võtate kihlveo vastu, ning nelja aasta pärast arutame siis järgmist liberaliseerimise sammu ning räägime tegelikult omandisuhete eraldamisest.

Gunnar Hökmark, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – Proua juhataja, sooviksin tänada proua Morganit elektriturgude teemalise raporti eest. Variraportöörina oli meeldiv temaga koostööd teha ning minu arvates võime öelda, et oleme suutnud saavutada energiaturgude liberaliseerimise. Vähemalt oleme astunud mõne olulise sammu ning sellega oleme turu avanud. Minu arvates võime öelda, et elektrienergia raport oli samuti juhtival kohal selles protsessis, mida siin täna arutame.

Leian, et on oluline märkida ka selle vastuolu nende isikutega eri riikides, kes sooviksid seoses energiaturgudega rohkem kaitstud piire. Meil käib Rootsisis arutelu, kus osaleb isikuid, kes sooviksid mingil määral proteksionismi seoses elektri ekspordiga. Ent see tõkestaks ja kahjustaks kõike, mida me suudame saavutada avatud elektrituruga.

Turgude avamisega suudame teha midagi ära seoses kliimamuutusega ning kasutada kõige paremini taastuvenergiat ja tuumaenergiat. Me suudame tagada ka selle, et meil on kogu liidus head energiatarneed, ühendades riike ja turge. Ma arvan, et selle energiaturu paketiiga tehtavaid samme tuleks pidada oluliseks. Kuigi tuleb astuda veel samme, oleme aidanud kaasa Euroopa energia varustuskindlusele ja kliimamuutuse vastasele võitlusele.

Edit Herczog, *fraktsiooni PSE nimel*. – Proua juhataja, kolmanda energiapaketi puhul on sektorile seatud eesmärk tagada suurem kindlus ja läbipaistvus, samuti säästev ja taskukohane energia kõigi Euroopa kodanike ja ettevõtete jaoks. Siin on tegemist meie ees seisvate energiaturu probleemide lahendamisega. Siin on tegu liikmesriikide sõltuvuse vähendamisega ainsast allhankivast riigist. Siin on tegemist pigem tarbijaga ja tema rahuloluga. Siin on tegemist turumoonutuste ärahoidmisega, eriti nende riikide hulgas, kes toodavad odavalt, ja riikide seas, kes soovivad osta odavalt, mis ei ole tingimata samad. Siin on tegemist investorite ligimeelitamisega energiavaldkonnas.

Euroopa ametil hakkab olema võtmeroll ja nagu minu kolleeg raportöör härra Chichester ütles, oleme saavutanud tugeva ja sõltumatu ameti ning saanud suurendada Euroopa Parlamendi rolli, et täita neid eesmärke, mida eespool nimetasin. Ma arvan, et meie koostöö oli väga hea. Mõnevõrra on isegi kahju, et selle energiapaketiga jõuame lõpule.

Anne Laperrouze, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (FR) Proua juhataja, lugupeetud volinik, daamid ja härrad, 2007. aasta septembris esitas Euroopa Komisjon oma kolmanda energiapaketi seoses siseturu toimimisega. Väga kiiresti hakati aruteludes keskenduma olulisele, kuigi mitte ainsale teemale seoses energia tootmise ja edastamise eraldamisega.

Võrkude omandiõiguse küsimust, millega minu arvates esimesel lugemisel ebapiisavalt tegeldi, tundub olevat tõsisemalt võetud. Erinevate valikute üheaegne olemasolu, sealhulgas kurikuulus kolmas viis, mida on nüüd parandatud ja selgitatud, tundub mulle hea asjana – muidugi ütlen nii, arvestades, et ma olin selle muudatusettepaneku kaasautor.

Muidugi oleks selle kolmanda paketi puhul vaid omandiõiguste eraldamisest rääkimine viga. Saavutatud on tegelik edu: rohkem õigusi tarbijatele, rohkem võimu reguleerivatele asutustele, suurem koostöö reguleerivate asutuste vahel, kümneaastased investeerimiskavad, suurem läbipaistvus, et võimaldada taastuvenergia arengut, suurem tehniline koostöö võrguettevõtjate vahel ning lisaks vahendid tarbimise parandamiseks, näiteks arukad arvestid.

See on veel üks samm Euroopa solidaarsuse suunas. Niinimetatud kolmanda riigi klausel, kuigi see on vähem kõmutekitav, kui esialgu komisjoni poolt kavandatud, kinnitab selgelt, et liikmesriigid on õigus keelduda

ettevõtjat sertifitseerimast, kui sertifitseerimine seaks ohtu selle või mõne teise liikmesriigi energia varustuskindluse.

Mul on kahju võib-olla ühest asjast seoses energeetikasektorit reguleerivate asutuste koostööametiga: me oleksime soovinud luua tugeva ja sõltumatu asutuse, mis suudab teha otsuseid ilma meie organi toetuseta. Me hakkasime vastu kurikuulsale Meroni kohtuotsusele. Ärgem laskem end eksitada: et töötada välja tõeline Euroopa energiapoliitika, on vaja veelgi suuremaid edusamme ja eelkõige institutsioonilisi edusamme.

Varustuskindlus, võitlus kliimamuutusega, turgude reguleerimine – kõik need eesmärgid tuleks saavutada pragmaatilise ja mitte dogmaatilise lähenemisviisiga. See, mida Euroopa kodanikud ootavad, ei ole majandusteooriate kohaldamine, vaid konkreetseid tõendeid, et turgude avamine toob neile kasu, andes neile võimaluse valida oma tarnijaid ning tagades mõistlikud, stabiilsed ja ennustatavad hinnad.

Olen tänulik oma kolleegidele, meie volinikule ja nõukogule selliste konstruktiivsete pingutuste eest.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk, *fraktsiooni UEN nimel.* – (PL) Proua juhataja, lugupeetud volinik, kõneldes selles arutelus fraktsiooni Liit Rahvusriikide Euroopa eest nimel, sooviksin juhtida tähelepanu neljale asjaolule.

Esiteks peaksime pidama positiivseks lahendusi, mille eesmärk on eraldada elektri ja gaasi tootmine ning müük nende edastamisest. See peaks võimaldama konkurentsi energiaallikate tootjate vahel ning seega langetama teenuste hinda.

Teiseks on oluline, et teatud liikmesriigid, kes on kohustatud viima sisse energia tootmise ja edastamise eraldamise, võivad kasutada selleks üht kolmest mudelist: võimalikult suurel määral omandiõiguste eraldamine, võrguhalduse üleandmine sõltumatule ettevõtjale ning võimalus säilitada energia tootmise ja edastamise integreeritus, aga vaid juhul, kui on täidetud tingimused, mis tagavad, et need kaks tegevusvaldkonda toimivad praktikas sõltumatult.

Kolmandaks väärivad äramärkimist lahendused seoses tarbija positsiooni tugevdamisega elektri- ja gaasiturul ning eelkõige võimalus vahetada energiatarnijat maksimaalselt kolme nädala jooksul ilma mingite lisatasudeta.

Neljandaks ja lõpetuseks tuleks eraldi mainida ka lahendusi, millel on sotsiaalne mõõde ja millega nõutakse liikmesriikidelt, et nad abistavad elektri- ja gaasitarbijaid, kes ei suuda oma arveid maksta.

Claude Turmes, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – Proua juhataja, esiteks ütlen, et rohelised hääletavad Žiccu raporti poolt: see on keskkonnahoidlik; ja ma tänan kogu läbirääkimismeeskonda.

Soovin kulutada mõne sekundi, mida saan kasutada, siseturgudele. Täna õhtul on juba selge, et me vajame liberaliseerimise kohta neljandat paketti viie teemaga: esiteks torujuhtmete ja jaotusvõrkude omandisuhete eraldamine; teiseks juurdepääs elektri ja gaasi hoidlatele; kolmandaks rohkem õigusi ELi energeetikasektorit reguleerivate asutuste koostööametile; neljandaks elektribörsi kuulumine riigile, kuna vastasel korral ei hakka see toimima; ning viiendaks vajame eraldi kartelliseadust infrastruktuuril põhinevate majandusharude jaoks.

Kuigi Eluned Morgan on tarbijate eest kõvasti võidelnud, saavad tarbijad kasu vaid siis, kui hulgimüügiturg toimib. Enel võtab üle Endesa, RWE võtab üle Nuoni ja Vattenfall võtab üle Essenti. Lõpuks on meil kümme ülisuurt ettevõtet, kes ei tunne mingit huvi ei keskkonna- ega tarbijaküsimuste vastu. See oleks kartell ning selle kartelli vastu võitlemiseks vajame karmimaid seadusi. Seoses sellega oleme täna õhtul lüüa saanud härra Reuli, proua Niebleri ja teiste nendesarnaste juhtimisel. See on suur võit energia oligopolidele ning lüüasaamine Euroopa tarbijatele.

Vladimír Remek, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (CS) Daamid ja härrad, ei ole võimalik käsitleda tervet energiapaketti nii lühikese ajaga. Sellele vaatamata sooviksin esiteks tänada kõiki, kes osalesid meie ees olevate dokumentide koostamisel. Kuid olgem realistlikud. Tulemus on endiselt täiuslikkusest kaugel. Siiski arvan, et praegusel hetkel oli võimatu rohkem saavutada. Asjaolu, et praeguse Euroopa Parlamendi ametiaeg hakkab lõppema, on kahtlemata oma osa mänginud. Mina isiklikult sooviksin kõnelda peamiselt härra Chichesteri esitatud dokumendist energeetikasektorit reguleerivate asutuste koostööameti loomise kohta. Variraportöörina olen muu hulgas toetanud seda, et amet aitaks kaasa piirkondlike turgude loomisele. Vahepeal ei ole olnud võimalik saavutada tulusamaid kavu, nagu riikideülese üleeuroopalise reguleeriva asutuse loomine.

Samuti olen nõudnud kinnitust esialgsele komisjoni ettepanekule säilitada Euroopa energeetikasektorit reguleerivate asutuste nõukogu otsuste tegemisel põhimõte „üks liige, üks hääl”. See on väga tähtis väikeste ELi liikmesriikide jaoks. Eelkõige suurte riikide, nagu Prantsusmaa ja Saksamaa katse suruda läbi nii-öelda

hääle kaalutud määr seaks väikesed riigid kehvmasse olukorda. Näiteks põhimõte „üks liige, üks hääle” annab Tšehhi Vabariigile ja teistele riikidele suurema võimaluse seista vastu mõnede suurte võrguettevõtjate püüdlustele turul domineerida. Seoses sellega olen rahul, et minu pingutused ei ole olnud asjatud, ning ma pean seda eesistujariigi Tšehhi eduks.

Kõiki küsimusi seoses energeetikasektorit reguleerivate asutuste koostööametiga ei ole lõpuni lahendatud. Näiteks jääb lahti selle peakontori küsimus. Mina isiklikult tunneksin heameelt, kui amet asuks Slovakkias, kes on sellest huvitatud. Ent kõige vähem vastuvõetav lahendus oleks niinimetatud ajutine võimalus, mille kohaselt jääks amet Brüsselisse, kus on juba rohkelt ameteid – sealhulgas mõni, mis esialgu pidi seal vaid ajutiselt olema.

Jim Allister (NI). – Proua juhataja, olen aeg-ajalt kuulnud, et Iirimaa saare ühtne elektriturg tuuakse näiteks selliste põhimõtete kasutamisest. Otsustades selle järgi, mis on enamikule tarbijatele oluline – nimelt hind –, pean ütlema, et see ei ole edukas. Kui minister Dodds selle käivitas, siis ta lubas tõhususelt saavutatavat kokkuhoidu ja suuremat konkurentsi, et aidata minimeerida elektrienergia hulgimüügi kulusid, kusjuures valdava osa kasust pidi saama tarbija. See tundub nüüd üsna vale, eriti Põhja-Iirimaa tarbijate jaoks, kes külastajate rõdul seda arutelu kuulavad.

Minu arvates on osa probleemist ebatõhus reguleerimisprotsess, mis on liigselt tööstuse järgi kohandunud ning mis lubab liiga kergelt jätkata kõrgete hindadega, isegi kui nafta hind on märgatavalt langenud. Turu tipphetkel etteostmise kohta, mis põhjustab praegu ülikõrged hinnad, ei tule reguleerivalt asutuselt sõnagi, jättes suure surve all tarbijad abita, mida ta peaks pakkuma.

Herbert Reul (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, lugupeetud volinik, daamid ja härrad, me leppisime kokku, et soovime tagada kodanikele suuremat energia varustuskindlust, et nad saavad piisavalt energiat ja et nad saavad osta energiat mõistlike hindadega. Me ei leppinud kokku vahendites, millega saame seda kõige paremini saavutada.

Ent täna on meil tulemus, mille üle võime uhked olla ning mis on konstruktiivne ja diskrimineeriv, kuna teema on keeruline ja sellele ei ole lihtsat vastust. Lahendus on see, et me peame tagama suuremal hulgal raha investeerimise energiasektorisse, võrkudesse, võrkudevahelistesse ühendustesse ja uutesse elektrijaamadesse. See on väga oluline kaalutlus ja selle jaoks tuleb muuta kättesaadavaks vajalik kapital.

Teisest küljest peame tagama, et neid ettevõtteid, kes pakuvad energiat, jälgitakse ning et luuakse tõeline konkurents. Ma usun, et see oli õige lahendus kiita heaks erinevad mudelid ettevõtjate töö korraldamiseks, tagades samal ajal selle, et meil on tõhus kontroll, tugev amet ja kindel koostöö reguleerivate asutuste vahel, ning tagades selle, et ettevõtjad ei saaks teha seda, mis pähe tuleb. Asjaolu, et saab kehtestada täiesti erinevaid sätteid, sealhulgas riikide erioludele vastavaid, on tark lahendus. Kui seda õigesti kasutada, võib see ka edaspidi toimida ja aidata meid suure sammu edasi. Lisaks sellele – ning see on tõsi – võisime oma protsessi ja liikmesriikides peetud arutelude käigus näha juba muutusi toimumas. Olukord ei ole enam selline, nagu see oli komisjoni teostatud uurimise alguses. Andmed ja faktid on nüüd juba palju mitmekesisemad ning me oleme teinud märkimisväärsed edusamme, aga see, mille nüüd vastu võtame, viib meid veel sammu edasi.

Norbert Glante (PSE). – (DE) Proua juhataja, lugupeetud volinik, daamid ja härrad, ütlesin juba kitsamas ringis, et see arutelu energiapaketi teemal ei ole tingimata valik musta või valge, vasaku või parema vahel. Siiski on see täis ideoloogiat. Nägime seda taas täna. Tahaksin võtta vastu oma Saksamaa kolleegi proua Harmsi kihlveo ja öelda, et nelja aasta pärast me ei esita neljandat paketti, vaid tuleme toime olemasolevate õigusaktidega: turu reguleerimine, võrkude kättesaadavamaks muutmine – teemad, millega oleme Saksamaa Liitvabariigis juba edu saavutanud. Meil on positiivseid näiteid. Olen selle poolt, et jätame asjad lihtsalt nii, nagu nad on ning kasutame meile antud õigusakte, tagades nende rakendamise.

Teiseks sooviksin võtta sõna selle poolt, et asja asutatud energeetikasektorit reguleerivate asutuste koostööamet saaks kindlad õigused ja kasutaks neid ning kohaldaks parimat tava liikmesriikides. Kui see nii läheb, siis ma ei kahtle, et me saavutame hea tulemuse.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). – (PL) Proua juhataja, elektrienergia ja gaasi siseturu jaoks mõeldud energiapaketi arutelu on väga vaja. Et hästi toimida, peaksid määrused andma vastuse mitmele küsimusele, sealhulgas järgmisele. Kas edaspidi on ELis üks ühtne energiaturg või peame kooskõlastama riikide turge? Milline energialiik tagab meile järgmise 30 aasta jooksul stabiilsed ja piisavad energiatarned suhteliselt madalate hindadega, kuna just see on oluline ELi majanduse ja tema kodanike jaoks? Millised energiaallikad piiravad kõige paremini kasvuhoonegaaside efekti ja alandavad selle vähendamise kulusid?

Kahjuks ei ole selles valdkonnas siiani võetud meetmed olnud läbipaistvad ega veenvad, mis võib tuua kaasa ebasoodsad tagajärjed kodanike ja majanduse jaoks järgmise 15 aasta jooksul.

Jerzy Buzek (PPE-DE). – (PL) Proua juhataja, kolmanda energiapaketi eesmärk oli eelkõige tuua kasu tarbijatele meie maailmajaos ning see on saavutatud – tarbija on kõige tähtsam. Ent tuli võtta arvesse ka energiatootjate põhilisi huve. Me olime silmitsi kahe tähtsa probleemiga.

Esiteks varustuskindlus – ja see on saavutatud. Minu arvates on võrreldes esimese ja teise paketiga toimunud väga suur edasimineku. Ühise energiaturu loomine hakkab tõeks saama ning solidaarsuspõhimõte on praegu nähtav. Me võime investeerida ka väljapoole ELi piire, kui seda nõuavad meie turvalisusvajadused.

Teiseks Euroopa energiaturu avatud konkurentsi põhimõte. Seda ei ole täielikult saavutatud ning võib-olla tuleb mõelda edasistest ja täpsematest lahendustest. Ent praegusest alates peame tagama, et Euroopa turul kehtiksid kolmandate riikide investoritele samad ja mitte paremad tingimused kui liikmesriikide investoritele ning et meie energiakontsernid saaksid omavahel konkureerida ja väljaspool Euroopa Liitu vabalt investeerida.

Tahaksin rõhutada, et kolmas pakett on tähtis poliitiline, mitte vaid tehniline ja majanduslik sündmus ning me peaksime tõesti tunnustama seda kui suurt edu Euroopa Liidu jaoks.

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Proua juhataja, ma usun, et käesoleval juhul – ma olin oma fraktsiooni nimel gaasisektoris variraportöör – on saavutatud kompromiss, millega saame nõustuda ka teiste sektorite puhul, sest me ei vaadanud turgu ideoloogiliselt, vaid mõtlesime praktiliselt. Ühtne Euroopa turg tähendab eelkõige seda, et me anname riikide reguleerivatele asutustele rohkem võimalusi, rohkem õigusi ja kehtestame ühtsed Euroopa kriteeriumid, nii et ükski reguleeriv asutus ei teeks teistest täiesti erinevaid otsuseid ja meil ei oleks olukorda, kus üks sõltub valitsusest ja teised mitte, ja et meil on Euroopa amet, mis koostöös komisjoniga saab tegelikult töötada Euroopa turu loomise nimel.

Teine väga tähtis aspekt on asjaolu, et tarbija rolli tugevdatakse; seda kajastab põhimõtteliselt mitu sätet, kuigi ma oleksin soovinud seda veelgi suuremal hulgal sätetes näha. Siin on tegemist sellega, et tarbijatel oleks võimalused ja õigused ning et saavutataks läbipaistvus selles väga olulises tarnesektoris. Mõlemad need tingimused on täidetud ning seetõttu hääletan selle paketi poolt.

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Lugupeetud volinik, daamid ja härrad, eelmine talv näitas hästi seda, kui suures ulatuses me sõltume gaasi impordist ning kuidas seda sõltuvust kasutatakse välispoliitika vahendina. Seetõttu sooviksin rõhutada eelkõige vajadust töötada võimalikult kiiresti välja ühtne, avatud ja tõhus maagaasi siseturg Euroopa Liidus, kehtestada võrgu jaoks määruste seadustik, et tagada läbipaistev piiriülene juurdepääs tarnevõrkudele, võimaldamaks pikaajalist kavandamist ja arengut. Pikaajalises kavas peaks võetama arvesse nii gaasitarnevõrke kui ka piirkondlikke võrkudevahelisi ühendusi. Määrusi tuleb parandada, et tagada mittediskrimineeriv juurdepääs infrastruktuurile. Samal ajal sooviksin eriti rõhutada vajadust energiaallikate mitmekesistamise järele, töötades taastuvenergia laialatuslikumaks kasutuselevõtuks välja tegelikud stimuleerivad meetmed. Et ehitiste energiatarbimine moodustab 40% Euroopa Liidu energia kogutarbimisest, siis on ehitistes taastuvenergia kasutamine esmatähtis nende energiatõhususe, ökonoomsuse ja soojustuse puhul. Euroopa Liidu, riikide ja kohalike omavalitsuste meetmed, samuti finantsstiimulid, peavad olema ühtsesse süsteemi liidetud. Aitäh.

Ján Hudacký (PPE-DE). – (SK) Enne kui läheme selle raporti mitme aspekti juurde, sooviksin tänada raportööri proua Ťicaud ja teisi variraportööre nende koostöö eest raporti koostamisel.

Minu ja minu fraktsiooni huvi oli see, et raport tagaks head eeltingimused komisjoni, nõukogu ja Euroopa Parlamendi vahel kiire lõpliku kokkuleppe sõlmimiseks praktiliste meetmete kohta, edendamaks ehitiste energiatõhusust eri liikmesriikides.

Seoses sellega pean ütlema, et ma olin kriitiline mõne ettepaneku suhtes, mis tooksid kaasa mõttetud bürokraatlikud meetmed ja ülemääraselt ambitsioonikad kohustuslikud eesmärgid eri liikmesriikidele ning mis lõplikus analüüsis takistaksid suuresti väga vajalike projektide praktilist rakendamist. Üks selle raporti tähtis aspekt on kõige tasuvama energiatõhususe arvutamiseks ühtse ühtlustatud meetodi kokkuleppimine, mis oleks liikmesriikidele aluseks oma miinimumstandardite kindlaksmääramisel ja mis võtaks arvesse ka piirkondlikke kliimaerinevusi.

Lõpetuseks sooviksin nimetada ka finantsabi küsimust, mis on vajalik, et rakendada energiatõhususe parandamise meetmeid eri liikmesriikides. Nõustun ettepanekuga asutada koostöös Euroopa Investeeringuspangaga Euroopa fond, mis looks tingimused finantsvahendite tekitamiseks, et rajada riiklikud

ja piirkondlikud fondid niinimetatud finantsvõimenduse efekti kaudu. Avaldan tunnustust ka ettepanekule julgustada tõukefondide paremat kasutamist eesmärgiga parandada energianäitajaid eri liikmesriikides.

Kokkuvõtteks sooviksin rõhutada väga tähtsat asjaolu, mis seondub energiatõhususe parandamise meetmete kiire ja põhjaliku läbivaatamisega eri liikmesriikides. Ehitussektoris energiatõhususe teema taastõstatamine, välja arvatud väga suur vähenemine...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Reino Paasilinna (PSE). – (FI) Proua juhataja, sooviksin eelkõige tänada raportööri, kes sel teemal arutlevad. Oleme jõudnud olulisse etappi. Oleme õigel teel, kuigi nagu öeldi, tänapäeval ei ole miski piisav. Meil on veel palju tööd ees.

Arukad arvestid, vajadus luua toimiv ja avatud energiasüsteem, vajadus tõelise konkurentsi järele – need on märksõnad, mis meie arvates on tähtsad, ning see on nii ka tarbijaõiguste puhul. Energiavaesus on muutunud tõsiseks küsimuseks. Energiahind tõuseb; see on kallid kaup ning seetõttu tuleb tagada inimeste õigused. Seetõttu muudame energiaga varustamise selle õigusaktide paketiga avalikuks teenuseks. Mis puutub minu fraktsiooni, see tähendab Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni, siis näitab see, et me kaitseme tarbijate huve ning muudame seega turu võimalikult läbipaistvaks. Astugem seda teed mööda edasi. Aitäh.

(Aplaus)

Neena Gill (PSE). – Proua juhataja, alates meie läbirääkimistest Beleti raporti teemal avastasime, et kõik sidusrühmad – rehvitootjatest kuni keskkonnaküsimustes lobitöö tegijateni – olid üldjoontes üksmeelel selle õigusakti vajaduses. Sooviksin avaldada raportöörile tunnustust selle eest, kuidas ta on selle raportiga tegelenud ja variraportööridega koostööd teinud.

Usun, et seda õigusakti vajatakse kohe. See pakub tuge autotööstusele, kus on praegu väga rasked ajad. Küllastin hiljuti Stoke'is Michelini ja Jaguar Land Roveri tehaseid oma valimisringkonnas, kus nägin, kuidas roheline tehnoloogia alane teadus- ja arendustegevus on juba täielikult käimas. Igasugune toetus, mida tööstusharu saab majanduslanguse ajal, peab keskenduma nõuetele kohaneda keskkonnanäesmärkidega.

Sellised õigusaktid tagavad, et meie tootjad muutuvad tehnoloogia valdkonnas maailmas juhtivaks, mida me väga kiirelt vajame. Sellest ettepanekust võidavad kõik, see aitab ka tarbijaid, pakkudes väga vajalikku selgust. Rehvid ei ole odavad, ent siiski on enamik ostjaid sunnitud tegema ühesuguseid oste. See teave aitab liikuda kaupade poole, mis vähendavad nii heitkoguseid kui ka mürasaastet. Selle ettepaneku kaudu saame edendada tõeliselt konkurentsivõimelist keskkonnasäästlikumate kaupade turgu.

Dragoş Florin David (PPE-DE). – (RO) Lugupeetud volinik, esimene kasutegur, mida kodanikud saavad uuest vabast turustruktuurist, tuleneb demokraatia mõiste põhiolemusest. Ma räägin vabadusest. Tõhusalt toimivad turud, mis annavad uustulnukatele võimaluse pakkuda kodanikele energiateenuseid, on tulutoov alternatiiv tarbijate jaoks. Tegelikult muutub nende roll passiivse teenusesaaja omast aktiivse turuosalise omaks. Näiteks saavad nad tarnijat vahetada, kui teenuste kvaliteet on halb, elektritarne katkeb või hinnad on liiga kõrged. Valikuvabadus võimaldab tarbijatel osaleda aktiivsemalt kliimamuutuse vastasel võitlusel, kuna nad saavad valida tarnijad, kes pakuvad väikese süsiniku heitkogusega taastuvenergiat. Uus meetmepakett toob kaasa madalamad hinnad, uuenduslikud tooted ja teenuste kvaliteedi paranemise. Teine viis, kuidas kodanikud saavad kasu energiaspektori dereguleerimisest, on energia varustuskindluse kaudu. Ma tunnen heameelt selle üle, et uude erimeetmete õigusakti on lisatud kaitsetute tarbijate kaitsmine.

Romana Jordan Cizelj (PPE-DE). – (SL) Euroopa Parlament on teinud õigesti, kui on asetanud tarbija oma läbirääkimiste keskmesse, kuna see, mida siseturg vajab, on suuremate õigustega ja selgele teabele juurdepääsu omav tarbija. Tarbija peab saama valida oma teenusepakkuja ning seetõttu vajab ta ka arukat arvestit.

Mul on hea meel, et me oleme jõudnud kokkuleppele selle ulatusliku ja ametialaselt nõudliku toimiku üle. Ent minu arvates võimaldab omandiõiguste eraldamise kohta saavutatud kompromiss suuremaid organisatoorseid erinevusi elektri- ja gaasiturude vahel eri liikmesriikides. Samuti loodan, et koos selles paketi sisalduvate mehhanismide ja sätetega, nagu suurem sõltumatus riiklike reguleerivate asutuste jaoks, suudame need erinevused ületada ning taasluua elektrienergia ja gaasi ühtse turu.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Proua juhataja, sellise ettevõtmise edukuseks nagu ühtse energiaruumi rajamine on vajalikud ühised ja kooskõlastatud investeeringud energiainfrastruktuuri. Oluline ülesanne on suurendada Euroopa elektrijaamade tootmisvõimsust ja töötada välja piiriülene võrgustik. Samal ajal tuleks pidada silmas keskkonna heaolu ning kliima- ja energiapaketi suuniseid. Teine proovikivi, mis

ilmneb ELi energiaturu ühtlustamisel, on väljastpoolt ELi pärit energiaallikate varustuskindluse tagamise küsimus.

Majanduslikel põhjustel ja ka varustuskindluse põhjustel tuleb püüelda tarnete mitmekesisuse poole ning teha rohkem pingutusi, et töötada välja Euroopa energiasüsteem. Lisaks esineb hirm, et energiaturu täielik konkurentsile avamine võib seada ohtu ELi vaeseimad elanikud, kes ei suuda tihtipeale oma arveid korrapäraselt maksta. Siinkohal võiks kaaluda võimalikke vahendeid, mis tagaksid, et nendelt inimestelt ei võetaks ära elektrit.

Iliana Malinova Iotova (PSE). – (BG) Proua juhataja, mina olin siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni nimel gaasituru teema variraportöör. Arvatavasti olete kõik nõus sellega, et kolmanda energiapaketi suurim saavutus on kaitse, mida pakutakse Euroopa tarbijatele ja kodanikele. Esimest korda on sellised tekstid selgelt koostatud. Sooviksin pöörata erilist tähelepanu kütusevaesuse määratlusele ja sellele, et muuta võimatuks tarnete katkestamine, samuti võimalusele vahetada tarnijat tasuta ning lihtsalt arusaadavatel läbipaistvatel tingimustel. Ent selle õigusakti tulevik seisneb tarbijatele veelgi suuremate tagatiste, kaitsetutele inimestele kaitsemeetmete ning lepinguliste suhete puhul tingimuste suurema läbipaistvuse ja võrreldavuse pakkumises. Järgmine põhiküsimus meie kui parlamendiliikmete jaoks on hinnad ja nende reguleerimise meetmed ajal, mil hinnad pidevalt tõusevad. Ma usun, et selle õigusaktiga jätkatakse edaspidi samas suunas.

Paul Rübiger (PPE-DE). – (DE) Proua juhataja, lugupeetud volinik, sooviksin avaldada teile tunnustust just selle paketi puhul. See on suur edusamm meie kodanike heaks Euroopas. Te kõik tunnete mõju enda rahakotile ja pangakontole. See on tähtis edusamm ka väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks, kuna nad peavad muutuma konkurentsivõimelisemaks, eriti praegusel majandus- ja finantskriisi ajal, ning sellist laadi energiapaketti on õige lähenemisviisi sellega tegelemiseks.

Asjaolu, et meil hakkab tegutsema Euroopa reguleeriv asutus, kes aitab kaasa sellele, et iga liikmesriigi ettevõtteid koheldakse ülejäänud 26 liikmesriigis võrdsetel alustel, ning et energiatarbijad ülejäänud 26 turul saavad uusi võimalusi, on selle määrase tähtis aspekt, mis loob täiesti uue tee.

Seoses õigusnormidega passiiv- ja aktiivmajade kohta sooviksin öelda ka seda, et meie suur tähelepanu ehitiste tõhususele toob loodetavasti edaspidi kaasa uusi töökohti selles valdkonnas.

Juhataja. – Härra Stolojan, kuna te olete nii palju selles arutus osalenud, kuigi ma ütlesin teile, et aeg on ületatud, siis ma arvan, et teie vastutustundlikku lähenemist ja teie kohalolekut tuleks tunnustada ning seega annan erandina teile üheks minutiks sõna.

Theodor Dumitru Stolojan (PPE-DE). – (RO) Proua juhataja, sooviksin avaldada tunnustust kõigile raportööridele nende suurepärase töö eest. Olen kindel, et me kõik mõtleme, miks meil ei ole veel elektrienergia või maagaasi ühtset turgu. Just siinkohal arvan, et iga liikmesriik, kes ei ole veel Euroopa direktiivi sätteid täitnud, peaks seda tegema.

Teiseks avaldan heameelt otsuse üle luua energeetikasektorit reguleerivate asutuste koostöömehhanismid ning sooviksin teatada Euroopa Parlamendile, et Rumeenia on taotlenud selle ameti asukohaks oma riiki.

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Proua juhataja, luban, et teen väga lühidalt. Olen rahul paketiga, mis vastu võetakse. Ei ole olemas ideaalset õigusakti. Need on õigusaktid, mis on võetud vastu arutelu ja kompromisside kaudu. Me alustasime väga suurte lahkarvamustega, aga lõpuks võttis nõukogu ettepaneku peaaegu ühel häälel vastu.

Euroopa Parlamendi tööstuse, energeetika ja teadusuuringute komisjonis oli enamus selle kompromissi poolt. See tähendab, et oleme toiminud õigesti.

Ma tean, et nüüd on palju tööd teha seoses rakendamise, jälgimise ja ameti vajadustega, aga me oleme tõesti taganud põhilised õigusaktid oma kodanikele.

Suur aitäh teile tehtud töö eest. Me võime selle üle tõeliselt uhked olla.

Eluned Morgan, raportöör. – Proua juhataja, tahaksin veel kord tänada kolleege koostöö eest. Samuti sooviksin tänada Bethan Robertsit ja Rene Tammistit, kes on aidanud palju selle raporti ettevalmistamisel.

See on minu viimaseid sõnavõtte pärast viitteist aastat Euroopa Parlamendis ning olen rahul, et oleme Euroopa üldsuse nimel teinud suure edasiminekut energiaturgudel. See pole kaugeltki täiuslik, aga see on kindlasti samm edasi.

Ma arvan, et energiakriis muutub eelolevatel aastatel teravamaks, seega õige tururaamistiku loomine ja õigete stimuleerimisvahendite tagamine õiget liiki investeeringuteks on väga tähtis. Me vajame hinnangute kohaselt ühe triljoni euro väärtuses investeeringuid turgudel, et peatada edaspidine energiakitsikus.

Aga teha on veel väga palju. Kas teate, et Euroopa Liidus on kasksteist riiki, kus ühele ettevõttele kuulub valdav osa ehk 70% elektriturust. Meie praegune olukord on võimalikest halvim. Me arvame, et meil on konkurents, aga tegelikult on meil teatud turgudel valitsevatel väga suurtel ettevõtetel ulatuslik võim. See nõuab meetmeid riiklikelt reguleerivatelt asutustelt ja konkurentsiametilt, tagamaks, et me ei jätkaks sel viisil.

Tegelik eesmisev katsumus on rakendamine. Ärgem unustagem, et on olemas ELi õigusnormid, mis energiaturgudel juba kehtivad, ning just seetõttu, et neid õigusakte ei täidetud, pidime selle õigusakti läbi vaatama. See, kas me vajame neljandat paketti või mitte, sõltub sellest, kas komisjon tagab nende uute õigusnormide rakendamise ning hea poliitikakujunduse riiklike reguleerivate asutuste ja konkurentsiametite poolt. Seega oodakem komisjoni ja ka riiklike reguleerivate asutuste tegevust.

Giles Chichester, raportöör. – Proua juhataja, tahaksin esmalt öelda kõigile edasi oma kolleegi härra Vidal-Quadrase vabanduse. Ta ei saa oma sõnavõtuvõimalust kasutada. Tal on kiireloomulised asjaajamised mujal, aga ta palus mul öelda – mis on temast väga kena –, et me leppisime kokku minu sõnavõtu meie fraktsiooni nimel.

Sooviksin peatuda ühel või kahel punktil, mis on arutusel esile kerkinud. Esimene on seotud kolleegiga, kes väljendas muret selle üle, et lõpuks koondub võim väga väheste kommunaalteenuste kätte. Kui see peaks juhtuma, siis on komisjonil konkurentsieskirjade alusel volitused sellega tegelda ning meil on pretendent teistest maailmajagudest, sealhulgas Ameerika Ühendriikidest, kus on tegeldud kinnistunud monopoli või domineeriva turujõuga. Seega on see viimane väljapääs, kui nendest õigusnormidest ei piisa.

Kas peaksime hakkama arutama ka neljandat paketti? Pean tuletama volinikule meelde, et ma kutsusin teda üles ettevaatlikkusele kolmanda paketi tegelemise hakkamisel: parem on oodata ja vaadata, mida teise paketi järel selle rakendamist saavutati. Ma arvan, et me peame praegu andma aega selle paketi ülevõtmiseks: seda tuleb rakendada ja jälgida selle toimimist, enne kui otsustada, kas midagi on vaja.

Pean ütlema, et minu pettumuse omandisuhete eraldamise ebaõnnestumise pärast on heastanud minu optimism seoses võimalusega, et koostööamet võib kasutada talle antud õigusi olukorraga tegelemiseks; ning ma tahaksin tänada oma teist kolleegi, kes nõuab energeetikasektorit reguleerivate asutuste suuremaid õigusi.

Turujõud juba liiguvad selles suunas. Kaks Saksmaa kommunaalteenust võõrandavad enda ülekandesüsteeme, kuna nad on saanud aru, et sellel on ka suurem kasulikkus.

Kas võiksin lõpetuseks mainida uuesti konkurents? See tähendab suuremat kasu ja paremat teenust tarbijatele ning see tähendab tõhusamat ressursside kasutamist. Seetõttu on see hea otsus.

Antonio Mussa, raportöör. – (IT) Proua juhataja, daamid ja härrad, sellest ühisest arutelu on tekkinud väga tugev tunne: suur rahulolu, et oleme suutnud tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni esitatud kolmanda paketi näol luua paketi, mis on Euroopa kodanikele oluline. Loomulikult ei ole see viimane pakett, sest – nagu te teate – on väga tugev ajend hakata kasutama alternatiivseid energiaallikaid, nagu taastuv- ja tuumaenergia. Ent järgmise kümne, viieteistkümne või kahekümne aasta pärast sätestatakse selles kindlasti energia nõudlus ja vajadus ning nähakse ette sätted tarbijatele ja muidugi kaitstakse neid ja eriti kõige kaitsetumaid tarbijaid.

Ma usun, et proua Morganil, minul ja kõikidel teistel asjaomastel parlamendiliikmetel on olnud märkimisväärne roll kaitsete tarbijate kaitsmisel, andes arvestatavad õigused nii riiklikele kui ka piirkondlikele ametiasutustele, kes võivad kriisi ajal teha muudatusi; ma ei ütle, et nad võivad anda energiat tasuta, aga nad saavad kindlasti teha muudatusi ja tagada katkematu energiatarne.

Teine tähtis punkt on see, et Euroopa elanikkond ei ole teadlik sellest, mida me oleme komisjonis, nõukogus ja parlamendis teinud selle paketi puhul, mis on äärmiselt tähtis energiatarbijate jaoks – te nägite, mis juhtus eelmisel talvel. Ma arvan, et ei ole midagi hullemat kui jätta teavitamata need, kes olulisest projektist kasu saavad. Ma arvan, et komisjoni, nõukogu ja parlamendi õlul peaks olema ülesanne, isegi enne, kui me hakkame muretsema selle paketi kohaldamise pärast, anda tarbijatele teada, et pakett on olemas, teatada neile, mida nende heaks, nende nimel ja veel kord nende jaoks on tehtud.

Atanas Paparizov, raportöör. – Proua juhataja, soovin öelda nagu mu kolleegid, et kuigi kolmas energiapakett ei ole täiuslik, siis on see väga hea alus meie ühise turu arendamiseks, eriti gaasi puhul, ning gaasi varustuskindluse suurendamiseks.

Selliste riikide jaoks nagu minu kodumaa, mis on väike Euroopa Liidu riik, on väga tähtis omandisuhete eraldamise teemal kompromissi saavutamine, sest see annab meile kinnitust, et me suudame siiski tagada oma energia varustuskindluse terve paketi abil, mis hõlmab tõhustatud eeskirju, läbipaistvust, kolmanda riigi klauslit, ja kõigi muude paketi osade abil, mis annavad meile võimaluse asetada energia varustuskindluse teema tähtsale kohale.

Pakett annab ka tarbijatele kindluse, et nad saavad kasutada oma õigusi, ning loob parema konkurentsiraamistiku energiaturgude arendamiseks ja nende tõhusaks toimimiseks. See pakett sõltub rakendamisest, nagu minu kolleeg Eluned Morgan just ütles ning ma ei usu, et neljas pakett on lahendus. Pigem on lahenduseks täpne rakendamine ja liikmesriikide vaheline solidaarsus turu kujundamisel, töötades eelkõige välja uusi algatusi piirkondlikuks koostööks, eriti energiatarnete puhul kõige kaitsetumate riikide jaoks ja riikide jaoks, mis on praegu energiasaad.

Ivo Belet, raportöör. – (NL) Seoses energiatõhusate rehvide märgistamisega – meede, mis jõudis lõpuks sellesse paketti – sooviksin lisada paar sõna kulude kohta. See on meede, mis rehvitööstuse jaoks ning seega ka tarbija jaoks ei lähe peaaegu midagi maksma. Kulud tootja jaoks on hinnangute kohaselt alla 0,01 euro rehvi kohta, mis on tähtsusetu, juhaks kui keegi tundis soovi teha mingit kriitikat. Igasugune lisakulu, mis tuleneb energiatõhusate rehvide ostmisest, tasub arvutuste järgi kaheksa kuu jooksul ennast ära. See on siis, kui nii autojuht kui ka keskkond hakkavad osa saama tegelikest kasuteguritest.

Veel sooviksin rõhutada asjaolu, et seda meetet tuleb kohaldada võrdselt nii kõikides liikmesriikides kui ka kõigi ELis ja väljaspool asuvate tootjate suhtes. Seetõttu eelistame direktiivi asemel määrust.

Seega me mõistame, et mitme aspekti kohta on erinevaid arvamusi mõnes Euroopa Parlamendi fraktsioonis, loodame siiski, et homme kiidab suur enamus selle meetme heaks. Selle meetme täielikul kohaldamisel saame ära hoida sellises koguses süsinikdioksiidi heiteid, mis on samaväärne ühe miljoni sõiduauto kõrvaldamisega. Seega ei pea lisama, et me peaksime selle meetme võtma kasutusele pigem varem kui hiljem.

Sooviksin lõpetuseks öelda aitäh variraportööridele, proua Chambris'le Euroopa Komisjonist ja härra Sousa de Jesusele Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsioonist meie suurepärase koostöösuhte eest.

Silvia-Adriana Țicău, raportöör. – (RO) Daamid ja härrad, ettepanek, millega muudetakse ehitiste energiatõhususe direktiivi, on üks tähtsamaid meetmeid, mille Euroopa Parlament on vastu võtnud, seda nii Euroopa kodanike elukvaliteedi parandamise kui ka ELi majandusliku taastumise edendamise puhul. Euroopa kodanikud ootavad tegusid ning tegelikke lahendusi probleemidele ja oma väga konkreetsetele vajadustele.

Mina isiklikult usun, et Euroopa Regionaalarengu Fondi vahendite määra tõstmine kuni 15%-ni, mille ulatuses liikmesriigid võiks kasutada vahendeid elamute energiatõhususe rahastamiseks, on mõõdapääsmatu. See pakuks liikmesriikidele suuremat paindlikkust ja võimalust kasutada järgmisel aastal vahekokkuvõtet selle kohta, kuidas tõukefonde rakendatakse, nii et nad saaksid rakenduskavad vastavalt ümber teha eesmärgiga saavutada tõukefondide parem kasutus.

Tahaksin toonitada, et sellel direktiivil on väga suur potentsiaal luua uusi töökohti: Euroopa tasandil saaks luua ligikaudu 500 000 töökohta, mis avaldaks suurt mõju piirkonna või riigi tööturule.

Lugupeetud volinik, ma loodan, et te toetate seda, sealhulgas Euroopa Regionaalarengu Fondilt saadava toetuse miinimummäära kehtestamist ehitiste energiatõhususeks ka edaspidi. Tahan veel kord tänada variraportööre, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni töötajaid ning teisi raportööre, kes on meid toetanud ja kellega oleme teinud väga head koostööd.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub kolmapäeval, 22. aprillil 2009.

Proua Țicău raporti hääletus toimub neljapäeval, 23. aprillil 2009.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Adam Gierek (PSE), kirjalikult. – (PL) Mitte väga palju aega tagasi pidasid miljonid inimesed paneelalamusse kolimist tõusuks sotsiaalsel redelil ja elustandardi paranemiseks. Odav energia tähendas, et keegi ei muretsenud küttekulude pärast.

Praegu elab ligikaudu sada miljonit inimest paneelmajas. Tahaksin paluda Euroopa Komisjonilt, et ta annaks ulatuslikku abi Euroopa Liidu fondidest nende ehitiste ja tervete elurajoonide ajakohastamiseks, eriti Kesk- ja Ida-Euroopas. Raha tuleks selleks leida 2007.–2013. finantsraamistiku vahekokkuvõtte osana. Praegune eluasemekulude 3% piirang Euroopa Regionaalarengu Fondi eraldise puhul on kahtlemata liiga väike.

Ulatuslik paneelmajade ja elurajoonide ajakohastamine ja taastamine ELis vähendab küttekulusid, tõstab elatustaset, loob kümneid tuhandeid töökohti ning vähendab energiatarbimist. See toob otseselt kaasa sellises mahus kasvuhoonegaaside heitkoguste vähenemise, mis viib meid lähemale nii-öelda 3 x 20 eesmärkidele.

Olemasolevate paneelmajade ajakohastamise toetamine peaks olema Euroopa Parlamendi uue koosseisu ülesanne. Nõudlus seda laadi teenuse järele võib mängida suurt rolli praegusest majanduskriisist ja tööpuidusest ülesaamisest, samuti vaesusevastastel võitlusel.

Louis Grech (PSE), kirjalikult. – Energiakulud suurenevad ähvardaval kiirusel, põhjustades energiaga seotud vaesuse olulise kasvu kogu ELis. Ent energia turuhind on vaid üks probleemi tahk. Tarbijatele tekitatakse märkimisväärne täiendav finantskoormus energiaturu ebatõhususe ja moonutuste tõttu. Näiteks Maltal said tarbijad ja ettevõtted tunda oma energiakulude pööraselt suurt tõusu, kui naftahind oli kõrgeimal tasemel, aga need kulud ei langenud siis, kui naftahind alanes üle poole võrra. Me vajame kogu Euroopa Liitu hõlmavat poliitikat, et kaitsta tarbijaid ja VKEsid halbade hinnakujundustavade eest, mida osa kommunaalteenuste ettevõtteid kasutab. Üks lahendus võib olla riiklik sõltumatu reguleeriv asutus, kes korraldaks vajalikke kontrollimisi ja vastumeetmeid igasuguse kuritahtliku ja läbipaistmatu käitumise korral erasektori ettevõtjate ja/või valitsusele kuuluvate ettevõtete poolt seoses kommunaalteenuste, nagu gaasi, elektri, vee, lennujaamamaksude ja muude hindade tõusudega.

Seda tuleks rakendada kehtivate, tarbijakaitset hõlmavate ELi õigusnormide ja direktiivide parandamise kaudu eelkõige selleks, et tagada:

- suurem läbipaistvus ja mõistuspärasus, mis reguleerivad hinnatõuse, samuti parem juurdepääs ja teavitamine seoses tarbijate õigustega;
- väiksemad kulud ja vähem bürokraatiat tarbija jaoks, kellel on tegelikult põhjust taotleda hüvitamist.

András Gyürk (PPE-DE), kirjalikult. – (HU) Meie arvates on väga tähtis, et Euroopa Parlament võib kolmanda energiapaketi juba teisel lugemisel heaks kiita. Uus määrus võib toetada konkurentsi ELi elektri- ja gaasiturul. Ent me ei saa minna ettepaneku vastuvõtmise juurde, mainimata seda, et lõplik määrus on kaotanud suure osa oma eesmärkidest võrreldes komisjoni esialgse ettepanekuga.

Paketi läbirääkimise jooksul tekitas tootmise ja võrgukasutuse eraldamise teema kõige tulisemaid vaidlusi. Selle lõpptulemus avaldab väga suurt mõju ELi energiaturu struktuurile. Minu arvates ei too liikmesriikide kokku lepitud kompromiss kaasa selle valdkonna läbipaistvat reguleerimist, arvestades seda, et liikmesriigid saavad kohaldada ka kolme erinevat eraldamise mudelit. See toob kaasa ka olulised erinevused, mis lõhestavad ELi energiaturu.

Samal ajal on mul heameel selle üle, et nõukogu kompromiss kajastab Euroopa Parlamendi arvukaid tarbijakaitse ettepanekuid. Sellised meetmed nagu võimalus vahetada tarnijat kolme nädala jooksul, üksikasjalikumad andmed arvel ja hüvitamise korra lihtsustamine muudavad turu dereguleerimise kasutegurid suurema hulga kodanike jaoks tajutavaks. Teine tähtis muudatus on see, et uus määrus muudab keerulisemaks kolmandate riikide katsed energiat osta. Ka tänu sellele asjaolule tähendab energiapaketi eelseisev vastuvõtmine tähtsat sammu ELi ühise energiapoliitika loomisel.

Zita Pleštinšá (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) Energiatarnete maksumus ja usaldusväarsus on kõige olulisemad tegurid mitte ainult ELi konkurentsivõime jaoks, vaid eelkõige selle kodanike heaoluks. Sel põhjusel asetas Euroopa Parlament tarbija oma kolmanda energiapaketi keskmesse. Et tarbijad saaksid neist olulistest õigusnormidest osa, on Euroopa Parlament vaadanud üle ja parandanud ehitiste energiatõhususe direktiivi, kuna ehitiste energiatarbimine moodustab ligikaudu 40% ELi energiatarbimisest.

Projekteerijad ja ehitusjärelevalvajad saavad sellest direktiivist asjakohaseid suuniseid. Ma pean väga tähtsaks meetodit, mille kohaselt arvutatakse optimaalne kulu ning määratakse kindlaks minimaalsed ehitise soojusisolatsiooni struktuuri osade ja teenuste majandusliku tõhususe nõuded, samuti nende arvutuste

kohaldamist nii uute kui ka olemasolevate ehitiste suhtes. Selliste ehitistega seotud eesmärgid, mille energia netotarve võrdub nulliga, on oluline osa muudetud direktiivist.

Ma väljendan heameelt Euroopa energiatõhususe ja taastuvenergia fondi loomise üle, et toetada selle direktiivi rakendamist. Siiani on tõukefonde lubatud piiratud määral kasutada ehitiste energiatõhususeks vaid kaheteistkümnes uues liikmesriigis. Nüüd laiendatakse seda võimalust kõikidele liikmesriikidele. Samal ajal suurendatakse Euroopa Regionaalarengu Fondi vahendite maksimaalset osakaalu neis projektides 3%-lt 15%-le.

Direktiivi eduka rakendamise tagamiseks on oluline, et liikmesriigid konsulteeriksid kohalike ja piirkondlike ametiasutustega kõigi direktiivist tulenevate aspektide teemal ning ka tarbijakaitserühmadega.

Katrin Saks (PSE), kirjalikult. – (ET) Tahaksin tänada raportööri, kes tegelesid energia paketi eelnõudega, ja erilist tänu avaldada raportöör Morganile, kes tegi palju olulist tööd tarbijakaitse teemadega. Mul on eriti hea meel, et uus pakett pöörab tähelepanu ka energiavaesuse küsimusele. Liikmesriigid, kes seda ei ole veel teinud, sealhulgas minu koduriik Eesti, peaksid koostama energiavaesusega võitlemiseks riikliku tegevuskava, et vähendada energiavaesuse all kannatavate inimeste arvu. Eriti praegustes majandustingimustes on see väga vajalik. Eestis on tõsine vajadus selle küsimusega tegeleda, sest viimastel aastatel on küttearved oluliselt tõusnud. Otsetoetused vähemkindlustatud tarbijatele, nagu seda tehakse Suurbritannias, on üks oluline meede, kuid võiks ka parandada elamute energiatõhusust, mis oleks eriti efektiivne just Eestis.

Andrzej Jan Szejna (PSE), kirjalikult. – (PL) Euroopa ees on palju ülesandeid, mis on seotud lühiajalise, keskmise tähtajaga ja pikaajalise energiapakkumise ja -nõudlusega. Meie kui Euroopa Ühendus oleme võtnud endale väga suurte eesmärkidega ülesande. 2020. aastaks kavatseme vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid 20% ja energiatarbimist 20%.

Seoses sellega arvan, et me peaksime pöörama erilist tähelepanu ehitiste energiatõhususe küsimusele, kuna nende energiatarbimine moodustab tervelt 40% meie koguergiatarbimisest.

Sellega sooviksin väljendada oma toetust raportöörile. Ma arvan, et me peaksime korraldama teabekampaania eesmärgiga teavitada kodanikke võimalusest ehitisi soojustades säästa raha ning me peaksime paluma ka kõigi ühenduse riikide valitsustel teha selle algatuse jaoks toetused kättesaadavaks. Me peaksime koostama kogu ELi jaoks ehitiste ühtsete minimaalsete soojustusnormide loetelu.

Samuti toetan tõukefondide kasutamise laiendamist, et hõlmata ehitiste energiatõhususega seotud töö kõigis ühenduse liikmesriikides, ning selle summa suurendamist 3%-lt 15%-le, mille saab eraldada Euroopa Regionaalarengu Fondist selle valdkonna projektidele.

18. Määruse (EÜ) nr 717/2007 (mobiiltelefonid) ning direktiivi 2002/21/EÜ (elektrooniline side) muutmine (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel Adina-Ioana Văleani koostatud raport ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 717/2007, milles käsitletakse rändlust üldkasutatavates mobiiltelefonivõrkudes ühenduse piires ja millega muudetakse direktiivi 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (KOM(2008)0580 – C6-0333/2008 – 2008/0187(COD)) (A6-0138/2009).

Adina-Ioana Vălean, raportöör. – (RO) Proua juhataja, volinik Reding, daamid ja härrad, on väga haruldane, et liberaal toetab turule sekkumist hindade reguleerimise kaudu, isegi kui see tähendab vaid ülempiiri kehtestamist. Mobiiltelefonide rändlustariifide puhul on see samm aga vajalik ja seda on võimalik ellu viia üksnes ühiselt, Euroopa Liidu tasandil. See on vajalik seetõttu, et ülemäära kõrged tariifid takistavad liikumisvabadust ja Euroopa kodanike vahelist suhtlust. Nende takistuste kõrvaldamine on üks Euroopa Liidu põhieesmärke ja üks minu kui parlamendiliikme peamisi sihte. Seepärast olengi võtnud kohustuse käsitleda raportöörina kõnealust määrust ja ka kuu algul vastu võetud Euroopa Parlamendi raportit, mis puudutas Euroopa kodanike liikumisvabadust takistavaid liikmesriikide püstitatud õigus- ja haldustõkkeid.

Praegune määrus on vajalik näiteks väikeettevõtjatele, kellel on ärireisil tarvis kodumaal viibivate kolleegidega mõne probleemi lahenduse üle aru pidada. See on oluline ajakirjanikele, kes saadavad otse sündmuspaigast e-posti teel uudislugusid. Samuti on see tähtis noortele, kes saadavad oma sõpradele ja sõbrannadele tekstisõnumeid. Ja veel on see oluline inimestele, kes töötavad välismaal ja soovivad telefonis oma laste häält

kuulda. Kõik need Euroopa kodanikud on maksnud ja maksavad sageli praegugi mobiiltelefoni kasutamise eest kolm või neli korda rohkem pelgalt seetõttu, et nad on kodumaalt mõne kilomeetri kaugusel, ehkki endiselt ühenduse piirides.

Tänu määrusele, mille me kavatseme homme vastu võtta, kaotatakse ülemäära kõrged hinnad. Määrusega kehtestatud piirmäärad võimaldavad operaatoritel teenida siiski märkimisväärset kasumit ja olla madalaid hindu pakkudes ikka konkurentsivõimelised. Meil on tegemist keerulise probleemiga, mis on seotud Euroopa mobiiltelefonituru killustatuse ja toimimisega.

Kui tarbijad hakkavad mobiilsideoperaatorit valima, vaatavad nad ennekõike riigisiseseid tasusid või uue mobiiltelefonimudeli hinda, kuid harvem uurivad seda, millised on rändlustasud. Kui nad ületavad teise Euroopa Liidu liikmesriigi piiri, kohaldatakse nende suhtes rändlustasusid, isegi kui nad võtavad kõnesid üksnes vastu. Tarbijate ainus võimalus on otsustada mobiiltelefoni teel mitte rääkida. Operaatoritevaheline konkurents antud juhul ei toimi. Päritoluriigi tegelik operaator peab külastatava võrgu operaatorile signaali edasikandmise eest maksma.

Mõningatesse riikidesse, näiteks turismisihtkohtadesse, saabub lühikese aja jooksul palju külastajaid, teistes riikides on aga rohkem välismaale sõitvaid kodanikke. See tähendab, et pakkumise ja nõudluse vahel puudub tasakaal, ja see on ka põhjus, miks isegi hulgihinnad on operaatorite jaoks kõrged. Samuti on osas riikides mobiilsidevõrkude rajamise ja käitamise kulu suurem. Lisaks on väiksemad või äsja turule tulnud operaatorid öelnud, et suured üleeuroopalised operaatorid kohaldatakse nende suhtes sageli diskrimineerivaid hindu. Kokkuvõttes maksab alati ju tarbija.

Määrus, mille me kavatseme homme vastu võtta, on lühiajaline lahendus. Me ei saa hindu lõputult reguleerida, sest see mõjutab uuenduslikkust ja võib isegi konkurentsivõimet mõjutada. Just sel põhjusel on määruks ette nähtud, et Euroopa Komisjon peab analüüsima mitmeid turu reguleerimise vahendeid. Osa neist vahenditest on määruks ka välja pakutud. Kahe või kolme aasta pärast, kui meil on rohkem teavet, saame arutleda suurema hulga valikuvõimaluste üle. Ma loodan, et saame siis rakendada õigusliku raamistiku, mis tagab pikas plaanis konkurentsivõimelised rändlustariifid.

Lisaks sellele aspektile on Euroopa Parlament minu arvates määrust mitmest küljest parandanud. Me vähendasime hulgi müügi andmeside rändlustariifi ülempiiri 50 sendini megabaidi eest, et soodustada selle teenuse tarbimist ja korralikku konkurentsi selles sektoris. Me muutsime eeskirjad läbipaistvamaks selle poolest, mis puudutab klientide teavitamist mobiil-Interneti rändlusteenuste kasutamisest. Nende jaoks, kes soovivad kasutada andmeside rändlusteenust, muutsime oluliselt paindlikumaks ka sätted, mille eesmärk on piirata selle teenuse kuuarve 50 euron. Tekstisõnumid, mille eest võetakse tasu rändlustariifide alusel ja mis saadetakse tarbija sisenemisel välisriigi võrku, hakkavad sisaldama ka viidet ühtsele hädaabinumbrile 112. Me vähendasime vastuvõetud ja väljuvate kõnede maksimumhindu nii, et operaatoritele säilib kasumimarginaal. Samuti keelasime ära selliste operaatorite tegevuse, kes nõuavad välismaal viibivatelt klientidelt jätkuvalt tasu selle eest, et keegi jätab neile lihtsalt kõneposti sõnumi.

Ma tahaksin lõpetuseks tänada kolleege teistest fraktsioonidest, volinik Redingit ja tema meeskonda, suursaadik Reinišovat, eesistujariikide Tšehhi ja Prantsusmaa esindajaid ning nõukogu kõikide jõupingutuste eest, mida nad tegid nii lühikese aja jooksul, ja ma ei unusta ka meie oma töötajaid Euroopa Parlamendis; kõik nad tegid koostööd selle nimel, et miljonid kodanikud saaksid sel suvel kasutada vastuvõetavaid rändlustariife.

Viviane Reding, komisjoni liige. – Proua juhataja, ma nõustun täielikult raportööri ja tahaksin teda kiita kiire ja tõhusa töö eest.

Meil on praegu tegemist liikumisvabaduse tõkestamisega, sest kui kodanikke karistatakse piiriületamisel telefoniarvega, siis ei pinguta me ausalt öeldes siseturu nimel ega püüa seda üles ehitada. Seega peame neist tõketest lahti saama, et tagada oma kodanikele liikumisvabadus. Need tõkked puudutavad paljusid inimesi. Euroopa Liidus on ligikaudu 150 miljonit kodanikku, kes kasutavad vähemalt kord aastas välismaal mobiiltelefoniga rändlusteenust ja peavad selle eest maksma. Nende hulgas on tudengeid, reisijaid ja puhkajaid, aga ka piiriüleseid töötajaid, ajakirjanikke ja äriinimesi, kelle tegevus on väga suurte sidetasude tõttu piiratud.

Seetõttu tänangi ma Euroopa Parlamenti, et ta on komisjoni ettepanekule nii kiiresti vastanud. Arvan, et oleme suutnud ühe ettepaneku ellu viia lühima ajaga Euroopa Liidu ajaloos – vaid seitsme kuu jooksul alates rakendamise ettepanekust. See on esimene omalaadne näide ja see on ka esimene selline näide Euroopa tarbijate huvides.

Sooviksin öelda paar sõna selle kohta, mida esimese rändlusteenuste paketiga on suudetud saavutada. Kodanike jaoks on saavutatud 60% madalam rändluskõnede hind ja asjaomase sektori jaoks 30% rohkem

kõneliiklust. Huvitaval kombel on sektoris märgatud ka mobiiltelefonide kasutustiheduse kindlat kasvu kodanike seas. Praeguseks on keskmine kasutustihedus Euroopas 119%. See on absoluutne maailmarekord ja rändluse hindade langedes tagab see mobiiltelefoni kasutavatele kodanikele vabaduse. See võimaldab head sissetulekut ka sektorile, sest liiklus suureneb pidevalt. Samal ajal langevad riigisisised hinnad. Alates ajast, mil Barroso juhitud komisjon asja käsile võttis, on mobiilside riigisisised hinnad ligikaudu 35% langenud. See on vastuseks neile, kes väidavad, et rändluse hinna langedes tõusevad riigisisised hinnad. Nii ei ole juhtunud. Statistilised andmed näitavad hoopis vastupidist.

Nüüd oleme astumas järgmist sammu; esiteks loomulikult seoses rändluskõnedega. Minu arvates on väga hea, et langetame jätkuvalt ülempiire, nii et teenuse pakkumisel suudetaks konkureerida ülempiirist madalamate hindadega. On väga oluline, et sellele lisanduks SMSi rändlusteenused, sest igal aastal saadetakse Euroopa Liidus 2,5 miljardit tekstisõnumit. Sektori poolt sellest saadava tulu väärtus on ligikaudu 800 miljonit eurot. Kes siis saadavad SMSi? Peamiselt meie noored – 77% kuni 24aastastest noortest saadavad välismaal olles tekstisõnumeid, sest see on nende jaoks lihtsam ja odavam. Seega on see nende jaoks karistus, kui nad peavad rändlusteenust kasutades maksma operaatori kuludega võrreldes erakordselt kõrget hinda. Hästi, me toome need hinnad alla, et tekstisõnumite saatmisest saaks tavaline tegevus nii kodus kui ka naaberriiki külastades. Seega võidavad tarbijad sellest väga palju. Hinnalangus, mida homme Euroopa Parlamendis hääletatakse, on tekstisõnumite puhul 60%. Mis puudutab rändluskõnede arvestamist sekundilise täpsusega, ütlen lihtsalt: ärge sundige inimesi maksma selle eest, mida nad ei ole tarbinud, nõudke neilt tasu üksnes selle eest, mida nad on reaalselt kasutanud. Alandame ka praeguseid 24% suuruseid varjatud tasusid, nii et inimene maksab üksnes tegelikult tarbitud teenuse eest. Andmeside rändlusteenuse puhul on meie arvates tegemist tulevaste muutustega.

Kuigi me tahame edaspidi saavutada seda, et kõikjal on võimalik alla laadida filmi, ajaleheartiklit või sõpradele saatmiseks fotot, saab praegu selle eest üüratu arve. Olen saanud koopiaid arvetest, kus inimesed peavad kolme- või neljapäevase välissõidu järel tasuma tuhandetesse eurodesse küündivaid summasid pelgalt seetõttu, et nad on laadinud alla oma lemmiktelessaate või harjumuspäraseid ajaleheartikleid. See lõpeb nüüdsest – ka seetõttu, et uus määrus sisaldab kulude piiramise vahendit, millest saab 1. juulil 2010 vaikumisi piirmäär, mida kohaldatakse tarbijate kaitsmiseks automaatselt.

Seega on see Euroopa ja Euroopa tarbijate jaoks suur päev. Palju tänu Euroopa Parlamendile väga kiire tegutsemise eest. Ma usun, et kõrvalseisjad näevad, et parlament töötab kodanike hüvanguks.

ISTUNGI JUHATAJA: MAREK SIWIEC

asepresident

Syed Kamall, *siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni arvamuse koostaja*. – Härra juhataja, kui tohin, siis täna kõigepealt siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni variraportööre kõikidest fraktsioonidest ning nende töötajaid ja nõunikke. Ma arvan, et võime siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonis olla uhked, et saavutasime üksmeele seoses suurema läbipaistvusega ja ka šokiarvete probleemi lõpliku kõrvaldamise viisidega. Šokiarved ei tulnud mobiilsideoperaatorite mainele kasuks, kuid mis veel olulisem – need ei olnud head tarbijatele.

Kui aga rääkida hinna ülempiiri kehtestamisest, siis valmistavad paar asja mulle muret. Me peame küsima, millised tarbijad saavad kasu majandusest, kus kehtivad sovetlikud hinnapiirangud. Arvestades, et vaid kuni 35% tarbijatest kasutab tegelikult rändlusteenust ja et rändlusteenuste regulaarsete kasutajate arv on palju väiksem, ning – nagu volinik ka ise tunnistas – arvestades, et see õigusakt toob kasu peamiselt kitsale privilegeeritud tarbijaskonnale, näiteks komisjoni ametnikele, Euroopa Parlamendi liikmetele, lobistidele ja ärimeestele, lootkem, et me ei röövi vaeseid selle nimel, et maksta rikaste odavamate kõnede eest.

Manolis Mavrommatis, *kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamuse koostaja*. – (EL) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, sooviksin alustuseks tunnustada nii raportööri Adina-Ioana Văleani kui ka esimese rändlust käsitleva määruse raportööri Paul Rübigit suurepärase koostöö eest kultuuri- ja hariduskomisjonis, mille arvamuse koostaja ma olin sel teemal, mis huvitab loomulikult 150 miljonit tarbijat ja telekommunikatsiooniturgu.

Pärast esimese määruse edukat kohaldamist kaks aastat tagasi kutsutakse Euroopa Parlamenti üles võtma vastu läbivaadatud määrust, mis hõlmab tekstisõnumite ja andmeside hindu.

Ma tahaksin kommenteerida uue määruse eeliseid eelkõige ärireisijate jaoks. Näiteks meediavaldkonnas tegutsevad inimesed kasutavad väga palju mobiiltelefonidesse failide allalaadimise võimalust.

Muudetud määrus on kui barjäär ülemääraste ja kontrollimatute tasude eest, mida mobiilsideettevõtted voliniku sõnul siiani kasutavad. Seetõttu leian, et raporti poolt hääletamine oleks Euroopa Parlamendi jaoks

veel üks kordaminek võitluses tarbijate kaitsmise nimel ja veel üks suur samm, et puhuda siseturule uus elu sisse.

Lõpetuseks usun ja loodan, et institutsioonide üksmeele toel jõustub see määrus suvel ning reisijatele tagatakse kaitse mobiilsideettevõtete määratud võimalike ebamääraste ja liiga suurte tasude eest.

Paul Rübig, fraktsiooni PPE-DE nimel. – (DE) Tänan, härra juhataja. Sooviksin eelkõige avaldada tunnustust raportöör Väleanile, aga ka volinik Redingile, kes ilmutas läbirääkimistel teise rändlust käsitleva määruse üle suurt pühendumust. Ma usun, et need läbirääkimised ning loomulikult eesmärk viia riigisiseseid hinnad ja teistes Euroopa riikides makstavad hinnad samale tasemele kujutavad endast olulist edusammu.

Samuti on hea, et riiklikud reguleerivad asutused vastutavad nüüd ka rändluse eest ning võtavad seetõttu üle kontrollimise ja järelevalve ülesanded; see tagab meile ilmselgelt suurema läbipaistvuse. Läbipaistvus on turu toimimiseks elutähtis. Siiani on mitmes valdkonnas olnud liiga vähe läbipaistvust, kuid on aset leidnud ka turu jõhkrate kuritarvitamist.

Väga sage olukord, mil andmeside rändlusteenuse eest nõutakse sisse kuni tuhat korda suuremad summad, ei ole õige. Sissetulevate kõnede sekundilise täpsusega arvestus tuleb edaspidi samuti kindlasti kasuks ja tänu sellele on Euroopa kodanikel võimalik kulusid kokku hoida.

David Hammerstein, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – (ES) Härra juhataja, kui turg ei toimi, on vaja sekkuda. Me oleme taas suutnud tabu murda – vaba turg ei ole püha ja hoopiski mitte püha ei ole ta kriisi ajal, mil Euroopa tarbijate taskud on tühjemad kui kunagi varem.

Kokkulepe, mille eesmärk on kehtestada piirid rändluskõnede ja SMSi rändlusteenuste ülemäära kõrgetele hindadele, tuleb kasuks tarbijatele, aitab kaasa Euroopa riikide vahelisele suhtlusele ning suurendab Euroopa kasulikkust ja positiivsust.

Miljonite Euroopa kodanike telefoniarved võivad väheneda või teisest küljest võib minna hoopis vastupidi – arvestades, et tekstisõnum maksaks vaid 11 senti, võib juhtuda, et inimesed saadavad päev otsa sõnumeid ja kulutavad kokkuvõttes sama summa.

Üleminekumeetmed, millega saavutatakse sekundilise täpsusega arvestus pärast esimest 30 sekundit, on eriti rõõmustavad. Tekstisõnumite ja andmete saatmise maksimumhind oleks võinud olla mõnevõrra madalam, kuid kokkuleppele jõudmise nimel läksime kompromissile.

Soovin tänada volinik Redingit, proua Väleani ja kõikide fraktsioonide raportööre, sest meie töö tulemus on hea näide Euroopa Liidu tegutsemisest kriisiolukorras.

Juhataja. – Niisiis saame lõpetada positiivse noodiga – see on väga oluline, eriti enne valimisi. Nüüd palun proua Țicău esineda registreerimata sõnavõtuga.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Härra juhataja, proua volinik, tahaksin kolleege tehtud töö ja koostatud raporti eest kiita. Euroopa Parlament töötab kindlasti Euroopa kodanike huvides. Tuletan ka meelde, et eelmise mobiiltelefonide rändlustariifide vähendamist puudutanud arutelu ajal kaks aastat tagasi toimus väga ulatuslik mõttevahetus. Mul on hea meel, et meil ei olnud nüüdsel korral üldse eriarvamusi. Tegelikult võtsime tariifide vähendamise otsuse kiiresti vastu. Tahaksin mainida, et minu arvates on väga oluline jätkata praeguste mobiilsidetasude vähendamist ja teha seda suuremal määral nii väljaminevate kui ka sissetulevate kõnede puhul. Tekstisõnumite hindade vähendamine on aga eriti oluline.

See samm ei ole õigupoolest mitte ainult noorema põlvkonna huvides, vaid kõigi huvides, kes Euroopa Liidus liiguvad. See meede on tegelikult ühest küljest tarbijate kaitsmise vahend, kuid samas ka hea näide sellest, kuidas turgu on võimalik Euroopa kodanike hüvanguks reguleerida.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Härra juhataja, proua volinik, mobiiltelefonist ja Internetist on saanud liikuvuse ja uuenduslikkuse sümbolid. Seega peaks kodanikel olema laialdane ja lihtne juurdepääs sideteenustele. Voliniku paljudest üleskutsetest hoolimata on SMSi rändlusteenuste hinnad ikka veel keskmiselt hulga kõrgemad ja ületavad oluliselt nende teenuste riigisiseseid hindu. Me peame püüdma seda olukorda muuta. Seepärast hindan kõrgelt komisjoni ja voliniku tööd.

Interneti puhul on olukord sarnane. Miks peab Interneti kasutamine mobiiltelefoni kaudu olema luksus? Me kõik pooldame võimalikult ulatuslikku juurdepääsu Internetile. Andmeside rändlusteenuse hinna vähendamine tuleks sel puhul kindlasti kasuks. See on oluline sellepärast, et küsimus puudutab suuresti meie ühiskonna noorimat vanuserühma.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Härra juhataja, volinik, ma olen meie liikumissuunaga rahul. Ma pean silmas rändluskõnede ja Interneti juurdepääsu järske hinnalangusi. See on esimene samm ja ma arvan, et tulevad ka järgmised sammud. Need tegurid võivad kiirendada Lissaboni strateegia elluviimist. See on oluline hariduse ja noore põlvkonna jaoks. On tähtis, et Interneti kasutamise võimalused oleksid suhteliselt vaestele ja väikese sissetulekuga inimestele kättesaadavad. Me liigume õiges suunas. See uudis võetakse kindlasti rõõmuga vastu. Tahaksin selle eest komisjoni tänada.

Alojz Peterle (PPE-DE). – (SL) Tahaksin siiralt kiita raportööri ja volinikku. Proua volinik, paar aastat tagasi rääkisin teile, et mulle ei meeldi, kui mind välismaal helistamise eest karistatakse. Ma ei arvanud, et minu kui tarbija olukord paraneb nii ruttu ja eeskätt tänu kõnealusele direktiivile.

See direktiiv tõestab, et Euroopa Liit suudab kasutada oma ühtset poliitikat selleks, et sõlmida lähedasemaid suhteid oma kodanikega, nii et toob neile kasu seal, kus seda on kõige paremini tunda – nende taskutes. See direktiiv tähendab rohkem Euroopat, suuremat konkurentsivõimet ja ühtset majandust ning minu jaoks on see üks praeguste komisjoni ja Euroopa Parlamendi koosseisude tähtsamaid saavutusi. Ma soovin nüüd üksnes seda, et me tegutseksime samas vaimus ja pööraksime tarbijale sama palju tähelepanu ka järgmisel ametiajal. Õnnitlen teid veel kord ja tänan teid väga.

Viviane Reding, komisjoni liige. – Härra juhataja, ma tahaksin peaaesjalikult tänada parlamendiliikmeid, kes on teinud suurepärase tööd. Esiteks tänan loomulikult raportöör Văleani, kuid ka teiste parlamendikomisjonide raportööre, variraportööre ja fraktsioonide eestkõnelejaid. Tänu neile osutus võimalikuks muuta väga oluline ettepanek kodanike vaba liikumise ja ülemäära suurte tasude alandamise kohta vaid seitsme kuuga reaalsuseks. Ma leian, et see on siseturu jaoks väga tähtis hetk. See on suur hetk, mis näitab kodanikele, et Euroopa Parlamendi liikmed suhtuvad neisse tõsiselt.

Kui te vaid lubate, sooviksin siiski öelda – pidades silmas näiteks härra Kamalli –, et kui turg ei toimi, on poliitilistel juhtidel kohustus sekkuda. Ma tahaksin, et mõni parlamendiliige selgitaks mulle, kuidas saab väita, et turg toimib, kui tekstisõnumi ühest riigist teise edastamise kulu on operaatori jaoks alla 11 senti, aga keskmine tarbija peab maksma rohkem kui 28 senti. Sellisel juhul on midagi valesti.

Nii et kui me nüüd määrame ülempiiriks 11 senti, on minu arvates manööverdamiseks piisavalt ruumi, konkurentsi kujunemiseks on piisavalt võimalusi. Nagu enamik teist siin istungisaalis, oleksin ka mina soovinud, et turg toimiks ja et me ei peaks neid meetmeid võtma. Lootkem siis, et me ei pea neid samme tulevikus uuesti astuma ja et pärast seda otsust toimib turg tõepoolest asjaomase sektori, kodanike ja vaba liikumise huvides ning sellise siseturu huvides, kus iga kodanik võib reisida ilma, et teda telefoniarvega karistataks.

Adina-Ioana Vălean, raportöör. – (RO) Rändlustasude vähendamine on täiesti hädavajalik. Me kõik oleme nõus, et turg ei toimi. Küsimust, kuidas me peaksime turgu reguleerima, tuleb meil jätkuvalt arutada.

Me peame praegu aru komisjoni ettepaneku üle kehtestada mõningad maksimumtariifid. Kas see on parim olemasolev vahend? Me ei tea seda, kuid see on ainus võimalus, mida saame praegu kasutada. Ma loodan, et suudame tulevikus leida alternatiivseid meetodeid.

Ma tahaksin öelda lõpuks paar sõna kogu sellele sektorile. Me ei tohi lubada tekkida ettekujutusel, et mobiiltelefonide sektor ekspluateerib tarbijaid halastamatult. Niisugune suhtumine võib osutuda ohtlikuks, sest see sektor on edukas ja see edu kajastub töökohtade loomises, märkimisväärses panuses eelarvetesse ja tehnoloogilistes uuendustes. Seepärast pean oluliseks, et need meie hulgast, kes reguleerivad turgu, ei jääks siiani tehtud tööga täielikult rahule, vaid püüaksid pikaajalise kasuliku mõju saavutamiseks olukorda veelgi parandada.

Täna kõiki, kes on selle raportiga seotud, ja loodan, et arutame seda teemat ka edaspidi.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub kolmapäeval, 22. aprillil 2009.

19. ELi 2007. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmine (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on ühisarutelu järgmiste raportite üle:

- eelarvekontrollikomisjoni nimel Jean-Pierre Audy koostatud raport Euroopa Liidu 2007. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (SEC(2008)2359 – C6-0415/2008 – 2008/2186(DEC)) (A6-0168/2009),
- eelarvekontrollikomisjoni nimel Bogusław Liberadzki koostatud raport seitsmenda, kaheksanda ja üheksanda Euroopa Arengufondi (EAF) 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (KOM(2008)0490 – C6-0296/2008 – 2008/2109(DEC)) (A60159/2009),
- eelarvekontrollikomisjoni nimel Paulo Casaca koostatud raport Euroopa Liidu 2007. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta, I jagu – Euroopa Parlament (C6-0416/2008 – 2008/2276(DEC)) (A6-0184/2009),
- eelarvekontrollikomisjoni nimel Søren Bo Søndergaardi koostatud raport Euroopa Liidu 2007. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta, IV jagu – Euroopa Kohus (C60418/2008 – 2008/2278(DEC)) (A6-0151/2009),
- eelarvekontrollikomisjoni nimel Søren Bo Søndergaardi koostatud raport Euroopa Liidu 2007. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta, V jagu – Kontrollikoda (C60419/2008 – 2008/2279(DEC)) (A6-0152/2009),
- eelarvekontrollikomisjoni nimel Søren Bo Søndergaardi koostatud raport Euroopa Liidu 2007. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta, VI jagu – Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (C6-0420/2008 – 2008/2280(DEC)) (A6-0155/2009),
- eelarvekontrollikomisjoni nimel Søren Bo Søndergaardi koostatud raport Euroopa Liidu 2007. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta, VII jagu – Regioonide Komitee (C6-0421/2008 – 2008/2281(DEC)) (A6-0153/2009),
- eelarvekontrollikomisjoni nimel Søren Bo Søndergaardi koostatud raport Euroopa Liidu 2007. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta, VIII jagu – Euroopa Ombudsman (C6-0423/2008 – 2008/2282(DEC)) (A6-0156/2009),
- eelarvekontrollikomisjoni nimel Søren Bo Søndergaardi koostatud raport Euroopa Liidu 2007. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta, IX jagu – Euroopa Andmekaitseinspektor (C6-0422/2008 – 2008/2283(DEC)) (A6-0154/2009),
- eelarvekontrollikomisjoni nimel Christofer Fjellneri koostatud raport Euroopa Koolitusfondi 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (C6-0437/2008 – 2008/2264(DEC)) (A6-0157/2009),
- eelarvekontrollikomisjoni nimel Christofer Fjellneri koostatud raport Euroopa Võrgu- ja Infoturbeameti 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (C6-0442/2008 – 2008/2269(DEC)) (A6-0158/2009),
- eelarvekontrollikomisjoni nimel Christofer Fjellneri koostatud raport Euroopa Politseikolledži 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (C6-0444/2008 – 2008/2271(DEC)) (A6-0160/2009),
- eelarvekontrollikomisjoni nimel Christofer Fjellneri koostatud raport Eurojusti 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (C6-0436/2008 – 2008/2263(DEC)) (A60161/2009),
- eelarvekontrollikomisjoni nimel Christofer Fjellneri koostatud raport Euroopa Ravimiameti 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (C6-0435/2008 – 2008/2262(DEC)) (A6-0162/2009),
- eelarvekontrollikomisjoni nimel Christofer Fjellneri koostatud raport Euroopa Lennundusohutusameti 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (C60439/2008 – 2008/2266(DEC)) (A6-0163/2009),
- eelarvekontrollikomisjoni nimel Christofer Fjellneri koostatud raport Euroopa GNSS Järelevalveameti 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (C6-0446/2008 – 2008/2273(DEC)) (A6-0164/2009),
- eelarvekontrollikomisjoni nimel Christofer Fjellneri koostatud raport Euroopa Raudteeagentuuri 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (C6-0443/2008 – 2008/2270(DEC)) (A6-0165/2009),
- eelarvekontrollikomisjoni nimel Christofer Fjellneri koostatud raport Euroopa Liidu Liikmesriikide Välispiiril Tehtava Operatiivkoostöö Juhtimise Euroopa Agentuuri 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (C6-0445/2008 – 2008/2272(DEC)) (A60166/2009),

- eelarvekontrollikomisjoni nimel Christofer Fjellneri koostatud raport Euroopa Meresõiduohutuse Ameti 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (C60438/2008 – 2008/2265(DEC)) (A6-0167/2009),
- eelarvekontrollikomisjoni nimel Christofer Fjellneri koostatud raport Euroopa Ülesehitusameti 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (C6-0429/2008 – 2008/2256(DEC)) (A6-0169/2009),
- eelarvekontrollikomisjoni nimel Christofer Fjellneri koostatud raport Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (C60441/2008 – 2008/2268(DEC)) (A6-0170/2009),
- eelarvekontrollikomisjoni nimel Christofer Fjellneri koostatud raport Euroopa Keskkonnaagentuuri 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (C6-0432/2008 – 2008/2259(DEC)) (A6-0171/2009),
- eelarvekontrollikomisjoni nimel Christofer Fjellneri koostatud raport Euroopa Toiduohutusameti 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (C6-0440/2008 – 2008/2267(DEC)) (A6-0172/2009),
- eelarvekontrollikomisjoni nimel Christofer Fjellneri koostatud raport Euroopa Elu- ja Tööttingimuste Parandamise Fondi 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (C6-0428/2008 – 2008/2255(DEC)) (A6-0173/2009),
- eelarvekontrollikomisjoni nimel Christofer Fjellneri koostatud raport Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Agentuuri 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (C60433/2008 – 2008/2260(DEC)) (A6-0174/2009),
- eelarvekontrollikomisjoni nimel Christofer Fjellneri koostatud raport Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskuse 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (C6-0431/2008 – 2008/2258(DEC)) (A6-0175/2009),
- eelarvekontrollikomisjoni nimel Christofer Fjellneri koostatud raport Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (C6-0430/2008 – 2008/2257(DEC)) (A6-0176/2009),
- eelarvekontrollikomisjoni nimel Christofer Fjellneri koostatud raport Euroopa Kutseõppe Arenduskeskuse 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (C6-0427/2008 – 2008/2254(DEC)) (A6-0177/2009),
- eelarvekontrollikomisjoni nimel Christofer Fjellneri koostatud raport Euroopa Liidu Asutuste Tõlkekeskuse 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (C60434/2008 – 2008/2261(DEC)) (A6-0178/2009),
- eelarvekontrollikomisjoni nimel Christofer Fjellneri koostatud raport Ühenduse Kalanduskontrolli Agentuuri 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta (C60447/2008 – 2008/2274(DEC)) (A6-0179/2009),
- eelarvekontrollikomisjoni nimel Christofer Fjellneri koostatud raport ELi ametite finantsjuhtimise ja -kontrolli kohta (2008/2207(INI)) (A6-0148/2009).

Jean-Pierre Audy, raportöör. – (FR) Härra juhataja, härra Kallas, daamid ja härrad, kõigepealt tahaksin tänada teid, härra Kallas, ja teie kolleegi komisjonis tähelepanu eest, mida olete pööranud Euroopa Parlamendi tööle seoses komisjoni ja rakendusametite 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlusega. Minu tänu kuulub ka haldusteenistustele.

Samuti sooviksin avaldada kiitust väga suurte pingutuste eest, mida tegi Euroopa Kontrollikoda president Vítor Caldeira eestvedamisel. Ülesande ulatust arvesse võttes olid kontrollikoja vahendid piiratud.

Tahaksin öelda mõne sõna käesoleva heakskiidu andmise menetluse tausta kohta. 2007 oli uue mitmeaastase finantsraamistiku 2007–2013 esimene aasta, mil rakendati mitmed uued eeskirjad. 2007 oli ka viimane eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse aasta Euroopa Komisjoni praeguse koosseisu jaoks, kes, nagu te teate, härra volinik, lubas oma volituste alguses presidendi sõnade läbi saada Euroopa Kontrollikojaalt positiivse kinnitava avalduse.

Kontrollikoda on aga 14 aastat esitanud enamikus kuluvaldkondades raamatupidamisaruannete aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta negatiivse avalduse, pidades neid erinevas ulatuses, kuid siiski olulisel määral vigu sisaldavateks, olgugi et halduskulude ja konsolideeritud raamatupidamisaruannete kohta on antud positiivne kinnitav avaldus – ja selle üle peaksime rõõmu tundma.

Peale selle on 2007 viimane aasta, mille eelarve täitmisele heakskiidu andmist enne Euroopa Parlamendi valimisi hääletatakse. Sellel taustal ja võtmata arvesse paljusid resolutsiooni projektis sisalduvaid mööndusi, mis puudutavad ühenduse vahendite haldamist, oli minu eesmärk püüda oma raportiga analüüsida eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetlust ja aidata omalt poolt kaasa keerulisele ülesandele saavutada positiivne kinnitav avaldus, olles samas täiesti teadlik selle ülesandega seotud piirangutest. Seetõttu soovingi väga teada saada, millisel seisukohal on selles küsimuses komisjon, fraktsioonid ja kolleegid, kes hakkavad sel teemal sõna võtma.

Nüüd, kus töö on lõpule viidud, valdavad mind vastakad tunded – ühelt poolt olen kindlalt veendunud, et olukord paraneb, kuid mitte piisaval määral ja piisavalt kiiresti, teisalt aga on selgelt põhjendamatut, kui jätkub olukord, kus Euroopa Kontrollikoda ei ole 14 aasta vältel positiivset kinnitavat avaldust andnud ja Euroopa Parlament sellegipoolest eelarve täitmisele heakskiidu andmist hääletab.

Kokkuvõttes juhtub see, et eurooplased hakkavadki arvama, et Euroopa Parlament ei teosta oma järelevalveülesannet korralikult. Seetõttu teen olukorra tõsidust arvesse võttes ettepaneku korraldada viivitamata institutsioonidevaheline konverents. See hõlmaks kõiki, kes tegelevad ühenduse vahendite haldamise ja järelevalvega, ja seda saaks kasutada põhjaliku arutelu alustamiseks, mis võimaldab meil kavandada reforme, mida on vaja võimalikult peatseks positiivse kinnitava avalduse saamiseks. Tahaksin väga kuulda põhjusi, mis sunnivad mõningaid fraktsioone sellele arutelule vastu seisma.

Erilist tähelepanu tuleb pöörata nende liikmesriikide rollile, kes haldavad ligikaudu 80% Euroopa Liidu eelarvest. On selge, et kõige rohkem probleeme ongi just seoses ühise juhtimisega. Siinkohal pean kahetsusega märkima, et nõukogu esindaja koht on tühi; Tšehhi praegused poliitilised raskused ei ole piisav põhjus, mis õigustaks nõukogu ebajärjekindlat poliitilist esindatust, juhul kui me ei pea seda puudumist ja vaikimist tõlgendama ükskõiksuse või – mis veelgi hullem – huvipuudusena.

Seoses liikmesriikidepoolset ühist juhtimist käsitleva aruandega ei rõhutaks ma mitte ainult riiklike haldusdeklaratsioonide, vaid ka iga-aastaste kokkuvõtete tähtsust; need kuuluvad nii paljude aspektide hulka, mis võimaldavad meil pürgida positiivse kinnitava avalduse poole.

Lisaks teen kooskõlas asutamislepingu artikliga 248 ettepaneku, et ühise juhtimise kontrollide puhul tugevdataks riigi auditeerimisasutuste ja Euroopa Kontrollikoja koostööd.

Pakun välja, et me uuriksime riigi auditeerimisasutuste võimalusi täita sõltumatute välisaudiitorite ülesandeid ja nõuetekohaselt rahvusvahelisi auditeerimisstandardeid järgides väljastada ühenduse vahendite haldamise kohta riiklikke kontrollitõendeid. Need tõendid esitatakse liikmesriikide valitsustele, et viimased saaksid need esitada eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse käigus vastavalt asjakohasele institutsioonidevahelisele menetlusele, mis tuleks kehtestada.

Härra juhataja, lõpetuseks tahaksin väljendada hämmeldust selle üle, et raamatupidamise konsolideeritud aastaaruanded esitati nii, et negatiivne netovara oli ligikaudu 58 miljardit eurot, ning teen ettepaneku kaaluda pensionifondi loomist, et kasutada töötajate ees võetud 33,5 miljardi euro suuruse kohustuse täitmiseks allhanget.

Kokkuvõttes leian, et on aeg meie süsteem ümber korraldada, ja usun siiralt, et see ümberkorraldus peaks tuginema põhjalikule ja avameelsele dialoogile kõigi nende vahel, kes on eelarvega seotud.

Bogusław Liberadzki, raportöör. – (PL) Härra juhataja, härra volinik, me räägime nüüd Euroopa Arengufondist, mis hõlmab Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riike. Meie seisukohast on tegemist ebatüüpilise piirkonna, ebatüüpiliste riikide ja ebatüüpiliste probleemidega. Mis puudutab fondi eelarve täitmist, nägime 2007. aastal maksete ja kulukohustuste kasvu – ka see on märk tõhususe suurenemisest. See on kahtlemata hea ja sellest ma sooviksin alustada.

Fond koosnes kahest osast – esimest haldas Euroopa Komisjon ja teine oli Euroopa Investeeringispanga kontrolli all. Praegune eelarve täitmisele heakskiidu andmise arutelu käsitleb komisjoni hallatavat osa, kuid Euroopa Investeeringispanga hallatav osa on praegu välja jäetud ja selle juurde sooviksin hiljem tagasi tulla.

Meie arutelu tugineb Euroopa Kontrollikoja seisukohale. Kontrollikoda märkis sõnaselgelt, et 2007. aasta tulude ja kulukohustuste aluseks olevad tehingud on tervikuna seaduslikud ja korrektsed, kuid juhtis tähelepanu väga suurele katteta antava eelarvetoetuse riskile, mis tuleneb komisjonipoolsest eelarvetoetuse abikõlblikkuskriteeriumide „dünaamilisest tõlgendusest”. Auditi käigus ilmnes aga olulisel määral vigu ning selle tulemusel leiti – ja me toetame seda seisukohta –, et järelevalvet ja kontrollimist on väga oluline kiiresti parandada. Selleks on võimalused olemas ja me jagame seda seisukohta.

Auditeerimiseks võetud valim hõlmas kuut riiki ja 250 tehingut. Auditi tulemusel jõuti väga olulise tõdemuseni – nimelt et komisjon ei suuda endiselt esitada täielikke raamatupidamisandmeid. Meil on hea meel avalduse üle, et uus raamatupidamissüsteem hakkab toimima 2009. aasta veebruarist. Ma loodan, et volinik kinnitab seda.

Veel üks oluline küsimus on sõnade ja tegude erinevus lepingute ettevalmistamisel. Lepingute koostamine ja sõlmimine põhjustab suurt ebaselgust. Komisjon peab seda selgitama, eriti seetõttu, et AKV riikidel on selles küsimuses erinevad lähenemisviisid. Meie, Euroopa Parlamendi seisukohast on väga oluline küsimus see, et korrektsuse hindamist ei tuleks läbi viia üksnes tagantjärele, vaid see peab rikkumiste ärahoidmiseks toimuma järelevalve ja kontrolli vormis. Rikkumiste ärahoidmine aitab hinnata ka rahaliste vahendite eraldamisega saavutatavat kasu. Asi ei ole üksnes raamatupidamisaruannete korrektsuse tõestamises, vaid tõestada tuleb ka seda, mil määral saavutatakse objektiivsus, ning selles osas sooviksime juhtida tähelepanu riikide parlamentide poolse koostöö vajadusele, sest nad peaksid suurel määral seda probleemi mõistma. Asi puudutab koostööd asutuste ja valitsustega, aga ka kodanikuühiskonnaga.

Üks tahk, mis näib eriti tähtis, on Euroopa Investeerimispanka hallatavate vahendite järelevalve. Euroopa Investeerimispank on meie vaatenurgast jätkuvalt institutsioon, mille suhtes ei ole võimalik järelevalvet teostada. Me kinnitame raportis selgelt, et Euroopa Investeerimispanka käsutuses oli 2,2 miljardi euro suurune summa. Need on avaliku sektori vahendid, mis ei pärine finantsturgudelt. Euroopa Investeerimispank näib seetõttu olevat kõige vähem demokraatlik institutsioon, mille käsutuses on sellegipoolest avaliku sektori vahendid.

Lõpetuseks sooviksin tänada volinikku tema ametiajal tehtud koostöö eest. Palun härra Łuckiewiczil kontrollikoja nimel võtta vastu meie tänusõnad. Samuti soovin tänada kolleege arengukomisjonist ja ka eelarvekontrollikomisjonist, mida härra Bösch väga tõhusalt juhtis.

Paulo Casaca, raportöör. – (PT) Härra juhataja, härra Kallas, härra Bösch, daamid ja härrad, me hakkame lõpule viima Euroopa Parlamendi kõigi aegade põhjalikemat ümberkorraldust. See hõlmab nii parlamendiliikmete kui ka nende assistentide põhimääruse koostamist ning teeb lõpu parlamendiliikmete lubamatule diskrimineerimisele palga alusel, meie raskesti mõistetavale sõidukulude maksmise süsteemile ja diskrimineerivale pensionisüsteemile.

Mina kui Euroopa Parlamendi raamatupidamisaruannetele heakskiidu andmise menetluse raportöör, eelarvekontrollikomisjoni kümme aastat tegutsenud liige ja Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsiooni eestkõneleja olen väga uhke selle üle, mida me oleme suutnud saavutada, ja ma leian, et ei ole liiga palju paluda avalikkuselt tähelepanu pööramist nendele muutustele, mida nad ise on tungivalt nõudnud.

Seda öeldes pooldan ma praegu nagu alati täielikku läbipaistvust avaliku sektori vahendite kasutamisel. Ma olen selles mõttes täiesti nõus Euroopa Ombudsmani arvamustega. Ja ma olen praegu nagu alati vastu avaliku sektori vahendite kasutamisele selleks, et tulla toime eraalgatuslikult võetud riskide tagajärgedega. Olen praegu nagu alati vastu sellistele vabatahtlikele pensionifondidele, milles eiratakse palgaerinevusi ja mis toovad kaasa ebaõiglase kohtlemise.

Leian, et on vastuvõetamatu teha üldistusi, mis on täiesti väärad, näiteks selle kohta, et kõigil Euroopa Parlamendi liikmetel on õigus kahele pensionile.

Selle raporti koostajana soovin rõhutada, et pärast kümnet aastat Euroopa Parlamendi liikmena ning lühemaid perioode Portugali parlamendis ja Assooride piirkondlikus parlamendis lahkun ma nüüd parlamendiliikme ametist ilma, et mul oleks kindlat õigust mingisugusele pensionile, olgu riiklikule, piirkondlikule või Euroopa pensionile.

Seoses sellega pean ütlema neile, kes on veendunud, et oma esindajatele kõigis meie ühiskondades ühtsete õiguste keelamine aitab muuta Euroopa paremaks, et nad eksivad väga.

Vastupidi, ma olen veendunud, et ainus viis saada üle usaldamatusest oma esindajate suhtes on vähendada erieeskirjade kehtestamist parlamendiliikmete suhtes, arvestades, et nad vastutavad nende eeskirjade vastuvõtmise eest. Ma leian isegi, et ainus küsimus, mille üle otsustamine pidanuks olema Euroopa Parlamendi pädevuses, oli parlamendiliikmete suhteline koht Euroopa haldusraamistikus.

Kuigi mul on kahju, et varem ei olnud pensionisüsteemis avalike kohustuste ja erahuvide vahel selgust, oleks mul hea meel, kui mõningane tunnustus saaks osaks kõigile neile, kes on eeskätt meil, eelarvekontrollikomisjonis väsimatult võidelnud selle eest, et Euroopa raamatupidamisaruannetes valitseks selgus ja läbipaistvus.

Tahaksin siin Euroopa Parlamendis avaldada kõigile siirast tänu ja väljendada soovi, et eelarvekontrollikomisjonis siiani tehtud tööd jätkataks järgmisel ametiajal samasuguse hoo ja pühendumusega, millega seda seni tehti, et me jõuaksime selgema, õiglasema ja solidaarsema Euroopani.

Juunis valitav Euroopa Parlament toimib palju läbipaistvamate ja õiglasemate reeglite alusel ning seda on põhjust tähistada kõigil siinviibijatel.

Juhataja. – Järgmisena võtab sõna Christofer Fjellner. Raportöör Søndergaard jõuab lennuki hilinemise tõttu siia hiljem ja seetõttu kutsun ta kõnelema pärastpoole.

Christofer Fjellner, raportöör. – (SV) Härra juhataja, mulle avaldas muljet, et te vähemalt püüdsite kõiki neid detsentraliseeritud asutusi loetleda. Neid on muidugi väga palju. Väidaksin, et eelarve täitmisele heakskiidu andmine on Euroopa Liidu asutuste jaoks muutunud veelgi olulisemaks just seetõttu, et nende arv on kasvanud. Eelarve ja töötajate arv on samuti suurenenud.

Asutuste arv on kasvanud 1995. aasta 11-lt praeguse 27ni. 2007. aastal oli kõigi asutuste eelarve kokku 1 243 500 000 eurot. 1995. aastal oli ühe asutuse keskmine eelarve seitse miljonit eurot, kuid nüüd on see üle 22 miljoni euro. Töötajate arv on tõusnud sama järsult. 1995. aastal töötas igas asutuses keskmiselt 38 inimest. Praegu on see arv 155. Minu arvates on kasv olnud iseenesest märkimisväärne ning me peame mõtlema nimelt sellele, kas see on sobilik vahend ja kas sedasorti kasv on mõistlik. Samuti esitab see meile suuremad nõudmised eelarve täitmisele heakskiidu andmise üle arutlemisel, sest sunnib meid kulutama sellele rohkem aega ja energiat.

Seetõttu oleme otsustanud 21 meie vastutusalas olevas asutust käsitleda eraldi raportites ja koostada horisontaalse raport, milles käsitletakse enamikule asutustele omaseid probleeme.

Mul on hea meel öelda, et suurem osa asutusi on saanud Euroopa Kontrollikojaelt selgelt kinnitava avalduse. Seega on neid nõuetekohaselt juhitud. Samas on paljudel neist – õigupoolest peaaegu kõigil neist – jätkuvalt, aastast aastasse suured ülejäägiprobleemid ning raskused finantsmääruse ja personalieeskirjade järgimisega. Selle üle peame mõtlema – me kritiseerime aastate kaupa samu asju, kuid mitte midagi ei muutu. See tähendab, et me peame rohkem mõtlema, kuidas suurendada nende asutuste vastutustunnet ja kuidas me tegelikult neid juhime. Seetõttu teen horisontaalses raportis ettepaneku, et näeksime muu hulgas ette kindlaksmääratud vähendamised juhuks, kui asutused ei kasuta eelarvest piisavat osa ära või kui nad ei suuda kõiki ametikohti täita. Samuti pakutakse välja, et meil peaks olema ühine tugiteenus, mis aitaks väiksemaid asutusi koormavate haldusülesannete täitmisel. Ma leian, et see on ääretult tähtis.

Sel aastal otsustasime vaadelda eriliselt nelja asutust, mis said Euroopa Kontrollikojaelt kehva kinnitava avalduse ja millel on eriti suured probleemid. Need olid Euroopa Politseikolledž, Euroopa GNSS Järelevalveamet (GNSS on see, millele tavaliselt viitame kui Galileole), Euroopa Raudteeagentuur ja Frontex. Mul on hea meel öelda, et kolmele neist – Galileole, Euroopa Raudteeagentuurile ja Frontexile – sai pärast kogu nende edastatud teabe analüüsimist anda heakskiidu.

Cepol, s.t Euroopa Politseikolledž, on esitanud küll palju teavet, kuid kahjuks kaugeltki mitte kogu teavet. Seetõttu ei saa me Cepolile veel heakskiitu anda. Lahendada jääb veel Euroopa Liidu maksumaksjate raha eraotstarbeline kasutamine, näiteks selle eraotstarbeline kasutamine mööbli, isiklike mobiiltelefonikõnede ja eraviisiliste sõitude eest tasumiseks. Me oleme selle kohta teavet palunud, kuid ei ole kogu teavet veel saanud. Seepärast teen ma koos parlamendikomisjoniga ettepaneku lükata heakskiidu andmine edasi, kuni Cepol on andnud kõik asjaomased andmed. Ja muidugi käib OLAFis seoses selle asutusega pettust käsitlev uurimine. Asi on tõsine, me peame näitama, et võtamegi seda tõsiselt, ja jõudma asjas selgusele. Seetõttu lükkamegi heakskiidu andmise edasi. See samm ei tee mulle rõõmu, kuid olen siiski arvamusel, et see on ainuvõimalik vastutustundeline samm. Enne kui saame heakskiidu anda, peab meil kogu teave olema olemas.

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – Härra juhataja, ma olen siin viiendat korda, kui te valmistute hääletama Euroopa Komisjoni eelarve täitmisele heakskiidu andmist. Ja viiendat korda pean tunnistama, et vaatamata vaieldamatutele edusammudele eelarve täitmisel ei ole meil endiselt positiivset kinnitavat avaldust.

Teie ees olevas resolutsiooni projektis (lõikes 58) raportöör...

komisjoni asepresident. – (FR) „nõuab, et komisjon esitaks viivitamata ettepanekud positiivse kinnitava avalduse saamise kohta”.

komisjoni asepresident. – Teengi siis seda viivitamata.

Ma esitan kolm peamist põhjust, miks me minu arvates ei saavutanud positiivset kinnitavat avaldust, kuigi selline eesmärk komisjoni praeguse ametiaja alguses püstitati.

Me lootsime alguses tõenäoliselt liiga palju sellele, et liikmesriigid jagavad meie muret negatiivse kinnitava avalduse ebasoodsa avaliku ja poliitilise mõju pärast, kuid tegelikult hakkas meie üleskutse tegutseda mõju avaldama alles siis, kui seda toetas põhimõte „hoiata, lahenda või peata maksed”. Seega oli alguses liiga palju praänikut ja liiga vähe piitsa.

Samuti oleme püüelnud pigem evolutsiooni kui revolutsiooni poole. Me jätsime katsetes saavutada kinnitav avaldus kõrvale radikaalsemad lahendused, näiteks lihtsustamise.

Ilmselgelt ei olnud viis aastat meie tegevuskava jaoks küllaldane aeg. Mõningate tegevuskava tulemuste mõju hakkab alles nüüd avalduma. Vilju nopib järgmine komisjoni koosseis, kuid neid vilju poleks saanud meie tegevuskavata loota.

Kuid teie küsimus on järgmine: kuidas ja millal saate tagada positiivse kinnitava avalduse? Esiteks peaksin austatud parlamendiliikmetele meenutama, mis see niinimetatud negatiivne kinnitav avaldus on.

Asutamislepingu artikli 248 kohaselt on Euroopa Kontrollikoja ülesanne esitada avaldus, mis kinnitab „raamatupidamiskontode usaldatavust ja nende aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust”. See lisati viimasel hetkel Maastrichti lepingusse ilma igasuguse tegeliku aruteluta selle mõjude üle. Sellest ajast peale on see väga problemaatiliseks osutunud.

Niinimetatud negatiivne kinnitav avaldus on osa Euroopa Kontrollikoja järeldusotsusest. Selles öeldakse, et teatud kuluvaldkondades esineb jätkuvalt palju vigu, olgugi et erineval määral. Samuti märgib kontrollikoda, et meie raamatupidamise aastaaruanded on usaldusväärsed, ning esitab mitmeid positiivseid ja asjakohaseid märkusi meie finantsjuhtimise kohta. Sellises valguses ei tundu kinnitav avaldus üldsegi mitte eriline, võrreldes sellega, kuidas audiitori järeldusotsused tavaliselt sõnastatakse.

Kuid me näeme, et seda lauset tõlgendatakse ülimalt politiseeritult ja sageli vääralt. Seega pean tunnistama, et mind on üllatanud, kui keeruline on veenda oma ametisse valitud poliitikuid ja avalikku arvamust selles, et eelarve haldamine on Euroopa Liidus palju parem sellest, mida öeldakse kõnealuses lauses. Niisiis tuleb meil midagi ette võtta, et teha lõpp Euroopa vahendite kasutamise sellisele kahjulikule poliitilisele hindamisele.

Kiirete ja kindlamate tulemuste saavutamiseks võib välja pakkuda kolm võimalust.

Esimene võimalus – muuta aluslepingut. Aluslepingu praeguse sõnastusega on alates Maastrichti lepingu jõustumisest automaatselt ja peaaegu paratamatult igal aastal kahjustatud avalikkuse mõistlikke ootusi usaldusväärse finantsjuhtimise suhtes.

Lissaboni lepingut käsitlenud valitsustevahelise konverentsi ajal uurisin, kas asutamislepingu artiklit 248 oleks võimalik parandada. Koos kontrollikojaga vaatlesime, milline võiks olla kontrollikoja realistlikum ülesanne, mis hõlmaks ehk kolm aastat kestva tsükli, mitte iga aasta eelarvet, ning milles kontrollikoda võiks arvesse võtta, et enamik komisjoni kontrollisüsteemidest on mitmeaastased ja võimaldavad seetõttu vigu jooksvalt parandada. Me võtsime ühendust mitme liikmesriigi delegatsioonidega; nad kõik olid nõus, kuid keegi ei võtnud midagi ette.

Teine võimalus – nüüd jõuan teise ja kõige radikaalsema otseteeni, mis viiks meid positiivse kinnitava avalduseni. Praeguse aluslepingu järgi peaksime võib-olla lõpetama vahendite eraldamise nii keerulistele juhtimiskavadele, mille puhul me ei suuda praegust madalat veakünnist täita.

Kui me ei suuda üheskoos toime tulla nüüdse keeruka lähenemisviisiga, peame seda lihtsustama. „Lihtsustamine” on tore sõna, mis meeldib kõigile. Kontrollida on vaja miljoneid tehinguid. Kuidas võiks 480-l Luxembourgis asuval kui tahes asjatundlikul audiitoril, kes töötavad väga keerulises õiguskeskkonnas, kus on 27 liikmesriiki ja 23 ametlikku keelt, olla piisav alus selleks, et esitada igal aastal avaldus raamatupidamisaruannete aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta kõikides kuluvaldkondades?

Kui te soovite, et lihtsustamine mõjutaks kiiresti ja tõhusalt vigade arvu, tuleb minu meelest loobuda mõnes valdkonnas ühisest juhtimisest. See tähendab tehingute arvu vähendamist miljonilt mõnele tuhandele.

Kui võtame näiteks struktuurifondid, siis tähendaks see praegu ühiselt jagatud vastutuse selget määratlemist. Selle saavutamiseks võiks struktuurifondide vahendid muuta vaesematele piirkondadele antavaks eelarvetoetuseks. Abikõlblik piirkond või liikmesriik saaks Euroopa Liidu vahendeid selliselt, et need

suunatakse otse riigieelarvesse, kus neid kasutatakse riiklike süsteemide alusel ja rahandusministri ainuvastutusel ning nende kasutamist kontrollivad liikmesriikide kõrgeimad auditeerimisasutused.

Liikmesriik saaks Euroopa Liidu eelarvest ühe aastamakse ning vastutaks tulemuste põhjal omaenda kodanike ja teiste liikmesriikide ees. Abikõlblikkuse eeskirjad, hankemenetlused ja toetuste vastuvõtmise määrad ei oleks enam Euroopa probleem.

Selle radikaalse tegevuskava korral loobuksime miljonitest projektidest, mis on liiga väikesed ja keerukad, et olla Brüsseli kaugjuhtimise all. Ei oleks enam väikesi loovaid projekte, mida euroskeptiline ajakirjandus naeruvääristaks!

Kolmas võimalus – kui aluslepingut või selle tõlgendust ei saa muuta, peaksime ehk arutlema, mida tähendab teatud laadi tehingute heakskiitmine. Me peaksime püstitama realistlikud ja rahaliselt mõttekad künnised selle kohta, mis on „seaduslik ja korrektne”.

Jutt on aktsepteeritavast riskist. Praegu kohaldab kontrollikoda kõikide suhtes ühtset 2%-list olulisuse künnist. Kontrollikoda ise on palunud paremat riskianalüüsi ja poliitilist kokkulepet aktsepteeritava riski kohta eri eelarvevaldkondades.

Arutelu jätkamiseks on komisjoni teatis nüüd teie ees. Teie raportöör on teinud ettepaneku kiita seda teatist kui korralikku meetodilist alust ja nõuab lisaanalüüsi, andmete kogumist, dialoogi ja konkreetseid ettepanekuid. Oleksin selle toetuse eest tänulik ja teen ettepaneku võimalikult kiiresti edasi liikuda. Näib, et ka nõukogu on nüüd valmis osalema.

Tuginedes teie üldisele poliitilisele toetusele, sooviks komisjon edasi minna ettepanekutega kehtestada konkreetseid aktsepteeritavad riskitasemed eelarverubriikide lõikes. Iga tulevase kulutustega seotud ettepaneku puhul palutakse teil „aktsepteerida” hoolikalt välja arvutatud riskitaset, et kontrollikoda saaks selle alusel loodetavasti oma olulisuse künnist kohandada.

Peame alustama kohe. Kui me jääme ootama muudetud finantsmäärust või hoopis järgmist, 2013. aastale järgnevat finantsperspektiivi, ei kajastuks see eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluses veel järgmisel viiel aastal.

Daamid ja härrad, täna valmistute hääletama selle üle, kas anda heakskiit 2007. aasta eelarve täitmisele – see on aasta, mille kohta ütlevad audiitorid nüüd, et kõikides eelarvevaldkondades, v.a struktuurifondid, ei esine isegi 95% või enamate maksete puhul tõsisid finantsilisi eksimusi.

See on kõigi aegade parim kinnitav avaldus, areng võrreldes eelmise aastaga, ja see puudutab aastat, mil makseid oli suurema liikmesriikide arvuga, 27 liikmelises Euroopa Liidus rohkem. Meie finantsjuhtimine paraneb järjekindlalt ja see on heakskiidu saamiseks kindlasti piisavalt hea. Kuid täiuslikkuse tuleproovile see vastu seista ei suuda.

Euroopa Liit loodi selleks, et saavutada rahu ja heaolu. Seni on see eesmärk teostunud. Euroopa Liidu institutsioonilist ülesehitust vaadates on ilmselge, et selle loomise juures ei olnud ehk ühtegi audiitorit ja et see ülesehitus ei ole täiuslik. Kuid hoopis täiuslik audititulemus on kogu maailmas haruldane nähtus.

Täna tähelepanu eest ja palun hääletage heakskiidu andmise poolt. Komisjon ei jää kindlasti mitte loorberitele puhkama.

Luca Romagnoli, *transpordi- ja turismikomisjoni arvamuse koostaja*. – (IT) Härra juhataja, daamid ja härrad, transpordi- ja turismikomisjon tunneb heameelt, et TEN-T projektidele ette nähtud kulukohustuste ja maksete assigneeringute kasutusmäär on jätkuvalt kõrge, küündides peaaegu 100%ni, ning palub liikmesriikidel tagada riigieelarvest piisav rahastamine võrdväärselt Euroopa Liidu võetud kohustusega.

Transpordi- ja turismikomisjonile teeb muret transpordiohutusele ja Galileo järelevalveasutusele ette nähtud kulukohustuste assigneeringute madal kasutusmäär ning maksete assigneeringute madal kasutusmäär siseturu ja transpordisüsteemide optimeerimise osas ja reisijate õiguste osas.

Transpordi- ja turismikomisjon märgib rahuloluga, et piiriüleste projektide rahalise toetuse ülemmäär on suurenenud 30%ni ja rahastamise miinimumkünnist on suurendatud 1,5 miljardi euron. Samuti tahaksin teile meelde tuletada, et hindamiskorda projektide valikul on parandatud ja järelevalvet on tõhustatud, kuid transpordi- ja turismikomisjon tunneb samas kahetsust, et töökirjelduste struktuuri ei ole ühtlustatud ning tehnilist ja finantsjärelevalvet ei ole standardiseeritud.

Jan Andersson, *tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni arvamuse koostaja*. – (SV) Härra juhataja, tööhõivepoliitika on ühtekuuluvuspoliitika osa. Selles valdkonnas on ikka veel hulk rikkumisi ja puudusi ning mul on mitmes küsimuses kahtlusi. Ühtekuuluvuspoliitika vallas tehti umbes 27% maksetest tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni tegevusvaldkonnas. Suurem osa maksetest pärineb 2000.–2006. aasta perioodist. Hea meel on näha, et 100% maksete assigneeringutest kasutati sel perioodil ära.

Vahel on aga probleemiks tõendite puudumine kaudsete kulude ja personalikulude kohta ning selliste kulude ülehindamine. Seetõttu väljendasime ka oma toetust selliste kulude standardsemale esitusviisile ning täiustatumale kontrollile liikmesriigi tasandil; need meetmed leiavad rakendamist järgmisel perioodil ja tänu neile võime selles valdkonnas edaspidi edu saavutada.

Péter Olajos, *keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamuse koostaja*. – (HU) Pärast 2006. aastat anti mulle austav ülesanne koostada keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamus 2007. eelarveaastal meie pädevuse alla tuleva viie Euroopa asutuse eelarve täitmise kohta.

Ma leian, et keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse valdkonna eelarveridade üldine täitmise määr 94,6% on üldjoontes rahuldav. LIFE+ programmi kulukohustuste assigneeringute täitmise määr oli suurepärase – 98,87%. Teiste silmapaistvate asutuste hulgas olid Euroopa Keskkonnaagentuur, mis saavutas 100%lise tulemuse nii kulukohustuste kui ka maksete osas, samuti Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus. Euroopa Ravimiameti, Euroopa Toiduohutusameti ja Euroopa Kemikaaliameti puhul on eelarve haldamisel aga arenguruumi. Viimasel oli 2007 õigupoolest esimene tegevusaasta. Keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamuse koostajana teen ettepaneku, et komisjoni asutustele antaks 2007. aasta eelarve täitmisel keskkonnapoliitika, rahvatervise ja toiduohutuse valdkonnas heakskiit.

Jan Olbrycht, *regionaalarengukomisjoni arvamuse koostaja*. – (PL) Härra juhataja, volinik, regionaalarengukomisjon on süvitsi analüüsinud Euroopa Kontrollikoja töö tulemusi ja aktiivselt osalenud ka eelarvekontrollikomisjoni ülimalt põhjalikus töös. Kui võrrelda tulemusi eelmise heakskiidu andmise menetluse aluseks olnud andmetega, ilmnevad komisjoni järelevalvealases töös olulised edusammud. Oleme siiski teadlikud, et tegevuskava rakendamise esimesed nähtavad tulemused ilmnevad alles järgmisel paaril aastal.

Meie parlamendikomisjoni jaoks on oluline, et Euroopa Kontrollikoja aruandes sisalduvad andmed ei mõjutaks arusaama ühtekuuluvuspoliitika tähtsast rollist Euroopa Liidu tegevuskavades ega kahjustaks selle poliitikavaldkonna eesmärke. Samuti sooviksime juhtida tähelepanu asjaolule, et aruandes ära märgitud vigu ei tohiks ekslikult pidada rikkumisteks või ehk isegi kuritarvitusteks. Üldjoontes oleme seisukohal, et on tehtud ilmseid edusamme, ja toetame komisjoni eelarve täitmisele heakskiidu andmist.

Marusya Ivanova Lyubcheva, *naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse komisjoni arvamuse koostaja*. – (BG) Raport komisjoni 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta annab tunnistust edusammudest, kuigi meil on jätkuvalt vaja tegevust ja kontrollimehhanisme korralikult ühtlustada, et saavutada tõhusamat ressursikasutust, vähendada rikkumiste arvu ja tõsidust ning tagada suurem läbipaistvus ja otsusekindlus, eeskätt seoses soolisest võrdsuslikkusest lähtuva eelarvestamisega.

Tähelepanuta ei tohi jätta komisjoni kohustust teha koostööd liikmesriikide ja institutsioonidega. Koostöö ja suhtlemine on suuresti abiks ja me täheldame selles sageli vajakajäämisi. Pidamata uusimate liikmesriikide Bulgaaria ja Rumeenia rikkumisi kergeteks, leian, et on vaja tagada kõikide liikmesriikide võrdne kohtlemine.

Mõlema riigi puhul kohaldatakse spetsiaalset koostöömehhanismi, mida ei tohi muuta liiga keeruliseks. Mõningad raporti osad on vastuvõetamatud, eeskätt ettepanekud, mis puudutavad Bulgaariat ja Rumeeniat käsitlevate kvartaluaruannete koostamise mehhanismi, samuti eriaruandeid struktuurifondide vahendite kasutamise kohta. Ma palun need osad välja jätta. See annaks neile riikidele võimaluse keskenduda tekkinud probleemide lahendamisele.

Juhataja. – Tahaksin mainida, et me ei ole kuulnud arengukomisjoni, siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni, transpordi- ja turismikomisjoni ega kultuuri- ja hariduskomisjoni arvamust, sest nende komisjonide raportöörid ei tulnud arutelule õigeks ajaks, ning seega on esinejate järjekord muutunud. Me jätkame arutelu. Järgmisena võtab Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni nimel sõna Markus Ferber, aega on poolteist minutit.

Markus Ferber, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (DE) Härra juhataja, härra volinik, daamid ja härrad, ma leian, et oleme praegusel ametiajal Euroopa institutsioonide eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluses üheskoos teatud edusamme teinud. Mul on aga kahju, et selleks on kulunud nii kaua aega, sest põhimõtteliselt

oleme vaid lõpule viinud selle, mida kavandati komisjoni ametist lahkumisel 1999. aastal – kümme aastat tagasi. See näitab, et peame üsna kindlasti tõhustama oma töökorda ja -meetodeid ning tagama kiiremini vajaliku läbipaistvuse, kui asi puudutab kodanike teavitamist sellest, milleks nende maksuraha kasutatakse.

Sooviksin tänada eriti härra Casacat, kellega mul oli Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni esindajana au teha koostööd Euroopa Parlamendi eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse raames. Mul on väga kahju, et üks meie kolleeg, kes on mitmesuguste Euroopa Parlamenti puudutavate teemade kohta meedias palju kommentaare andnud, ei võta osa parlamendikomisjonides toimuvatest aruteludest ega hääletustest ja samuti mitte täiskogus peetavast arutelust. Tahan seda siinkohal väga selgesti öelda, et tulevased põlvned seda teaksid ja mees peaksid.

Me teame väga hästi, et selles valdkonnas on olnud ja on siiani hulk probleeme, ja just need parlamendiliikmed, kes praegu siin viibivad, on viimase viie aasta jooksul taganud eri valdkondades vajalike ümberkorralduste tegemise parlamendiliikmete huvides. Selle eest tänan kõiki siiralt. Me oleme teinud seda, mida oleme pidanud tegema, ega ole paisanud kogu teavet laialdaselt meediasse ja jätnud seejärel ise töös osalemata. Täna teid sisutiheda koostöö eest.

Costas Botopoulos, *fraktsiooni PSE nimel.* – (EL) Härra juhataja, daamid ja härrad, ma ütlen alustuseks seda, mida ma ütlen alati, kui me arutleme eelarvet ja eelarvekontrolli puudutavate küsimuste üle – nimelt et me ei räägi tehnilisest, vaid sügavalt poliitilisest menetlusest.

See, millise kuvandi Euroopa Parlament ja Euroopa Liit tervikuna kodanikele jätab, on väga oluline. Teisisõnu see, kui palju Euroopa maksumaksjate raha me kasutame, millise kuvandi me selle raha haldamise läbipaistvusest Euroopa kodanikele tekitame ja kuidas me seda teeme. Seetõttu on tegemist poliitilise menetlusega ja on väga tähtis, et me uuriksime selle põhijooni, seda muljet, mille me Euroopa Liiduna jätame, ja et me ei vaataks üksnes konkreetseid riike puudutavaid üksikasju; sealjuures ei tähenda viimatiõeldu seda, et me ei peaks kõikidest riikidest rääkima.

See tähelepanek sunnib mind märkima, et ka meie raportid on väga olulised. Üks esilekerkiv näide on see, et me oleme lõpuks, pärast palju aastaid kestnud püüdlusi saavutanud parlamendiliikmete ja nende assistentide seisundi paranemise, ja siinkohal sooviksin ka omalt poolt tunnustada kolleeg Casaca jõupingutusi. Me oleme nüüdseks saavutanud väga hea tulemuse ja see näitab meile, et meie raportid on olulised, et neil on tulemusi ja et me peame neid koostades olema hoolikad.

Sooviksin lisada paar sõna meie selleaastaste jõupingutuste tulemuste kohta. Ma ütlen sedasama, mida ütles raportöör Audy – me oleme teinud küll edusamme, kuid sellest veel ei piisa. Põhiküsimus on sidususe ulatuse probleem, kuid selle kohta tahan märkida, et meie, sotsiaaldemokraadid, nõuame parandusi, usaldusvärsust, tõhusust ja lihtsustamist, nagu ütles ka volinik. Ma usun, volinik, et me peame lihtsustamise küsimuses üle minema evolutsioonilt revolutsioonile; see ei tähenda, et me võiksime loobuda sidususest, mis on Euroopa Liidu aluspõhimõte, vaid et me võiksime seda täiustada ja tõhustada.

Lõpetuseks: veel üks oluline küsimus, mis on tõstatatud ka raportis, on Euroopa Liidu kriisijuhtimise suutlikkus. Me peame suutma juhtida kriise iseseisvalt, mitte andma seda suutlikkust üle teistele asutustele.

Jan Mulder, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (NL) Kõigepealt soovin avaldada tänu raportööridele ja ka härra Audyle, kes minu arvates esines suurepärase kõnega. Samuti kuulub minu tänu volinikule ja komisjoni talitustele. Nad on Euroopa Parlamendi suhtes alati vastutulelikkust üles näidanud ja ma hindan seda väga. Kohati esines ka lahkkelisid, kuid kus seda ette ei tuleks?

Komisjoni tuleks minu arvates hinnata ametiaja alguses lubatud ja praeguseks saavutatud tulemuse põhjal. Niisiis, nagu volinik juba ütles, ei ole komisjon kaugeltki saavutanud seda, mida ta soovis saavutada – positiivset kinnitavat avaldust. Loodetud tulemusele ei jõutud ligilähedalegi ja see on probleem, hoolimata sellest, et volinik tegi mitu väga huvitavat ettepanekut. On kahetsusväärne, et need ettepanekud tulid ametiaja lõpul. Ma ei ole küll kindel, aga need ettepanekud oleksid võinud lahendusi tuua, kui meil olnuks võimalik nende üle arutleda kolm aastat enne voliniku ametiaja lõppu – ta tegi ju tõepoolest mitmeid väga huvitavaid ettepanekuid.

Nagu ma aru saan, on ühine juhtimine endiselt ülitähtis ja sellele viitas ka volinik. Kas me saame jätta selle liikmesriikide pädevusse või mitte ja kuidas me saame liikmesriikide üle paremini järelevalvet teostada? Me märkisime institutsioonidevahelises kokkuleppes, et soovime avaldusi teatud poliitilisel tasandil, ja see kajastub finantseeskirjades ja -määrustes. Minu jaoks on alati olnud suur küsimus, kas sellest piisab. Mul ei ole sellest praegu küllaldast ettekujutust. Ma tänan volinikku tema saadetud põhjaliku aruande eest, kuigi

minu jaoks on mõned kohad ebaselged. Kus on präänikud nende liikmesriikide jaoks, kes on tublid, ja kus on piits nende jaoks, kes ei ole tublid? See pole mulle täiesti selge ja tegevuskavas peaks seda olema selgitatud.

Ma leian, et arutelu positiivse kinnitava avalduse üle tuleks katkestuseta jätkata. Avaliku arvamuse pärast on väga kahjulik, kui aastast aastasse on tulemuseks negatiivne kinnitav avaldus.

Mogens Camre, fraktsiooni UEN nimel. – (DA) Härra juhataja, meie 2007. aasta raamatupidamisaruannete analüüs näitab, et sel aastal ei suutnud me taas kord ilmselgelt liikmesriikide poolt Euroopa Liidule antud suurt raha piisavalt hästi hallata. Eelarvekontrollikomisjoni suurepärase raportites tuuakse selgelt välja olulised täheldatud puudused. Lubage mul viidata ühele neist raportitest. Mis puutub sidususse, siis märgib komisjon, et tunneb suurt muret Euroopa Kontrollikoja hinnangu pärast, mille kohaselt ei oleks vähemalt 11% struktuuripoliitika projektidega seoses tagasi makstud kogusummast õigupoolest tagasi maksta tulnud.

Ma tean, et kogu Euroopa Liidu õigusaktide ja haldusasutuste tohutu võrgustik ning kehv haldamine ja jõhker korruptsioon mõningates liikmesriikides muudavad vastutustundliku finantsjuhtimise keerukaks, kuid see on nii praegu kui ka tulevikus vastuvõetamatu. On vaid üks lahendus – peatada suurte rahasummade maksmine Euroopa Liidule ja teha selliselt lõpp tervele Euroopa Liidu raha ümberjaotamise jandile.

Minu väike kodumaa Taani maksab sel aastal Euroopa Liidule peaaegu 20 miljardit eurot. Me ei kaaluks mitte kunagi selle raha kasutamist sellisel otstabel, milleks Euroopa Liit seda kasutab. Juba liikmesriikide raha saatmine Brüsseli kaudu ümberjaotamiseks toob kaasa selle raha netoväärtuse languse ja aitab kaasa kodanike raha ebaseadusliku kasutamise levikule. Euroopa Liidu liikmesriigid peavad ennast ise rahastama, mitte oma naabreid maksustama.

Lõpetuseks tahaksin tänada eelarvekontrollikomisjoni esimeest Herbert Böschit, kes juhtis oma komisjoni tööd suurepäraselt, samuti tahaksin tänada raportööri, kolleege, eelarvekontrollikomisjoni sekretariaati ja kõiki teisi asjaosalisi erakordse pühendumuse ja väga tulemusriikka koostöö eest.

Bart Staes, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – (NL) Ma piirdun praegu oma sõnavõtus Euroopa Parlamendi eelarvega ja soovin väljendada rahulolu härra Casaca raporti üle, eelkõige peatüki üle, mis käsitles vabatahtlikku pensionifondi ja millest me kiitsime heaks umbes kümme lõiku. Mitmed neist olid algselt minu esitatud muudatusettepanekud, mida pidasin toona vajalikuks.

Selle, mis toimub praegu vabatahtliku pensionifondiga, on euroskeptikud kasutuna kõrvale heitnud. Ja õigesti tehtud, sest see on häbiplekk! Praegu toimuv on ebaetiline ja me peame selle vastu meetmeid võtma. Me ei saa sellisel ajal nagu praegu lubada, et Euroopa Parlamendi liikmed peavad silmas pigem oma sissetulekut kui kodanike oma. Sooviksin koos härra Ferberiga öelda seal istuvatele euroskeptikutele, et nad ei ole käesoleval osaistungjärgul mingilgi moel püüdnud anda oma edasiviivat panust puuduste kõrvaldamiseks.

Ma sooviksin paluda kolleegidel kiita heaks eriti lõige 105, mis puudutab vabatahtlikku pensionifondi. Sellega tagatakse, et Euroopa Parlamendi juhatusel ei lasta kasutada maksumaksjate raha tohutute aukude täitmiseks – sest see ei ole lubatud. Seetõttu kutsun kõiki kolleege üles Casaca raportit tugevalt toetama ja seda heaks kiitma. Ma taotlesin nimelist hääletust, sest igaüks peaks selles küsimuses seisma oma veendumuste eest avalikult ja kindlalt!

Véronique Mathieu (PPE-DE). – (FR) Härra juhataja, majanduslanguse ajal on oluline, et Euroopa Liit oleks arengumaadega jätkuvalt solidaarne. Meenutagem, et 2007. aastal oli komisjoni ja liikmesriikide osa arenguabis 60%, nii et Euroopa Liidust sai maailma juhtiv abiandja.

Euroopa Arengufond võimaldab meil võidelda vaesuse vastu ning toetada samas majanduse arengut ja demokraatiat. Seetõttu on mul hea meel, et AKV riikidele on kümnenda EAFi kaudu ajavahemikuks 2008–2013 eraldatud 23 miljardi euro suurune eelarve. See näitaja on üheksanda EAFi kaudu eraldatud summaga võrreldes peaaegu kahekordne.

Oma aruandes järeldeb Euroopa Kontrollikoda, et seitsmenda, kaheksanda ja üheksanda EAFi raamatupidamisaruanded on üldjoontes usaldusväärsed, seaduslikud ja korrektsed. EAFi kaudu sõlmitud lepingute elluviimise ja tehtud maksete rekordiliste määrade üle võib vaid rõõmu tunda.

Siiski märgin ka, et edusamme on veel vaja teha järelevalve- ja kontrollisüsteemide tugevdamisel, sest teatud tehingute puhul esineb olulisel määral vigu.

Samamoodi esineb liigagi sageli suuri riske eelarvetoetuse valdkonnas ja ma usun, et selliseid riske tuleks paremini hinnata. Seoses sellega jagan seisukohta, et eelarvetoetust tuleks anda üksnes siis, kui abi saaval riigil on suutlikkus neid vahendeid läbipaistvalt, vastutustundlikult ja tõhusalt hallata.

Mis puutub prioriteetidesse, millega peame tulevikus veel tööd tegema, sooviksin ära märkida EAFi lõimimise ühenduse üldeelarvesse, sest see suurendaks arenguabi tõhusust ja läbipaistvust.

Härra juhataja, lõpetuseks sooviksin tänada raportööri suurepärase raporti eest, kontrollikoja esindajaid ja ka komisjoni töötajaid, kes on ära teinud kiiduväärt eeltöö. Möistagi tunnen kahetsust nõukogu ja eeskätt eesistujariigi Tšehhi esindaja puudumise pärast.

Edit Herczog (PSE). – (HU) Käesoleva ametiaja jooksul on Euroopa Parlamendi ülesandeks olnud teostada kontrolli järjest suurema hulga asutuste juhtimise üle, nagu mainis ka kolleeg Fjellner. Euroopa Parlamendi, ELi asutuste ja Euroopa Kontrollikoja vahel järelevalve käigus arenenud sisutiheda dialoogi tulemuseks on suurem läbipaistvus ja rangem juhtimisdisipliin. Praeguses raskes majandus- ja finantsolukorras on järelevalve muutunud palju tähtsamaks, kui see kunagi varem on olnud.

Eelmisele perioodile tagasi vaadates on tänuväärne, et eelarve täitmise järelevalve käigus ei ole me mitte üksnes tuvastanud kooskõla või selle puudumist, vaid meil on õnnestunud teha auditeeritud asutustele ka tulevikkuvaatavaid soovitusi ja need asutused on püüdnud neid edukalt ellu viia. Ma arvan, et see on oluline, ja ma toetan suhtumist, et asutustele ei peaks tehtama mitte üksnes täiesti objektiivset kontrolli, vaid me peaksime uurima ka nende individuaalset arengut. Eriti pooldan seda, et asutusi loodaks uutes liikmesriikides, et tuua Euroopa Liidu tegevus seal elavatele inimestele lähemale. Me nõustume peaaegu täielikult härra Fjellneriga ja esitame lõpliku otsuse homme.

Ingeborg Gräßle (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, härra volinik, daamid ja härrad, minu siiras tänu raportöör Audyle, kelle raport viib meid tõesti sammu võrra edasi, sest see sisaldab uuenduslikke elemente, näiteks nimepidi esiletoomist ja häbistamist – tegemist on uue verstapostiga eelarve täitmise kontrollimisel. See tähendab sihipäraselt kriitikat üldiste kaebuste asemel. See, et sotsiaaldemokraatide fraktsioon on nüüd taganemas ja pigem eirab tõde, on häbiväärne ja osutab meie kontrollitegevusele karuteene. Kaalul on Euroopa Parlamendi usaldusväärsus ja ma palun kolleegidel mitte lasta sel juhtuda.

Ma tahaksin käsitleda meie suurimaid murelapse – Rumeeniat ja Bulgaariat. Komisjoni tegevuse läbikukkumine nende riikide ühinemise ettevalmistamisel on antud juhul ilmselge. Me oleme kaotanud palju raha. Komisjon suhtus asjasse loiult ja vaatas seda pikka aega pealt, kuid ei külmutanud vahendeid enne kui alles 2008. aastal. Samal ajal kaotati aga Bulgaaria puhul enam kui miljard eurot ja Rumeenia puhul umbes 142 miljonit eurot. Vahendite külmutamine ei ole aga probleemi lahendus. Koostöö- ja kontrollimehhanism, mille eest komisjoni president ise vastutab, on kui papist tiiger ja arenguaruanded ei ole oma nime väärt. Audy raportis tehakse ettepanekuid olukorra parandamise kohta. Komisjon pettis Euroopa Parlamenti nende riikide ühinemisvalmiduse osas ja laienemisvolinik peaks sellest tegelikult oma õppetunni saama. Meid huvitab aga tulevaste ühinemiste korraldamine ja seetõttu jääb see teema päevakorrale.

Meie fraktsioon annab komisjonile heakskiidu, kuid mina isiklikult keeldun seda andmast. Kahjuks on komisjoni reformide läbiviimise innukus, mille väikest sähvatust meil õnnestus eelmisel aastal veel kord näha, juba taas raugenud. Pettusevastane võitlus on soikunud, mitte midagi ei toimu ennetuse valdkonnas ja kõige muu hulgas puudub igasugune eetilise käitumise soov. Üks, mida komisjon ja eelkõige volinik Kallas peaksid selgelt mõistma, on see, et igaüks, kes soovib olla komisjoni uues koosseisus, sõltub Euroopa Parlamendi toetusest.

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – Härra juhataja, ma tänan austatud parlamendiliikmeid märkuste eest. Ma võin öelda vaid seda, et nende viie eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse jooksul on meie omavaheline koostöö mulle naudingut pakkunud ja rõõmu valmistanud. See protsess on alati olnud keeruline, kuid alati ka tulemusrikas ja väga professionaalne. Seega tänan teid kõiki, et aitasite selles keerulises heakskiidu andmise masinavärgis kaasa.

Mul on vaid kaks märkust. Härra Liberadzki ütleksin, et EAFi raamatupidamisaruanded viidi 2009. aasta veebruaris edukalt üle raamatupidamissüsteemile ABAC. Me tõstatasime küsimuse, kuid nad on nüüd liidetud.

Jan Mulderi küsimus, miks need radikaalsed ettepanekud tulid nii hilja, oli väga hea. Neli aastat ei ole liiga pikk aeg sedalaadi ettepaneku küpsemiseks. Euroopas võtavad asjad aega ja antud juhul püüame kasutada oma tegevuskava raames kõiki võimalusi, sest näeme, et selle probleemi lahendamiseks on tõesti vaja tõsiselt samme astuda.

Seega ei tulnud need minu arvates liiga hilja, kuid ma tunnen loomulikult kahetsust, et selleks kulus nii palju aega.

Dragoş Florin David (PPE-DE). – (RO) Härra juhataja, härra volinik, mu sõnavõtt on lühike. Komisjoni eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse peamiste järelduste hulgas märgib härra Audy raporti lõikes 4, et ta on arvamisel, et komisjon ei ole Rumeenia ja Bulgaaria ühinemist käsitletud piisavalt tõsiselt ning nende kahe kandidaadi ühinemise ajal olid mõlemat kandidaatriiki puudutavad aruanded eksitavad, ja et on kahetsusväärne, et eksitav teave on viinud praeguse olukorrani, kus ühtekuuluvuse jaoks ette nähtud vahendid eraldati liikmesriikidele, mille haldus- ja õigussüsteemid ei toimi; ja et see tegevus on eksitanud avalikku arvamust ja Euroopa Parlamenti Euroopa Liidu mainet kahjustades.

Mulle meeldiks siiralt, kui kolleegid Jørgensen ja Casaca, kes selle muudatusettepaneku esitasid, ning ka teised kolleegid, kes selle eelarvekomisjonis heaks kiitsid, neid argumente selgitaksid, sest ma arvan, et nii Rumeenias kui ka Bulgaarias on olemas toimivad haldus- ja õigussüsteemid, mis ei põhine võib-olla sellistel parameetritel nagu peaksid, kuid mis sellegipoolest toimivad. Ma ei leia ka, et keegi oleks endale võtnud vabaduse eksitada avalikku arvamust ning kõige vähem Euroopa Parlamenti ja komisjoni.

Jean-Pierre Audy, raportöör. – (FR) Härra juhataja, ma usun, et Rumeenia ja Bulgaaria juhtum väärib arutelu, kuid me oleme tõesti ülimalt tõsisel olukorras.

Mis puutub järeldustesse, siis sooviksin tänada fraktsioonide raportööre, kõiki sõnavõtjaid ja eriti eelarvekontrollikomisjoni. Lõpetuseks sooviksin puudutada paari küsimust.

Esiteks ei ole eelarvega seoses mingit pettust. Teiseks esineb palju vigu ja sellel on kaks põhjust. Esimene on see, et meie eeskirjad on liiga keerulised ja seetõttu on lõplikel abisaajatel raske neid kasutada ja nad teevad vigu, mis ei ole väga tõsised. Teine põhjus on see, et Euroopa Kontrollikoda kohaldab liiga madalat olulisuse künnist – 2% kõikide sektorite puhul; auditeerimismeetodite pärast tuleb need uuesti läbi vaadata.

Niisiis öeldakse, et asjad lähevad halvasti, kuid me kõik oleme selles süüdi. Komisjon kannab vastutust selle eest, et pole täitnud oma lubadust, ja ma tänan teid, volinik, et käsitlesite komisjoni järgmist ametiaega puudutavaid ettepanekuid. Nõukogu kannab vastutust selle eest, et on huvi kaotamas – teda pole siin. Liikmesriigid kannavad vastutust selle eest, et nad ei kohalda eeskirju piisava rangusega. Euroopa Kontrollikoda kannab vastutust selle eest, et peab mõtisklema oma auditeerimismeetodite üle ja eeskätt olulisuse künniste üle; nende künniste kehtestamine on kontrollikoja, mitte komisjoni või parlamendi ülesanne. Euroopa Parlament kannab vastutust selle eest, et peab avameelselt tunnustama praeguseid puudusi ja kiitma ümberkorraldused heaks.

Lühidalt öeldes usun, et meil on mitmes valdkonnas ühine vastutus. Kokkuvõtte tehakse selle ametiaja lõpus. Me loodame, et ümberkorraldus viiakse ellu ja et me saame tulevaste finantsperspektiivide ajal lõpuks ometi positiivse kinnitava avalduse. Samuti loodame, et kui meil on negatiivne kinnitav avaldus, on meil ka negatiivne hääletus Euroopa Parlamendis, nii et nende asutuste vahel, kes peavad tegema otsuseid eelarve täitmise kontrollimise küsimustes, valitseks poliitiline järjepidevus.

ISTUNGI JUHATAJA: GÉRARD ONESTA

asepresident

Herbert Bösch, eelarvekontrollikomisjoni arvamuse koostaja. – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, mul on auväärne ülesanne tänada kõigepealt raportööre, kes on teinud hiilgavat tööd ja esitanud sisutihedad raportid, millest ühe üle peame homme veel arutlema. Teiseks soovin tänada suurepärase sekretariaati, kes on meid viimastel aastatel toetanud. Võin üksnes loota, et nende heaks, kes jätkavad meie tööd, tegutsevad samuti nii head töötajad.

Härra juhataja, üht asja ma siiski ei mõista. Vaadates meediale antud eelteadet – 21.–24. aprilli täiskogu istungjärgu eelteadet –, leian sellest teabe oluliste raportite kohta, mis puudutavad Euroopa Parlamendi liikmete puutumatust, kuid seal ei ole sõnagi 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta. Kui me ise ei tunnusta Euroopa Parlamendi õigusi, siis kes peaks meid üldsuse hulgas tunnustama, kes võtab meid tõsiselt ja tuleb 7. juunil valima, kui meie ise suhtume niimoodi parlamendi kõige võimsamasse õigusesse? Selleks õiguseks on võimalus kontrollida, kuidas kulutati 2007. aastal enam kui sadat miljardit eurot.

Kui me ei räägi faktidest, siis peame arutlema kuulujuttude üle. Härra Ferber juba mainis seda. Me peame Euroopa üles ehitama faktidele. Me vajame koostööd ja edasiviivaid mõtteid, mida oleme viimaste aastate

välte arendanud. Pole üllatav, et selle ametiaja lõpuks oleme õigupoolest saavutanud kõige suurema loomejõu ja suurima selguse. See on osaliselt tingitud inimestest, kes on selles protsessis osalenud ja keda ma soovin kiita, kuid samuti on põhjuseks asjaolu, et me oleme ise jõudnud selgusele mitmes küsimuses, millest üks on see, mida kontrollimine kokkuvõttes Euroopa maksumaksjatele tähendab.

Me peaksime teadma, et vaatame tegelikult ühest aastast – 2007. aastast – kaugemale. Loomulikult me teame, et astusime vahel mõned valed sammud, ja oleme neid mõnevõrra heastanud. Olen härra Costasele tema sõnade eest väga tänulik. Kehtestasime selle tööperioodi välte assistentide põhimääruse. Selle eest kritiseeriti meid mõni aasta tagasi. Kehtestasime parlamendiliikmete põhimääruse ja ka selle eest meid kritiseeriti. On neid, kes ei ole selles võib-olla täiesti kindlad, kuid ärgem eelarvekontrollikomisjoni liikmetena unustagem, et asju ei ole alati võimalik teha Saksa, Portugali, Austria või Hispaania mudeli järgi. Me vajame Euroopa mudelit. Seda on mõnikord üsna keeruline ja aeg-ajalt, eelkõige valimiste ajal, raske kanda. Ma olen väga tänulik kõigile, kes on seisnud vastu eeloleva valimiskampaania kiusatusele ja öelnud: me jääme faktide juurde ning oleme valmis selgitama neid ka oma kolleegidele ja valijatele.

Härra Kallas, tahaksin lisada veel üht, sest me räägime sellest ka seoses heakskiitu käsitleva Audy raportiga, mille üle on mul väga hea meel. See puudutab kaudselt mõõdetavaid finantsvahendusteenuseid. Komisjon on palju aastaid olnud Euroopa Liidu sisemajanduse kogutoodangu väljaarvutamisel aeglane, sest on keskendunud sellele, et arvestada kõigepealt õigesti välja rahvamajanduse kogutulu. Nagu me oleme rääkinud, läheb see mitmetele liikmesriikidele palju miljoneid eurosid maksma. Ma loodan, et teie või teie ametijärglane lahendab selle küsimuse asjakohaselt.

Härra juhataja, ma olen väga tänulik selle suurepärase töö eest, mida minu parlamendikomisjon on teinud, ja nagu te teate, soovitan heakskiitu mitte anda. Mul on väga hea meel olla selle parlamendikomisjoni esimees. Täna teid väga.

Christofer Fjellner, raportöör. – (SV) Härra juhataja, siin võib kuulda palju tänusõnu, kuid sooviksin siiski kasutada võimalust tänada meie lugupeetud esimeest Herbert Böschit. Ma leian, et ta on viimase kahe ja poole aasta välte parlamendikomisjoni juhtimisega suurepäraselt toime tulnud.

Kuigi minu raportite üle, mis käsitlesid asutuste eelarve täitmisele heakskiidu andmist, ei toimunud suurt arutelu, loodan, et kõik kolleegid otsustavad neid toetada, olenemata sellest, kuidas nad parlamendikomisjonis hääletasid või millisel seisukohal nad varem olid. On tähtis, et Euroopa Parlament oleks nendes küsimustes üksmeelne.

Et see on ühisarutelu kõigi raportite üle, tahaksin kommenteerida raportit, mis ei ole minu koostatud. Ma toetan kindlalt härra Casaca raportit, mis on minu arvates ülimalt hästi õnnestunud, eriti selle lõige 105, milles me märgime, et parlament ei eralda vabatahtliku pensionifondi puudujäägi katmiseks meie, Euroopa Parlamendi liikmete jaoks, eelarvest lisaraha. Ma tean, et paljud teist peavad selle punkti sisu väga vastuoluliseks, kuid minu arvates on hea, et see on vähemalt olemas. Hulk inimesi on seda pensionifondi palju aastaid kritiseerinud. Ma tahaksin öelda, et minu arvates on fondi olemasolu iseenesest omamoodi skandaalne. Meid kõiki mõjutab praegu üleilmne finantskriis. Ajal, mil tavalised inimesed näevad, kuidas nende pensioniraha kahaneb, ei tohi poliitikud oma nahka päästa sellega, et kasutavad oma pensioni jaoks rohkem maksumaksjate raha.

Ma loodan, et need, kes Euroopa Parlamenti juhivad, peavad seda sõnumit meele ja loobuvad pensionifondi täitmisest veel rohkem maksumaksja raha kasutades. Vastupidi, me peame sellele võimalikult ruttu lõpu tegema.

Juhataja. – Ühisarutelu on lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeval, 23. aprillil 2009.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Bárbara Dührkop Dührkop (PSE), kirjalikult. – (ES) Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon on palunud anda komisjonile ja selle pädevuses olevale viiele ühenduse asutusele eelarve täitmise kohta heakskiidu.

Sellegipoolest teeb meie parlamendikomisjonile muret maksete assigneeringute madal täitmismäär vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala valdkonnas võrreldes 2006. aastaga (2007. aastal 60,41% võrreldes 2006. aasta 86,26%ga).

Me oleme siiski teadlikud, et vastutus ei lasu mitte niivõrd komisjonil kui liikmesriikidel ning et madal täitmismäär on tingitud eelkõige solidaarsuse ja rändevoogude juhtimise raamprogrammi vahendite vastuvõtmisest 2007. aasta mais ja juunis ning muude eriprogrammide (näiteks tsiviilõiguse, teavitustegevuse ja uimastiennetuse programmide) rakendamise viibimisest.

Nagu öeldud, on kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon teinud ettepaneku anda heakskiit järgmistele asutustele:

- Põhiõiguste Amet,
- Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus Lissabonis,
- Frontex,
- Eurojust ja
- Euroopa Politseikolledž.

Ma sooviksin viimase kahe asutuse kohta öelda järgmist:

– me loodame, et Eurojust vähendab ülemäära suurt ülekanndmise määra ja ühtsustab lepingute sõlmimise korda, nagu see asutus ise märkis;

– pidades silmas meie parlamendikomisjoni kriitikat Euroopa Politseikolledži aadressil, oleme seisukohal, et selle asutuse eelarve täitmisele heakskiidu andmist ei tuleks edasi lükata. Meie teada on Euroopa Politseikolledži direktor teinud eelarvekontrollikomisjoniga tihedat koostööd ja teeb kõik mis vaja, et tuvastatud juhtimisvigu parandada.

Silvana Koch-Mehrin (ALDE), kirjalikult. – (DE) Umbes 80% Euroopa Liidu vahenditest haldavad ja kulutavad jätkuvalt liikmesriigid ning Euroopa Liidu raha kasutamisel on endiselt lahtisi küsimusi ja eeskirjade eiramist. Euroopa Kontrollikoda ei ole 14 korral järjest oma aasta auditeerimisaruandes kinnitanud Euroopa Liidu finantstehingute seaduslikkust ja korrektsust. Euroopa Liidu kulutuste täielik avalikustamine ja uurimine on esmatähtis. On vaja, et liikmesriikide rahandusministrid esitaksid riikliku kinnitava avalduse kõigi kasutatud Euroopa Liidu vahendite kohta.

20. Ühenduse tuumaohutuse raamistik (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni nimel Gunnar Hökmarki esitatud raport ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv (Euratom), millega luuakse ühenduse tuumaohutuse raamistik (KOM(2008)0790 – C6-0026/2009 – 2008/0231 (CNS)) (A6-0236/2009).

Gunnar Hökmark, raportöör. – Härra juhataja, ma arvan, et nüüd võib õigustatult öelda, et me oleme jõudnud energiapoliitikas aega, kus on vaja, et energiapoliitika oleks kooskõlas kliimamuutuste peatamise poliitikaga ning hõlmaks ka energiajulgeolekupoliitikat. Need kolm jalga – energiapoliitika, kliimamuutuste poliitika ja energiajulgeolek – peavad astuma ühte sammu.

Minu arvates rõhutab see tuumaenergia tähtsust. Tähtis on, et olemasolevaid tuumajaamu majandataks võimalikult ohutult ja turvaliselt, ent tähtis on ka see, et meil oleksid selged normid tagamaks, et Euroopa Liidu tulevased elektrijaamad oleksid võimalikult turvalised ja ohutud.

Küsimus ei ole mitte pelgalt tuumaenergiale tee sillutamises. Ma leian, et Euroopa Liidus on sellele poliitikale üsna suur ja kasvav toetus ning me peame täitma kohustusi, mis meile kõigile sellest tulenevad. Ma austan neid, kes kõhklevad tuumaenergias või on selle vastu, ent olenemata sellest, millised on meie arvamused ja vaated seoses tuumaenergiaga, ei saa tekkida lahkavamusi selles, et tuumaenergiat reguleerivad normid peavad tagama selle maksimaalse ohutuse ja turvalisuse.

Sellest vaatenurgast lähtuvalt tahaksin esitada käesoleva raporti ühenduse tuumaohutuse raamistiku kohta. Selleks on õiguslik alus ja komisjonis on arutletud selle üle, kas kõiki protseduure on järgitud. Õiguskomisjon on saatnud tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile kirja teatega, et kui tegu on uue ettepanekuga, siis on vaja eksperdirühma uut arvamust. Minu ja komitee liikmete enamuse seisukoht on, et tegu on muudetud ettepanekuga, mille kallal oleme Euroopa Liidus nüüdseks ligikaudu seitse aastat vaeva näinud. Seda on muudetud eksperdirühma arvamuse ja parlamendi arvamuse põhjal ning nüüd on käes aeg langetada otsus. Ma loodan, et nõukogu suudab selle otsuse sel kevadel ära teha.

Kui me seda ei tee ja kui venitame seda protsessi, siis näeme tegelikkuses peagi, kuidas tuumajaamu hakatakse planeerima ja ehitama ilma ühenduse raamistikuta. Seega on aeg tegutseda. Need, kes püüavad seda takistada oma suhtumise tõttu tuumaenergiasse, püüavad tegelikult takistada võimalikult ohutuid ja turvalisi norme sätestava ühenduse raamistiku vastuvõtmist.

Olen püüdnud koostada raporti lähtuvalt kolmest kaalutlusest. Esiteks annab raport selge ülevaate liikmesriikide ja valitsuste, loaomanike ja riikide reguleerivate asutuste kohustustest. Teiseks on antud selgelt mõista, et riikide reguleerivad asutused on sõltumatud, ja on karmistatud riikide reguleerivatele asutustele esitatavaid nõudeid, mis tähendab seda, et kui nad leiavad, et tuumajaam ei järgi ohutuseeskirju, siis peavad nad olema võimelised tegutsema.

Kolmandaks esitatakse lisas siduvate normidena IAEA nõuded, mis muudavad ühenduse raamistiku selgeks, rangeks ja resolootseks, ning selle märkusega ma lõpetangi.

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Härra juhataja, nagu raportöör ütles, on tuumaohutus Euroopa Liidu vaieldamatu prioriteet ja ma tahaksin tänada teda väga kvaliteetse, selge ja põhjaliku raporti eest.

Tuumaaenergia kasutamine Euroopa Liidus on tegelikkus praegu ja edaspidi ning tuumaohutus ei piirdu pelgalt riigipiiriga – meil on vaja kogu ühendust hõlmavat raamistikku, mille eesmärk on saavutada tuumaohutus Euroopa Liidus, seda säilitada ja pidevalt suurendada.

See ongi eesmärk, mida püütakse saavutada muudetud ettepanekuga võtta vastu direktiiv, millega luuakse ühenduse tuumaohutuse raamistik. Ettepaneku põhieesmärk on kehtestada siduv õigusakt, mis ainsa lahendusena tagab konkreetsete meetmete võtmise täitmaks poliitilisi ja tööstuslikke kohustusi, et tuumaohutust pidevalt parandada. Direktiivi tuuma moodustavad Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri (IAEA) ohutuse põhialused ja tuumaohutuse konventsiooni kohustused. Nende ülevõtmine siduvasse ühenduse õigusakti tagaks *de facto* õiguskindluse.

Ettepanekuga soovitakse tagada vastutavate riikide reguleerivate asutuste sõltumatus valitsuse otsustusorganitest ja muudest organitest, mille huvid on seotud tuumaküsimustega. Nad saavad seega keskenduda vaid rajatise ohutusele.

Eesmärk on suurendada reguleerivate asutuste rolli, tagades selle, et liikmesriigid annaksid neile kohustuste täitmiseks vajalikud volitused, pädevuse ning inim- ja finantsressursid.

Muudetud ettepanek võtab arvesse 2004. aastal nõukogu tuumaohutuse tööriühmaga alustatud konsultatsiooniprotsessi tulemusi. Enne vastuvõtmist arutati ettepanekut Euroopas tuumaohutust reguleerivate asutuste tööriühmas ja teistes foorumites. Ettepanek kajastab ka teadlaste eksperdirühma arvamust, millele viidatakse Euratomi asutamislepingu artiklis 31, ja praegune tuumaohutuse ettepanek on tuumaohutuse valdkonna piirkondliku ettepaneku teine muudatus. Euratomi asutamislepingu artikkel 31 ei nõua teadlaste eksperdirühma muudetud ettepaneku uut esitamist. Lisaks on tihe koostöö Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuriga taganud rahvusvahelise praktika järjepidevuse.

Komisjon nõustub enamiku muudatusettepanekutega, mis tugevdavad võetud joont. Raportis tunnistatakse selgelt liikmesriikide kohustust austada IAEAst tulenevaid ohutuse põhialuseid ja tuumaohutuse konventsiooni sätteid ning püütakse tugevdada tuumaalaste reguleerivate asutuste rolli ja tagada nende sõltumatu otsustaja roll.

Seepärast olen veendunud, et nõukogu võtab arvesse parlamendi seisukohta, kui see aitab parandada ja täpsustada direktiivi eesmärke.

Rebecca Harms, keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamuse koostaja. – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, parlamendil ei ole selles küsimuses tegelikult midagi öelda. Temaga on konsulteeritud ja teda kasutatakse selleks, et valmistada ette direktiivi, mis mitte ei suurenda tuumasektori ohutust, vaid jätab ebakindluse püsima. Direktiiv on ebaoluline kõigi Euroopa Liidu olemasolevate tuumajaamade jaoks. See on ebaoluline ka suure riskiga projektide jaoks, mida kavandatakse praegu Bulgaarias, Slovakkias ja Rumeenias. Sel ei ole selles kontekstis absoluutselt mitte midagi pakkuda.

Kui direktiiv üldse püsima jääb – nimelt seoses tulevase planeerimisega, mis pole isegi veel alanud –, siis ei kehtestata sellega kõige rangemaid teaduslikke ja tehnoloogilisi standardeid, vaid soovitatakse järgida põhimõtteid.

Ma küsin endalt, miks parlament laseb end selle sümboolse žesti abil, mis ei teeni kodanike ohutuse huve, niiviisi ära kasutada.

Herbert Reul, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (DE) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, otsus, mille oleme teinud, on tark ja targasti esitatud. Ka parlamendist oli tark aidata kaasa ühtlustamisele Euroopas ja täiendavate ohutusnormide kehtestamisele. See on meie kohustus.

Proua Harms, ma arvan, et on väär ühelt poolt nõuda tuumasektorilt suuremat ohutust ja teisalt kurta, et tuumatehnoloogiad ei anna piisavaid ohutusgarantiisid, kasutades samas kõiki võimalusi selliste otsuste blokeerimiseks parlamendis. Ei saa kurta, et Euroopa Parlament tegeleb selle küsimusega, ning seejärel olla rahulolematu, et tuumatehnoloogia ei ole piisavalt ohutu.

Täna oleme täitnud oma kohust. Me püüame aidata kaasa tuumatehnoloogia minimaalse ohutuse tagamisele kogu Euroopas, seejuures loomulikult – nagu me oleme suure hääleteenamusega muudes parlamendis langetatud otsustes ühiselt paika pannud – stabiliseerides ja toetades tuumatehnoloogiat kui üht paljudest võimalustest energiaallikate valikus. Selles kontekstis on asjakohane küsida, missugune on olukord seoses ohutusega. Meil on vaja vastust – me ei saa jätkata pelgalt küsimuse esitamist.

Ettepanek on täna laual ja ma loodan, et homsel hääletusel enamus seda toetab.

Edit Herczog, *fraktsiooni PSE nimel*. – (HU) Arutelule ettepaneku üle, mis kahtlemata suurendab Euroopa kodanike ohutust ja turvatunnet, pannakse homsel hääletusel punkt. Ettepaneku eesmärk pole leida lahendust, vaid teha edusamme seoses valitseva olukorraga. Mulle tundub, et igal juhul on ühenduse õigusakti väljatöötamine tõsiseks sammuks liikmesriikide õigusaktide väljatöötamise suunas. Seepärast anname oma tingimusteta toetuse komisjoni poolt esitatud direktiivile ja Gunnar Hökmarki raportile. Muudatusettepanekute abil oleme püüdnud olukorda veelgi parandada. Ma leian, et Euroopa kodanikud väärivad edusamme tuumaenergia valdkonnas, mis annab 32% kogu meie elektrivarustusest. Tehkem seda siis koos!

Anne Laperrouze, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (FR) Härra juhataja, minu fraktsioon toetab täielikult selle direktiivi eesmärki, milleks on luua komisjoni raamistik tuumarajatiste ohutuse jätkuva parandamise tagamiseks Euroopa Liidus.

Parlament on alati rõhutanud tungivat vajadust rakendada selgeid ja jõulisi õigusakte ning võtta ühenduse tasandil praktilisi meetmeid tuumaohutuse, radioaktiivsete jäätmete hoolduse ja tuumarajatiste dekomisjoneerimise valdkonnas.

Arutelude käigus on tõusetunud muu hulgas ka koolituse ja teadmiste küsimus. On tähtis, et Euroopa, millel on tuumaalane oskusteave, säilitaks need teadmised, tagades kõige muu kõrval ka tuumarajatiste ohutusinspektorite koolituse ja kvalifikatsiooni.

Lõpetuseks olgu lisatud, et ma olen rahul, et tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon kiitis heaks ettepaneku muuta resolutsiooni, milles kutsuti Euroopa Komisjoni üles konsulteerima eksperdirühmaga vastavalt asutamislepingu artiklile 31.

Kordan: me nõuame läbipaistvust ning tahame selget ja jõulist õigusakti. Suur tänu raportöör Gunnar Hökmarkile.

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, esitatud ettepanek on teretulnud. Tahaksin tänada volinik Piebalgsi ja tema eelkäijat volinik Palaciot, kes mõistis, et ohutusele on vaja mõelda. Ma usun, et tähtis on suurendada riikide reguleerivate asutuste sõltumatust.

Kui reguleerivad asutused kõigis teistes riikides oleksid nii sõltumatud kui Prantsusmaa reguleeriv asutus, siis oleks me teinud juba väga suuri edusamme. Loomulikult oleks veel parem, kui meil oleks üleeuroopaline reguleeriv asutus, kes suudaks ohtlikud tuumajaamad vastastikuse hindamise protsessi käigus kinni panna. Tähtis on kehtestada ka ranged kohustuslikud ohutusstandardid ja hoolitseda Euroopa reguleeriva asutuse kaudu sulgemise eest.

Ohutus ja kaitse on rahvatervise seisukohast ülitähtsad ja me toetame neid täielikult. Selles vallas on tulevikus vaja rohkem ära teha.

Atanas Papanizov (PSE). – (BG) Ka mina tahaksin kasutada võimalust öelda, kui oluline on komisjoni ettepanek tuumaohutuse raamdirektiivi silmas pidades. Ma usun, et see dokument on hea alus siduvate õigusaktide koostamiseks Euroopa Liidus antud küsimuses ja kinnitab kõikidele riikidele, sealhulgas nendele, kes tuumaenergiat ei kasuta, et Euroopa Liidus toodetud tuumaenergia on ohutu.

Rõhutan, et olen rahul vastuvõetud muudatusettepanekutega, mille esitasin seoses direktiivi reguleerimisala määratlemisega, parima praktika vahetamisega liikmesriikide vahel ja vastutuse selgema jaotusega riikide, loaomanike ja reguleeriva asutuse vahel.

Tahaksin juhtida tähelepanu sellele, et see direktiiv rõhutab veel kord iga riigi õigust valida oma energiaallikad, isegi kui ta soovib kasutada tuumaenergiat, mis vähendab süsinikdioksiidi heitmeid ja säästab keskkonda.

Andris Piebalgs, komisjoni liige. – Härra juhataja, on õigesti märgitud, et käesoleva ettepaneku eesmärk on luua kogu ühendust hõlmav raamistik. Selle saavutamine ei olnud lihtne. Oma töös toetusime Tuumaenergia Kasutamist Reguleerivale Lääne-Euroopa Assotsiatsioonile (WENRA) ning tuumaohutuse ja tuumajäätmete käitlemise kõrgetasemelisele Euroopa tööühmaga kogemustele. Samuti tegime koostööd nõukoguga, kes oli arutanud sisuliselt samu ettepanekuid 2003. aastal.

Ma leian, et ettepanek on tasakaalustatud; ma usun, et see annab Euroopa kodanikele selgelt mõista, et on olemas kogu ühendust hõlmav raamistik. Olen kindel, et aja jooksul areneb see raamistik edasi, ent ma toetan Gunnar Hökmarki raportit, sest see tugevdab ettepanekut, säilitades samal ajal vajaliku tasakaalu. Riikide reguleerivad asutused on need, kes vastutavad riigis kasutusel olevate rajatiste ohutuse eest. Tegu on nii tundlike küsimustega, et me ei saa ega peakski neist mööda hiilima, vaid tuumaohutuse standardeid pidevalt parandama. Ma usun, et see direktiiv annab meile selle võimaluse.

Gunnar Hökmark, raportöör. – Härra juhataja, esiteks tuleks öelda, et keegi ei tohiks olla ohutuse suurendamise ja ohutusnormide karmistamise vastu. Vajaminevaid norme ei tohiks nimetada vähem oluliseks põhjusel, et tuumaenergia ei meeldi ja ollakse selle kasutamise vastu.

Me oleme teinud sammu edasi selles mõttes, et meil on ühine ühenduse raamistik, sest see loob järjepidevuse, läbipaistvuse ja võimaluse tagada ühine areng rangemate standardite suunas. See direktiiv kohaldub tõepoolest ka olemasolevate elektrijaamade suhtes, sest suurendab riikide reguleerivate asutuste tähtsust ja sõltumatust – see on määrav – ning sillutab meile tee üha rangemate nõuete kehtestamiseks, et tekiks n-ö võidujooks kõige rangemate ohutusnõuete kehtestamise nimel.

Olgem ausad. Tuumaenergia on ka tulevikus olemas hoolimata sellest, kas meie täna siin oleme selles küsimuses ühel nõul või mitte. Minu arvates on tähtis panna alus tulevaste tuumajaamade rajamisele. Need tuumajaamad peavad olema usaldusväärsed ja avalikkus peab neid usaldama, ent veelgi tähtsam on see, et tuumaenergia korraldus peab olema ka tegelikult ohutu, nagu ka kõik muu, mida me ette võtame.

Kehtivad eeskirjad on head ja tugevad, ent me muudame need järjepidevamaks – see on samm edasi. Täna teid koostöö ja arutelu eest. Ma arvan, et oleme saavutanud parema tulemuse, ja loodan, et nõukogu võtab seda arvamust kuulda.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub kolmapäeval, 22. aprillil 2009.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

John Attard-Montalto (PSE), kirjalikult. – Tahaksin juhtida tähelepanu Marsaxloqq Bay keskkonnaolukorrale. Malta kõige ilusam laht hävitati, kui ehitati elektrijaam. See avaldas mõju selle piirkonna elanike tervisele, eeskätt Marsaxloqqi elanike omale. Nüüd kavandatakse lahte jäätmepõletustehast ja taas sunnitakse piirkonna elanikke taluma keskkonnaõudusi. Lisaks valitseb suur oht tervisele.

Kui püüdsin ühe kohtuasja raames juristina takistada elektrijaama rajamist lahte, siis suutsin tõendada, et atmosfäär ei võta omaks kõiki heitmeid. Mõned heitmed on aurustumiseks liialt rasked ja maanduvad jaama ümbrusse. Lageda taeva all olevad keraamilised plaadid kattusid roostevärvi ainega. Järelikult põhjustasid nende määrdumise heitmed. Missuguseks kujuneb olukord, kui atmosfääri satuvad veel ka jäätmepõletustehase heitmed?

Vladimir Urutchev (PPE-DE), kirjalikult. – (BG) Pärast ligikaudu kuue aasta pikkust viivitust on EL täna ligidal tuumaohutuse direktiivi vastuvõtmisele – tegu on tähtsa poliitikadokumendiga, sest tuumaenergia annab ligikaudu kolmandiku ELi elektrienergiast.

Liikmesriikidel on õigus ise otsustada, kas toetuda tuumaenergiale või mitte. Rangeimate ohutusstandardite järgimine tuumaenergeetikas on tähtis nii riikide jaoks, kus kasutatakse tuumaenergiat, kui ka riikide jaoks, kus seda ei kasutata.

Ma toetan IAEA ohutuse põhialuste sätestamist direktiivi lisas. See tagab, et parimad tuumaohutusstandardid saavad Euroopa õigusaktide lahutamatuks osaks ja liikmesriigid on kohustatud neid järgima.

Üldiste tuumaohutusnõuete puudumise tõttu lubas EL alles hiljuti mõnedel ELiga liitunud riikidel võtta tuumaenergeetikas kasutusele poliitilised lahendused, mis ei ole täna kooskõlas ELi eesmärgiga pidurdada kliimamuutusi ja suurendada energiajulgeolekut.

Ajal, mil ELis on valmimas mitmed uued tuumajaaamad või gaasijuhtmed, on tuumaohutuse direktiivi õigeaegne vastuvõtmine mitte üksnes põhjendatud, vaid lausa kohustuslik seoses garantiide ja meelerahuga, mida see elanikkonnale pakub.

21. Toimetulek metsade hävitamisest ja metsade seisundi halvenemisest tulenevate probleemidega, et võidelda kliimamuutuste ja bioloogilise mitmekesisuse hävimise vastu – Puitu ja sellest saadud tooteid turule viivate ettevõtjate kohustused (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on ühisarutelu järgmistel teemadel:

- komisjoni avaldus – Toimetulek metsade hävitamisest ja metsade seisundi halvenemisest tulenevate probleemidega, et võidelda kliimamuutuste ja bioloogilise mitmekesisuse hävimise vastu,

- keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni nimel Caroline Lucase esitatud raport (A6-0115/2009) ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles sätestatakse puitu ja sellest saadud tooteid turule viivate ettevõtjate kohustused (KOM(2008)0644 – C6-0373/2008 – 2008/0198(COD)).

Stavros Dimas, komisjoni liige. – (EL) Härra juhataja, metsade hävitamise arvele võib kanda ligikaudu 20% üle ilma tekitatud kasvuhoonegaasidest. Kliimamuutuste vaatenurgast on metsade hävitamise peatamine oluline prioriteet. Samal ajal aitab metsade hävitamise peatamine saavutada teisi olulisi eesmärke, näiteks likvideerida vaesust ja taastada bioloogilist mitmekesisust, mille vähenemine kujutab endast meie planeedile suurt keskkonnaohtu.

Metsade hävitamisest on kujunenud üks peamisi teemasid nii kliimamuutuste kui ka bioloogilise mitmekesisusega seotud rahvusvahelistel läbirääkimistel. Edendamaks selle probleemi lahendamist võimaldavat poliitikat, andis komisjon 2008. aasta oktoobris välja teatise, mille nõukogu võttis täies ulatuses vastu 2008. aasta detsembris. Teatistes viidatakse metsade hävitamise küsimusele ja metsade vähenemisele arengumaades ning tehakse muu hulgas ettepanek töötada välja rahastamismehhanism eesmärgiga motiveerida olemasolevaid metsi säilitama.

Ettepanekut juba arutatakse ja menetletakse käimasolevatel rahvusvahelistel läbirääkimistel, kus on kõne all kliimamuutused. Teatistes nendib komisjon, et Euroopa erinevad sisemised ja rahvusvahelised poliitikavaldkonnad võivad avaldada kaudset mõju üleilmsetele metsaressurssidele. Komisjon on võtnud endale konkreetseid kohustusi eesmärgiga tugevdada Euroopa poliitikavaldkondade sidusust.

Pakutud meetmed hõlmavad alljärgnevat:

- koostada mõjuhindang Euroopa Liitu imporditud kaupade tarbimise kohta, mis võib metsade hävitamist soodustada;

- jätkata meie arengupoliitika sidususe läbivaatamise menetlust, mis peab toetama arengumaid nende püüdlustes saavutada aastatuhande arengueesmärgid.

Kohustused täidetakse komisjoni säästva tarbimise ja tootmise poliitika abil. Nimetatud poliitika eesmärk on soodustada kasvu ja nõudlust säästvate kaupade ja teenuste järele, sealhulgas puidu ja puidutoodete järele, mis pärinevad säästvate meetodite kohaselt majandatavatest metsadest.

Lubage mul viidata ühele metsade hävitamise peamisele tegurile, milleks on ebaseaduslik metsaraie. Ebaseaduslik metsaraie on tihtipeale esimene samm looduslike metsade üldise hävitamise suunas. Seetõttu on ebaseaduslike metsaraiete tõkestamine ja metsamajanduse parandamine põhimõttelise tähtsusega, kui tahame piirata metsade hävitamist ja kahanemist. Metsaõiguse rakendamist, metsahaldust ja puidukaubandust käsitleva Euroopa Liidu 2003. aasta tegevuskava kohta pakuti välja meetmepakett, et võidelda ebaseadusliku metsaraie ning sellega seotud kaubanduse vastu.

Nimetatud kava põhielement oli vabatahtlike partnerluslepingute sõlmimine kolmandate riikide puidutootjatega. Me usume, et kõnealused lepingud võivad aidata likvideerida ebaseadusliku metsaraie

peamisi põhjuseid. Samal ajal on komisjon mõistnud, et üksnes neist lepingutest ei piisa probleemi lahendamiseks, ja seepärast on vaja uurida teisi võimalusi.

Mõjuhinna tõusude põhjal esitas komisjon 2008. aastal poliitikaettepaneku, mis tugines nõuetekohase hoolsuse põhimõttele. Ettepaneku kohaselt peavad ettevõtjad minimeerima ebaseaduslikult raiutud puidu ja sellega seotud toodete turuleviimise riski, näidates üles nõuetekohast hoolsust vastavate toodete viimisel Euroopa Liidu turule ning teabe hankimisel kõnealuste toodete päritolu ja seaduslikkuse kohta.

Tahaksin edastada suurimad tänuõnad raportöör Caroline Lucasele, variraportööridele ja arvamuse koostanud Glyn Fordile erakordselt hoolsa töö eest. Komisjon on uurinud Euroopa Parlamendi poolt määruse eelnõu suhtes tehtud muudatusettepanekuid ja tahaksin öelda nende kohta paar sõna.

Väga tähtis on muudatusettepanek, mille kohaselt keelatakse kauplemine ebaseaduslikult raiutud puidu ja sellega seotud toodetega. Selle keelu lisas komisjon uuritud võimaluste hulka ettepaneku väljatöötamisel. Ehkki see lähenemisviis näib esmapilgul üsna ahvatlev, kaasnevad sellega olulised praktilised ja poliitilised raskused. Just sel põhjusel võtsime vastu ettepaneku, mis tugineb nõuetekohase hoolsuse põhimõttele. Ettepanekuga saavutatakse parim võimalik tasakaal ebaseadusliku tegevuse tõhusa likvideerimise viisi, ettevõtjaid liigselt mittekoormavate võetavate meetmete ja Maailma Kaubandusorganisatsiooni eeskirjadele vastavuse vahel.

Muudatusettepanekud, milles kõigilt ettevõtjatelt nõutakse nõuetekohast hoolsust kõigis tarneahela lülides, ei näi olevat kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega. Kui puidu seaduslikkust kontrollitakse selle esmasel turuleviimisel, siis ei ole vaja korrata kontrolli tarneahela hilisemates lülides.

Ma tahaksin teha märkuse ka parlamendi muudatusettepaneku kohta, milles pakutakse välja „seadusliku puidu” laiem mõiste. Mõiste on ettepaneku tuumaks ja pakub kindlasti kõneainet nõukogule. Komisjon uurib hoolikalt sellise laia mõiste kasutuselevõtu tagajärgi.

Mis puutub muudatusettepanekutesse, mis on seotud järelevalve- ja kontrolliasutustega, siis usume, et teisi liikmesriike nende asutuste tunnustamise eest vastutavaks tehes on meie algne ettepanek rohkem kooskõlas lähimuspõhimõttega.

Nõuanderühma moodustamise ettepaneku põhjused on täiesti mõistetavad. Nagu komisjon ka põhjenduses märkis, on ta alati olnud valmis konsulteerima asjaomaste sidusrühmadega. Ehkki komisjonil on õigus algatada selliste nõuanderühmade moodustamine, ei ole vaja vastavaid sätteid määrusesse lisada.

Me mõistame ka seda, miks on tehtud ettepanek standardiseerida liikmesriikide õiguse kohaldamine. Meie seisukohast vaadatuna peaksid kõnealused muudatusettepanekud aga olema põhimõtteliselt kooskõlas lähimuspõhimõttega.

Sellel on minu avaldus läbi ja jään huviga jälgima arutelu.

Caroline Lucas, raportöör. – Härra juhataja, alustuseks tahaksin öelda, et tunnen kergendust, et meil on lõpuks ettepanek võtta vastu õigusakt, millega püütakse lahendada ebaseadusliku metsaraie probleem. Parlament on seda tohutult kaua oodanud ja täna südamest kolleege, kelle visa töö tulemusel oleme nii kaugele jõudnud. Tahaksin tänada kolleege ka suurepärase koostöö eest, mille tulemusel hakkame homme ettepaneku üle hääletama; variraportöörid ja muu personal on teinud tõepoolest kõik endastoleneva, et saaksime lõpetada esimese lugemise parlamendis võimalikult lühikese ajaga, nii et jõuaksime kokkuleppele juba esimese lugemise käigus ja väldiksime seega lisaviivitusi.

Kahjuks edenes asi nõukogus väga vaevaliselt ja see on jätnud oma jälje. Nii et näib, et peame leppima sellega, et see töö tuleb viia lõpule augustis, pärast poliitilise kokkuleppe saavutamist nõukogus juunikuus – see on suur pettumus nii minu kui ka paljude minu kolleegide jaoks, kes on kõvasti vaeva näinud. Kui nõukogu esindaja oleks täna siin, siis oleksin tahtnud temalt küsida garantiid, et nad teevad kõik, mis nende võimuses, et jõuda ühisele seisukohale enne suve, sest olukord nõuab kiiret tegutsemist.

Ebaseaduslik metsaraie on väga suur probleem, millest ELis on pikki aastaid räägitud, ent samal ajal on EL olnud jätkuvalt üheks maailma suurimaks ebaseaduslikult raiutud puidu ja puidutoodete turuks. Hinnanguliselt pärineb 20–40% üleilmsest tööstuslikust puidutoodangust ebaseaduslikest allikatest ja kuni 20% sellest leiab tee ELi. See avaldab survet puiduhinnale, laastab loodusvarasid ja maksutulu ning suurendab metsast sõltuvate inimeste vaesust. Pikaajaline mõju on veelgi tõsisem, nagu märkis volinik Dimas, sest metsade hävitamine, mille peamiseks tõukejõuks ebaseaduslik metsaraie on, moodustab ligikaudu viiendiku üleilmsetest kasvuhoonegaaside heitmetest.

Nüüd, kus ukse ees on Kopenhaageni kliimakonverents, on ELi tegevus ebaseadusliku metsaraie peatamiseks tähtsam kui eales varem. Ent usaldusväärne tegevus nõuab tulemusliku siduva õigusakti olemasolu. Kuigi FLEGTi 2003. aasta tegevuskava raames sõlmitud vabatahtlikel partnerluslepingutel on potentsiaal positiivsete muutuste esilekutsumiseks, on senini sõlmitud vaid üks leping, ning senikaua, kuni need ei hõlma kogu maailma, on rahapesu ja keelust möödahiilimise riskid lihtsalt liiga suured.

Hea uudis on see, et lõpuks on meil ELi õigusakt; halb uudis on see, et komisjoni ettepanek on häirivalt nõrk ning selleks, et anda sellele mõte ja muuta see tulemuslikuks, on vaja seda oluliselt parandada.

Hoolimata volinik Dimase headest sõnadest ebaseadusliku metsaraie vastu võitlemise tähtsuse kohta, ei täida komisjoni ettepanek praegusel kujul lihtsalt oma ülesannet. Ettepaneku preambulas on öeldud, et „ebaseaduslikult ülestöötatud puiduga kauplemise vältimiseks kehtestatud eeskirjad on puudulikud”, ent ma kardan, et lahendus, millega komisjon on lagedale tulnud, ei muuda selles osas midagi. Praegusel kujul ei saavuta komisjoni ettepanek eesmärki, milleks on hoolitseda selle eest, et EL ei oleks enam turg ebaseaduslikult raiutud puidule.

Ettepaneku suurim vajakajäämine seisneb – nii väärastunult kui see ka ei kõla – selles, et sellega tegelikult ei keelustata ebaseaduslikult raiutud puidu importi ja müüki. Nõutakse vaid, et ettevõtjad kehtestaksid tarneahela ühes lülis nõuetekohase hoolsuse süsteemi, samas kui kõigil teistel pole mingeid kohustusi seoses nende poolt kaubeldava puidu või kaubeldavate puidutoodete seaduslikkusega.

See on karjuvas vastuolus muudetud USA Lacey aktiga, mis võeti vastu 2008. aasta mais ja millega kehtestatakse selgesõnaline keeld ebaseaduslikult raiutud puidu impordile ja müügile, ning puudub igasugune mõjuv põhjus, miks EL ei võiks samamoodi toimida. Seega kuigi minu raportis toetatakse komisjoni soovitusi, et üksnes ettevõtjad, kes toovad puidu ja puidutoodet ELi turule esimest korda, peaksid kehtestama nõuetekohase hoolsuse süsteemi – ilmselgelt on nad kõige mõjukamad osalised –, antakse raportis selgelt mõista, et kõik turul tegutsevad ettevõtjad vastutavad ühiselt selle eest, et nad kauplevad üksnes seaduslikult saadud puiduga, ja suutmatus seda teha võib tähendada rikkumist.

Tahaksin öelda volinik Dimasele, et ma tõepoolest usun, et meie ettepanekud täiendavad nõuetekohast hoolsust: nad muudavad selle tulemuslikumaks, toimivaks ja WTO reeglitega pole ka probleemi. Kui USA saab sellega hakkama, siis peaksime ka meie seda tegema ning seepärast soovibki parlament ettepanekut muuta.

Péter Olajos, *fraktsiooni PPE-DE nimel.* – (HU) Euroopa Rahvapartei (Kristlike Demokraatide) ja Euroopa Demokraatide fraktsiooni esindajana pean ma kaht meie ette pandud asja võrdsele tähtsaks: komisjoni avaldust ja Caroline Lucase raportit. Meie arvates on meil metsade hävitamise, metsade seisundi halvenemise ja bioloogilise mitmekesisuse vähenemise peatamiseks mõlemat väga tarvis. Praegu kaob igal aastal ligikaudu 13 miljonit hektarit metsa, mis on Kreeka-suurune ala. Lisaks vastutab metsade hävitamine ligikaudu 20% üleilmse süsinikdioksiidi heitmete eest – see ületab kogu ELi poolt tekitatavat kasvuhoonegaaside heidet. Metsade hävitamise tõttu väheneb oluliselt bioloogiline mitmekesisus ja hävivad liigid, rääkimata planeedi ökosüsteemi halvenemisest. Kahtlust pole – peame tegutsema kohe. See tähendab, et Euroopa Liit peab võtma üleilmse poliitilise reaktsiooni formuleerimisel juhtrolli.

Vihmametsi kõrvale jättes leian ma, et on eriti tähtis peatada Kesk- ja Ida-Euroopas toimuv metsade hävitamine ning kehtestada puidule ja puidutoodetele mitmeid rangeid säästva arengu kriteeriume. Taastuvenergia tootmiseks kasutatavale puidule ja teistele biomassi vormidele on vaja kehtestada keskkonnasäästlikud hanked ja säästva arengu kriteeriumid. Osa süsinikdioksiidi heitmete vähendamiseks saadud enampakkumiste tuludest tuleb eraldada metsade hävitamise peatamiseks. Ma toetan Caroline Lucase raportis väljendatud püüdlusi, mis on suunatud kontrolli karmistamisele ja uue tõhusa sanktsioonisüsteemi loomisele. Lõpetuseks usun, et eriti tähtis on moodustada järelevalveorganid ja kehtestada rahalised karistused, mis kujutavad endast piisavat hüvitist tekitatud keskkonnakahju eest.

Riitta Myller, *fraktsiooni PSE nimel.* – (FI) Härra juhataja, ebaseadusliku metsaraie keeld, mis keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjonis suure hääleteenamusega vastu võeti, on tasakaalustatud. Ehkki see on piisavalt ambitsioonikas ebaseadusliku metsaraie keelustamisel ja sellest tulenevate toodete importimisel ja nendega kauplemisel, ei tekita see täiendavat bürokraatiat ettevõtjatele, kes praegu laitmatult käituvad.

Äärmiselt tähtis on ohjata ebaseaduslikku metsaraiet, mis on üleilmse metsade hävingu peamine põhjus, ja nagu keegi ennist ütles, põhjustab metsade häving omakorda 20% üleilmsest kasvuhoonegaaside heitmest ja on bioloogilise mitmekesisuse vähenemise peamine põhjus. Keskkonnaprobleemide kõrvale pöörates

ebaseaduslik metsaraie ka seaduskuulekate ettevõtjate konkurentsivõimet metsandussektoris ja põhjustab riikidele suuri sissetuleku kaotusi.

Tahaksin siiralt tänada raportöör Caroline Lucast tehtud töö eest, mille tõttu saame hääletada hea alusettepaneku üle.

Magor Imre Csibi, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Härra juhataja, vaadates käesolevale arutelule pühendatud aega, võib öelda, et parlament ei pea metsade päästmist kuigi tähtsaks. Tänu sellele ei tule pettuda komisjoni arglikus lähenemisviisis ebaseadusliku metsaraie probleemi lahendamisel, ent mulle valmistas suurimat pettumust see, et me peaksime karistama heas usus tegutsevaid ELi ettevõtjaid, et lahendada väline probleem.

Probleemi lahendamiseks on vaja tõsta teadlikkust probleemi olemasolust ja on viimane aeg tunnistada, et mõned Euroopa piirkonnad, sealhulgas piirkond, kust ma ise pärit olen, seisavad silmitsi ulatusliku metsade hävitamisega. Ebaseadusliku metsaraie regulatsiooni eesmärk ei ole karistada või kaubandust takistada, vaid seda paremini kontrollida. On tõsi, et komisjoni ettepanekute põhjal ei olnud päris selge, kuidas süsteem peaks praktikas toimima.

Mul on hea meel, et Euroopa Parlament suutis tugevdada ja täpsustada ettepanekut, hõlmates sellega kõik puidutooted ja nõudes kõigilt ettevõtjailt teatava nõuetekohase hoolsuse ülesnäitamist, võttes kasutusele uued rahaliste karistuste alused ja sätestades selged kriteeriumid usaldusväärse ja sõltumatu järelevalvesteemi jaoks. Nüüd on meie ülesanne hoolitseda selle eest, et see süsteem varem või hiljem vastu võetaks ja seda rakendada asutaks. Meil on vaja anda tarbijatele garantii, et nad ei toeta keskkonnaseisundi halvendamist, kui nad kogemata ostavad ebaseaduslikult ülestöötatud puidutoote.

Stavros Dimas, *komisjoni liige*. – Härra juhataja, tänan kõiki esinejaid konstruktiivse panuse eest tänasesse arutellu. Tähtis on rõhutada, et üleilmse metsade hävitamise ja nende seisundi halvendamise vastu võitlemine on mitmetahuline küsimus. Selle lahendamine nõuab suur poliitilist tahet ja nõudluspoolel asuvate isikute tegutsemist.

Ei maksa unustada, et troopiliste vihmametsade hävitamist põhjustavad mitmed tegurid, mille tähtsus erineb piirkonniti. Metsamassiivi ei mõjuta üksnes metsanduspoliitika, vaid ka muud poliitikavaldkonnad, nagu näiteks maksupoliitika ning maakasutus ja maakasutusõigused.

Euroopa Liidus mõistame, et poliitika ühtsuse tagamine peab käima käsikäes toetusega riikide püüdlustele tugevdada riiklikke ja kohalikke institutsioone ning teha edusamme tõhusa valitsemise ja metsaressursside tõhusa kasutamise suunas. Tahaksin veel kord tänada Caroline Lucast, Glyn Fordi ja variraportööre suurepärase töö eest. Rõõm kuulda, et komisjoni lähenemisviisi toetav parlament soovib seda veelgi tugevdada ja on esitanud vastavad muudatusettepanekud.

Kinnitan teile, et ma jagan täielikult parlamendi eesmärki kehtestada ambitsioonikas määrus ebaseadusliku metsaraie ja sellega seotud kaubanduse vastu võitlemiseks. Ma kinnitan ka seda, et komisjon kaalub hoolikalt kõiki määrase ettepaneku suhtes tehtud muudatusettepanekuid.

Lõpetuseks tahaksin kommenteerida kaht täna käsitletud küsimust. Esiteks viitaksin nõuetekohasele hoolsusele, mis on palju enam kui pelgalt seaduslikkuse sertifikaat. Nõuetekohase hoolsuse põhimõte kajastab juriidilist kohustust käituda proaktiivselt seaduslikkuse tagamiseks ja nõuetekohast hoolsust on vaja näidata üles põhjalike meetmete alusel, mis võimaldavad mõistlikult veenduda seaduslikkuses.

Mõnel juhul on seaduslikkuse sertifikaat alles alguspunktiks, esimeseks meetmeks nõuetekohase hoolsuse menetluses. Kui riskihinnang viitab sellele, et päritolumaal puhul esineb kõrgem halduskorruptsiooni risk või riigi seaduste jõustamine on nõrk, siis on seaduslikkuse tõendamiseks vaja lisatagatist.

Teine teema, millel tahaksin peatuda, on ettepanek laiendada reguleerimisala järgmises etapis tegutsevatele ettevõtjatele. Parema õigusloome ja halduskoormuse vähendamise põhimõtete kohaselt näib liigne nõue, et turustajad ja jaemüüjad peaksid nõudma järgneva turu kohustatud isikutelt tõendit nõuetekohase hoolsuse kohta. Kui puit allutati nõuetekohase hoolsuse nõudele selle esmakordsel turuleviimisel, siis milleks ülemäära koormata järgmise etapi ettevõtjaid?

Kokkuvõttes saab komisjon täielikult, osaliselt või põhimõtteliselt toetada 37 muudatusettepanekut 75st. Ma esitan parlamendi sekretariaadile nimekirja komisjoni seisukohtadega muudatusettepanekute suhtes.

Caroline Lucas, *raportöör*. – Härra juhataja, ma tahaksin tänada oma kolleege ja volinik Dimast kommentaaride eest.

Üks oluline asi, millest tahaksin rääkida, on see, et meie muudatusettepanekutes on väga hoolikalt püütud hoiduda jalgratta leiutamisest. Kohtumised arvukate tööstusharu esindajate ja teiste sidusrühmadega on mulle kinnitanud, et paljudes riikides ja ettevõtetes juba kehtivad suurepärased süsteemid, mis vastavad paljudele, kui mitte kõigile, nõuetekohase hoolsuse süsteemi nõuetele.

Seepärast ei tohi lasta nende süsteemide kehtestamisele kulutatud vaeval raisku minna ja tekitada tarbetut täiendavat halduskoormust – see ei ole kindlasti meie soov.

Seepärast oleme olnud väga hoolsad ja võtnud kuulda häid nõuandeid, et pakkuda välja sõnastus, mis võimaldaks sobitada olemasolevaid süsteeme määruse raamidesse vajaduseta kehtestada täiesti uusi struktuure.

Me oleme suhtunud väga tõsiselt sõnumisse, et me ei tohiks olla ebaproportsionaalsed, panna kaubandussüsteemi erinevatele osalistele liialt suurt koormat, ja just seda nõu me püüamegi järgida, s.o veenduda, et kõigil kaubandussüsteemi osalistel oleksid omad kohustused ja et me ei asetaks kõiki kohustusi nende õlgadele, kes tooted esimest korda turule viivad. See näib ebaproportsionaalne. Ma arvan, et mõistlikum oleks, kui igäihel oleks oma roll.

Ma lisan, et tööstusharu ise toetab tegelikult paljusid meie ettepanekute elemente. On üsna irooniline, et mitmes mõttes näib tööstusharu ise selles valdkonnas palju ambitsioonikam kui komisjon.

Ma olen kuulnud otse tööstusharu esindajate suust, kui väga nad hindavad mitte üksnes seda, et keskkonnakomisjoni aruanne annab neile palju suurema selguse selle kohta, mida neilt oodatakse, vaid ka seda õiglasemat ja tõhusamat kohustuste äsja kirjeldatud jaotust tarneahela erinevate lülide vahel.

Mis puutub Euroopa ettevõtjatesse, siis tahaksin väga selgelt öelda, et meie ettepanekutega täiendatud määrus on vastutustundlikele Euroopa ettevõtjatele üksnes kasuks, sest suur osa neist juba teevad seda, mida neilt palutakse, ja määruse olemasolu ei võimalda teistel, mitte nii ausatel ettevõtjatel neid kahjustada.

Käesolevas raportis pole midagi, mis muudaks Euroopa ettevõtjate elu raskemaks. Meil on mõned erimeetmed väiksemate ettevõtjate jaoks, nii et oleme väga tõsiselt suhtunud ebaproportsionaalsuse ohtu; ma arvan, et oleme seda esitatud raportis väga mõistlikult käsitlenud.

Lugupeetud volinik, kuulnud teie kommentaare keskkonnakomisjoni raporti kohta, jään kindlaks oma arvamusele, et komisjoni ettepanek on esitatud kujul pettumust valmistav ja nõrk ning ei saavuta seda, mida ta väidetavalt püüab saavutada. Ma ei suuda mõista, kuidas saab kehtestada ebaseaduslikult ülestõttatud puidu müügi tõkestamiseks mõeldud õigusakti, kui vastavat tegevust ei tunnista õigusrikkumiseks. Viis, kuidas kogu komisjoni ettepanek on koostatud, on väga ebajärjepidev ja arglik.

Enamik Euroopa tarbijaid oleksid šokeeritud, kui kuuleksid, et ELil pole ebaseadusliku metsaraie kohta veel õigusakti, ja ma kaldun arvama, et kõik need, kes vastuseks komisjoni enese konsultatsioonile leidsid, et õigusakt on ainus viis, mille abil probleemi lahendada, ei märka komisjoni konkreetseid ettepanekuid, mille kohaselt nõuetekohase hoolsuse süsteemist kui sellisest piisab selleks, et lahendada meie ees seisvad probleemid.

Lõpetuseks tahaksin – võib-olla teie teenistuste kaudu, lugupeetud volinik – avaldada nõukogule survet töö kiirendamiseks, sest me tahame kuulda nõukogu ühisisisukohta enne suve, et saaksime teemaga sügisel kiiresti jätkata.

Nagu varem öeldud, lootsime tõepoolest esimesel lugemisel kokkuleppele jõuda. Parlament tegi kõik endastoleneva, et see nii läheks. Ausalt öeldes on äärmiselt kahetsusväärne, et nõukogu ei ole suhtunud asjasse võrdse tõsidusega ega tegutsenud võrdse kiirusega, ent loodetavasti tohin teid, lugupeetud volinik, veel kord paluda teha kõik, mis on teie võimuses, et nõukogu tegutseks selles küsimuses kiiresti.

Juhataja. – Ühisarutelu on lõppenud.

Kodukorra artikli 103 lõike 2 alusel on mulle keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni nimel esitatud resolutsiooni ettepanek.⁽¹⁾

Resolutsiooni ettepaneku hääletus toimub neljapäeval, 23. aprillil 2009.

Hääletus Caroline Lucase raporti üle toimub kolmapäeval, 22. aprillil 2009.

⁽¹⁾ Vt protokoll.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Véronique Mathieu (PPE-DE), kirjalikult. – (FR) Võitlus ebaseaduslikult ülestöötatud puidu vastu peab olema selgelt prioriteet, arvestades ebaseadusliku metsaraie tagajärgi ökosüsteemile ja kõlbatut konkurentsi, millega see ähvardab metsa-, puidu- ja paberitööstuste seaduslikke ettevõtjaid.

Kui me aga kehtestame ebaproportsionaalsed piirangud – eeskätt jälgitavuse osas – ettevõtjatele, kes puidu turule viivad, siis vähendab see meie ettevõtjate konkurentsivõimet, ilma et ebaseaduslik metsaraie väheneks, vaid selle tulem suunatakse teistele turgudele. Me eirame tegelikkust, kui arvame, et pelgalt siduv Euroopa õigusakt lahendab korruptsiooniga või riigieelarve puudujäägiga seotud probleemid, mis sellist ebaseaduslikku tegevust harrastavates riikides sageli eksisteerivad.

Ma leian seepärast, et raportiga minnakse liiga kaugemale, seades kahtluse alla komisjoni algse ettepaneku, mis on ettevõtjatele vastuvõetav. Minu arvates ei ole õige seada kahtluse alla erialaspetsialistide poolt rakendatavaid sertifitseerimissüsteeme, jätta välja erialaorganisatsioonid ja järelevalveorganisatsioonid, mida rahastavad sektori ettevõtjad, või kaotada riikide ametiasutused, kes vastutavad järelevalveorganisatsioonide nimetamise eest. Ma usun, et sektori erialaspetsialistid peavad jääma süsteemi keskmesse ja neile ei tohi kehtestada liialt koormavaid haldusmeetmeid.

22. Ühenduse kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on kalanduskomisjoni nimel Raül Romeva i Rueda koostatud raport ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega luuakse ühenduse kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks (KOM(2008)0721 – C6-0510/2008 – 2008/0216(CNS)) (A60253/2009).

Raül Romeva i Rueda, raportöör. – (ES) Härra juhataja, alustuseks tuletan kõigile meelde, et mõned nädalad tagasi esitas Greenpeace Hispaania riigiprokuratuurile kaebuse Galiitsia ettevõtte Armadores Vidal suhtes seoses sellega, et viimane sai aastatel 2003–2005 Hispaania valitsuselt 3,6 miljonit eurot toetust, hoolimata asjaolust, et alates 1999. aastast on mitmes riigis selle ettevõtte suhtes kehtestatud arvukalt sanktsioone ebaseadusliku kalapüügi tõttu maailma eri paigus.

Hiljuti mõistis ka komisjon selle hukka.

Eelmisel nädalal algas hariliku tuuni püügihooaeg. Teadlased ütlevad meile, et me oleme juba ületanud selle liigi säästva püügi piirnormi, mistõttu on liik selgelt väljasuremisohus.

Hispaania kaitseminister on praegu Somaalias, kus ta korraldab India ookeani lähedal tuunipüügilaevade kaitset piraatide rünnakute eest.

Kui Euroopa tuunipüügilaevad peavad selleks, et tööd teha, ekslema kodust nii kaugel, siis seepärast, et esiteks on lähimad tuunivarud otsalõppemise äärel ja teiseks on meil ülesubsideeritud ja selgelt liiga suur laevastik, mis on kasumi teenimiseks valmis kulutama ära isegi selle põhilise, millest sõltub tema enese tegevus – kala.

Taas ühendab kõiki neid ja paljusid teisi juhtumeid üleüüik, Euroopa liialt suur kalalaevastik ja mis kõige olulisem, kontrolli ja sanktsioonide kehtestamise võimekuse puudumine.

Seepärast öeldakse raportis, et eeskirjade mittediskrimineeriv ja tõhus rakendamine peab olema ühise kalanduspoliitika alustalasid.

Seetõttu palume näiteks sõnaselgelt keelata riikliku toetuse andmise kõigile, kes tegutsevad ebaseaduslikult nagu Armadores Vidal.

Eeskirjade järgimine ja ühtse lähenemisviisi kasutuselevõtt on parimad viisid kalanduse huvide pikaajaliseks kaitsmiseks.

Selline poliitika on määratud läbikukkumisele, kui kalanduses töötavad inimesed, alates kaluritest ja lõpetades jaemüüjatega, kes kala tarbijatele müüvad, ei järgi eeskirju. Kalavarud on määratud kadumisele koos nendega, kes sõltuvad nende olemasolust.

Komisjon ja Euroopa Parlament on korduvalt väljendanud kahetsust eeskirjade vähese järgimise pärast ja me oleme muu hulgas palunud liikmesriikidel tugevdada kontrolli, ühtlustada inspekteerimiskriteeriume ja

sanktsioone ning muuta inspekteerimistulemused läbipaistvamaks. Lisaks oleme nõudnud ühenduse inspekteerimissüsteemide tugevdamist.

Määruse ettepanekus, mis andis tõuke käesoleva raporti koostamiseks, käsitletakse kehtiva kontrollisüsteemi väga vajalikkku reformi ja esitatakse mitmeid soovitusi, mida lisada varasematele soovitustele pärast ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi määruse või kalapüügilubade määruse vastuvõtmist.

Tõenäoliselt on 27 liikmesriigi suhtes kohaldatava kontrollisüsteemi kõige olulisem aspekt kõigi võrdne kohtlemine, et kõik tootmisahelas olevad sidusrühmad, sealhulgas kalurid, vahendajad, ostjad, harrastuskalapüügiga tegelevad inimesed ja teised tunneksid, et neid ei diskrimineerita, ning et nad kannaksid oma osa vastutusest.

Seepärast peame tagama võrdsed võimalused kogu ühenduses ja kogu järelevalveahela ulatuses.

Ehkki me toetame valdavalt ka komisjoni algset ettepanekut, sisaldab meie esitatud ettepanek mitmeid aspekte, mis võimaldavad teha selles valdkonnas märkimisväärsed edusamme.

Ma tahaksin rõhutada üht aspekti – nimelt on Ühenduse Kalanduskontrolli Agentuuril siin iseäranis oluline roll, arvestades agentuuri seotust ühendusega ja selle erapooletut mandaati.

Seepärast loodan, et muudatusettepanekud, mille me raporti lõpetamiseks viimasel minutil esitasime, saavad kolleegide toetuse, nagu see saadi kalanduskomisjonis toimunud arutelu käigus, ja ma loodan südamest, et raport aitab päästa neid, kes vajavad päästmist, s.o mitte üksnes kalavarusid, vaid ka kogukondi, kes neist elatuvad.

Joe Borg, komisjoni liige. – Härra juhataja, lubage mul kõigepealt tänada raportöör Raül Romeva i Ruedat, kes on selle raportiga teinud ära muljetavaldava töö. Veelgi märkimisväärsem on asjaolu, et raportöör on kohtunud paljude rahvusvaheliste ja ühenduse sidusrühmadega mitmetes pealinnades. Dokument oli põhjalik ja taktitundeline. Komisjon tänab härra Romeva i Ruedat tehtud töö eest.

Nagu teate, pärineb kehtiv kalandusmäärus aastast 1993. Sellest ajast saadik on seda tosin korda muudetud, eeskätt 1998. aastal, mil määrusesse lisati püügikoormuse kontroll, ja 2002. aastal, kui leidis aset seni viimane ühise kalanduspoliitika reform. Süsteemil on aga tõsiseid puudujääke, mis pärsivad tema tõhusust. Nii Euroopa Komisjon kui ka Euroopa Kontrollikoda on rõhutanud, et kehtiv süsteem on ebaefektiivne, kallis ja keeruline ega anna soovitud tulemusi. See omakorda õõnestab kalavarude kaitset ja püügikoormusega seotud algatusi. Ebapiisav kontroll suurendab kalanduspoliitika negatiivset mõju.

Kontrollimise reformi peamine eesmärk on tagada ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimine uue standardse raamistiku koostamise teel, mis võimaldab liikmesriikidel ja komisjonil oma kohustusi täielikult täita. Sellega kehtestatakse üldine ja lõimitud lähenemisviis kontrollimisele, keskendudes kõigile ühise kalanduspoliitika tahkudele ja hõlmates kogu püügi-, lossimis-, transpordi-, töötlus- ja turustusahelat püügist kuni tarbijale müümiseni. Selle saavutamiseks tugineb reform kolmele teljele.

Esimene telg: sektori eeskirjade järgimise tava ja vastutustunde kujundamine. Selle eesmärgi otstarve on mõjutada kõigi kalandustegevuses osalevate sidusrühmade käitumist, et kooskõla ei saavutataks mitte ainult seire ja kontrolli teel, vaid üldise eeskirjade järgimise tava kaudu, mille puhul kõik tööstusharu osad mõistavad ja aktsepteerivad seda, et eeskirjade järgimine on nende endi pikaajalistes huvides.

Teine telg: üldine ja lõimitud lähenemisviis kontrollimisele ja inspekteerimisele. Ettepanek tagab ühtsuse kontrollipoliitika rakendamisel, austades samas laevastike mitmekesisust ja eripära. Ettepanekuga kehtestatakse tööstusharule võrdsed tingimused, mis hõlmavad kõiki aspekte püügist kuni turustamiseni.

Kolmas telg: ühise kalanduspoliitika eeskirjade tulemuslik rakendamine. Reformiga püütakse selgelt määratleda liikmesriikide, komisjoni ja Ühenduse Kalanduskontrolli Agentuuri ülesanded ja kohustused. Ühise kalanduspoliitika raames kuulub kontroll ja rakendamine liikmesriikide ainupädevusse. Komisjoni ülesanne on kontrollida ja veenduda, et liikmesriigid rakendaksid ühise kalanduspoliitika eeskirju nõuetekohaselt ja tulemuslikult. Praeguse ettepanekuga ei püüta seda kohustuste jaotust muuta. Ent tähtis on muuta menetlus otstarbekamaks ja tagada komisjonile vahendid, millega saaks sundida liikmesriike ühise kalanduspoliitika eeskirju võrdselt rakendama.

Tahaksin rõhutada ka asjaolu, et ettepanekuga vähendatakse halduskoormust ja süsteemi bürokraatiat. Komisjoni mõjuhinnangus leiti, et reformiga on võimalik vähendada operaatorite halduskulusid 51%, s.o 78 miljonilt eurolt 38 miljoni euroni suuresti seoses moodsama tehnoloogia, näiteks elektroonilise andmevahetussüsteemi, laevaseiresüsteemi ja automaatse identifitseerimissüsteemi kasutuselevõttuga.

Senised pabervahendid asendatakse kõigis kalandusahela lülides (s.o püügipäevik, lossimisdeklaratsioonid ja müügiteatiseid, välja arvatud laevade puhul, mille pikkus on alla kümne meetri. Elektrooniline süsteem teeb kaluritel andmete salvestamise ja edastamise lihtsamaks. Pärast süsteemi kasutuselevõttu tühistatakse mitmed aruandlusnõuded.

Süsteem on kiirem, täpsem, odavam ja võimaldab andmeid automaatselt töödelda. See võimaldab ka andmete ja teabe riskikontrolli ning riskide tuvastamist. Tulemuseks on otstarbekam ja riskipõhine lähenemisviis merel ja maal rakendatavatele kontrollimeetmetele, kusjuures viimased on oma olemuselt tasuvamad.

Samuti võetakse ettepanekuga liikmesriikidelt kohustus edastada komisjonile kalalaevatunnistuste või kalapüügilubade nimekirju – selle asemel tehakse need liikmesriikide kontrolliasutustele ja komisjonile elektrooniliselt kättesaadavaks.

Nüüd aga tuleksin raporti juurde ja kommenteeriksin esitatud muudatusettepanekuid.

Komisjonile teeb rõõmu asjaolu, et Euroopa Parlament toetab põhimõtteliselt seda õigusakti ja leiab, et uut kontrollimäärust on vaja. Ehkki komisjon on nõus osa muudatusettepanekutega, mis on kooskõlas nõukogu töörühmas toimunud aruteluga, leiab ta, et ettepaneku mõningad põhielemendid tuleb säilitada.

Komisjon on nõus paljude muudatusettepanekutega, eeskätt muudatusettepanekutega 3, 6, 9, 10, 11, 13 kuni 18, 26 kuni 28, 30, 31, 36, 44, 45, 51 kuni 55, 57, 58, 62, 63, 66 kuni 69, 82, 84, 85 ja 92 kuni 98.

Komisjon ei saa aga nõustuda alljärgnevate muudatusettepanekutega järgmistel põhjustel.

Seoses kalapüügi seirega on muudatusettepanekus 23 kergitatud püügipäevikusse kantud koguste vahelist lubatud kõikumist 5%lt 10%ni. See mõjutab tõsiselt püügipäeviku andmete täpsust, mis on oluline andmete kasutamiseks riskikontrolli menetlustes. Kuna riskikontrolli kasutatakse selleks, et tuvastada andmete vastuolusid, mis viitavad ebaseaduslikule tegevusele, mille tõkestamisele peaksid liikmesriigid suunama oma napid ressursid, siis mõjutaks see muudatusettepanek negatiivselt ka ettepaneku artikli 102 lõikes 1 ette nähtud arvutipõhist kontrollisüsteemi, mida peetakse uue kontrollisüsteemi selgrooks. Kõige tähtsam argument on aga see, et kalurid on tõepoolest võimelised hindama püüki 3%lise täpsusega. Lõppude lõpuks hoitakse ja veetakse kala kastides ja kalurid teavad, kui palju üks kala täis kast kaalub.

Mis puutub muudatusettepanekusse 29, siis komisjon usub, et erandite tegemise õiguse andmine nõukogule muudaks menetluse äärmiselt keeruliseks ega võimaldaks kohapeal toimuvatele sündmustele õigel ajal reageerida.

Lisaks leiab komisjon, et kasutamata kvootide ülekandmine on juhtimisküsimus, millega tuleks tegelda ühise kalanduspoliitika reformi raames. Seepärast ei saa nõustuda muudatusettepanekuga 41 parandusmeetmete kohta.

Seoses püügi ümberlaadimisega vastavalt mitmeaastastele kavadele jäetakse muudatusettepanekuga 42 välja kogu artikkel 33. See ei ole vastuvõetav, sest nagu te teate, on ümberlaadimist kasutatud ebaseadusliku püügi varjamiseks. Seepärast on tähtis jätta artikkel 33 alles, et säiliks kohustus ümberlaaditavaid koguseid sõltumatus asutuses kaaluda enne nende ümberpaigutamist teise laeva pardale.

Muudatusettepanekuga 47 jäetakse välja kogu jaotis püügipiirkondade reaalses sulgemise kohta. Sellega nõustumisel kaotaks komisjon väga olulise kalavarude kaitsmise vahendi. Püügipiirkondade reaalses sulgemine on otseselt seotud kontrollimisega. Seetõttu ei saa muudatusettepanekuga nõustuda.

Muudatusettepanek 102 ei ole vastuvõetav põhjusel, et sellega jäetakse välja artikkel komisjoni pädevuse kohta sulgeda püügipiirkondi, kui ta seda vajalikuks peab. Sarnane säte on juba olemas kehtivas kontrollimäärukses ja see on vajalik tagamaks, et kui liikmesriik ei suuda püügipiirkonda sulgeda, on komisjonil õigus seda teha, et kvoodist kinni peetaks – eelmisel aastal tegime seda seoses hariliku tuuniga ja aasta varem seoses tursaga Läänemeres.

Samuti ei saa komisjon nõustuda muudatusettepanekuga 103, millega jäetakse välja parandusmeetmete sätteid. See nõrgendaks komisjoni rolli ELi õiguse valvurina, kes peab tagama, et kõik liikmesriigid saaksid oma kalapüügivõimalused täielikult ära kasutada. Lisaks on see säte juba sees kehtivas õiguses.

Mis puutub uude tehnoloogiasse, siis laevaseiresüsteemi ja laevade tuvastamise süsteemi puhul nähakse muudatusettepanekus 19 ette nende elektrooniliste seadmete kasutuselevõtt üle 10 ja kuni 15 meetri pikkustel laevadel alates 1. juulist 2013, erinevalt ettepanekus sätestatud tähtajast, milleks on 1. jaanuar 2012.

Muudatusettepanekuga 20 nähakse ette laevaseiresüsteemi seadmete ja elektrooniliste püügipäevikute paigaldamise abikõlblikkus; kaasrahastamise määr ELi eelarvest on 80%.

Seoses muudatusettepanekuga 19 tuleb öelda, et ettepanekus on juba sätestatud üleminekuperiood, sest see kohustus kehtiks alates 1. jaanuarist 2012, samas kui määruse jõustumine on ette nähtud 1. jaanuariks 2010. Kuna uus kontrollisüsteem püüab maksimaalselt ära kasutada moodsat tehnoloogiat, et töötada välja tõhus automatiseeritud ja süstemaatiliste riskikontrollide süsteem, siis on tähtis, et neid sätteid hakataks kohaldama ettepanekus sätestatud kuupäeval, et mitte lükata uue lähenemisviisi rakendamist veelgi edasi.

Mis puutub muredesse uue tehnoloogia maksumuse pärast, siis komisjoni kaasrahastamine on juba kättesaadav kaasrahastamise määrasid sätestava nõukogu määruse (EÜ) nr 861/2006 alusel ja selle määruse raames kaalub komisjon nende määrade suurendamist. Mina muudaksin eelarvet käsitlevaid eeskirju ja kehtestaksin kaasrahastamise määrad teises õigusaktis.

Mis puudutab sellist vastuolulist teemat nagu harrastuskalapüügi piirkonnad, siis juhin tähelepanu, et vastupidi laialdaselt levitatavatele väidetele ei püüta määruse eelnõuga asetada ebaproportsionaalset koormat üksikutele õngitsejatele ega harrastuskalapüügi valdkonnale tervikuna. Kavandatavad meetmed kehtivad teatud varude harrastuspüügi kohta, nimelt taastamiskavasse kuuluvate kalavarude kohta, lubade mõningate põhitingimuste ja püügiandmete teatamise kohta. Need nõuded aitavad hankida teavet, mis võimaldab ametiasutustel hinnata säärase tegevuse bioloogilist mõju ja vajaduse korral valmistada ette meetmeid.

Mis puutub Euroopa Parlamendi raportisse, siis komisjonil on hea meel mõiste „harrastuskalapüük” sätestamise üle muudatusettepanekus 11 ja selle üle, et parlament on näinud ette, et kui harrastuskalapüügil on oluline mõju, siis kuulub kogu püük liikmesriigi kvoodi alla. Samuti teeb komisjonile heameelt Euroopa Parlamendi nõustumine sellega, et harrastuskalapüügi puhul on turustamine keelatud, v.a heategevuslikul eesmärgil. Ma tahaksin aga rõhutada, et tähtis on säilitada liikmesriikide kohustus hinnata harrastuskalapüügi mõju vastavalt muudatusettepanekus 93 sätestatule, mitte pelgalt võimalust seda teha, nagu muudatusettepanekutes 48, 49 ja 50 on sätestatud.

Komisjon soovib mõistagi, et nõukogu poolt vastu võetava lõpliku määrusega saavutataks õiglane tasakaal kahe aspekti vahel: ühest küljest soovitakse saada piisavat teavet harrastuskalapüügi mõju taastatavatele kalavarudele (üksikjuhtumite analüüsi põhjal) ja teisest küljest kindlustada, et harrastuskalastajaid, kelle püügi bioloogiline mõju on kindlasti tähtsusetu, ei koormataks ebaproportsionaalsete nõuetega.

Mis puutub sanktsioonidesse ja rakendamisse, siis muudatusettepanekuga 64 lisatakse uus norm – artikli 84 lõige 2 a, mille kohaselt niikaua kuni püügi loa omanikule on määratud karistuspunktid, arvatakse loa omanik ELi toetuste või riigi avaliku sektori abi saajate hulgast välja. Komisjon ei saa selle muudatusettepanekuga nõustuda. Sellega seoses ei saa ka nõustuda muudatusettepanekuga 61.

Tegelikult sisaldab nõukogu määrus (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks, artikli 45 punkti 7, milles sätestatakse võimalus keelata rikkujatele ajutiselt või püsivalt riigiabi või toetuste saamine. Muudatusettepanekus sätestatud eeskirja kasutuselevõtt karistuspunktide süsteemi raames oleks ebaproportsionaalne.

Muudatusettepanekuga 107 jäetakse välja komisjoni väljapakutud sanktsioonide miinimum- ja maksimummäärad. See ei ole vastuvõetav, sest võrreldavate sanktsioonide olemasolu kõigis liikmesriikides on oluline element, mille abil saavutada sama rikkumiste ärahoidmise määra kõigis ühenduse vetes ja luua võrdsed tingimused ühise raamistiku kehtestamise kaudu ühenduse tasandil. Säte ei mõjuta liikmesriikide õigust otsustada, missuguseid rikkumisi saab lugeda tõsisteks.

Seoses komisjoni pädevusega sätestatakse muudatusettepanekus 71 asjaomaste liikmesriikide ametnike kohalolek komisjoni poolt läbiviidavate inspeksioonide ajal ning sarnaselt piiratakse muudatusettepanekus 108 komisjoni võimalused küsitlusi ja inspeksioone läbi viia üksnes juhtumitega, kus liikmesriiki on enne teavitatud. Komisjoni võime viia läbi sõltumatuid inspeksioone oleks oluliselt pärssitud, kui asjaomaste liikmesriikide ametnikud peaksid alati inspeksioonide ajal kohal olema. Ametnikku saatmata jättes saaks liikmesriik koguni hoida ära sõltumatu inspeksiooni läbiviimise.

Probleemsed on ka muudatusettepanekud 104, 108, 109 ja 110, sest need piiravad ühenduse inspektorite pädevust, võimet viia läbi sõltumatut kontrolli ja sõltumatuid inspeksioone. Ilma ühenduse inspektorite vastava pädevuseta ei saa komisjon tagada ühise kalanduspoliitika rakendamise ühesugust kvaliteeti kõigis liikmesriikides.

Muudatusettepanekuga 72 võetakse ära alus, mille kohaselt saab ühenduse rahalise abi andmise peatada või tühistada, kui on tõendeid selle kohta, et määruse sätteid on rikutud. Komisjon ei saa selle muudatusettepanekuga nõustuda. Muudatusettepaneku kohaselt piisaks liikmesriigi vastu meetmete võtmiseks pelgalt sellest, kui komisjon leiaks, et asjaomane liikmesriik ei ole võtnud sobivaid meetmeid.

Teisalt piiravad muudatusettepanekud 111 ja 112 komisjoni pädevust peatada ühenduse rahalise abi osutamine. See õõnestaks oluliselt komisjoni võimet meetet rakendada. Lisaks ei selgitata muudatusettepanekus, kes peaks vastava otsuse komisjoni asemel langetama.

Mis puutub püügipiirkondade sulgemisse, siis muudatusettepanek 73 piirab märkimisväärselt juhtumeid, mille korral saab komisjon sulgeda püügipiirkonna ühenduse kalanduspoliitika eesmärkide eiramise tõttu. „Tõendeid” kohustuste täitmata jätmise kohta on palju raskem hankida kui tõendada „põhjust arvata”. Et tagada ühise kalanduspoliitika eeskirjade võrdset rakendamist kõigis liikmesriikides ja vältida tundlike kalavarude ohustamist, peab komisjonil olema pädevus püügipiirkond sulgeda, kui asjaomane liikmesriik ei suuda seda ise teha. Samuti ei saa komisjon nõustuda muudatusettepanekuga 113, milles tehakse ettepanek see artikkel välja jätta.

Muudatusettepanekutega 74 kuni 78 vähendatakse tunduvalt liikmesriikidele riiklike kvootide järgimiseks avaldatavat survet. Nende muudatusettepanekutega nõustumine tähendaks lihtsalt praeguse olukorra säilitamist. Muudatusettepanekutega vähendatakse suuresti komisjoni võimet võtta meetmeid selle tagamiseks, et liikmesriikide kalurid ei püüa reguleeritud kalavarusid, mille puhul liikmesriigil ei ole kvooti või on väike kvoot. See oleks eriti kahjulik siis, kui selline kalapüük takistab teistel liikmesriikidel oma kvooti täis püüdmast.

Muudatusettepanekutega 79 ja 80 jäetakse välja artiklid 98 ja 100, mis annavad komisjonile võimaluse kvote vähendada ja keelduda kvootide vahetamisest ühise kalanduspoliitika eesmärkide rikkumise korral. Komisjon soovib selle sätte alles jätta, sest see on tähtis vahend, mille abil tagada ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimine liikmesriikide poolt. See vastab Euroopa Kontrollikoja soovitusete tugevdada komisjoni võimet avaldada liikmesriikidele survet. See aitab ka näidata liikmesriikide kalandustööstustele, et ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimine liikmesriikide ametiasutuste poolt on ka nende huvides, ja avaldab positiivset mõju liikmesriikide ametiasutustele.

Muudatusettepanekuga 114 soovitakse jätta välja erakorralisi meetmeid käsitlev artikkel 101. Komisjon ei saa selle muudatusettepanekuga nõustuda, sest see säte on oluline vahend, mis aitab tagada ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise liikmesriikide poolt.

Ma tahaksin veel kord tänada Raül Romeva i Ruedat raporti eest ja kalanduskomisjoni sellele väga tähtsale teemale tähelepanu pööramise eest. See raport aitab palju kaasa tõepoolest tõhusa kontrollisüsteemi loomisele. Vabandan, et rääkisin nii pikalt.

Carmen Fraga Estévez, *fraktsiooni PPE-DE nimel*. – (ES) Härra juhataja, volinik, ettepaneku kahjuks räägib üks suur puudus – asjaomase sektoriga ei ole üldse konsulteeritud.

Komisjon ei saa väita, et kogu tema kalanduspoliitika peab tuginema sidusrühmadega peetavatele läbirääkimistele, ja töötada samal ajal välja määrust, millel on laevastikule kõige tõsisemad, otsesed tagajärjed, samas kui tööstusharuga ei ole tegelikult dialoogi ega eelnevaid konsultatsioone peetud.

See on halb algus püüdele kehtestada eeskirjade järgimise tava, millele komisjon sageli viitab. Ka ajastus on vägagi küsitav.

On tõsi, et kontrollipoliitika on ühise kalanduspoliitika üks suuremaid läbikukkumisi; samuti on tõsi, et komisjon on viljelenud seda poliitikat alates 1993. aastast ja otsustanud muuta seda samal ajal, kui esitab ühise kalanduspoliitika reformi kohta aruande projekti, kus teatab kaitse- ja juhtimissüsteemi täielikust muutmisest.

Võttes arvesse, et kontroll on iga juhtimissüsteemi lahutamatu osa, olnuks palju mõistlikum koordineerida mõlemat reformi nii, et ei tekiks ohtu, et 2012. aasta reform jätab selle ettepaneku kõrvale; mõningaid ettepanekus sätestatud meetmeid ei hakata 2012. aastaks veel võtma.

Need kaks peamist viga ei võimalda saavutada suurt edu, milleni oleksime jõudnud rikkumiste ja sanktsioonide ühtlustamisega ning eesmärgiga lugeda liikmesriigid vastutavaks selle eest, et neil puudub poliitiline tahe kontrollimeetmeid rakendada.

Härra juhataja, mul jääb üle vaid tänada raportööri tehtud töö eest ja öelda, et mul on kahju, et meil on nii vähe aega nõnda olulise teema käsitlemiseks.

Emanuel Jardim Fernandes, *fraktsiooni PSE nimel.* – (PT) Härra juhataja, härra volinik, daamid ja härrad, Raül Romeva i Rueda koostatud raporti peamine otstarve on tagada ühenduse kalanduspoliitika eeskirjade järgimine ja raportöör väärrib avameelsuse eest tunnustust.

Nende eeskirjade järgimine ja kogu Euroopa Liitu hõlmav lähenemisviis püügipiirkondadele on parim viis kalandussektori huvide kaitsmiseks. Kui sektoris osalejad – alates laevameeskonnast ja lõpetades kala müüjatega – ei järgi neid, siis on need määratud läbikukkumisele. Katse kohaldada Euroopa eeskirju Euroopa laevastike mitmekesisust arvestamata on samuti määratud läbikukkumisele.

Seepärast soovitasin – ehkki oleksin tahtnud minna kaugemale – viia komisjoni ettepaneku rohkem vastavusse tegeliku olukorraga, millega on silmitsi väikesed ja käsitööstuslikud laevastikud, mida leidub sisuliselt kogu Euroopas, eeskätt äärepoolseimate piirkondade laevastikud, unustamata seejuures, et ühisel kalanduspoliitikal on vaja sobivaid kontrollimeetmeid.

Mitmel juhul olen ma kalanduseelarve raportöörina tundnud kahetsust Euroopa eeskirjade ebapiisava täitmise pärast. Ma olen nõudnud liikmesriikidelt paremat kontrolli, inspeksioonide tulemuste läbipaistvust ja ühenduse inspekteerimispoliitika tugevdamist, tingimusel, et nendega kaasnevad rahalised toetusmeetmed sektorile.

Me oleksime soovinud saavutada enamat, ent ma pean tänama raportööri ettepaneku ja esitatud meetmete eest ning loodan, et volinik annab selles küsimuses asjakohase vastuse.

Elsbeth Attwooll, *fraktsiooni ALDE nimel.* – Härra juhataja, tänan Raül Romeva i Ruedat raporti eest; tahaksin käsitleda raporti sisu ühise kalanduspoliitika laiemal taustal.

Viimase kümne aasta jooksul olen kuulnud palju kriitikat ühise kalanduspoliitika aadressil: võrdsete tingimuste puudumine, sidusrühmade ebapiisav kaasamine, majanduslike, sotsiaalsete ja keskkonnavajaduste tasakaalustamatus ning liigne mikrojuhtimine kesktasandil.

Hiljuti suutsin aga inimesi veenda, et kalanduspoliitikas toimuvad olulised muutused. Loomulikult on veel pikk tee käia – näiteks kala vette tagasi laskmise likvideerimiseks – ja aeg-ajalt teeb ka komisjon siiski kõrvalepõikeid mikrojuhtimisse. Näiteks võiks tuua kontrollimääruse artikli 47 algse sõnastuse. Olen tihti öelnud, et ühine kalanduspoliitika meenutab pisut vana naftatankerit – tal kulub kursi muutmiseks ilmatu aeg; ma leian, et kontrollimääruses minnakse väga kaugele, et saavutada vajalikud võrdsed tingimused rakendamise ja sanktsioonide valdkonnas, täpselt nagu piirkondlike nõuandekomisjonide arendamine muudab olukorra mitmes muus mõttes paremaks.

Ma lõpetaksin isikliku märkusega: aitäh kalanduskomisjoni liikmetele väärtusliku töö eest ning volinik Borgile ja tema meeskonnale viimase viie aasta jooksul saavutatut eest.

Pedro Guerreiro, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (PT) Härra juhataja, Portugal laiub ajalooliselt väljakujunenud osal Mandri-Euroopast ning Assooride ja Madeira saarestikul. Seadus määratleb tema territoriaalvete ulatuse ja piirid, majandusvööndi ning Portugali õigused vastava merepõhja suhtes. Portugali riik ei loovuta ühtki osa oma territooriumist ega sellega seotud suveräänsetest õigustest.

Portugali Vabariigi põhiseaduse artikkel 5 ei jäta mingit kahtlust. Võttes arvesse Portugali põhiseadust ja võideldes selle sätete järgimise eest, esitasime seetõttu muudatusettepaneku, mille kohaselt peaks määruse ettepanek austama, mitte ähvardama liikmesriikide pädevust ja vastutust seoses ühenduse kalanduspoliitika eeskirjade järgimise kontrollimisega.

Kalanduskomisjoni muudatusettepanekud, mis mõningal määral küll vähendavad komisjoni vastuvõetamatu ettepaneku teatud negatiivseid aspekte, ei kaitse põhimõtteid, mis on meie jaoks kesksel kohal.

Lisaks muudele muretekitavatele ja asjakohatutele aspektidele on vastuvõetamatu, et komisjonile antakse pädevus viia liikmesriikide majandusvööndis ja territooriumil eelneva hoiatuseta läbi sõltumatuid inspeksioone ning õigus keelata kalapüük ja peatada või tühistada ühenduse rahalise abi maksmine liikmesriigile. Samuti on vastuvõetamatu, et liikmesriik võib inspekteerida oma kalalaevu teise liikmesriigi majandusvööndis ilma teise riigi loata.

Lõpetuseks tuletan teile meelde seda, mille Euroopa Parlamendi praegune koosseis on ise heaks kiitnud: kontrolli tähtsust püügipiirkondade majandamisel, mis kuulub liikmesriikide pädevusse. Me loodame, et parlament ei tagane oma sõnadest, nagu kahjuks kipub juhtuma.

Nigel Farage, *fraktsiooni IND/DEM nimel*. – Härra juhataja, tuleb tunnistada, et see teema pakub mulle huvi. Ma olen eluaeg olnud suur merel õngitseja, nagu ka enamik mu perekonnaliikmetest. Ma naudin seda väga, sest see on üks viimaseid põhivabadusi, mis meile alles on jäänud. Me võime minna randa või paadiga merele, püüda paar kala ning siis viia need koju ja neist toitu valmistada.

Viimastel aastatel on harrastusõngitsejad teinud lobitööd, et nende harrastus lisataks ühisesse kalanduspoliitikasse. Ma olen aastaid öelnud: „Olge oma soovidega ettevaatlikud.“ Nüüd on tulemus käes ja selle nimeks on artikkel 47 ja selle nimeks on ka Maltast pärit volinik Joe Borg. Harrastusõngitsejaid on Suurbritannias üle miljoni, me mõtleme keskkonnakaitsele, me oleme mõistlikud. Meil ei ole vaja, et härra Borgi taolised tegelased tuleksid meid reguleerima. Seepärast tuleb artikkel 47 täielikult välja jätta, sest muu ei aita. Kui te selle õiguse saate, siis võite igal aastal tagasi tulla. Me võime küll praegu rääkida, et kaldaäärne õngitsemine on välja suretatud, ent volinik Borgi taoliste inimeste egiidi all saate tulla järgmisel või ülejärgmisel aastal tagasi ja hakata seda reguleerima.

Mis puutub paadist õngitsemisse, siis nüüd on avatud uks sellele, et igaühel on vaja litsentsi ja igaüks on aruandekohustuslane. Väike võit, mille me parlamendikomisjoni tasandil enda arvates saavutasime liikmesriikide kohustuse asendamisel liikmesriikide võimalusega, on kadunud: ma kardan, et nüüd kasutab Defra kõiki ELi eeskirjade pakutud võimalusi, et meid igal võimalikul viisil kontrollida.

Merel õngitsemist tuleks toetada. Me peaksime ehitama merele õngitsemispaiku. Me peaksime mõistma nagu ameeriklased, kui suur võib olla selle majanduslik mõju. Selle asemel on meil ühine kalanduspoliitika, millest on juba kujunenud keskkonnakatastroof. See suhtub eelarvamusega Briti laevastikku ja nüüd hävitab Suurbritannias ka merel õngitsemise, kui me anname sellele mehele ja teistele temasarnastele vastava voli. Seega, volinik Borg, minu nõuanne teile on: lahkuge.

Jean-Claude Martinez (NI). – (FR) Härra juhataja, tänan teid Sète'i eest. Püügipiirkonnad ja uus seiresüsteem, mille üle me täna õhtul arutleme, on tõepoolest olemas, ent eelkõige on olemas kalurid, nende töökohad ja elatis, ning kaluritöö on maailma raskeim amet. Kõige raskem töö maailmas ei ole mitte ametniku ja valitud esindaja oma; see kaluritöö kujundab mehi, kes on praegu vabad, ent meeleheitel – see on põhjustanud ka tursapiidjate rahutusi Vahemeres, Sète'is, Le Grau-du-Rois ning kalurite viha Boulogne'is Prantsusmaal.

Me oleme reguleerinud nende tegevust alates 1983. aastast, s.o 26 aastat. Ent alates Rooma lepingu jõustumisest on neid puudutanud ka ühise põllumajanduspoliitika artiklid 32–39 ning esimene ühenduse määrus kalapüügi kohta jõustus 1970. aastal. Me oleme kalapüüki õiguslikult reguleerinud 39 aastat – seoses šokiga, mis kaasnes Hispaania liitumisega 1986. aastal ja Taani liitumisega 1993. aastal, seisevvõrkude, ujuvvõrkude, kalandusinspektorite, lubatud kogupüügi, kvootide, abi, laevastiku ümberkujundamise ja uuendamisega.

Me reguleerime sanktsioone, bioloogilisi puhkeaegasid, kalavarusid, kala vette tagasi laskmist, seiresüsteeme, inimesi, liike, turska, merluusi, harilikku tuuni ja koguni rahvusvahelisi lepinguid ja nüüd on jõudnud järg harrastuskalapüügi kätte. Taga targemaks, aga see ei toimi ikka! Sinine Euroopa muutub üha hallimaks.

Miks? Sest kalapüük on osa 21. sajandi üleilmsest toidunappusest; seda on vaja juhtida üleilmselt. Nagu finantskriis, pandeemiad, kliimamuutus, sisseränne ja rasked kuriteod, nii on ka kalad üleilmsed.

Nad ei hooli piiridest ega ühenduse õigusest. Euroopa on liiga väike, et reguleerida kalavarusid, ja meil on vaja õigusakte kõigi ühisomandiks olevate üleilmsete kalavarude kohta Peruust Jaapanini, Moskvast Dakarini ja Iirimaalt Valenciani. See, härra juhataja, on teekond, mille Brüssel peab ette võtma.

Juhataja. – Pärast äsjast sõnadetulva on järg Struan Stevensoni käes.

Struan Stevenson (PPE-DE). – Härra juhataja, te olete ilmselt kursis, et kaks Põhja-Iirimaalt pärit kalurit, isa ja poeg, kes püüdsid kala Peterheadis, on Liverpoolis vangistatud, neile on määratud miljoni naela suurune trahv ning selleks, et neilt kahelt kalurilt, kes väidetavalt osalesid ebaseadusliku püügi lossimisel, vara välja peksta, võeti appi varade sissenõudmise amet, mis tavaliselt tegeleb narkokaupmeeste ja mafioosode vastaste meetmetega; ebaseaduslikku kalapüüki ei andesta keegi, ent on kohutav, kui lihtsaid kalureid, isegi kui nad on selles rikkumises süüdi, koheldakse kurjategijatena, mafioosodena, niimoodi, nagu me kohtleme narkodiilereid. See kinnitab, et meil on kindlasti vaja härra Romeva i Rueda raportis sätestatud meetet, mis tagab võrdsed tingimused, sest samasuguse rikkumise eest võib mõnel pool Euroopa Liidus saada pelgalt 2000–3000 euro suuruse rahatrahvi.

Pole üllatav, et ma tahan allesjäänud aega kasutada selleks, et rääkida artiklist 47, sest ma leian, et vastavalt muudatusettepanekutele 93, 48, 49 ja 50 on vaja teha vahet kohustusel ja võimalusel. Minu

muudatusettepanek, mis sisaldas sõna „võivad”, sai parlamendikomisjonis suure toetuse, ent nüüd teatasite meile, lugupeetud volinik, et te ei nõustu sellega mitte mingil juhul, mistõttu näib, et oleme raisanud aega.

Ma loodan väga, et te kaalute seda veel kord. Kui liikmesriik ei leia, et selline tegutsemisviis on vajalik, siis ma loodan, et te austate lähimuspõhimõtet.

Nils Lundgren (IND/DEM). – (SV) Härra juhataja, euroskeptikuna tunnen ma sageli kahjurõõmu, kui mõni ELi institutsioon tuleb lagedale säärase mõistusevastase ja totra ettepanekuga nagu artikkel 47. Sellised ettepanekud aitavad õõnestada seda põhjendamatut austust, mida paljud ELi liikmesriikide kodanikud tunnevad ELi püüdluste suhtes – need on püüdlused kanda võim demokraatlikelt liikmesriikidelt üle bürokraatlikule Brüsselile. Selliste ettepanekute tõttu on lihtsam tsentraliseerimise ja bürokraatiaga võidelda. Samal ajal suhtun oma rolli Euroopa Parlamendis väga tõsiselt. Me peame selle suundumuse peatama ja ma loodan, et suurem osa parlamendiliikmetest on sama meelt. Kui ei, siis loodan, et enamik neist vähemalt kardab seda, mida valijad juuni alguses otsustavad, ning mõistavad seega, et nad peavad ettepaneku endi huvides – nendega on nad vägagi hästi kursis – tagasi lükkama. Kui lähimuspõhimõte ei võimalda ELil oma küüniseid Stockholmi saarestikus toimuvast harrastuskalapüügist eemal hoida, siis paistab Euroopa projekti tulevik tume.

Avril Doyle (PPE-DE). – Härra juhataja, ma tahaksin volinikule öelda, et ka mina pooldan sõna „võivad” kohustuse asemel. Ma olen ühtlasi kaasallakirjutaja.

Kogu ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tava jääb kujunemata, kui inspekteerimispoliitika ja kalurite vastu edaspidi võetavad meetmed ei tugine võrdsusele ja õiglusele. Nagu määruse ettepanekus sätestatud ja nagu ütleb ka raportöör, on meil vaja ühenduse tasandil läbiviidavat kontrolli ja vastavust, mis arvestab olukorraga ja jätab lõppastmes vastutuse liikmesriikidele.

Praegu on kohutav, et sarnase rikkumise eest mõistetak trahvi kõigub liikmesriikides 600 eurost 6000 euroni. Ühist kalanduspoliitikat ei peeta millekski ja kõik on nõus, et see on puudlik vahend. Me ei vaja sellist lahendust.

Seoses artikliga 47, milles käsitletakse harrastuskalapüüki, pooldan mõistet, mida ettepaneku eelnõus ei olnud. Meil on vaja mõistlikku reageerimist. Jah, liikmesriigid võivad hinnata, kas sellel on suurt mõju ohustatud kalavarudele, ent sellest ei tohiks saada rusikareegel. Tegu peab olema erandi, mitte reeglina. Palun võtke midagi ette kala vette tagasi laskmisega – on ebamoraalne ja täiesti vastuvõetamatu teha oma kaluritest kurjategijad. Me ei tohi soodustada kaaspiüki, ent me ei tohi ka kalureid selle lossimise eest kriminaliseerida. Tuleb leida õige tasakaal, volinik Borg.

Paulo Casaca (PSE). – (PT) Härra juhataja, härra volinik, teie ettepanek on põhjanev. Mitte keegi, kes on lugenud Euroopa Kontrollikoja aruannet ühise kalanduspoliitika riikliku kontrolli kohta, ei kahtle, et see Euroopa Komisjoni algatus on ülimalt tähtis.

Samas on ka tõsi, et meie raportöör on teinud antud juhul ära erakordse töö, suutnud võtta arvesse paljusid eeskätt väikesemahulise kalapüügi eriomadusi ja lisanud mõned meie soovitud. Ma tänan teda südamest selle eeskujuliku töö eest.

Tahan lisada, et ma pooldan lähimuspõhimõtet. Ent kontrollis ei saa olla lähimust, kui ühises kalanduspoliitikas puudub lähimus.

See on probleem, mille volinik peab ühise kalanduspoliitika reformimisel ületama. Ma loodan, et ta võtab selle lahendamist väga tõsiselt ja suudab lahti harutada selle küsimuse, mis on kogu Euroopa kalanduse jaoks eluline.

Joe Borg, komisjoni liige. – Härra juhataja, kõigepealt tahaksin teid tänada huvitava arutelu eest. Mõistagi oleme me väga hästi kursis vajadusega kontrollisüsteemide mõtestatud reformi järele.

Tahaksin käsitleda mitut tõstatatud teemat, esmalt harrastuskalapüügi küsimust. Nagu öeldud, on tegu väga vaieldava temaga, vahest lausa kõigist ettepanekus sisalduvatest kontrollisätetest kõige vaieldavamaga.

Paraku on tekkinud mitmed väärarusaamad sellest, mis on selle sätte tegelik eesmärk ja otstarve. Ma ütlesin, et me oleme valmis nõustuma mõistega, mis on ühes muudatusettepanekus välja pakutud.

Lähipäevil esitan meie selge seisukoha selle mõiste kohta ja harrastuskalapüügi reguleerimise ettepaneku kohta, muu hulgas edastan selle ka kirjalikult otse harrastuskalastajate esindajatele, et anda ülevaade harrastuskalapüüki puudutavatest eesmärkidest, parameetritest ja üksikasjadest.

Seejärel loodan ma saada neilt tagasisidet ja vajaduse korral uurime sätteid lähemalt, et neid seatud eesmärgi kohaselt veelgi paremaks muuta.

Kalavarude taastamine on tõsine probleem. Teatud laadi harrastuskalapüük avaldab kalavarudele suurt survet ja meil on vaja sellega tegelda.

Sellega tegelemine on aus elukutseliste kalurite suhtes. Kui kalapüük avaldab märkimisväärset survet, isegi kui tegu on harrastusega ja sellest mingit tulu ei saada, ei suuda me seda tähelepanuta jättes iialgi olukorda muuta. Kalavarud ei taastu, kui harrastuskalapüügi mõju on märkimisväärne, nagu väidetakse teaduslikes aruannetes.

(Vahelehiite saalist: „Selle kohta puuduvad igasugused teaduslikud andmed!”)

Mis puudutab sektori esindajatega konsulteerimata jätmist, siis minu arvates oleme tööstusharu esindajatega konsulteerinud. Ma isiklikult osalesin mõni aeg tagasi ühel konverentsil Šotimaal. Kõik piirkondlikud nõuandekomisjonid on esitanud oma arvamused ja lisaks – nagu iga õigusakti puhul – korraldasime me avaliku Interneti-konsultatsiooni. Sektori esindajatega peeti 2008. aasta jooksul nõu eraldi ka kalanduse ja vesiviljeluse nõuandekomitee raames.

Mis puutub väikelaevadesse, siis on komisjon arvamusel, et neil võib olla kalavarudele oluline mõju. Seepärast ei tehta ettepanekus sellele laevastikule üldist erandit.

Ettepanekus sätestatakse aga konkreetsed erandid teatud liiki laevade suhtes, üldiselt nende suhtes, mis on vähem kui kümne meetri pikkused, ja eraldi laevaseiresüsteemide, püügipäeviku, etteatamise ja lossimisdeklaratsioonide suhtes. Seejuures järgitakse ettepanekus proportsionaalsuse põhimõtet.

Arvesse on võetud ka rahalisi aspekte, sest EL kaasrahastab kuni 95% nende elektroonikaseadmete maksumusest, et sidusrühmad saaksid uue tehnoloogia kasutusele võtta. Erandeid käsitletakse täiendavalt eesistujariigi viimase kompromissi raames.

Härra Guerreiro väidete kohta tahaksin öelda, et paljud mainitud punktid on kehtivates kontrollisätetes juba olemas. Seega, kui tema soovitatud muudatusettepanekutega nõustuda, siis astuksime kontrolli ja rakendamise mõttes sammu tagasi, mitte ei tugevdaks sätteid, mida on vaja tugevdada.

Me püüame seoses ettepanekus sätestatud sanktsioonidega luua võrdseid tingimusi. Mõistagi oleme valmis nendega edasi tegelema, et veenduda, kas neid on vaja veel muuta, ent ettepanekus sätestatud sanktsioonisätete põhieesmärk on tagada, et poleks olulisi erinevusi, mis on praegu teatud liikmesriikide ja nende kohtute ning teiste liikmesriikide kohtute kehtestatud sanktsioonide vahel.

Lõpetuseks tahaksin tänada Nigel Farage'i, kes usub, et jään oma kohale ka teiseks ametiajaks.

Raül Romeva i Rueda, raportöör. – (ES) Härra juhataja, tahaksin kasutada mulle jäänud kaht minutit, et väljendada oma tänu.

Esiteks komisjonile – mitte üksnes tehtud töö ja antud võimaluse eest; ma leian, et sedalaadi sügavusega teema tõstatamine pole kunagi lihtne, ent mulle tundub, et aruteluga oli vähemalt vaja algust teha. Komisjon on seda julgelt teinud; mõistagi on alati neid, kes arvavad, et kunagi ei ole õige aeg, ent ma usun, et arutelu on vähemalt aidanud ja aitab ka edaspidi selgitada mõningaid raskusi, mis meil sektori suurema ja parema regulatsiooni saavutamisel on tekkinud.

Teiseks tahaksin tänada teisi raportööre ja variraportööre, sest nagu me arutelu käigus nägime, on meil väga erinevad seisukohad ja me oleme näinud suurt vaeva, et ühisosa leida.

Siinkohal tahaksin tunnustada kõigi püüdlusi. Otsus, millele me oleme jõudnud, ei pruugi olla selline, mida me kõik lootsime. Võtkem näiteks koguste lubatud kõikumise määr, mille puhul nõustun komisjoniga, et 5%st piisab. 10%line määr on osa kompromissist, sest oli parlamendiliikmeid, kes soovisid palju suuremat määra.

Me oleme sarnases olukorras seoses võimalusega pikendada või lükata edasi elektroonilise süsteemi rakendamise perioodi.

Ma tuletan teile meelde, et sellega ei kaasne lisakulusid, sest seda üksikasja kiputakse unustama. Igal juhul on komisjonil selle tarbeks olemas erivahendid.

Seoses viimase küsimuse, s.o harrastuskalapüügi, mis on ilmselt käesoleva määruse kõige vastuolulisem, ent mitte tingimata kõige tähtsam osa, tahaksin keskenduda mittediskrimineerimise aspektile. Kui me ei mõista, et meil kõigil on oma roll vastutuse jagamisel, siis me tõenäoliselt soovitud tulemust ei saavuta.

Läbirääkimiste käigus oli kompromissi saavutada kõike muud kui lihtne, ent ma leian, et tegu on üsna vastuvõetava kompromissiga. Sellest hoolimata ei hõlmanud meie kokkulepe küsimust, kas harrastuskalapüügi võimaliku mõju uurimine peaks olema vabatahtlik või kohustuslik.

Võttes arvesse, et harrastuskalapüügi sektorile pakutakse välja mõningaid erandeid, on minu arvates hea, et liikmesriigid võtavad kohustuse esitada vajalik teave, mitte neid ei sunnita vajalikku teavet esitama, sest ma kordan: me kas jagame vastutust või me kõik – sealhulgas harrastuskalapüügi sektor – avastame, et regulatsiooni puudumine mõjutab meid.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub kolmapäeval, 22. aprillil 2009.

23. Kalavarude kaitse tehniliste meetmete abil (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on kalanduskomisjoni nimel Cornelis Visseri koostatud raport ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus kalavarude kaitse kohta tehniliste meetmete abil (KOM(2008)0324 – C6-0282/2008 – 2008/0112(CNS)) (A6-0206/2009).

Carmen Fraga Estévez, raportööri asendaja. – (ES) Härra juhataja, ma tahaksin tänada raportööri komisjoni ettepanekus tõstatatud põhimurede esiletõstmise eest.

Üheks neist on uus kalduvus reguleerida üksikuid valdkondi, mis on ühispoliitika alustalad. Ehkki selline lähenemisviis võib teoreetiliselt olla mõistetav tehniliste meetmete puhul, peame tagama, et hilisemad piirkondlikud eeskirjad piirduksid aspektidega, mis on seotud pelgalt tehniliste üksikasjade rakendamise ja reguleerimisega.

Ma räägin sellest põhjusel, et üksikutes valdkondades erinevaid seadusi kaasa toovaid miinimummeetmeid sisaldavate raamõigusaktide koostamine on koos üha kasvava kalduvusega minna komiteemenetluse teed üheks võimaluseks, mida komisjon on valmis kasutama, kui kalanduse küsimuses tekib kaasotsustamismenetluse oht, nagu tunnistab merendus- ja kalandusajade peadirektoraat rohelises raamatus ühise kalanduspoliitika reformi kohta.

Silmas tuleb pidada ka seda, et jutt ei käi tavalisest poliitikast, vaid ühispoliitikast, mille puhul on vaja täit selgust selles, mida tähendab kontrolli varjatud või selgem üleandmine liikmesriikidele või ühiste, konkurentsi mittemoonutavate ja laevastike diskrimineerimist vältivate eeskirjade liigne sidumine territooriumiga.

Ehkki väga paiksete liikide puhul võib olla alammõõdu piirkondlik reguleerimine põhjendatud, peaks selliste juhtumite arv olema võimalikult väike; alammõõdud, näiteks võrkude mõõdud või kriteeriumid, mille kohaselt saaki lossitakse ja müüakse, peaksid olema ühised ning kehtestatud nõukogu ja Euroopa Parlamendi poolt.

Mõned kalanduskomisjoni tehtud peamised muudatused liiguvad samuti selles suunas, nendes püütakse piirduda komiteemenetluse rakendamisel pelgalt üksikasjadega ja nõutakse, et nõukogul peaksid olema eeskirjad püügipiirkondade sesoonsete sulgemiste ja võrgumõõtude kehtestamiseks ning meetmed püütud kalade vette tagasi laskmise likvideerimiseks või vähendamiseks, sest me leiame, et kõigile ühenduse püügipiirkondadele peaksid kehtima teatud ühised eeskirjad.

Ei maksa unustada, et selle poliitika ainus tõeliselt ühenduse tasandile viidud aspekt, mida me nimetame „ühiseks”, on juurdepääs turgudele, samas kui kaitse- ja majandamispoliitika – lõpetagem selle nimetamine kontrollipoliitikaks – jätab manööverdamisruumi, mida liikmesriigid on üldiselt varmad ära kasutama oma laevastike hüvanguks teiste laevastike arvelt.

Äsja veendusime, et komisjon soovib kindlalt kontrolli ühenduse tasandile viia ja standardiseerida, mistõttu on raske mõista, miks on jäetud alles meetmed, mis hoopis killustavad kontrolli, või miks nähakse samaks tegevuseks ette erinevad eeskirjad sõltuvalt sellest, kus see toimub.

See seab ohtu kogu ühise kalanduspoliitika usaldusväärsuse ja tuleviku – enne 2012. aastal toimuvat reformi ei tohiks sääraseid oletusi tekkida.

Lõpetuseks usun seoses vastuolulise ühe võrgu reeglga, et Euroopa Parlament on pakkunud komisjonile hea alternatiivi, näidates ära juhud, mil selline reegel võib olla elujõuetu; seepärast peaks olema lubatud võtta pardale rohkem kalavõrke kui üks.

Ma loodan, et komisjon mõistab kalanduse ja Euroopa Parlamendi kalanduskomisjoni suurimaid muresid.

Joe Borg, komisjoni liige. – Härra juhataja, lubage mul tänada raportöör Cornelis Visserit, Carmen Fraga Estévezi ja kalanduskomisjoni raporti projekti eest komisjoni ettepaneku kohta võtta seoses Atlandi ookeani ja Põhjamerega tehnilisi meetmeid.

Tegu on väga tehnilise dokumendiga ja nagu te teate, on Atlandi ookeani ja Põhjamere tehniliste kaitsemeetmete eelkäijaks valdavalt kehtivad eeskirjad. Ühenduse õigusaktides on meetmed sätestatud eri määrustes: 1998. aasta üldiste tehniliste meetmete määruuses Atlandi ookeani ja Põhjamere kohta, täiendavas tehniliste meetmete määruuses tursa- ja merluusivarude taastamise kohta ning aastase kogupüügi ja kvootide määruuses, mis sisaldab ka mitmeid tehnilisi kaitsemeetmeid. Lisaks sellele õiguslikule keerukusele on kehtivad eeskirjad mõningatel juhtudel väga keerulised ning neid on raske rakendada ja kontrollida.

Komisjon kiitis heaks ettepaneku võtta vastu uus määrus Atlandi ookeanil rakendatavate tehniliste kaitsemeetmete kohta 4. juunil 2008. Ettepanek koostati pärast 2006. ja 2007. aastal peetud põhjalikke konsultatsioone sidusrühmadega ja liikmesriikidega. See koondab kõik asjakohased eeskirjad ühte õigusakti ja parandab seega õiguslikku järjepidevust. Lisaks püütakse ettepanekuga lihtsustada, täpsustada ja optimeerida erinevaid eeskirju. Erilist tähelepanu on pööratud pardakontrolli lihtsustamisele ja kalurite kulude vähendamisele. On ka täiendavaid eeskirju selleks, et vähendada kalade vette tagasi laskmist, näiteks juba Põhjameres rakendatava püügipiirkondade reaalajas sulgemise õigusliku raamistiku kehtestamine.

Pakutakse välja uus otsustusstruktuur, mille puhul tehakse üld- ja erisätete suhtes otsused nõukogu tasandil ning üksikasjalikumate ja tehnilisemate piirkonnapõhiste sätete korral kasutatakse komiteemenetlust, vältides sellisel mikrojuhtimist poliitilisel tasandil. Seda uut lähenemisviisi teie raportis ei toetata, sest muudatusettepanekutes 1, 6, 7, 25 ja 26 taotletakse nõukogu määrusi nii üldiste kui ka üksikasjalike tehniliste eeskirjade kohta. Komisjon ei taha eeskätt ühise kalanduspoliitika raames jätkata mikrojuhtimise meetmetega poliitilisel tasandil. Võttes arvesse raportis komiteemenetluse kohta öeldut, on komisjon aga valmis uurima iga menetlust, mille puhul säilib komiteemenetlus seoses piirkondlike tehniliste eeskirjadega ja mis võimaldab tõstatada nõukogu tasandil põhimõttelisi või poliitilisi teemasid.

Komisjon saab osaliselt nõustuda muudatusettepanekutega 2 ja 3, mis puudutavad kalapüügivahendite täiendavaid illustatsioone, kui neid on vaja, ja teatud konkreetseid turusätteid, eeskätt seoses liikide alammõõduga, et meetmeid ühtlustada.

Vastavalt kalade vette tagasi laskmise poliitikale teeb komisjon kalade vette tagasi laskmise vähendamiseks ettepaneku kehtestada uued eeskirjad püügipiirkondade reaalajas sulgemise kohta ja laevade mujale siirdumist reguleerivad normid, mis puudutavad konkreetseid püügipiirkondi. Mõlemat meetet peetakse tõhusaks ja nad on kalade vette tagasi laskmise vähendamise mõttes olulised, sest võimaldavad minna lossimis põhistelt eeskirjadelt üle tegelikule püügile tuginevatele normidele. Seepärast ei saa komisjon nõustuda muudatusettepanekutega 4, 5, 21, 23 ja 24. Muudatusettepanek 20 on aga vastuvõetav niivõrd, kui võrd selles kutsutakse kaaspüügi suuruse määratlemiseks üles asendama sõna „kogus” sõnaga „kaal”. Lisaks suhtume positiivselt muudatusettepaneku teise poolde, mis on seotud kaugust puudutavate eranditega. Sellise erandi parameetreid peab aga põhjalikult uurima ja need sätestatakse rakendusmääruuses.

Komisjon kavatseb eeskätt inspekteerimise eesmärgil rakendada ühe võrgu reeglit sätestavat eeskirja, mis peaks hakkama kehtima enamiku Euroopa püügipiirkondade suhtes. Komisjon on valmis kontrollima konkreetsetele püügipiirkondadele tehtud võimalikke erandeid, kui need on õigustatud ja põhjendatud ning kui nende puhul on võetud arvesse muudatusettepanekus 11 sätestatud kriteeriume. Vastavad erandid peaksid kuuluma piirkondlikesse eeskirjadesse.

Komisjoni ettepaneku ülejäänud aspektid on väga tehnilised, kusjuures paljud üksikasjad on seotud kalapüügivahendite ehituse ja kasutamisega Atlandi ookeanil. Ma märkasin, et raportöör ja kalanduskomisjon on käsitlenud ka ettepaneku väga tehnilisi aspekte ja teinud mitmeid muudatusettepanekuid eesmärgiga ettepanekut paremaks muuta. Pean aga avaldama kahtlust muudatusettepanekute 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16 ja 22 suhtes. Teaduslikele nõuannetele tuginedes pakutud tehnilisi eeskirju on kehtivate õigusaktidega võrreldes lihtsustatud ning need hõlbustavad pardakontrolli ja vähendavad kalurite kulusid.

Komisjon ei saa nõustuda muudatusettepanekutega 18 ja 19, sest pakutud eeskirjad juba kehtivad vastavalt nõukogus saavutatud poliitilisele kokkuleppele, mille aluseks on teaduslikule nõuandele tuginev komisjoni ettepanek, ning puudub uus teave, mis õigustaks eeskirjade muutmist.

Ma saan toetada muudatusettepanekus 27 sätestatud mõtet ja seepärast on komisjon uute tehniliste meetmete kehtestamisel nõus lükkama nende jõustumise edasi, et kaluritele jääks piisavalt aega muutustega kohanemiseks.

Täna veel kord raportööri ja parlamendikomisjoni ettepanekuga seotud töö eest.

Paulo Casaca, *fraktsiooni PSE nimel*. – (PT) Härra juhataja, minagi tahaksin tunnustada komisjoni selle õigusloomealase algatuse eest ja ka raportööri, keda täna esindab kolleeg Carmen Fraga Estévez.

Ma leian, et õigusliku raamistiku lihtsustamine on ülimalt vajalik. Samas leian ma ka, et me peame minema kaugemale, eeskätt kahes põhivaldkonnas, millest üks on kala vette tagasi laskmine.

Minu arvates peab kavandatava reformiga põhimõtteliselt keelama igasuguse vette tagasi laskmise. Tagasilaskmine peab olema täielikult keelatud. Teiseks olen seisukohal, et kõigis piirkondades, kus piirkondlikud või riiklikud ametiasutused on kehtestanud Euroopa eeskirjadest rangemad eeskirjad, peame kehtestama kõikidele laevadele rangemate eeskirjade järgimise kohustuse.

Need on kaks aluspõhimõtet, mis praegu puuduvad, ja ma loodan, et neid võetakse ühise kalanduspoliitika reformimisel arvesse.

Avril Doyle (PPE-DE). – Härra juhataja, ma toetan valikulist kalapüüki edendavaid meetmeid, mis minimeerivad kalavarude allikaks olevale keerukale ökosüsteemile tekitatavat kahju ja võimaldavad samas vastutustundliku kalapüügi jätkumist, nii et kasum kasvaks võimalikult palju, kaaspüük ja sellele järgnev kalade vette tagasi laskmine aga väheneks miinimumini. Lugupeetud volinik, me peame saavutama tagasilaskmise keelustamise niipea kui võimalik.

ELi püügipiirkondade mitmekesisus on osa meie tugevusest, ent see teeb ka adekvaatse, kiiremini reageeriva ja ühtse regulatsiooni koostamise keerukamaks. Iga Euroopa meri on erinev ning on tähtis mõista teadmisi ja oskusteavet, mida kohalikud sidusrühmad saavad pakkuda, ja mitte anda järele ELi tasandi mikrojuhtimise kiusatusele.

Et tegu on Euroopa Parlamendi praeguse koosseisu viimase aruteluga kalanduse teemal, siis tahaksin tänada teid, lugupeetud volinik, ja kogu teie personali suurepärase töö ja põhjalike teadmiste eest ning aja ja tähelepanu eest, mida olete alati kalanduskomisjoni jaoks leidnud. Te olite meie jaoks alati olemas. See paistab teiste volinike kättesaadavusega võrreldes silma ja seda hinnatakse väga.

Joe Borg, *komisjoni liige*. – Härra juhataja, esiteks tahaksin tänada proua Doyle'i heade sõnade eest. Tahaksin seoses selle määrusega öelda, nagu tegin ka oma avakõnes, et komiteemenetluse eesmärk on lihtsustada praegust liialt keerulist süsteemi väga tehnilistes küsimustes otsuste tegemisel.

Ma olen nõus, et meil on vaja menetlust, mis siiski võimaldab tõstatada küsimuse nõukogu tasandil, kui see osutub oluliseks või poliitiliseks.

Mis puutub kalade vette tagasi laskmisse, siis oleme juba hakanud võtma meetmeid selle vähendamiseks, eeskätt Põhjamere parameetrite ja tursavarude taastamise kava raames. Me jätkame ja esitame uusi ettepanekuid, näiteks suuremate isendite eelistamise keelu kohta, üldjoontes 2010. aastaks, ning loodame, et selle küsimusega õnnestub tegelda terviklikult ühise kalanduspoliitika reformi käsitlevates aruteludes, et lõpptulemusena loodetavasti likvideerida kalade vette tagasi laskmine täielikult.

Mina isiklikult tahaksin tänada Euroopa Parlamendi liikmeid, eeskätt kalanduskomisjoni liikmeid, selle eest, et nad on pidevalt aidanud komisjonil mõnikord keerulisi ja poliitiliselt tundlikke kalandusküsimusi lahendada.

Carmen Fraga Estévez, *raportööri asendaja*. – (ES) Härra juhataja, ma täna volinikku eeskätt ühe märkuse eest – nimelt selle eest, et ta on valmis kaaluma komisjoni seisukoha muutmist komiteemenetluse küsimuses. See uudis valmistab mulle heameelt, sest Euroopa Parlament on selgelt näidanud kogu kalanduskomisjonis toimunud arutelu vältel, et ta ei nõustu komisjoni sooviga – see soov leiab kinnitust ka rohelises raamatus ühise kalanduspoliitika reformi kohta – pöörata komiteemenetlusele liigset tähelepanu ja näidata selle vastu üles erilist huvi.

Lisaks õigustab komisjon seda rohelises raamatus, väites, et menetlus võidakse edasi lükata, võttes arvesse kaasotsustamismenetlust, mida Euroopa Parlament hakkab kalanduse valdkonnas esmakordselt rakendama, kui Lissaboni leping jõustub.

Ma ei usu, et see vastab tõele; ma leian, et õigusloomemenetluse edasilükkumise põhjus ei ole sageli mitte parlamendis või kaasotsustusmenetluses, vaid pigem selles, et mõnikord hilineb komisjon ettepanekute esitamisega. Minu arvates on see huvipakkuv teema, mida tuleks arutada.

Ma mõistan voliniku seisukohta, mille järgi tuleb niivõrd tehnilise teema puhul teatud aspektide puhul teha otsus komiteemenetluse raames, mitte nõukogus.

Siiski arvan ma, lugupeetud volinik, et on teatud erinevused selle vahel, mida teie peate tehniliseks ja mida Euroopa Parlament peab tehniliseks. Meie vaatame asju kitsamalt kui teie.

Lõpetuseks – ma ei taha kulutada liiga palju aega teemale, mille raportöör ma ei ole – tahaksin mainida ühe võrgu reegli. Lugupeetud volinik, kalanduskomisjonis toimunud arutelude käigus selgus, et komisjon kaitseb seda põhimõtet eeskätt kontrollimisega seotud põhjustel.

Me leiame, et kontrollimine on ühe võrgu reegli puhul palju lihtsam, ent nagu te teate, tekitaks see mõningate püügipiirkondade jaoks tõsiseid probleeme.

Seepärast ärge kasutage kontrollimise küsimust alati selleks, et olla kohati ülimalt piirav, sest on otsuseid, mida ei pea langetama.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub kolmapäeval, 22. aprillil 2009.

24. Euroopa ühine sisserändepoliitika: põhimõtted, meetmed ja vahendid (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on lühiettekanne, mille teemaks on kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni nimel Simon Busuttili koostatud raport (A6-0251/2009) „Euroopa ühine sisserändepoliitika: põhimõtted, meetmed ja vahendid” (2008/2331(INI)).

Simon Busuttil, raportöör. – (MT) Kui ma peaksin oma aruande kahe reaga kokku võtma, siis ma ütleksin esiteks, et ühisel sisserändepoliitikas on Euroopa Parlamendi tugev toetus, ja teiseks, et parlament ei taha enam killustatud sisserändepoliitikat. Pigem tahab ta ühtset poliitikat, sest vaid ühtne poliitika saab olla tulemuslik.

Ma ütlen seda tugevama veendumusega, pidades silmas mõned päevad tagasi toimunud juhtumit, kus laev „Pinar” päästis rahvusvahelistest vetest leitud 154 sisserändajat. See juhtum viitab ühispoliitika vajadusele. Tegelikult rõhutab see hinda, mida me oleme sunnitud maksma põhjusel, et meil puudub toimiv ühispoliitika. Missugust hinda? Hinnaks on see, et igäüks hiilib vastutusest kõrvale ja asetab selle teiste õlgadele, ning sellal kui me tegeleme teineteise süüdistamisega, upuvad ja surevad inimesed iga päev otse meie silme all.

On häbiväärne, et 60 miljoni elanikuga riik kasutab oma seadusi selleks, et lükata oma kohustused alla poole miljoni elanikuga riigi kaela. Ma julgen väita, et tegu ei ole ühekordse juhtumiga ja et Itaalia „Lega Nord” minister püüdis lihtsalt köita oma kuulajaskonna tähelepanu paar nädalat enne Euroopa Parlamendi valimisi. Selliseid poliitilisi trikke on lihtne märgata, ent see ei tähenda, et need oleksid vastuvõetavad. Ma tahaksin kiita Malta ja Itaalia peaministrit konstruktiivse suhtumise eest, mida nad näitasid üles, sekkudes „Pinari” olukorra lahendamisse. Tänu nende sekkumisele võitis mõistus vapustava rumaluse. Terve mõistus võitis jäikuse ning õigus võidutses džungliseaduste üle.

Ma loodan, et tänu „Pinari” juhtumile mõistame kõik, et ehkki vastutust on lihtne teiste kaela veeretada ja lihtne on süüdistada eksimustes teisi, ei vii lihtne tee lahendusteni. Lahenduseni viib tõeliselt euroopalik poliitika, olgugi et see võib olla raskem.

Minu raportis on kuus põhipunkti. Esiteks peame tegema igaveseks lõpu inimtragöödiade, millega me ebaseadusliku sisserände tõttu silmitsi seisame; teiseks tuleb viivitamatult rakendada sisserändepaktis sisalduv koormuse jagamise mehhanism ja muuta see siduvaks õigusaktiks; kolmandaks tuleb panna suuremat rõhku nende sisserändajate tagasisaatmisele, kellel ei ole õigust Euroopa territooriumile jääda; neljandaks tuleb Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vahelistes lepingutes käsitleda ka sisserändeküsimust; viiendaks tuleb

tugevdada agentuuri FRONTEX mitte ainult rahaliselt, vaid eelkõige ressursside poolest; ning lõpuks peame karmistama võitlust organiseeritud kuritegevusega.

Lõpetuseks olgu öeldud, et me saavutasime kompromissi mitmes küsimuses, mida raportis käsitletakse. Kahjuks on endiselt lahendamata üks küsimus, mis lisati Sotsiaaldemokraatliku fraktsiooniga moodustatud enamuse poolt seoses sisserändajate hääleõigusega. Seda ei saanud ma aktsepteerida. Seepärast olen pakkunud välja raportile alternatiivse lahenduse, s.o asendada viide hääleõigusele kompromissiga, mis kätkeb endas ümbersõnastust.

Joe Borg, komisjoni liige. – (MT) Komisjoni nimel tahaksin tänada Simon Busuttili olulise raporti eest, mille ta on koostanud. Raportis käsitletakse kesket teemat, mis on seotud Euroopa Liidu pideva arenguga – ühist sisserändepoliitikat. Nagu raportis öeldud, oli Euroopa Ülemkogu poolt eelmisel aastal vastu võetud immigratsioonipakt stardiplatvormiks ühenduse poliitikale varjupaiga taotlemise ja sisserände valdkonnas.

Nüüd peame tagama paktis sätestatud kohustuste täitmise. Tuleval kuul esitab komisjon ettepaneku meetmete kohta, mille abil pakti rakendamist jälgida. See toimub komisjoni aastaaruande kaudu. Käesolev raport ja nimetatud aruanne on aluseks Euroopa Ülemkogus toimuvale iga-aastasele arutelule, mis hõlmab alates 2010. aastast rakendatavat sisserände- ja varjupaigapoliitikat.

Paktis sätestatud ühispoliitika üldiste eesmärkide mõiste lisatakse ka mitmeaastasesse Stockholmi programmi, mis on kavas võtta vastu sel aastal Rootsi eesistumise ajal. Busuttili raportis antakse komisjonile väga kasulikku teavet, aidates tal anda kavandatud panuse teatise näol, mis peaks võetama vastu sel suvel. Ma tahaksin rõhutada meie ideede üldist sarnasust.

Busuttili raporti eri osades õhutatakse komisjoni tegutsema. Sellele tahaksin vastata, et komisjon on juba aktiivselt tegutsema asunud. Selle näiteks on ajutise ja korduvrände võimaluste väljatöötamine, edusammud andmete kogumise ja analüüsimise valdkonnas, teabe levitamises nii sisserändajate käsutuses olevate realistlike võimaluste kui ka ebaseadusliku sisserändega kaasnevate riskide kohta ning koostöös kolmandate riikidega.

Ma tahaksin tõsta esile valdkonda, milles Simon Busuttil väljendas muret, s.o liikmesriikidevaheline solidaarsus sisserändeküsimustes. Nagu raportöör oma kõnes rõhutas, on hiljuti Vahemeres toimunud sündmused taas kord juhtinud tähelepanu probleemidele ja tõsisele survele, millega teatud liikmesriigid silmitsi on. Ma kinnitan teile, härra Busuttil, et komisjon teeb kõik, et leida lahendus nende liikmesriikide abistamiseks, kellele sisseränne avaldab iseäranis tugevat survet.

Siinkohal tahaksin tuua näiteks kolm meetet, mis on kas juba võetud või võetakse selleks otstarbeks. Dublini määrust muudetakse nii, et see võimaldab peatada üleviimise neisse liikmesriikidesse, mis on erilise surve all. Abi osutamiseks nendele liikmesriikidele moodustatakse varjupaigaküsimuste Euroopa tugiamet ja liikmesriikidele eraldatakse vahendid sisserändajate riigisiseseks ja vabatahtlikuks ümberjaotamiseks.

Juhataja. – Päevakorrapunkti käsitus on lõppenud.

Hääletus toimub kolmapäeval, 22. aprillil 2009.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Corina Crețu (PSE), kirjalikult. – (RO) Komisjoni hinnangul vajab EL 2050. aastaks kolmandatest riikidest 60 miljonit töötajat seoses elanikkonna vananemise kiirenemisega. Seetõttu sõltuvad Lissaboni strateegia ambitsioonikad eesmärgid väljastpoolt ELi pärinevast tööjõust.

Praegu aga tööpuudus majanduskriisi tõttu oluliselt suureneb ja töökohtade kaotus mõjutab ka paljusid uutest liikmesriikidest pärit piiriüleseid töötajaid. Seetõttu on tähtis siduda sisserände- ja tööhõivepoliitika, et saavutada õiglane ja praktiline positsioon, järgides samas ühenduse eelistuse põhimõtet. Ma leian, et on vale anda sisserändajatele õigus liikuda ELis, samas kui isegi rumeenlastel ja bulgaarlastel ei ole täielikku liikumisvabadust Euroopa tööturul.

On ebamoraalne ja ohtlik soodustada ajude äravoolu arengumaadest, võtmata arvesse bumerangi-efekti ohtu ja näitamata üles vähimatki muret diskrimineerimise pärast, mille puhul lõviosale immigrantidest, eeskätt naistele, pakutakse töökohti, mis on allpool nende kvalifikatsiooni ning teevad neist negatiivsete päritolumaa ja ELi liikmesriikide stereotüüpide ja negatiivse praktika ohvrid.

Jamila Madeira (PSE), kirjalikult. – (PT) Eurostati väitel saab ELi elanikkonna vananemisest keskpikas perspektiivis reaalsus. Sisseränne võib olla oluline stiimul ELi heade majandustulemuste kindlustamiseks. Seda silmas pidades peame tunnustama sisserände erilist tähtsust ELi jaoks.

Ebaseadusliku töötamise vastu on vaja võidelda, sest sellega rikutakse võõrtööliste põhiõigusi. Me peame edendama Euroopa poliitikat, mis õhutab ebaseaduslikult ELis viibivaid võõrtöölisi end ametiasutustes arvele võtma, tagades samas, et see ei tooks kaasa nende lihtmenetluse korras väljasaatmist nende õigusi rikkudes. Need töötajad on Euroopasse saabudes juba niigi halvemas olukorras ja on selge, et sisserändevoogude õige juhtimine on kasulik nii ELile kui ka kolmandatele riikidele.

Me peame võitlema oskuste raiskamise vastu, mida võõrtööliste puhul sageli kohtab. Need töölised, eeskätt naised, saavad tavaliselt töökoha, mille jaoks nad on liialt haritud.

Ma leian, et komisjon peaks pöörama erilist tähelepanu oskuste tunnustamise küsimusele ja elukestva õppe soodustamisele, tagades seejuures, et sisserändajatel oleksid võimalused õppida asukohamaa keelt, et kindlustada nende sotsiaalne, erialane ja kultuuriline lõimumine Euroopa Liidus.

Bogusław Rogalski (UEN), kirjalikult. – (PL) Sisseränne Euroopasse on nähtus, mis on aset leidnud juba pikka aega ja mida toetavad sellised tegurid nagu märkimisväärsed erinevused Euroopa ja muude maailma piirkondade elatustaseme vahel.

Pole kahtlust, et Euroopa vajab ühist lähenemist sisserändele Euroopa Liitu. Ühe liikmesriigi suutmatust võib mõjutada otseselt teisi riike. Sisserände kehval juhtimisel võivad olla tõsised tagajärjed päritoluriikide ja sisserändajate endi jaoks.

Me peaksime endale teadvustama, et seaduslik sisseränne on kasulik nähtus, mis pakub võimalusi paljude rühmade jaoks. Sisserändajatel on olnud viimastel kümnenditel väga tähtis roll Euroopa Liidu arengus ja EL vajab endiselt nende töökäsi. Sellega seoses on vaja ühist poliitilist nägemust, mille aluseks on varasemad saavutused ja mis mõtleb ka tulevikule. Selle eesmärgi saavutamiseks on vaja tõhusamat koostööd. On palju inimesi, kes riskivad oma elu või tervisega, et ületada eeskätt ELi uut lõuna- või idapiiri. Tuhanded neist hukuvad merel, otsides paremat elu.

Sisseränne on üks kõige tõsisemaid probleeme, millega EL praegu silmitsi on, ja see, kuidas me sellega toime tuleme, sõltub meist endist. Me võime pöörata selle enda kasuks või kahjustada paljusid inimesi sellega valesti ümber käies.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), kirjalikult. – (RO) Tuginedes asjaolule, et Euroopa on sisserändajate peamine sihtkoht, peab sisserände õigusliku raamistiku ühtlustamine olema üks ELi prioriteete.

Kui meie, eurooplased, ei võta midagi ette ühtse sisserändepoliitika edendamiseks, siis oleme hiljem silmitsi oma tegevusetuse tagajärgedega.

Ma näen vaimusilmas, kuidas tuhanded ebaseaduslikud sisserändajad kaotavad oma elu merel. Ma leian, et meie kohus on ennetada inimeste hukkumist. Selleks peame hakkama tegema aktiivset koostööd riikidega, kust ebaseaduslikud immigrandid tulevad.

Ma usun, et ühtsest Euroopa sisserändepoliitikast peab kujunema poliitika, mis toetab solidaarsust liikmesriikidega, kes asuvad ELi piiril ja kannatavad suurima sisserändajate voo käes.

Ma toetan seisukohta, et ebaseadusliku sisserändega saab võidelda vaid kontrollitud seadusliku sisserände edendamise teel. Iga liikmesriik peab isiklikult võtma ranged kohustused seaduslikku sisserännet soodustavate tingimuste loomiseks.

Ma toetan seda raportit, mis on osutunud küllaltki ambitsioonikaks, ja loodan, et see võetakse täiskogu istungil toimuval hääletusel suure häälteenamusega vastu.

25. Ühinemiseelse abi rahastamisvahendi eelarve täitmise kontroll (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on lühiettekanne, milles käsitletakse eelarvekontrollikomisjoni nimel Rodi Kratsa-Tsagaropoulou koostatud raportit (A6-0181/2009) ühinemiseelse abi rahastamisvahendi (IPA) eelarve täitmise kontrolli kohta 2007. aastal (2008/2206(INI)).

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, raportöör. – (EL) Härra juhataja, volinik, daamid ja härrad, lubage mul esmalt korrata, et ühinemiseelse abi rahastamisvahend on liidu uus rahastamisvahend liitumiseelse abi osutamiseks aastatel 2007–2013 ja see asendab varasemad kandidaat- ja võimalike kandidaatriikide programmid, nagu PHARE, CARDS, ISPA ja muud programmid.

Uus vahend koosneb viiest osast, hõlmates prioriteete, mis on määratletud vastavalt abi saava riigi vajadustele, täpsemalt üleminekuabi ja institutsionaalne ülesehitus, piiriülene koostöö, piirkondlik areng, inimressursside areng ja maaelu areng.

Käesoleva parlamendi raporti puhul on tegu uue vahendi esmakordse kontrolliga, millel on kahetine eesmärk:

- esiteks viia rahastatav projekt paremini kooskõlla liitumiseelse prioriteetidega, eeskätt keskkonna, soolise võrdõiguslikkuse, tuumaohutuse ja tööhõive suurendamise vallas;
- teiseks vältida varasemaid vigu, näiteks neid, mida hilinenult täheldati PHARE, SAPARDi ja ISPA programmide rakendamisel Bulgaarias ja Rumeenias.

Me leiame, et seda on võimalik paremini saavutada, kui parlament jälgib tähelepanelikult uue vahendi rakendamist algusest peale – seepärast see omaalgatuslik raport koostatigi.

Käesolevas resolutsiooni ettepanekus väljendab parlament rahulolu seoses IPA kohustuse suure rakendusmääraga 2007. aastal ja kahetsust seoses märkimisväärsede viivitustega asjakohaste määruste vastuvõtmisel ja 2008. aastal käivitatud programmide rakendamisel. Ühtlasi tahaksime juhtida tähelepanu sellele, et liitumiseelse abi parlamentaarse kontrolli eesmärk ei ole pelgalt kontrollida seda, kas olemasolevaid vahendeid kasutati seaduslikult, vaid ka hinnata, kas need eraldati ka tegelikult liitumisprioriteetidele ja kas saavutati soovitud tulemused.

Oma raportis kutsume üles paremini tasakaalustama projekte, mille eesmärk on täita poliitilisi kriteeriume, ja projekte, mille eesmärk on viia riik vastavusse ühenduse õigustikuga, ning me kutsume üles tugevdama horisontaalseid ja piirkondlikke programme. Me kutsume üles ka panema erilist rõhku võitlusele korruptsiooni, organiseeritud kuritegevuse ja töötusega, eeskätt tööpuudusega noorte hulgas. Me kutsume üles eraldama rohkem vahendeid naiste õiguste ja üldisemalt võrdsete võimaluste tugevdamiseks. Samuti kutsume üles piiriülese koostöö tugevdamisele, et edendada lepitust ja heanaaberlikke suhteid abi saavate riikide vahel ning abi saavate riikide ja Euroopa Liidu liikmesriikide vahel.

Lõpetuseks olgu lisatud, et meie arvates on ühinemiseelse abi rahastamisvahend mõistlik ja paindlik mehhanism kandidaat- ja võimalikele kandidaatriikidele antava finantsabi optimeerimiseks. Maksimaalse kasu kindlustamiseks on aga vaja rangelt järgida liitumisprioriteete ning iga riigi spetsiifilisi sotsiaalseid ja poliitilisi tingimusi. Seepärast loodab parlament mängida tähtsat rolli käesoleva vahendi rakendamisel ja vastuvõtmisel.

Joe Borg, komisjoni liige. – Härra juhataja, komisjoni nimel tahaksin tänada parlamenti võimaluse eest kommenteerida raportit ühinemiseelse abi rahastamisvahendi (IPA) eelarve täitmise kontrolli kohta 2007. aastal ja ka raportöör Rodi Kratsa-Tsagaropouloud väärtusliku raporti eest, mille ta ise algatas ja ette valmistas.

Üldjoontes nõustume raportis tehtud järelduste ja soovitustega, mis on täielikult kooskõlas komisjoni seisukohtadega selles, kuidas kõige paremini kasutada Lääne-Balkani riikidele ja Türgile antavat rahalist abi.

Komisjon tunnistab IPA 2007. aasta programmi käivitamise hilinemist seoses IPA õigusliku raamistiku vastuvõtmise viibimisega. Võin teile aga kinnitada, et komisjon tegi kõik, mis tema võimuses, et piirata viivitusi programmi rakendamisel kohapeal, ning et juhtimisstruktuuride ja üksikasjaliku projekti ettevalmistamine oli graafikust ees kogu 2008. aasta vältel.

Selles raamistikus tagab komisjon IPA mõju avaldumise abi saavates riikides.

Lubage mul selgitada mõningaid raportis tõstatatud küsimusi. Mis puutub tasakaalu poliitiliste kriteeriumite ja ühenduse õigustiku ülevõtmise vahel, siis komisjon on juba suurendanud eraldisi projektidele 2008. aasta IPA poliitiliste kriteeriumite valdkonnas kõikides riikides ja jätkab seda tegevust järk-järgult.

Praeguse finantskriisi tõttu peame leidma 2009. ja 2010. aasta programmides õige tasakaalu poliitiliste reformide jätkuva toetuse ja finantsabi vahel, et aidata riikidel leevendada majandusliku allakäigu tagajärgi.

Sellela seoses määratleb raport õigesti finantskriisi tekitatud probleemid ja vajaduse EÜ reaktsiooni järele. Selleks koostas komisjon 2008. aasta lõpus 250 miljoni euro suuruse IPA kriisipaketi eesmärgiga võtta rahvusvahelistelt finantsinstitutsioonidelt ligikaudu 600 miljonit eurot laenu.

Meetmed keskenduvad erasektori VKEd, energiatõhusust suurendavate investeeringute ning riiklike IPA-programmide investeeringute ja infrastruktuuri toetamisele tihedas koostöös rahvusvaheliste finantsinstitutsioonidega.

Lisaks nõustub komisjon täielikult vajadusega kehtestada detsentraliseeritud juhtimissüsteem, et edendada kandidaat- ja võimalike kandidaatriikide omaniku- ja vastutustunnet. Neile antakse juhiseid ja abi vajalike riiklike juhtimisstruktuuride ja avalike finantskontrollisüsteemide ülesehitamiseks.

Vastavalt IPA põhimõtetele on läbivateks teemadeks ja projekti lahutamatuks osaks keskkonnakaitse, hea haldus, kodanikuühiskonna areng, sooline võrdsuslikkus ja mittediskrimineerimine.

Kodanikuühiskonna organisatsioonide kaasatakse nüüd aktiivsemalt projektide väljatöötamisse ja algatamisse. 2008. aastal käivitas komisjon kodanikuühiskonna rahastu, et arendada kodanikuühiskonda ja edendada piirkondlikku koostööd, milleks on aastateks 2008–2010 eraldatud 130 miljoni euro suurune soovituslik eelarve.

Lisaks jagab komisjon raportööri seisukohti seoses hariduse, piirkondliku ja piiriülese koostöö ning soolise võrdsuslikkusega, kui nimetada vaid mõnda valdkonda.

Komisjoni teenistused on võtnud kuulda kõiki parlamendi soovitusi ja me ootame võimalust vaadata läbi tehtud edusamme meie regulaarsetel kohtumistel, kus meil on võimalus arutada finantsabi strateegiaid ja nende rakendamist.

See võimaldab parlamendi ja komisjoni vahel toimuvat dialoogi veelgi parandada.

Juhataja. – Päevakorrapunkti käsitus on lõppenud.

Hääletus toimub kolmapäeval, 22. aprillil 2009.

26. Kohtuotsuste tõhus täitmine Euroopa Liidus: võlgniku vara läbipaistvus (lühiettekanne)

Juhataja. - Järgmine päevakorrapunkt on lühiettekanne õiguskomisjoni nimel Neena Gilli koostatud raporti kohta, mis käsitleb kohtuotsuste tõhusat täitmist Euroopa Liidus ja võlgniku vara läbipaistvust (2008/2233(INI)) (A6-0252/2009).

Neena Gill, raportöör. – Härra juhataja, komisjoni konsultatsioonidokument võlgnike vara kohta on ajendatud murest, et võlgade maksetähtaja ületamine ja tasumata jätmine kahjustab ettevõtete ja tarbijate huve. See puudutab eeskätt olukordi, kus nii võlausaldajal kui ka täitevasutustel puudub teave võlgniku asukoha ja tema vara kohta. Probleemi saab lahendada juhul, kui võlgnikul on Euroopa Liidus vara ja seda on võimalik kindlaks teha, et algatada võlgniku suhtes kohtumenetlus.

Komisjon teeb oma aruandes ettepaneku koostada käsiraamatu riikide täiteseaduste ja -tava kohta ja rõhutab võimalust suurendada juurdepääsu rahvastikuregistrile. Samuti küsib komisjon, kas täitevasutustele peaks võimaldama paremat juurdepääsu sotsiaalkindlustus- ja maksuregistritele. Ettepanekus soovitati parandada koostööd riiklike täitevasutuste vahel ja kehtestada Euroopa varadeklaratsioon, mis kohustaks võlgnikke avaldama kogu oma vara Euroopa õigusruumis ning mida tõenäoliselt toetataks sanktsioonidega.

Oma raportis, mis on esitatud õiguskomisjonis vastu võetud kujul, olen arvamusel, et võlausaldajatele tuleks kasuks lihtsa, paindliku menetluse kehtestamine, mida võiks jõustada kogu ELis, et avalikustada teave vara kohta, mille suhtes võib kohaldada kohtuotsuse täitmise meetmeid. Sellised meetmed võivad esineda ajutise maksekäsuna, mille alusel tasutakse võlg võlausaldajale viivitamatult, enne vaidlusele lahenduse leidmist. Raportis tehakse ka ettepanek tellida uurimus selle kohta, kuidas töötavad riiklikud süsteemid praegu – selleks võiks võrrelda tavaõigust järgivaid riike, näiteks Suurbritanniat, teiste Euroopa jurisdiktsioonidega – ja kuidas saaks praegu toimivaid süsteeme parandada. Raportis rõhutatakse ka vajadust kaaluda, millistes valdkondades oleks liikmesriikidel kasulik rohkem koostööd teha ja kuidas ettepanekud sobituvad kehtivate andmekaitse- ja inimõigustealaste õigusaktidega.

Me püüdsime koostada raporti neist kaalutlustest lähtuvalt ning parlamendikomisjonis tehtud kompromissidega on juba kõrvaldatud mõningad vastuolud liikmesriikide õigussüsteemide vahel. Paljud tehtud täiendused muudavad ettepaneku läbipaistvamaks ja võlausaldajale hõlpsamini kasutatavaks.

Seepärast on vaja tagada riikide täiteseaduste ja -tavade käsiraamatu uuendamine, teabe esitamine hõlpsasti kasutatavas vormis ja käsiraamatu kättesaadavus arusaadavas keeles. Algatus peab käima käsikäes liikmesriikide kohtutega, mitte asendama nende tööd. Seepärast peavad õigusaktid piirduma vaid piiriüleste juhtumitega. Seda piirangut silmas pidades nõuab õigusaktide jõustamine tõhusat ja ennetavat tegutsemist.

Kokkuvõttes tehakse raportis palju, et aidata väikeettevõtetel ja ettevõtlikel üksikisikutel saada üle olulisest takistusest, mis seisneb selles, et neil puuduvad suurettevõtetega võrdsed vahendid võlgnike ülesotsimiseks ja nende suhtes kohtumenetluse algatamiseks. Maksed sooritamata jätnud isikud mõjutavad väikeettevõtteid ebaproportsionaalselt. Kui ettevõtted loobuvad seetõttu välisriigis tegutsemisest, siis kujutab see endast reaalselt ohtu ühisturu toimimisele. Praegusel raskel ajal on tähtis kaitsta väikeettevõtjate tegevust, sest VKEd moodustavad suure osa meie majandusest.

Ma tahaksin tänada õiguskomisjoni sekretariaati ja avaldada kiitust suurepärase toe eest, mida nad on mulle selle raporti koostamisel pakkunud. Minu tänu kuulub ka teiste fraktsioonide kolleegidele, kes on teinud väga konstruktiivseid soovitusi.

Tähtis on see õigusakt võimalikult kiiresti vastu võtta. Ma kutsun komisjoni üles Euroopa Parlamendi soovitude kohaselt kiiresti tegutsema. Suur osa heast tööst, mida liikmesriigid majanduslanguse leevendamiseks on teinud, peab olema suunatud mastaapsetele ettevõtetele.

Joe Borg, komisjoni liige. – Härra juhataja, mul on väga hea meel võimaluse üle arutada Euroopa Parlamendi muresid seoses võla kättesaamisega välisriigist. Ma tahaksin tänada ka Neena Gilli raporti eest.

Mis on kaalul? Parlament ja komisjon on ühel meelel, et välisriigist võla kättesaamise probleemid võivad olla tõsiseks takistuseks maksekäskude vabale ringlusele Euroopa Liidus ja takistada juurdepääsu õigusemõistmisele. Lisaks sõltub sellest praeguses majanduskliimas väikeettevõtete ellujäämine.

Kui võtta seda arvesse ja järgida lähimuspõhimõtet ja proportsionaalsuse põhimõtet, siis millised peaksid olema ühenduse eesmärgid? Euroopa Liidul on muljetavaldav õiguslike meetmete komplekt, et tagada juurdepääsu õigusemõistmisele piiriüleste juhtumite korral ja võimaldada tsiviil- ja kommertsotsuste vaba ringlust liidus.

Ent pole kahtlust – nagu Euroopa Ülemkogu poolt vastu võetud vastastikuse tunnustamise Haagi programmiski on öeldud –, et kohtuotsuste jõustamine Euroopa Liidus oleks palju lihtsam, kui oleks võimalik saada täpset teavet võlgnike finantsseisundi kohta.

Komisjon avaldas 2008. aasta märtsis rohelise raamatu võlgnike vara läbipaistvuse kohta ja vastustega, sealhulgas kokkuvõttega, on nüüd võimalik tutvuda avaliku veebilehe vahendusel.

Enamik vastanutest nõustus vajadusega võtta meetmeid ühenduse tasandil, et suurendada võlgnike vara läbipaistvust, ehkki arvamused selle kohta, mida on praktikas võimalik ära teha, erinevad.

Ma tänan Euroopa Parlamenti niivõrd üksikasjaliku vastuse eest rohelisele raamatule. Raportis jäädakse üsna skeptiliseks rohelises raamatus esitatud ideede suhtes, uskudes, et peamine probleem seisneb tõrksates võlgnikes, kes on hoolimatud.

Raportis väljendatakse ka suurt muret andmekaitse ja eraelu puutumatuse pärast seoses teabe hankimisega inimeste finantsolukorra kohta. Ka komisjon on kohustatud kaitsma eraelu puutumatust ja kodanike isikuandmeid.

Raportis kutsutakse üles koostama riiklikud kataloogid teistes liikmesriikides töötavate juristide kohta, et aidata võlausaldajaid, ja pakutakse välja ühenduse ajutine meede.

Ma tahaksin juhtida Euroopa Parlamendi tähelepanu sellele, et kohtuotsuste praktilise jõustamise parandamine on komisjoni üks peamisi prioriteete tulevases vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala käsitlevas 2010.–2014. aasta Stockholmi programmis, mida komisjon 2009. aastal tutvustab.

Komisjon ei ole aga veel kavandanud konkreetseid õigusloomealaseid meetmeid seoses rohelise raamatu järeltegevusega.

Konsultatsiooni esimeste tulemuste põhjal usub komisjon, et käesolev ettepanek – s.o koostada käsiraamat riikide täiteseaduste kohta, suurendada juurdepääsu äri- ja avalikele registritele, parandada koostööd täitevasutuste vahel ja luua võlgniku kohustuslik varadeklaratsioon – viib meid oma eesmärkide saavutamisele pisut lähemale.

Sellega seoses kaalub komisjon mõistagi hoolikalt Euroopa Parlamendi resolutsiooni käesolevas raportis sisalduvate küsimuste kohta.

Juhataja. – Päevakorrapunkti käsitus on lõppenud.

Hääletus toimub kolmapäeval, 22. aprillil 2009.

27. Petitsioonikomisjoni 2008. aasta tegevusaruanne (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine pävakorrapunkt on lühiettekanne petsioonikomisjoni nimel Mairead McGuinnessi koostatud raporti kohta, mis käsitleb 2008. aastal toimunud petsioonikomisjoni arutelusid (2008/2301 (INI) (A6-0232/2009).

Mairead McGuinness, raportöör. – Härra juhataja, tegu on sedalaadi raportiga, mis sisaldab väga palju statistikat. Seda võib vaadata, lugeda ja analüüsida, ent mõistagi on vaatluse all petsioonikomisjoni töö viimase 12 kuu jooksul.

Komisjon, mille liige ma olen, on Euroopa Parlamendi komisjonide seas eriline. Tal on vahetu kontakt kodanikega ja ta tegeleb üksikisikute ja rühmade tõstatatud probleemidega. Jah, inimesed pöörduvad selle komisjoni poole probleemidega, mida me sageli ei saa lahendada, ent vähemalt on neil koht, kuhu pöörduda, ja kui asju ei saa vastu võtta, püüame need edasi suunata.

Me tegeleme väga paljude probleemidega kõigist liikmesriikidest, ent statistika näitab, et mõned riigid kasutavad petsioonikomisjoni teenuseid sagedamini kui teised; võib-olla seisneb põhjus selles, et petsioonikomisjoni liikmed on nendest riikidest pärit ja tõmbavad ligi oma valijate probleeme. Mind paelub alati tegelikkus, eriti Iiri kontekstis, kus inimesed kurdavad mõnikord, et Euroopa on liiga võimas, ent kui neil on probleem ja nad pöörduvad Euroopa poole abi saamiseks, siis nurisevad nad sageli, et Euroopa pole piisavalt võimas. Arvan, et see on üsna kõnekas.

Petitsioonikomisjon töötab minu arvates „pehme võimuna” ja ma leian, et viimase 12 kuu jooksul tehtud töö on seisnenud selles, et aidata liikmesriikidel, kes ei rakenda ühenduse õigust nii nagu peaks, oma käitumist muuta. Ent me saame töötada üksnes tänu inimestele, kes pöörduvad oma probleemidega meie poole, nende küsimusi lahendada ja inimeste konkreetsete vajadustega tegelda.

Ma tahaksin rääkida väga lühidalt mõningatest küsimustest, millega me tegelesime, et saaksite meie tööst aimu. Mõistagi on keskkond peamine valdkond, millega seoses Euroopa Liidu kodanikud kaebustega meie poole pöörduvad. Peamiselt kurdetakse vee kvaliteedi üle. Väga keeruliseks osutus Läänemere küsimus, millega petsioonikomisjon tegeles koostöös teiste parlamendikomisjonidega. Otsustades Euroopa Liidu liikmesriikide vara soetanud isikute kaebuste hulga järgi, mis on esitatud pelgalt minu enda valimisringkonna kontoris, võin väita, et kodanikele valmistavad suurt muret ka varalised õigused, ja ma kardan, et tulevikus selliste kaebuste hulk üha suureneb. Meie volitused on selles vallas piiratud, ent see ei tähenda, et me ei võiks neist asjadest rääkida ja üritada olukorda parandada.

Seoses ärikataloogidega laekub meile endiselt tohutul hulgal kaebusi isikutelt, keda on petetud raha maksmata ja kes ei suuda vastu seista ebaausate kataloogiettevõtete survele – nimelt sunnitakse paljusid ettevõtteid, üksikisikuid ja koole pettusega maksmata raha ettevõtetele, kes avaldavad nende andmeid ja nõuavad seejärel selle eest tasu, ehkki algselt jäeti mulje, et andmete avaldamise eest maksmine ei ole vajalik või kohustuslik või mis veelgi hullem, tasu nõutakse neilt, kes pole vastavat teenust sootuks tellinudki. Me oleme kutsunud komisjoni üles võtma olukorra lahendamiseks meetmeid.

Samuti rõhutame selles raportis, et oleme mures selle pärast, et ei ole tehtud edusamme kindlustusseltsi Equitable Life küsimuses, millega petsioonikomisjon tegeles 2007. aastal ja mille uurimiskomisjoni ma juhtisin. Me kutsume Ühendkuningriigi ametiasutusi kõiki meie soovitusi kuulda võtma: jah, vabandage, ent makske ka hüvitist neile, kes nii rängalt kannatasid.

Lõpetuseks tahaksin rääkida petsioonikomisjonist endast ja korrast, mille kohaselt me töötame. Loomulikult meeldiks meile saada üksnes vastuvõetavaid kaebusi ja me peame kodanike seas tõsist selgitustööd tegema, et nad teaksid, millega me saame tegelda ja millega mitte. Ma tahan aja jooksul näha kaebustega tegelemise ajalise raamistiku paranemist. Sel parlamendi ametiajal petsioonikomisjoni kuulunud liikmena usun, et kuna see komisjon on otsekontaktis kodanikega, siis on tal suur roll nn demokraatia defitsiidi vähendamisel, mida arutasin eile ühes Iiri koolis. Inimesed vähemalt pöörduvad Euroopa Parlamendi poole ja nad kuulatakse ära. Ma leian, et see on äärmiselt oluline.

Uue tegutsemisaasta poole suundudes tahaksin tänada parlamendikomisjoni sekretariaati, fraktsiooni personali ja omaenda personali raporti koostamisel osutatud abi eest.

Joe Borg, komisjoni liige. – Härra juhataja, esiteks tahaksin kiita Mairead McGuinnessi tehtud töö eest – ma tean, et seda tuli teha rasketes tingimustes. Ta on suutnud illustreerida petitsioonikomisjoni töö paljusid tahke ja ma kinnitan veel kord komisjoni tahet teha igakülgselt koostööd ega kahtle selles, et ka tema ootab seda meilt.

Ma jätkaksin paari teemaga, mida ta raportis põgusalt kirjeldab. Proua McGuinness, esiteks rõhutate parlamendi ja teie poole igapäevase ja vägagi reaalse murega pöördunud kodanike otsekontakti tähtsust. Ma olen nõus, et see on vajalik. Alates 2004. aastast olete tegelnud ligikaudu saja Maltalt pärit petitsiooniga, mis rahvaarvu arvestades on üsna suur number.

Osa neist sarnaneb teistest liikmesriikidest pärinevate petitsioonidega, ent paljud on Maltale ainuomased. See näitab, et petitsioonikomisjoni otsekontaktid kodanikega on kasulikud. Lisaks vastab tõele, et hea koostöö liikmesriikide ametiasutustega ja faktide väljaselgitamine on teie töö kasulikud koostisosad.

Peale selle, et nõustun tähtsusega, mis on otsekontaktidel kodanikega, tahaksin teiseks kommenteerida üldist põhiõiguste küsimust. Põhiõigused kerkivad üles mitmel pool teie raportis, olgu need seotud rahvuse ja sellega seonduvate õigustega, isiklike ja perekonnaõigustega või varaliste õigustega, ning nagu te teate, juhtub sageli, et inimesed, kes pöörduvad parlamendi poole põhiõiguste küsimuses, peavad pettuma. Põhjus seisneb selles, et need õigused osutuvad enamasti olema väljaspool ühenduse õiguse reguleerimisala, nagu te äsja õigesti märkisite.

Teie enese sõnu kasutades – tuleb veel palju teha, et eraldada terad sõkaldest, s.o need mured, millega saame tegelda, muredest, millega me tegelda ei saa. Minu siiras soov on, et teie raport aitaks inimestel seda selgelt ja realistlikult mõista.

Nende kahe märkusega, mida kindlasti mõistetakse samas vaimus, milles need tehti, tahan lihtsalt öelda, et soovin raportööri edu ja tänan teda veel kord raportit eest.

Juhataja. – Päevakorrapunkti käsitus on lõppenud.

Hääletus toimub kolmapäeval, 22. aprillil 2009.

28. Soolise võrddõiguslikkuse süvalaiendamine komisjonide ja delegatsioonide töö raames (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on naiste õiguste ja soolise võrddõiguslikkuse komisjoni nimel Anna Záborská koostatud raporti „Soolise võrddõiguslikkuse süvalaiendamine komisjonide ja delegatsioonide töö raames” lühiettekanne (2008/2245(INI)) (A6-0198/2009).

Kirjalikud avaldused (koduorra artikkel 142)

Anna Záborská, raportöör. – (SK) Viimastel aastatel on naiste eneseväärikus ja ülesanded saanud uue mõõtme. See on iseäranis märgatav Lissaboni strateegias määratletud ühenduse horisontaalsete poliitikate raamistikus, demograafilistes väljakutsetes ning püüdlustes ühendada pere- ja tööelu, aga ka naistevastase vägivalja ja inimkaubanduse vastu võitlemises.

Raport soolise võrddõiguslikkuse süvalaiendamise kohta komisjonide ja delegatsioonide töö raames on naiste õiguste ja soolise võrddõiguslikkuse komisjoni üks korrapäraseid raporteid, mida mul on Euroopa Parlamendi praeguse ametiaja jooksul olnud au esitada Euroopa Parlamendile kahel korral. Ehkki osa inimesed tunnevad heameelt naiste järjest suurema osaluse pärast Euroopa Parlamendis, taunib naiste õiguste ja soolise võrddõiguslikkuse komisjon asjaolu, et naiste osakaal Euroopa Parlamendi juhtivates organites on ikka veel liiga väike. Peadirektoraadi tasandil on naiste esindatus ikka veel ebapiisav. Me toetame sekretariaatides, komisjonides ja delegatsioonides võrgustike loomist ametnikest, kes on sellel alal eriväljaõppe saanud, et vahetada korrapäraselt järeleproovitud ja katsetatud tavasid.

Raportis kutsutakse peasekretariaati üles jätkama sellise lõimitud strateegia rakendamist, mille eesmärk on ühitada pere- ja tööelu ning hõlbustada naissoost ametnike karjääri arengut. Raportis toonitatakse, et soolise võrddõiguslikkuse süvalaiendamine toob kaasa positiivseid tagajärgi nii naistele kui ka meestele ning et soolise võrddõiguslikkuse nõue peaks kajastuma praktilises lähenemises, mis ei vastandaks naisi meestele.

Naiste õiguste ja soolise võrddõiguslikkuse komisjon rõhutab, et komisjonide ja delegatsioonide kasutuses peavad olema vahendid, mis tagavad maksimaalse teadlikkuse soolise võrddõiguslikkuse süvalaiendamisest.

Me vajame näitajaid, andmeid ja soo alusel eristatud statistikat ning seda, et eelarvevahendite eraldamisel peetaks silmas ka soolist võrdõiguslikkust.

Me kutsume fraktsioone üles võtma isikute vastutusriskastele ametikohtadele nimetamisel arvesse meeste ja naiste tasakaalustatud osalemise eesmärki. Soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise raport on parlamendikomisjonide ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni vahelise koostöö tulemus.

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni esimehe ja raportöörina soovin ma tänada teid siiralt selle töö eest. Iseäranis soovin ma tänada neid kolleege parlamendikomisjonides, kes selle töö eest vastutasid. Meie komisjon võttis selle ühehäälselt vastu ja ma hindan seda väga kõrgelt. Komisjon lõi uue meetodite mudeli, mille abil on võimalik hinnata iga parlamendikomisjoni tööd. Mudelit on üksikasjalikult kirjeldatud seletuskirjas. Hindamisel oleks olnud kindlasti suurem tõendusjõud, kui kõik Euroopa Parlamendi komisjonid ja delegatsioonid oleksid küsimustikule vastanud.

Arutelude raames võeti vastu palju muudatusettepanekuid, suurendades seeläbi raporti tähtsust. Ma pean oluliseks seda, et raport koostati Euroopa Parlamendi pluralistlike arutelude käigus ning et see on toonud esile kõnealuse teema olulisuse. Euroopa Parlamendi valimistega seoses soovin rõhutada, kui oluline on see, et mõlemast soost hääletajad püüaksid tagada, et naiste esindatus Euroopa Parlamendis oleks võimalikult suur.

Juhataja. – Naised on täna õhtul siin parlamendis, siin saalis, enamuses. Ma soovin sellele lihtsalt tähelepanu juhtida.

Päevakorrapunkti käsitus on lõppenud.

Hääletus toimub kolmapäeval, 22. aprillil 2009.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Gabriela Crețu (PSE), kirjalikult. – (RO) Me avaldame heameelt mõningate edusammude üle seoses tasakaalustatud esindatuse saavutamise ja parlamendikomisjoni sekretariaadi tasandi juhtivate ning madalama astme ametikohtade vahel. Me loodame, et samasugused meetmed võetakse vastu ka seoses juhtivate ametikohtadega fraktsioonides, eriti Euroopa Parlamendi poliitilise toimimise tasandil. Meil tuleb aga tingimata märkida ka, et need muudatused on vaid väike osa sellest, mida eeldab soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine.

Soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise kohaldamine tähendaks seda, et iga õigusakti raames korraldatakse esialgne soospetsiifiline mõjuhindamine. Samamoodi tuleks igas parlamendikomisjonis nõuda sooliste küsimuste tundmist ja asjatundlike kogemuste olemasolu minimaalsel tasemel. Tegelik olukord näitab meile, et Euroopa Parlamendi ametiaja jooksul 2004–2009 ei lükatud tagasi mitte ühtegi esitatud õigusakti kõnealuse mõjuhindamise lisamata jätmise tõttu, ehkki selle lisamine on olnud kohustuslik alates Amsterdami lepingust. Kahjuks peame tunnistama, et tehtud on vaid mõni üksik edusamm ning et soolise võrdõiguslikkuse eesmärgi saavutamiseni on veel palju maad.

Livia Járóka (PPE-DE), kirjalikult. – (HU) Ma soovin avaldada kiitust proua Záborskále raporti eest, milles toonitatakse, et ehkki mõni Euroopa Parlamendi komisjon on võtnud vastu strateegia soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks, esineb selle põhimõtte järjekindlas kohaldamises ilmselgeid puudujääke. Raportis on esitatud ka palju tulevikku suunatud soovitusi. Üks selliseid ettepanekuid on näiteks algatus, mille kohaselt peaksid Euroopa Parlamendis töötavad ametnikud osalema soolise võrdõiguslikkuse koolitusel, sest selle põhimõtte kohaldamiseks tegelikkuses on piisavad teadmised hädavajalikud.

Sooline võrdõiguslikkus on ühenduse õiguses üks peamisi põhimõtteid. Euroopa Parlament saab säilitada oma usaldusväärsuse avalikkuse silmis vaid siis, kui nõuab ka oma institutsioonis soolist võrdõiguslikkust edendavate meetmete kehtestamist ja täielikku elluviimist, eriti oma komisjonides ja delegatsioonides.

Seda eesmärki silmas pidades tuleb meil võtta kasutusele strateegia, milles on kindlaks määratud konkreetsed meetmed selle kohta, kuidas edendada aktiivselt võrdseid võimalusi, ning samuti soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise kohta. Kahetsusväärne on, et alates 2007. aastast, kui proua Záborská koostas samateemalise raporti, ei ole tehtud tegelikult mitte mingisuguseid edusamme. Me loodame, et see viimane seisukohavõtt on tulemuslikum.

Zita Pleštinská (PPE-DE), kirjalikult. – (SK) Naised moodustavad Euroopa rahvastikust 52%. Aktiivselt poliitilises elus osalevate naiste ülesanne on veenda eeskätt naissoost valijaid, et naiste osalemine Euroopa poliitikas on oluline tulevaste põlvkondade ja demokraatlike süsteemide nõuetekohase toimimise eesmärgil.

Ma usun täiesti kindlalt, et naiste osalemine poliitikas ei tohiks rajaneda kohustuslike kvootide kehtestamisel, millega oleks kindlaks määratud naiskandidaatide minimaalne arv, vaid naispoliitiku võimel tõstatada, võtta vastu ja edendada niisuguseid teemasid, mis aitavad naistel lahendada oma tegelikke probleeme.

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni liikmena olen võtnud Euroopa Parlamendis mitmel korral sõna küsimustes, mis naised mulle kohtumistel nendega on esitanud. Ma pean pere- ja tööelu ühendamise puhul iseäranis oluliseks lastekasvatamisele kulunud aja arvestamist pensionide arvutamisel ning lastehoiuasutuste arvu suurendamist. Ma olen kindlalt veendunud, et poliitik, kes juhindub isiklikest emaduse ja pereelu kogemustest, mõistab naiste probleeme kõige paremini.

Proua Záborská raport soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise kohta komisjonide ja delegatsioonide töö raames tõestab, et naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon teeb Euroopa Parlamendis erakordselt innukalt tööd. See komisjon on vastu võtnud palju raporteid ja arvamusi, mis väärivad rohkem tähelepanu kui teiste parlamendikomisjonide omad. Ka sellel põhjusel tuleks suurendada naissoost parlamendiliikmete arvu ühelt kolmandikult pooleni liikmete koguarvust.

Rovana Plumb (PSE), kirjalikult. – (RO) Tänapäeval suureneb üha enam selliste naiste arv, kes osalevad poliitikas ja võtavad ettevõtetes vastu tähtsaid otsuseid. 2006. aastal oli ettevõtete juhtidest 32,6% naised. Naiste osakaal Euroopa Parlamendis on suurenenud 1979. aasta 16,3%-lt, kui toimusid esimesed Euroopa Parlamendi valimised, 2009. aastal 31%-le.

Siiski näib olevat ikka veel vajalik võtta vastu ja kohaldada soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise strateegiat, mis sisaldaks konkreetseid eesmärke kõikides ühenduse valdkondades, mis kuuluvad parlamendikomisjonide ja delegatsioonide pädevusse.

Ma toetan seda, et Euroopa Parlamendi komisjonidel ja delegatsioonidel peavad olema soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamisest põhjaliku ülevaate saamiseks asjakohased vahendid, nagu vastavad näitajad, andmed ja soo alusel eristatud statistika, ning et soolist võrdõiguslikkust tuleb pidada silmas ka eelarvevahendite eraldamisel.

Kõik need võimalused peaksid julgustama korrapäraselt vahetama häid tavasid selleks, et rakendada integreeritud strateegiat, mille eesmärk on ühendada pere- ja tööelu ning hõlbustada naissoost ametnike karjääri arengut.

Sotsiaaldemokraadina usun, et see on suurepärane algatus, et kanda Euroopa Parlamendi pakutud positiivne mudel soolise võrdõiguslikkuse kohta üle liikmesriikide parlamentidele (Rumeenia parlamendis on 11% liikmetest naised).

29. Roheline raamat üleeuroopalise transpordivõrgu tulevase poliitika kohta (lühiettekanne)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on transpordi- ja turismikomisjoni nimel Eva Lichtenbergeri koostatud raporti „Roheline raamat üleeuroopalise transpordivõrgu tulevase poliitika kohta” lühiettekanne (2008/2218(INI)) (A6-0224/2009).

Eva Lichtenberger, raportöör. – (DE) Härra juhataja, daamid ja härrad, suur tänu, et jäite siia, et kuulata seda teemat, mis on tegelikult palju olulisem, kui võiks järeldada siinviibivate parlamendiliikmete arvust. See käsitleb transpordipoliitika läbivaatamist seoses üleeuroopaliste võrkudega. Kõigepealt lubage mul edastada tänusõnad kolleegidele, kes selle raporti koostamisele kaasa aitasid, eriti komisjonile ja sekretariaadile, kellest oli palju abi.

Üleeuroopaliste võrkude ajalugu on pikk. Viisteist aastat on esitatud projekte, arutatud nimekirju ja lükatud otsuseid edasi. See oli ja on põhjus, miks käsitleda kogu seda teemat põhjalikumalt, uuendada seda ning vaadata, mil määral seatud eesmärgid on saavutatud või saavutatavad. Üleeuroopalised võrgud ei ole olnud alati edukad. Selle põhjus seisneb – nagu Euroopa Liidus sageli – osaliselt ka rahastamises ning eeskätt rahastamises liikmesriikide poolt, kellel on ikka veel kahetsusväärne komme nõuda Euroopa Liidult suurt toetust. Kui aga kõne all on maksed Euroopa Liidu eelarvesse, siis on kotisuu kõvasti kinni ning raha antakse väga vähe välja.

Kuna aga mitte millestki mitte midagi ei sünni, siis paljud projektid ongi jäänud üksnes paberile ning meil tuleb seda teemat taas põhjalikult käsitleda, võttes eeskätt arvesse viimaseid probleeme, millega me Euroopa transpordipoliitika puhul tervikuna vastamisi seisame. Ühest küljest seisame me vastamisi kliimamuutuste tagajärjel tekkinud uute probleemidega ning meil tuleb neile reageerida. Küsimusi transpordipoliitika säästlikkuse ja kliimale tekitatud kahju kohta teatavate transpordivahendite poolt tuleb meil küsida ikka ja jälle uuesti ning need peavad kajastuma ka liikmesriikide ja Euroopa Liidu tegevuses.

Teine küsimuse, mida meil tuleb otsustavalt käsitleda, on praegune finantskriis, mis teatud tingimustes piirab veelgi liikmesriikide võimet võtta meetmeid infrastruktuuride ja nendega seotud vajalike investeeringute suhtes. Laienemine on aga toonud kaasa täiesti uued ülesanded, mida Euroopas täita tuleb ja mida ei olnud siis olemaski, kui võeti vastu otsus üleeuroopaliste võrkude nimekirja kohta. Seetõttu võeti pärast pikki mõttevahetusi parlamendikomisjonis vastu otsus toetada lähenemisviisi, millega tahetakse käsitleda just neid küsimusi.

Esiteks peavad eri transpordiliigid olema ühendatud palju paremini, kui nad on seda seni olnud. Varem seda ignoreeriti. See puudutab eeskätt sadamaid ja tagamaad, mis viimastel aastatel on tähelepanuta jäetud ja mis nüüd on kõnealuse raporti keskmes. Selleks tuleb aga töötada välja ka põhivõrk ja võrguühendused, millel kogu süsteem põhineb ja millega on kogu süsteem ühendatud, võimaldades seda transpordisektoris tõhusalt edasi arendada ja jätkata selle juhtimise edendamist. Me vajame lisaks geograafilisele võrgule ka kontseptsioonilist võrku eri transpordiliikide vahel, paremaid koostalitlusvõimelisi ühendusi ning tehnilisest aspektist paremat tööd ühendamisel. See on seotud pigem tarkvara kui riistvaraga. See on meie raporti tuum ning ma loodan, et me jõuame kokkuleppele selle resolutsiooni suhtes, mis on leidnud ulatuslikku toetust, ning et me ei astuks sammu tagasi, nagu on praegu pakutud välja alternatiivses resolutsioonis.

Joe Borg, komisjoni liige. – Härra juhataja, alates üleeuroopalise transpordivõrgu poliitika loomisest 15 aastat tagasi on see edendanud märkimisväärselt siseturu toimimist ning majanduslikku, ühiskondlikku ja territoriaalset ühtekuuluvust. Nüüd tuleb seda aga kohandada vastavalt uutele probleemidele.

Rohelises raamatus üleeuroopalise transpordivõrgu poliitika läbivaatamise kohta käsitletakse neid probleeme ja esitatakse meetmeid nende lahendamiseks nii võrgu kavandamise kui ka projekti elluviimise etappides.

Komisjon on väga tänulik selle eest, et Euroopa Parlament jälgib seda läbivaatamise protsessi algusest peale, nagu nähtub resolutsioonist. See rõhutab mõlema institutsiooni kindlat eesmärki töötada välja tulevikku suunatud üleeuroopalise transpordivõrgu poliitika.

Meie ettepanekud ning proua Lichtenbergeri, transpordikomisjoni vastuvõetud raportis esitatud eesmärgid ja üleskutsed on paljuski sarnased, st et vaja on integreeritumat ja sidusamat lähenemisviisi võrkudele ning selles tuleb edendada koostalitlusvõimelisi transpordiühendusi, nagu raudteeühendus sadamate ja lennujaamadega, ning koostalitluslikke terminale, samuti ühendusi pikamaa- ja linnatranspordisüsteemi vahel, aga ka koostalitlusvõimet, et luua parem alus reisijate ja kaubatranspordi tõhusamaks, turvalisemaks ja kvaliteetsemaks teenindamiseks.

Komisjon jagab ka raporti seda seisukohta – eriti kaubatranspordisektoris –, mille kohaselt on oluline edendada koostalitlusvõimelisi transpordiahelaid, milles täidavad olulist osa vee- ja raudteetransport ning arukad transpordisüsteemid muudavad infrastruktuuri kasutamise optimaalseks.

Raporti projektis valis transpordikomisjon kolmanda võimaluse – kahetasandilise struktuuri, mis koosneb põhivõrgust ja üldisest võrgust. Seda valikut toetades kinnitab parlament vajadust võtta tavapärase transpordiinfrastruktuuri poliitika raames arvesse piisaval määral ka uusi tingimusi ja olusid; vajadust olla paindlikum ja reageerida paremini muutuvatele oludele, samuti olla rohkem avatud, et tuvastada ja toetada transporditeenuste nõuetest tulenevaid infrastruktuurimeetmeid, ning vajadust majandus- ja keskkonnaalaste proovikivide järele, et edendada transpordikoridoride parandamist kooskõlastatult rea väikeste infrastruktuuri- ja aruka transpordisüsteemi projektide kaudu.

Me täheldasime, et pärast seda, kui transpordikomisjon hääletas raporti projekti üle, esitati ka alternatiivne resolutsioon, milles toetatakse teist võimalust, s.o ühetasandiline võrk prioriteetsete projektidega või ainult prioriteetne võrk ning seega ilma üldise võrguta. See on meie arvamuse kohaselt vastuolus resolutsiooni projekti mõningate teiste punktidega.

Siinkohal soovin ma meelde tuletada üldise võrgu eeliseid ja puudusi. Olles liiga suur selleks, et oleks võimalik kindlaks määrata selged prioriteedid ja suunata ühenduse vahendid selle rakendamise toetamisele, aitab see tagada juurdepääsu üleeuroopalisele transpordivõrgule ja edendada sidusust. See on osutunud ka oluliseks võrdlusaluseliseks mitmesugustele transpordipoliitika meetmetele ning õigusaktidele, eriti seoses

koostalitlusvõimega raudteesektoris ja liiklusohutusega. Üldise võrgu kaotamine avaldaks seega teatavat halba mõju.

Võrgu rakendamise seoses oleme me täielikult nõus raportis esitatud seisukohaga, et liikmesriikidel on transpordiinfrastruktuuri üle otsustamisel, selle kavandamisel ja rahastamisel oluline osa täita. Üleeuroopalise transpordivõrgu eelarve ja territoriaalse arengu eesmärkide kooskõlastamise jaoks peavad rahalised vahendid olema piisavad, samuti tuleb tugevdada üleeuroopalise transpordivõrgu poliitikat, kusjuures edendada tuleb veelgi avaliku ja erasektori koostööd.

Komisjon toonitab veel, et üleeuroopalisse transpordivõrku investeerimine aitab tagada jätkusuutliku majandusarengu ja on seega oluline viis, aitamaks praegusest kriisist üle saada.

Kokkuvõtteks võib öelda, et me oleme väga tänulikud resolutsiooni ettepaneku eest üleeuroopalise transpordivõrgu tulevase poliitika kohta. Me soovime tänada transpordikomisjoni konstruktiivse arutelu eest sellel teemal ja eriti proua Lichtenbergerit tema põhjaliku töö eest. See on väärtuslik panus protsessi järgmistesse etappidesse, mis hõlmavad arutelusid teiste institutsioonidega.

Juhataja. – Päevakorrapunkti käsitus on lõppenud.

Hääletus toimub kolmapäeval, 22. aprillil 2009.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 142)

Krzysztof Hołowczyc (PPE-DE), kirjalikult. – (PL) Kuna Euroopa Parlamendi praeguse koosseisu ametiaeg hakkab lõppema, on meil võimalus avaldada arvamust komisjonil lähiajal kavas olevate muudatuste kohta lähenemisviisis ühenduse suurimale infrastruktuuriprojektile, nimelt üleeuroopalisele transpordivõrgule.

Praegu rajatakse liikmesriikides võrgu eri lõike. Selle loogiline jätk oleks – ja see oleks ka viimane etapp – eri riikide üksikute lõikude ühendamise üheks sidusaks tervikuks, mis moodustaks üleeuroopalise süsteemi.

Euroopa Liidu geograafia muutub pidevalt. Seetõttu näib muudatuste kehtestamine võrgu skeemide kohandamiseks olevat õigustatud. Sellega seoses muutuvad vajadused finantsinvesteeringute järele. Võrgu ühendamise viimases etapis tuleks pöörata rohkem tähelepanu piiriüleste osade rahastamisele.

Euroopas olemasolevate transpordiühenduste kvaliteetsemaks muutmine ja uute rajamine aitab vähendada liiklusõnnetusi, mis on meie jätkuv prioriteet võitluses ELi kodanike parema liikuvuse tagamiseks. Lisaks sellele õigustavad Euroopa 21. sajandi infrastruktuuriprioriteedid igat liiki tehnoloogiliste uuenduste kasutuselevõtmist ja arukate transpordisüsteemide propageerimist viimasel ajal.

30. Järgmise istungi päevakord: (vt protokoll)

31. Istungi lõpp

Juhataja. – Mul jääb üle vaid tänada külastajaid – keda on küll vähe, kuid siiski – kohalviibimise eest. Samuti jääb mul üle lõpetada minu kindlasti viimane öhtune istung juhatajana.

(Istung lõppes kell 23.45.)